

žalba

Primljeno: 27-07-2011

Broj: K-DO-48/10.

Krz-48/10-244.

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Županijski sud u Osijeku, u vijeću sastavljenom od sudaca za ratni zločin toga suda, Zvonka Vrbana kao predsjednika vijeća, te Miroslava Rožca i Darka Krušlina, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Snježane Jovanović kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv **opt. DAMIRA KUFNERA i dr.**, zbog kaznenih djela iz čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske (OKZ RH), na temelju optužnice Županijskog državnog odvjetništva iz Osijeka br. K-DO-48/10 od 28. lipnja 2010.g., djelomično izmijenjene 31. svibnja 2011.g., nakon održane glavne i javne rasprave, zaključene dana **08. lipnja 2011. godine**, u nazočnosti zamjenika ŽDO u Osijeku Ivica Mihaljevića, I-opt. Damira Kufnera, II-opt. Davora Šimića, branitelja II-optuženika, Marka Dumančića, odv. iz Osijeka, III-opt. Pavla Vancaša, branitelja III-optuženika, Željka Damjanca i Sandre Pavić, odvjetnika iz Požege, IV-opt. Tomice Poletta, branitelja IV-optuženika, Dubravka Marjanovića, odv. iz Osijeka, V-opt. Željka Tutića, zamjenika branitelja V-optuženika, Gojka Štuline, odv. iz Zagreba, VI-opt. Antuna Ivezića, branitelja VI-optuženika, Domagoja Miličevića, odv. iz Požege i Hrvoja Krivića, odv. iz Osijeka, a u odsutnosti branitelja I-optuženika, Jadranke Sloković, odv. iz Zagreba, te punomoćnika oštećenika, Zorana Novakovića i Luke Šuška, odvjetnika iz Zagreba, **dana 13. lipnja 2011. godine**,

presudio je

I/ Na temelju čl. 353. toč. 6. Zakona o kaznenom postupku, prema

II-opt. DAVORU ŠIMIĆU, [REDACTED]

[REDACTED] nalazio se u pritvoru od od 19. veljače do 25. srpnja 2008.g., od 28. srpnja do 22. prosinca 2008.g. i od 09. siječnja do 17. veljače 2009.g.,

OPTUŽBA SE ODBIJA

da bi:

2) u razdoblju od 01. prosinca 1991.g. do 31. siječnja 1992.g., u Marinom Selu – Ribnjaci, kao formalni i faktični zapovjednik 1. voda, 2. čete, 69. bataljuna Vojne policije Operativne zone Bjelovar, koji vod je nastao odlukom zapovjedništva Operativne zone Bjelovar, da se „Vod Vojne policije pri 76. samostalnom bataljunu Zbora narodne garde – Pakrac“ (VP 3026 – kojega voda je bio pripadnik) pridruži navedenom zapovjedništvu, te je 01. prosinca 1991.g. on i imenovan zapovjednikom, iako je kao pripadnik voda, znajući da su sredinom studenoga 1991.g. bez osnova uhićeni i zatvoreni civili mjesta Kip i Klisa, smješteni u podrumske prostorije na Ribnjacima, te da su kao zatočenici ostali Milka Bunčić, Jeka Žestić, Nikola Ivanović i Branko Grujić, kao zapovjednik propustio poduzeti sve mjere da se isti oslobode te su kao zatočenici ostali u prostorima motela u Marinom Selu cijelo vrijeme dok je on bio na toj dužnosti,

d a k l e, druge držao zatvorenima, a protupravno lišenje slobode trajalo je dulje od trideset dana,

pa da bi time II-opt. Davor Šimić počinio krivično djelo protiv slobode i prava čovjeka i građanina – protupravno lišenje slobode, opisano i kažnjivo po čl. 46. st. 4. Krivičnog zakona RH,

Na temelju čl. 123. st. 1. Zakona o kaznenom postupku, troškovi kaznenog postupka iz čl. 119. st. 2. toč. 1. – 5. Zakona o kaznenom postupku, te nužni izdaci II-opt. Davora Šimića i nužni izdaci i nagrada njegovog branitelja, padaju na teret proračunskih sredstava.

II/ Na temelju čl. 354. toč. 3. Zakona o kaznenom postupku,

I-opt. DAMIR KUFNER zv. „Kufi“, sin Tomislava i Štefice r. Širac, rođen 27. listopada 1966.g. u Pakracu, s prebivalištem u Prekopakri, Stjepana Radića 62, Općina Pakrac, Hrvat, drž. RH, po zanimanju kemijski tehničar, umirovljenik, oženjen, otac jednog djeteta starog 16 godina, pismen, sa završenom SSS, bez imovine, vojsku služio u JNA 1985.g. u Postojni, sudionik Domovinskog rata od 1991.g. do 1992.g., odlikovan Spomenicom Domovinskog rata, neosuđivan, ne vodi se drugi kazneni postupak, nalazio se u pritvoru od 19. veljače do 25. srpnja 2008.g., te od 28. srpnja 2008.g. do 13. ožujka 2009.g.,

III-opt. PAVAO VANCAŠ zv. „Dida“, sin Josipa i Marije r. Janković, rođen 20. siječnja 1946.g. u mjestu Otočka, Općina Koprivnica, s prebivalištem u Ribarici 136, Karlobag, Hrvat, drž. RH, umirovljenik, oženjen, otac dvoje punoljetne djece, sa završenom VŠS – grafički inženjer, bez imovine, vojsku služio u JNA 1968.g. u Skopju, sudionik Domovinskog rata od 1991.g. do 1993.g., odlikovan Spomenicom Domovinskog rata i ordenima „Zrinski“ i „Zvijezda Danica“, neosuđivan, ne vodi se drugi kazneni postupak, nalazio se u pritvoru od 21. ožujka do 22. prosinca 2008.g. i

VI-opt. ANTUN IVEZIĆ zv. „Braja“, sin Vladimira i Marije r. Širac, rođen 13. lipnja 1972.g. u Pakracu, s prebivalištem u Lipiku, I. G. Kovačića 5, Hrvat, drž. RH, umirovljenik, s mirovinom od 3.000,00 kn, oženjen, otac dvoje djece stare 8 i 13 godina, sa završenom OŠ, bez imovine, vojsku služio u JNA 1990.g. u Zemunu, sudionik Domovinskog rata od 05. kolovoza 1991.g. do 30. studenoga 1991.g., te 1995.g., odlikovan Spomenicom Domovinskog rata i ordenom „Bljesak“, neosuđivan, ne vodi se drugi kazneni postupak, nalazio se u pritvoru od 21. ožujka 2008.g. do 13. lipnja 2011.g.,

OSLOBAĐAJU SE OD OPTUŽBE

da bi:

I-opt. Damir Kufner

1) tijekom mjeseca studenoga 1991.g., u mjestu Ribnjaci (Marino Selo), tijekom obrane šireg područja Pakraca od oružanih napada paravojnih formacija pobunjenog dijela srpskog stanovništva i pridružene tzv. Jugoslavenske narodne armije, prema prethodnoj odluci Štaba teritorijalne obrane Pakrac da se na području Pakraca iz redova dragovoljaca Zbora narodne garde formira vod Vojne policije koji će djelovati na području Pakrac, kao načelnik za sigurnost Štaba teritorijalne obrane Pakrac, preuzevši obvezu da vrši odabir i provjeru dragovoljaca sposobnih za vršenje zadataka vojnih policajaca, uključio se u organiziranje postrojbe, a zatim kao stvarni zapovjednik postrojbe dragovoljaca pripadnika Zbora narodne garde, sa šireg područja Pakraca, pod formacijskim nazivom „Vod Vojne policije VP 3026 Pakrac pri 76. samostalnom bataljunu Zbora narodne garde“ sa sjedištem u prostorijama Ribarske kolibe, odgovoran za primjenu odredbi međunarodnog ratnog prava o zaštiti civila i ratnih zarobljenika, postupio protivno odredbama čl. 3. st. 1. toč. a), čl. 13. i čl. 32. IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata, od 12. kolovoza 1949.g., te čl. 86. i čl. 87. Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949.g. o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba (Protokol I od 08. lipnja 1977.g.), iako je znao da su u razdoblju od 13. do 16. studenoga 1991.g. u podrum Ribarske kolibe dovođeni i zatvarani mještani sela Kip, i to: Jovo Krajnović, Mijo Krajnović, Branko Stanković, Nikola Krajnović, Pera Popović, Pero Novković, Milan Popović, Mijo Danojević, Gojko Gojković, Nikola Gojković, Branko Bunčić, Mijo Gojković, Filip Gojković i Jovo Popović, pod sumnjom da posjeduju oružje vojnog porijekla, te da su na prostor Ribarske kolibe u razdoblju od 12. do 15. studenoga 1991.g. dovedeni od strane pripadnika 76. bataljuna Zbora narodne garde radi navodnog izmještanja zbog ratnih operacija u Klisi, zatočeni srpski civili iz sela Klisa, te da su od za sada poimenično neutvrđenih pripadnika voda Vojne policije pri 76. bataljunu zatvoreni u podrum: Jovo Žestić, Jovo Popović Simin, Slobodan Kukić, Rade Gojković, Savo Maksimović, Josip Cicvara i Nikola Ivanović iz pakračkih Batinjana, kao i ženske civilne osobe Milka Bunčić i Jeka Žestić, iako je znao da su tamo zatočeni civili Filip Gojković, Josip Cicvara, Nikola Gojković, Mijo Danojević, Jovo Žestić, Jovo Popović, Branko Bunčić, Jovo Popović Tejin i Slobodan Kukić bili mučeni i psihički zlostavljani, te da su ubijeni, da je u tom razdoblju mučen i psihički zlostavljan Jovo Krajnović, svjestan da se u tom improviziranom zatvoru još uvijek nalaze zatočeni Rade Gojković, Jovo Krajnović, Nikola Krajnović, Pero Novković, Milan Popović, Savo Novković, Gojko Gojković, Branko

Stanković i da će njemu podređeni pripadnici voda vojne policije nastaviti sa ovakvim nezakonitim postupcima, propustio poduzeti potrebne i razborite mjere u okviru svojih ovlasti da se takva daljnja nezakonita postupanja spriječe, suzbiju a počinitelji kazne, pristajući na posljedice njihovih protupravnih radnji, pa su tako IV-opt. Tomica Poletto, V-opt. Željko Tutić zv. „Eki“, VI-opt. Antun Ivezić zv. „Braja“ pojedinačno ili zajedno, sa za sada neidentificiranim pripadnicima voda, fizički zlostavljali i mučili zatočenike, pa su tako:

- u razdoblju od 15. do 20. studenoga 1991.g., za sada nepoznati pripadnici voda Vojne policije zlostavljali i mučili uhićenike Peru Popovića, Gojka Gojkovića i Miju Gojkovića, a zatim ih odvezli u nepoznatom pravcu, da bi dana 05. prosinca 1991.g. na području između Pakračke Poljane i Marinog Sela bila pronađena mrtva tijela Gojka Gojkovića i Mije Gojkovića, a na tijelu Gojka Gojkovića su pronađeni krvni podljevi kože desnog obraza, a uzrok smrti je osam strijelnih rana trupa, dok su uzrok smrti Mije Gojkovića mnogobrojne strijelne rane vrata, trupa i udova,

- dana 20. studenoga 1991.g., IV-opt. Tomica Poletto, VI-opt. Antun Ivezić - „Braja“ te za sada neidentificirani pripadnici voda Vojne policije po nadimku „Vlado Kec“ i „Drago“, te još jedna neidentificirana osoba, zapovjedili svim zatočenim civilima da međusobno jedan drugog polijevaju vodom, šmrkom, zbog čega je Rade Gojković umro, a tukli Jovu Krajnovića, pri čemu mu je nepoznati pripadnik voda Vojne policije slomio čeljust, VI-opt. Antun Ivezić prosjekao uho Nikoli Krajnoviću i u otvor stavio metak, a IV-opt. Tomica Poletto ga priključio na induktor i pustio struju, zbog čega se Nikola Krajnović nekontrolirano tresao, da bi potom Ante Ivezić zvan „Braja“ odsjekao istome uho, što je učinio i Savi Maksimoviću, Peri Novkoviću i Milanu Popoviću, odsjekavši im oba uha, a zatim zasjekao resicu uha Miji Krajnoviću naredivši istome da pojede uho Save Novkovića, što je ovaj i učinio, a potom su Savu Maksimovića, Peru Novkovića i Milana Popovića izveli iz zatvora i odveli u nepoznatom smjeru, a idućeg dana njihova tijela sahranjivali su preživjeli civili,

- dana 24. studenoga 1991.g., IV-opt. Poletto i V-opt. Željko Tutić zv. „Eki“ gumenim palicama tukli zatočenike Branka Stankovića, Jovu Krajnovića i Miju Krajnovića, dok ih u tome nije spriječio pripadnik Vojne policije po imenu Drago, pa su zbog propuštanja poduzimanja potrebnih mjera da takva daljnja nezakonita postupanja onemogućee, suzbiju i počinitelji kazne, lišeni života Mijo Danojević, Gojko Gojković, Branko Bunčić, Nikola Gojković, Mijo Gojković, Jovo Popović Tejin, Josip Cicvara, Nikola Krajnović, Rade Gojković, Pero Popović, Milan Popović, Pero Novković i Savo Maksimović, a kao nestali se vode Filip Gojković, Jovo Žestić, Jovo Popović Simin i Slobodan Kukić, a mučenja i zlostavljanja preživjeli su Mijo i Jovo Krajnović, Branko Stanković, Nikola Ivanović, te Milka Bunčić i Jeka Žestić,

d a k l e, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba, iako je bio dužan, propustio spriječiti da se civilno stanovništvo ubija, da se prema njemu nečovječno postupa i da se isto protuzakonito zatvara,

III-opt. Pavao Vancaš

4) tijekom veljače 1992.g., u svojstvu zapovjednika 1. odjeljka, u 1. vođu, 2. čete 69. bataljuna Vojne policije Operativne zone Bjelovar, stacioniranog u bazi „Ribarska

koliba“ – Ribnjaci, u kojoj su bili zatočeni civili Milka Bunčić, Jeka Žestić, Nikola Ivanović i Branko Grujić, protivno odredbama čl. 3. st. 1. toč. a), čl. 13. i čl. 32. IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata, od 12. kolovoza 1949.g., zatočenicu u logoru Milku Bunčić, te zatočene civile Nikolu Ivanovića i Branka Grujića, osobu dovedenu pod nepoznatim okolnostima koncem studenoga 1991.g. u bazu Marino Selo, zlostavljao na način da je muške zatočenike tjerao da se međusobno udaraju, a kada oni to nisu činili na njemu zadovoljavajući način, sam ih udarao palicom i rukama po tijelu, da bi zatočenicu Milku Bunčić koja je pobjegla, a zatim bila pronađena i vraćena, nakon dovođenja izudarao rukama i palicom po glavi i tijelu,

d a k l e, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba, nečovječno postupao prema civilnim osobama i nanosio im velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta i zdravlja,

VI-opt. Antun Ivezić

3) u vremenskom razdoblju od 13. do konca studenoga 1991.g., tijekom obrane šireg područja Pakraca od oružanih napada paravojnih formacija pobunjenog dijela srpskog stanovništva i pridružene tzv. Jugoslavenske narodne armije, u prostorijama Ribarske kolibe u mjestu Ribnjaci (Marino Selo), u kojim prostorijama se nalazila baza voda Vojne policije (VP 3026) pri 76. samostalnom bataljunu Zbora narodne garde, čiji pripadnik je bio i VI-opt. Antun Ivezić, kada su u razdoblju od 13. do 16. studenoga 1991.g. civili srpske nacionalnosti, stanovnici sela Kip, a pod sumnjom da sakrivaju oružje vojnog porijekla nakon što su im pretresene kuće, od strane Damira Jiraseka i poimenično nepoznatih pripadnika ovoga voda su dovedeni, uhićeni i zatvoreni u improvizirani zatvor lociran u podrumu Ribarske kolibe, Jovo Krajnović, Mijo Krajnović, Branko Stanković, Nikola Krajnović, Pero Popović, Pero Novković, Milan Popović, Mijo Danojević, Gojko Gojković, Nikola Gojković, Branko Bunčić, Mijo Gojković, Filip Gojković i Jovo Popović, a radi izmještanja dovedeni iz sela Klisa, i zatočeni u podrumu Jovo Žestić, Jovo Popović Simin, Slobodan Kukić, Rade Gojković, Savo Maksimović, Nikola Ivanović, Josip Cicvara, kao i ženske civilne osobe Milka Bunčić i Jeka Žestić, protivno odredbama čl. 3. st. 1. toč. a), čl. 13. i čl. 32. IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata, od 12. kolovoza 1949.g.:

a) dana 15. studenoga 1991.g., u podrumu Ribarske kolibe – Ribnjaci, zajedno s IV-opt. Tomicom Polettom, V-opt. Željkom Tutićem zv. „Eki“ i za sada neidentificiranim pripadnicima voda po nadimku „Vlado Kec“ i „Drago“, zatočene srpske civile Filipa Gojkovića, Josipa Cicvaru, Nikolu Gojkovića, Jovu Popovića i Slobodana Kukića udarali po tijelu metalnim šipkama, gumenim palicama, drvenim batinama, a Slobodanu Kukiću VI-opt. Antun Ivezić zv. „Braja“ nožem je po prsima napravio križ, te mu u ranu stavljao sol, da bi ih potom utovarili u kamion i odvezli u pravcu Ilove, gdje im se gubi svaki trag, a tijela Nikole Gojkovića i Josipa Cicvare pronađena su 05. prosinca 1991.g. i obdukcijom je utvrđeno da je Nikola Gojković umro zbog strijelnih rana tijela i udova, a uzrok smrti za Josipa Cicvaru su strijelne ozljede glave, trupa i udova,

e) dana 19. studenoga 1991.g., zajedno s IV-Tomicom Polettom i neutvrđeni pripadnik ovog voda po nadimku „Vlado Kec“, tukli Branka Bunčića, Jovu Popovića i Jovu Žestića, polijevali ih vodom, uslijed čega je Jovo Žestić preminuo, dok su Branka Bunčića i Jovu

Popovića Tejinog odvezli navodno doktoru, da bi leševi Branka Bunčića i Jove Popovića Tejinog bili pronađeni 05. prosinca 1991.g. na području između Pakračke Poljane i Marinog Sela, a obdukcijom je utvrđeno da je uzrok smrti Branka Bunčića 13 prostrijelnih rana glave i trupa te lijeve nadlaktice, čiji je smjer bio od straga prema naprijed, a Jovo Popović zadobio je višestruke prijelome kostiju nosa sa hematomima po licu, leđima, debelome mesu, cijelom trupu i sedam prostrijelnih rana vrata i trupa, što je prouzrokovalo smrt istoga,

f) dana 20. studenoga 1991.g., zajedno s IV-opt. Tomicom Polettom, i za sada neidentificirani pripadnici ovoga voda po nadimku „Vlado Kec“ i „Drago“, te još jedna neidentificirana osoba, zapovjedili svim zatočenim civilima da se međusobno polijevaju vodom, šmrkom, uslijed čega je Rade Gojković umro, a zatim tukli Jovu Krajnovića pri čemu mu je nepoznati pripadnik voda slomio čeljust, VI-opt. Antun Ivezić prosjekao uho Nikoli Krajnoviću i u otvor stavio metak, a IV-opt. Tomica Poletto ga priključio na induktor i pustio struju, od čega se Nikola Krajnović nekontrolirano tresao, da bi potom VI-opt. Antun Ivezić zv. „Braja“ odsjekao istome uho, što je učinio i Savi Maksimoviću, Peri Novkoviću i Milanu Popoviću, odsjekavši im oba uha, a zatim zasjekao resicu uha Miji Krajnoviću, zapovjediivši istome da pojede uho Save Maksimovića, što je ovaj i učinio, a potom Savu Maksimovića, Peru Novkovića i Milana Popovića izveli iz zatvora i odveli u nepoznatom smjeru, a idućeg dana njihova tijela sahranjivali su preživjeli civili,

d a k l e, kršeći pravila međunarodnog prava, za vrijeme oružanog sukoba ubijao, mučio, nečovječno postupao prema civilnim osobama i nanosio im velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta i zdravlja,

pa da bi time I-opt. Damir Kufner, kaznenim djelom pod toč. 1), III-opt. Pavao Vancaš, kaznenim djelom pod toč. 4) i VI-opt. Antun Ivezić, kaznenim djelom pod toč. 3), počinili krivično djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava, i to: I-opt. Damir Kufner krivično djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, opisano u čl. 120. st. 1. u svezi čl. 28. Osnovnog krivičnog zakona RH, a kažnjivo po čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona RH, a III-opt. Pavao Vancaš i VI-opt. Antun Ivezić krivično djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo po čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona RH.

Na temelju čl. 123. st. 1. Zakona o kaznenom postupku, troškovi kaznenog postupka iz čl. 119. st. 2. toč. 1. – 5. Zakona o kaznenom postupku, te nužni izdaci I-opt. Damira Kufnera, III-opt. Pavla Vancaša i VI-opt. Antuna Ivezića i nužni izdaci i nagrada njihovih branitelja, padaju na teret proračunskih sredstava.

III/ Na temelju čl. 355. Zakona o kaznenom postupku,

IV-opt. TOMICA POLETTTO, sin Ivana i Marije r. Foo, rođen 26. srpnja 1967.g. u Pakracu, s prebivalištem u Dobrovcu, Stjepana Radića 77, Hrvat, drž. RH, umirovljenik, s mirovinom od 3.000,00 kn, neoženjen, otac jednog djeteta starog 7 godina, sa završenom OŠ, bez imovine, vojsku služio u JNA 1986.g. u Prištini, sudionik Domovinskog rata od 1991.g. do 1992.g., neosuđivan, ne vodi se drugi kazneni postupak, **nalazi se u pritvoru od 21. ožujka 2008.g.,**

V-opt. ŽELJKO TUTIĆ, sin Paje i Milke r. Kljajić, rođen 25. svibnja 1967.g. u Pakracu, s prebivalištem u Kusionjama, Domobraska 45, Hrvat, drž. RH, umirovljenik, oženjen, otac dvoje djece stare 11 i 19 godina, elektromehaničar sa završnom SSS, bez imovine, vojsku služio u JNA 1987.g. u Ljubljani, sudionik Domovinskog rata od 1991.g. do 1996.g., odlikovan Spomenicom Domovinskog rata i ordenima „Bljesak“ i „Oluja“, neosuđivan, **nalazi se u pritvoru od 21. ožujka 2008.g.**,

krivi su

što su:

3) u vremenskom razdoblju od 13. do 23. studenoga 1991.g., tijekom obrane šireg područja Pakraca od oružanih napada paravojskih formacija pobunjenog dijela srpskog stanovništva i pridružene tzv. Jugoslavenske narodne armije, u prostorijama Ribarske kolibe u mjestu Ribnjaci (Marino Selo) u kojim prostorijama se nalazila baza „Voda Vojne policije (VP 3026) pri 76. samostalnom bataljunu Zbora narodne garde“, kojeg su bili pripadnici, IV-opt. Tomica Poletto i V-opt. Željko Tutić – kada su u razdoblju od 13. do 16. studenoga 1991.g. civili srpske nacionalnosti, stanovnici sela Kip, a pod sumnjom da sakrivaju oružje vojnog porijekla nakon što su im pretresene kuće, od strane Damira Jiraseka i poimenično nepoznatih pripadnika ovoga voda su dovedeni, uhićeni i zatvoreni u improvizirani zatvor lociran u podrumu Ribarske kolibe, Jovo Krajnović, Mijo Krajnović, Branko Stanković, Nikola Krajnović, Pero Popović, Pero Novković, Milan Popović, Mijo Danojević, Gojko Gojković, Nikola Gojković, Branko Bunčić, Mijo Gojković, Filip Gojković i Jovo Popović, a radi izmještanja dovedeni iz sela Klisa, i zatočeni u podrumu Jovo Žestić, Jovo Popović Simin, Slobodan Kukuć, Rade Gojković, Savo Maksimović, Nikola Ivanović, Josip Cicvara, kao i ženske civilne osobe Milka Bunčić i Jeka Žestić, protivno odredbama čl. 3. st. 1. toč. a), čl. 13. i čl. 32. IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata, od 12. kolovoza 1949.g., IV-opt. Tomica Poletto i V-opt. Željko Tutić:

a) dana 15. studenoga 1991.g. u podrumu Ribarske kolibe – Ribnjaci, IV-opt. Tomica Poletto, V-opt. Željko Tutić zv. „Eki“, zajedno sa Antom Andriatom i za sada neidentificiranim pripadnicima voda po nadimku „Vlado Kec“ i „Drago“, zatočene srpske civile Filipa Gojkovića, Josipa Cicvaru, Nikolu Gojkovića, Jovu Popovića i Slobodana Kukića udarali po tijelu metalnim šipkama, gumenim palicama, drvenim batinama, a Slobodanu Kukiću Ante Andriato nožem na prsima napravio križ, te mu u ranu stavljao sol, da bi ih potom utovarili u kamion i odvezli u pravcu Ilove, gdje im se gubi svaki trag, a tijela Nikole Gojkovića i Josipa Cicvare pronađena su 05. prosinca 1991.g. i obdukcijom je utvrđeno da je Nikola Gojković umro zbog strijelnih rana tijela i udova, a uzrok smrti za Josipa Cicvaru su strijelne ozljede glave, trupa i udova,

b) dana 16. studenoga 1991.g., IV-opt. Tomica Poletto, V-opt. Željko Tutić zv. „Eki“ i neidentificirana osoba po nadimku „Vlado Kec“, pripadnik istog voda, izudarali metalnom šipkom, rukama i nogama po tijelu i glavi Miju Danojevića, koji je uslijed batinanja zadobio srčani udar i na stolici u podrumu baze umro, a njegov leš pronađen je 17. studenoga 1991.g.

u Marinom Selu, u putnom jarku, a na tijelu istoga pronađeni su krvni podljevi prednje strane grudnog koša i rana, nagnječina desne obrve,

c) dana 18. studenoga 1991.g., IV-opt. Tomica Poletto sa za sada neutvrđenim pripadnicima ovoga voda, tukli Jovu Krajnovića i zatim u prostorije zatvora pustili vodu iz ribnjaka, tako da su svi uhićenici morali spavati na daskama iznad vode da se ne bi smočili i smrznili, obzirom na godišnje doba,

d) odmah potom, IV-opt. Tomica Poletto u prisutnosti za sada nepoznatih pripadnika voda, poveo na ispitivanje uhićenika Jovu Krajnovića, zavezali ga za stolicu dok mu je IV-opt. Tomica Poletto na nožne prste privezao žicu i spojio sa induktorom, a zatim proizvodio struju, tako da se Jovo Krajnović tresao do iznemoglosti,

f) dana 18. studenoga 1991.g., IV-opt Tomica Poletto, Ante Andriato, te za sada neidentificirani pripadnici ovoga voda po nadimku „Vlado Kec“ i „Drago“, te još jedna neidentificirana osoba, zapovjedili svim zatočenim civilima da se međusobno polijevaju vodom, šmrkom, uslijed čega je Rade Gojković umro, a zatim tukli Jovu Krajnovića, pri čemu mu je nepoznati pripadnik voda slomio čeljust, Ante Andriato prosjekao uho Nikoli Krajnoviću i u otvor stavio metak, a IV-opt. Tomica Poletto ga priključio na induktor i pustio struju od čega se Nikola Krajnović nekontrolirano tresao, da bi potom Ante Andriato odsjekao istome uho, što je učinio i Savi Maksimoviću zv. „Bosanac“, Peri Novkoviću i Milanu Popoviću odsjekavši im oba uha, a zatim zasjekao resicu uha Miji Krajnoviću zapovjediivši istome da pojede uho Save Maksimovića, što je ovaj i učinio, a potom Savu Maksimovića, Peru Novkovića i Milana Popovića izveli iz zatvora i odveli u nepoznatom smjeru, a idućeg dana njihova tijela sahranjivali su preživjeli civili,

g) dana 23. studenoga 1991.g, V-opt. Željko Tutić zv. „Eki“ i Ante Andriato gumenim palicama tukli zatočenike Branka Stankovića, Jovu Krajnovića i Miju Krajnovića, dok ih u tome nije spriječio pripadnik Vojne policije po imenu „Drago“,

d a k l e, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba ubijali, mučili, nečovječno postupili prema civilnim osobama i nanosili im velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta i zdravlja,

čime su IV-opt. Tomica Poletto i V-opt. Željko Tutić počinili krivična djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratni zločin protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo po čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona RH,

te se **IV-opt. TOMICA POLETTO**, na temelju čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona RH,

o s u đ u j e

**NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU
15 (PETNAEST) GODINA**

V-opt. ŽELJKO TUTIĆ, na temelju čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona HR,

o s u đ u j e

NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU
12 (DVANAEST) GODINA

Na temelju čl. 45. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, IV-opt. Tomici Polettu i V-opt. Željku Tutiću u izrečene kazne zatvora uračunava se vrijeme provedeno u pritvoru od 21. ožujka 2008.g. do 13. lipnja 2011.g., pa nadalje.

Na temelju čl. 122. st. 4. Zakona o kaznenom postupku, IV-opt. Tomica Poletto i V-opt. Željko Tutić oslobađaju se u cijelosti obveze naknade troškova kaznenog postupka iz čl. 119. st. 2. toč. 1. – 6. Zakona o kaznenom postupku, a IV-opt. Tomica Poletto i nužnih izdataka postavljenog branitelja.

Obrazloženje

Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku, svojom optužnicom broj K-DO-48/10 od 28. lipnja 2010.g. optužilo je I-opt. Damira Kufnera, II-opt. Davora Šimića, III-opt. Pavla Vancaša, IV-opt. Tomicu Poletta, V-opt. Željka Tutića i VI-opt. Antuna Ivezića zbog počinjenja krivičnih djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava, i to I-opt. Damira Kufnera, djelima pod toč. 1) i 2), krivičnih djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. u svezi čl. 28. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, II-opt. Davora Šimića, djelom pod toč. 3), krivičnog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, III-opt. Pavla Vancaša, djelom pod toč. 5), krivičnog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona republike Hrvatske, IV-opt. Tomicu Poletta, V-opt. Željka Tutića i VI-opt. Antuna Ivezića, djelom pod toč. 4), krivičnog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske.

Prije završetka dokaznog postupka, dana 31. svibnja 2011.g. Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku dostavilo je Županijskom sudu u Osijeku djelomično izmijenjenu optužnicu, kojom je optužnica izmijenjena na način da optužuju I-opt. Damira Kufnera, radnjama pod toč. 1), za krivično djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. u svezi čl. 28. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, II-opt. Davora Šimića, radnjama pod toč. 2), za krivično djelo protiv slobode i prava čovjeka i građanina iz čl. 46. st. 4. Krivičnog zakona Republike Hrvatske, III-opt. Pavla Vancaša, radnjama pod toč. 3), za krivično djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, IV-opt. Tomicu Poletta, V-opt. Željka Tutića i VI-opt. Antuna

Ivezića, radnjama pod toč. 4), za krivično djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske.

Očitujući se o stavu koji zauzima prema optužbi, I-opt. Damir Kufner, sukladno odredbi čl. 320. st. 3. Zakona o kaznenom postupku, izjasnio se da se ne smatra krivim, te je ispitan na kraju dokaznog postupka.

Očitujući se o stavu koji zauzima prema optužbi, II-opt. Davor Šimić, sukladno odredbi čl. 320. st. 3. Zakona o kaznenom postupku, izjasnio se da se ne smatra krivim, te je ispitan na kraju dokaznog postupka.

Očitujući se o stavu koji zauzima prema optužbi, III-opt. Pavao Vancaš, sukladno odredbi čl. 320. st. 3. Zakona o kaznenom postupku, izjasnio se da se ne smatra krivim, te je ispitan na kraju dokaznog postupka.

Očitujući se o stavu koji zauzima prema optužbi, IV-opt. Tomica Poletto, sukladno odredbi čl. 320. st. 3. Zakona o kaznenom postupku, izjasnio se da se ne smatra krivim, te je ispitan na kraju dokaznog postupka.

Očitujući se o stavu koji zauzima prema optužbi, V-opt. Željko Tutić, sukladno odredbi čl. 320. st. 3. Zakona o kaznenom postupku, izjasnio se da se ne smatra krivim, te je ispitan na kraju dokaznog postupka.

Očitujući se o stavu koji zauzima prema optužbi, VI-opt. Antun Ivezić, sukladno odredbi čl. 320. st. 3. Zakona o kaznenom postupku, izjasnio se da se ne smatra krivim, te je ispitan na kraju dokaznog postupka.

I-opt. Damir Kufner je u svojoj obrani poriče počinjenje kaznenog djela za koje se tereti, navodeći da je početkom 1991.g. studirao veterinu na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu, da bi se 19. kolovoza 1991.g. vratio u Prekopakru, jer su u to vrijeme Pakrac i Lipik bili ugroženi od pobunjeničkih snaga. Dana 17. listopada 1991.g. postavljen je za načelnika za sigurnost i to usmenom zapovijedi načelnika zapovjedništva obrane Pakraca, Antuna Brkljačića. Odmah nakon toga otišao je u Bjelovar, gdje mu je nadređeni bio pukovnik Jordan Atanasoski, od kojeg je dobio zapovjedi da provjerava sigurnost na području Novske, Grubišnog Polja i Daruvara, a nakon što se proširila zona oslobođenog područja, formirana je Operativna grupa Pakrac koja je također bila pod Operativnom zonom Bjelovar. Dana 07. prosinca 1991.g. imenovan je za načelnika SIS-a Operativne grupe Pakrac, gdje ga je postavio brigadir Tomšić, zapovjednik Operativne grupe Pakrac. Za vrijeme obnašanja ovih dužnosti nije preuzeo nikakvu obvezu da vrši odabir i provjeru dobrovoljaca sposobnih za vršenje zadataka vojnih policajaca, a niti je faktično preuzeo zapovjedništvo tom postrojbom. Posebno napominje da je njegova obveza bila kontroliranje stanja u postrojbama Hrvatske vojske jer je tada vojna stega bila vrlo loša. Poznato mu je da je osnovan vod Vojne policije kako bi kontrolirao pripadnike oružanih snaga, a osnovao ga je Štab Teritorijalne obrane Pakrac. Željko Špelić je u to vrijeme bio poveznica između civilnog i vojnog dijela i bio je zapovjednik za Pakrac i on je osobno za zapovjednika tog interventnog voda odredio „Gadafija“, čija je zadaća bila da osnuje tu jedinicu, da odabere i obuči ljude i da ih nakon

obuke uvede u borbu. Kao takav, „Gadafi“ je sam birao ljude i lokaciju. I-opt. Damir Kufner posebno napominje da je njegova prava zadaća u stvari bila da vrši provjeru kompletnog zapovjednog kadra, tako da je on osobno vršio provjeru i za „Gadafija“, a kako se radi o stranom državljaninu, iz Libije, njega je kao stranca dodatno provjeravao i pukovnik Atanasoski. „Gadafi“ je odabrao motel „Ribarska koliba“, smatrajući da je to idealno mjesto za obuku vojnika. Uglavnom je u tu postrojbu doveo svoje suborce iz Lipika i Dobrovca i to je bio prvi sastav toga voda. Ovaj vod je ustrojen koncem listopada ili početkom studenoga 1991.g., a nakon toga bilo je potrebno pribaviti svu opremu koja je nedostajala. Zbog toga su često odlazili u Zagreb tražeći preko svojih poznanstava donacije od raznih firmi. „Gadafi“ je bio zapovjednik do konca studenoga 1991.g., kada je poginuo, a na njegovo mjesto je došao Davor Šimić. U Zagreb je otišao 13. ili pak 14. studenoga 1991.g., zajedno sa Gojkom Brzicom i Božidarom Lujancem, gdje je boravio 7-8 dana, tako da u inkriminiranom periodu uopće nije bio na području Pakraca, a niti na području Marinog Sela. I-optuženik nadalje iskazuje da nikada nije Damiru Jiraseku izdao naredbu da srpske civile dovodi u bazu u Marinom Selo, niti je bilo kada zapovjedio da bi se srpski civili zatvorili i držali u podrumu, jer je u spornom periodu, kakao je već naveo, bio u Zagrebu. Ne samo da nije bio faktički zapovjednik predmetnog voda, ne samo da nije izdavao zapovjedi i naredbe, već u inkriminiranom periodu nije ni znao da bi srpski civili bili zatvoreni u bazi u Marinom Selu, pa samim time ne može biti odgovoran za ono što se dogodilo tim civilima. Po povratku iz Zagreba, negdje oko 20. studenoga 1991.g., prvi put saznaje što se dogodilo s mještanima sela Kip, tj. saznao je da je Damir Jirasek tamo napravio „dar-mar“ i da je ubio 15-tak ljudi iz Kipa i o tome je odmah obavijestio Atanasoskog, uz opasku da se ipak radi o neprovjerenim informacijama. Od njega je dobio povratnu informaciju da pokuša što više saznati o tim događajima. I-optuženik nadalje iskazuje da je negdje između 20. studenoga i 01. prosinca 1991.g. Damir Jirasek s još nekolicinom vojnika pod punim naoružanjem došao po njega u improvizirani stacionar u Pakračkoj Poljani kod željezničke stanice, s namjerom da ga uhititi. Poslije je saznao da je postojala mogućnost da tom prilikom bude čak i ubijen, ali zahvaljujući Božidaru Lujancu, koji je u rukama imao automatsku pušku, do tog uhićenja nije došlo. U razgovoru koji je uslijedio donekle je uspio smiriti Damira Jiraseka i rastali su se relativno mirno, uz dogovor da će kad bude u mogućnosti doći u selo Kip i da će se o svemu tome detaljnije raspraviti. Poslije se stvarno našao s Jirasekom i ovaj ga je odveo u selo Kip i pokazao te fortifikacijske uređaje gdje su srpski civili pravili podloške za minobacače. Nakon toga, 06. prosinca 1991.g. ponovno dolazi u Marino Selo da ispita Nenada Bojića, zajedno s Božidarom Lujancem. Tamo je zatekao i Davora Šimića, ali tom prilikom nije vido nikakve civilne osobe. Ponovno je došao u Marino Selo negdje krajem prosinca 1991.g. da sazna nešto više o tome što se tamo događalo i tom prilikom je razgovarao s Brajom Grujićem, koji mu je rekao da se u biti nema gdje vratiti i da mu je bolje u motelu nego kod kuće. Dana 24. studenoga 1991.g. u Bjelovar je poslao dopis sa zaglavljem: „Hrvatska vojska, Vojna policija Pakrac“ i ispod toga „Služba sigurnosti“, u kojem je tražio određenu količinu vojnih opasača za vojnu policiju, automatske puške i slično, a to je učinio jer su u to vrijeme svi pokušavali na sve moguće načine pribaviti što više potrebnog naoružanja i opreme, pa je zbog toga u zaglavlje ubacio i taj dio, s ciljem da se na neki način impresioniraju osobe od kojih se to traži, a on je to učinio iz razloga što sa zapovjednikom toga voda „Gadafijem“ nije mogao stupiti u kontakt, budući je bio na pakračkom ratištu, tako da je on potpisao taj zahtjev jer se u to vrijeme smatralo da on ima najviše veza u Operativnoj zoni Bjelovar. I-optuženik je posebno iskazao da je izjava Damira Jiraseka da je on bio zapovjednik i „siva eminencija voda“ obična glupost i neistina, a isti ga takvim iskazom tereti zato što je on izvijestio Jordana Atanasoskog što se događa u mjestu Kipu, a zbog čega je Damir Jirasek bio i uhićen.

II-opt. Davor Šimić porekao je počinjenje kaznenog djela za koje se tereti, te je u svojoj obrani iskazao da je studirao veterinu u Zagrebu kada je došlo do ratnih zbivanja u Pakracu. Kako je to njegov rodni grad, dana 30. rujna 1991.g. javio se u Krizni štab Grada Pakraca, koji je bio dislociran u Zagrebu na Trgu Ante Starčevića. Tijekom listopada držao je stražu pred tim Kriznim štabom, a početkom studenog upućen je na I-opt. Damira Kufnera da mu se javi u Pakrac. Otišavši u Pakrac, prvih nekoliko dana spavao je u kući u Poljani ili Antunovcu, a poslije je upućen u Obrijež gdje je zadužio i odoru, ali oružje još nije dobio. Nakon 3-4 dana Damir Kufner ga je odveo do ribnjaka u Marinom Selu i tamo ga upoznao s čovjekom po nadimku „Gadafi“, kojeg mu je predstavio kao zapovjednika. Sjeća se da je tamo proveo par dana i spavao u nekom stanu u jednoj od kuća, dok su neki vojnici spavali u motelu. Kako „Gadafi“ nije provodio nikakvu obuku, a vidio ga je samo par puta, zamolio ga je da ga pusti na nekoliko dana u Zagreb jer još nije upisao slijedeću godinu na fakultetu. „Gadafi“ ga je pustio i sjeća se da je došao u Zagreb par dana prije pada Vukovara. U Zagrebu je ostao do 23. studenoga 1991.g., kada je ispratio brata Nikšu u Ameriku, a po povratku se sjeća da nije više mogao naći „Gadafija“. Naime, u to vrijeme je bilo kritično stanje na bojištu u Lipiku i uskoro je čuo da je u jednoj od operacija „Gadafi“ i poginuo. Nedugo nakon toga bio je pozvan u Krizni štab u Obrijež i tamo mu je jedan od načelnika, ali ne zna koji, rekao da mora otići u Bjelovar, gdje je otišao zajedno s Gojkom Brzicom. U Bjelovaru su dobili zapovijed o formiranju voda Vojne policije. Posebno iskazuje da je postao zapovjednik toga voda 08. prosinca 1991.g., iako se u dokumentaciji vodi kao zapovjednik od 01. prosinca 1991.g. Po dolasku u motel, tamo je zatekao 4 civila čija imena se navode u optužnici, a radilo se o dvojici muškaraca i dvije žene za koje je pretpostavljao da su bili srpske nacionalnosti. Htio ih je odvesti u „Crveni križ“, ali su oni sami tražili da ostanu u motelu budući su imali svoju sobu, sanitarni čvor, a hranili su se kao i vojnici. U to vrijeme osobe koje bi odlazile preko „Crvenog križa“, obično bi bile razmijenjene, a oni nisu željeli napuštati svoje kuće, a s druge pak strane kuće su im bile u lošem stanju i trenutno se nisu imali gdje vratiti. Posebno napominje da su se svi ti civili mogli kretati jer vani nije bilo nikakve žičane ograde i sl., koja bi spriječila njihovo kretanje. Ukoliko bi nekome od njih zatrebali kakvi lijekovi, iste su mogli dobiti i sjeća se da im je on osobno nabavljao lijekove. Jednom prilikom je nabavio lijekove Braji Grujiću s kojim je ostao dobar i poslije rata, a kako je uzgajao ovce, po potrebi mu ih je dolazio liječiti. Da je ovaj smatrao bilo što loše o njemu, sigurno bi ga prijavio, tužio i sl. Sjeća se da je i Jeki Žestić jednom prilikom donio lijekove. U sobama motela bila su 4 kreveta, a sobe su na početku sve bile dosta devastirane, da bi se s vremenom adaptirale, a u nekoliko je bio osposobljen i sanitarni čvor i moglo se tuširati čak i s toplom vodom. Sjeća se da su Milka Bunčić i Jeka Žestić dolazile u njegovu sobu da bi se povremeno tuširale. Sjeća se da te sobe nisu bile zaključavane, a na drugom kraju sobe su bili stakleni prozori s francuskim balkonima koji nisu bili neka posebna zapreka ako bi koji od tih civila htio izaći preko balkona i pobjeći. II-optuženik je nadalje iskazao da nije znao kako i na koji način su ti civili došli u motel, a njima se baš nije previše bavio jer je imao mnoštvo obaveza oko provjera stanja na punktovima gdje su se često javljali problemi. Naime, imao je problema s pripadnicima voda jer je bio mlad, neiskusn i nisu ga slušali. Zato je odlučio da se što prije vrati na fakultet, što je učinio u veljači 1992.g., kad je razvojačen. Iz vojne knjižice je vidljivo da je u tom vodu bio raspoređen od 01. prosinca 1991.g. do 01. veljače 1992.g. kao zapovjednik voda. Vod se popunjavao tijekom prosinca 1991.g. i siječnja 1992.g., a brojao je nešto više od 35 vojnika koji su bili na kontrolnim točkama u Gaju, Badljevinu i Brezinama. Odmah po dolasku na dužnost zapovjednika voda, obavijestio je svoje nadređene o tim

civilima koje je zatekao u motelu, a i Kopljar i Heged su prilikom obilaska motela osobno i vidjeli te ljude te razgovarali s njima. Kao što je već prije rekao, i njegovi nadređeni su dali mogućnost tim civilima da se prijave u „Crveni križ“, što su oni odbili iz već navedenih razloga. Međutim, prema njima se nije postupalo nečovječno i u svakom trenutku su mogli otići iz motela.

III-opt. Pavao Vancaš porekao je počinjenje kaznenog djela za koje se tereti, te je u svojoj obrani iskazao da se u drugoj polovici studenoga 1991.g. u Zagrebu javio u jedinicu Tomislava Merčepa, jer se govorilo da ta jedinica ide u obranu lipičkog područja. U tu jedinicu se prijavio i zbog toga što se u istu već prije prijavio njegov brat i zbog toga što je proveo djetinjstvo u Lipiku, od 6. do 15. godine. Autobusom je došao do Kutine, gdje je obavljen njegov liječnički pregled, a nakon toga su predvečer dovezeni na ribnjake u Marino Selo. On je s 20-ak osoba ostao u motelu, a oni koji su došli drugi dan bili su raspoređeni u Merčepovu jedinicu. Jedan tamnoputi čovjek po nadimku „Gadafi“ rekao im je da će ostati u tom motelu, zadužiti odore i bit će raspoređeni na punktove, a potom je došao jedan drugi čovjek i njih šestoricu rasporedio na punkt u Gaju. Kako je on bio najstariji, prešutno je postao vođa. Treći dan došao je jedan čovjek i dao im 6 remena bijele boje i prometnu palicu „STOP“, koja je bila neispravna jer nije svijetlila, ali ne može reći o kojoj se osobi radi. Optuženik je posebno iskazao da je u motelu upoznao osobu po nadimku „Ćiro“, koja je kod sebe imala oružje i bio je opasan vojničkim remenom, pa je po njegovom izgledu zaključio da se radi o zapovjedniku. Pored njega u Gaju su još bili Tomica Poletto, Antun Ivezić po nadimku „Brajca“, kojeg je on nazvao „Lipicaner“, a također i Željko Tutić kojeg je on zvao „Fitipaldi“, zato što je imao automobil kojeg je vozio kao divljak. Tamo su još bili Boro Pleša, Goran Nikles i neka osoba po nadimku „Švabo“. Od navedenih osoba je samo Boro Pleša bio naoružan poluautomatskom puškom, dok ostali nisu imali oružje. Zadatak im je bio da vrše kontrolu vozila i prolaza jer je zbog vojne neorganiziranosti bilo pojedinaca koji su se bavili kriminalom. Sjeća se da im je 05. prosinca 1991.g., a moguće i dan kasnije, na punkt došao Davor Šimić koji se predstavio kao zapovjednik. Tada je tog čovjeka prvi puta vidio i čuo. On im je izdao naredbu da se vrši stroga kontrola, a pronađenu robu su spremali u Vatrogasni dom u Gaju. U Gaju se zadržao do Božića 1991.g., kada je dobio odsustvo za Božićne blagdane i otišao u Zagreb. Po povratku je raspoređen na punkt u Badljeviniu. III-optuženik je posebno naveo da do 05. siječnja 1992.g. nije bio raspoređen u motel u Marinom Selu, a tamo bi samo povremeno dolazio po hranu. Nakon 15. siječnja 1992.g. premjestio se u motel gdje je zatekao 4 civila, i to dvojicu muškaraca i dvije žene starije dobi, no nije znao njihovu nacionalnost. Poslije su mu te osobe rekle da su im kuće spaljene i da nemaju gdje drugdje biti, a u motelu su imali smještaj i hranu. Obično bi čistili i spremali sobe i cijepali drva. Jednog dana, za vrijeme njegovog dežurstva, nestala je jedna od tih žena, pa su ga suborci zadirkivali da je loše obavljao dežurstvo. Nakon nekog vremena tu ženu su pronašli i vratili je u motel, a kako je bio ljut refleksno ju je dva puta ošamario i to nisu bili jaki šamari. Svjestan je da to nije trebao učiniti i žao mu je što je to uradio i sada se kaje, jer inače nema običaj tući žene. Posebno je napomenuo da tu ženu nije tukao nikakvom gumenom palicom. U istrazi je iskazao da je ta žena (Milka Bunčić) pobjegla, no međutim, nije imala razloga pobjeći jer nije bila zarobljenik i mogla je otići kada je htjela. Što se tiče druge dvojice civila, niti jednog od njih nije on tukao. Upravo suprotno, s njima je bio u dobrim odnosima, a kako su mu rekli da se bave lovom i da imaju iskustva, obojicu ih je vodio u lov oko motela, a oni su mu pokazivali kako i što treba loviti. Kontrole na punktu u stvari su započele tek kad je Šimić postao zapovjednik. Pored Šimića imao je još

zapovjednika Libijca „Gadafija“, a poslije Gojka Brzicu. Ne može sa sigurnošću točno precizirati datum kada je prvi puta došao u Marino Selo, ali se sjeća da je sutradan pao snijeg. Što se tiče njegovog postupanja prema Milki Bunčić kada je vraćena na ribnjake u Marinom Selu, prema imenovanoj se tako ponašao jer je bio ljut na nju zato što je krenula prema području koje je bilo minirano, jako nestabilno i mogla je tamo poginuti, tim više što nije bilo nikakvog razloga da bježi jer je bila slobodna i mogla je otići bilo gdje drugdje. U biti ju je dva puta ošamario više iz opravdanog straha što joj se sve moglo dogoditi, jer je njezina obitelj mogla ostati bez supruge i majke. Inače, kako je bio puno stariji od ostalih suboraca s njima nije imao puno dodirnih točaka, a pogotovo što su svi bili neoženjeni i kao takvi „slobodni strijelci“. Sjeća se da je Ivezić bio iz Lipika, Poletto iz Dobrovca, a Tutić iz Pakraca. Što se tiče njegovog nadimka „Dida“, istim su ga suborci zvali jer je bio od svih njih stariji oko 20 godina, a u to vrijeme je dobio i unuka.

IV-opt. Tomica Poletto porekao je počinjenje kaznenog djela za koje se tereti, te je u svojoj obrani iskazao da se Hrvatskoj vojsci pridružio u rujnu 1991.g. U to vrijeme je imao zdravstvenih problema, a jednom prilikom je pao u nesvijest i bio odveden u bolnicu u Kutini, a potom u Popovaču gdje se liječio. Nakon toga, negdje u studenom 1991.g., pristupio je vojnoj policiji, ali se ne može točno sjetiti datuma. Po dolasku u motel u Marinom Selu, „Gadafi“ ga je uputio na punkt u mjestu Gaj, koji je držao zajedno s drugim vojnim policajcima koje je u svom iskazu naveo III-opt. Pavao Vancaš. U Gaju je pronašao jednu kuću i tamo je živio sa svojom nevjenčanom suprugom Marom Bude i nije uopće odlazio u Marino Selo na ribnjake sve dok se nije razduživao. Inače, on je rodom iz Dobrovca koji je pao u neprijateljske ruke, a kako je imao zdravstvenih tegoba, savjetovali su ga da ode na neko mirnije mjesto. Zapovjednici u vojnoj policiji su mu bili prvo „Gadafi“, poslije njega Davor Šimić, a razdužio se za vrijeme Gojka Brzice. Iako je u istrazi rekao da ne poznaje Pavla Vancaša, a niti Željka Tutića, to nije istina, jer su tada i ova dvojica bili s njim u naselju Gaj. Nadređeni su imali razumijevanja prema njegovim zdravstvenim tegobama, pa je gotovo cijelo vrijeme boravio u Gaju. On osobno nije imao nikakav nadimak i njemu osobno nisu nikad dovozili hranu, već je hranu spremala njegova izvanbračna supruga. U mjesecu studenom 1991.g. uopće nije dolazio na punkt u Marino Selo, niti je tamo bilo koga mučio i zlostavljao, niti bilo što zna o uhićenim, zlostavljanim i ubijenim civilima.

V-opt. Željko Tutić porekao je počinjenje kaznenog djela za koje se tereti, u istrazi se branio šutnjom, da bi na glavnoj raspravi iskazao da je kao dobrovoljac sudjelovao u domovinskom ratu od kolovoza 1991.g., kad se javio u Policijsku upravu Bjelovarsku, jer se želio uključiti u obranu Domovine i svoga kraja. Polovicom rujna 1991.g. zadužio je uniformu zajedno se s bratićem Tihomirom Vukovićem, a na njegov poziv, pridružio se tenkovskoj jedinici i tako je počeo njegov ratni put. Međutim, nije bio zadovoljan statusom pomoćnika u tenkovskoj jedinici, tako da je počeo razmišljati da pristupi u neku drugu formaciju gdje bi mogao više pridonijeti obrani svoga kraja. Međutim, u rujnu i tijekom listopada supruga mu je, zajedno s malim djetetom – starim 2 mjeseca, boravila kod tetka i tetke Planinčić u Samoboru, budući su bili prisiljeni iseliti iz svoje kuće u Kusionjama i tamo su se javljali problemi jer je u kući u to vrijeme boravilo puno ljudi, izbjeglica iz Pakraca i Kusionja. Supruga ga je molila da ju pokuša premjestiti negdje drugdje gdje bi dijete i ona imali bolje životne uvjete. Krajem listopada 1991.g. bratiću Tihomiru Vukoviću je rekao da odlazi u Samobor kod žene i djeteta da ih pokuša negdje drugdje skloniti, a jedino rješenje je

bilo da ih odvede u mjesto Punat na Krku, kod sestre i šogora Ančić. Tamo su otišli negdje krajem listopada ili pak početkom mjeseca studenog 1991.g. Boravak u mjestu Punat psihički ga je smirio, jer je konačno mogao biti sa svojom obitelji, a tamo je bilo i puno poznatih ljudi s kojima je razgovarao. Međutim, iako je njegova obitelj bila zbrinuta, počela ga je peći savjest i stalno se raspitivao o situaciji u Pakracu, a počeo se osjećati i kao izdajnik. Rekao je svojoj supruzi da se želi vratiti nazad na ratište, a ona ga je molila da još ostanu. Nakon što je čuo da je pao i Lipik, više ga ništa nije moglo zadržati na Krku, te je 28. studenog 1991.g., zajedno sa šogorom Tomom, u poslijepodnevnim satima otišao s otoka Krka, odvezavši suprugu i dijete u Samobor. Tamo su pokupili odjeću i preselili se u mjesto Vrhovčak kod tetka Živka Tutića. Sutradan je otišao na bojište, a kada je od prijatelja Marija Hunjaka saznao da je dosta prijatelja otišlo u vojnu policiju, krenuo je i on prema Pakračkoj Poljani. Kako nije znao gdje točno treba otići, slučajno je stao kod kuće Stjepana Pupka, policijskog inspektora koji je započeo ovu istragu, a ovaj mu je osobno objasnio kako da dođe do Pakračke Poljane. Po dolasku u motel u Marinom Selu, primijetio je da ima jako puno vojnika i ljudi, a tada se u biti i osnivala vojna policija kojoj je pristupio. V-optuženik posebno napominje da je za čitavo vrijeme rata spasio mnogo ljudi koji nisu ništa bili krivi i koji su bili žrtve rata, a kao i svi drugi, a naročito njegova supruga. Osim obitelji Štrbac, spasio je i mnoge ljude u „Bljesku“ i „Oluji“, u kojima je sudjelovao. Kako nije u inkriminirano vrijeme uopće bio u Marinom Selu nije ni mogao počinuti kazneno djelo koje mu se stavlja na teret, a samim time ga nisu mogli prepoznati ni prisutni Jovo Krajnović, a također ni Branko Stanković, koji su saslušani kao svjedoci tijekom ovog kaznenog postupka. Što se tiče nadimka „Eki“, koje je pisalo na jednim vratima u motelu u Marinom Selu, isti nadimak su vjerojatno napisali neki zlonamjerni ljudi, koji su htjeli prikriti neke svoje postupke, pa su koristili različite nadimke kako bi prikriili svoj stvarni identitet, tim više što je tamo svakodnevno bilo jako puno vojske iz gotovo svih krajeva Republike Hrvatske. U to vrijeme je imao kratku kosu kao i danas i nešto više kose naprijed, ali mu je kosa bila tamnija jer je u međuvremenu posijedio.

VI-opt. Antun Ivezić porekao je počinjenje kaznenog djela za koje se tereti, te je u svojoj obrani iskazao da nije bio pripadnik voda vojne policije u vrijeme kad su se navedeni zločini događali, već se istom pridružio krajem studenog ili početkom prosinca 1991.g. Inače, vojsku je služio tijekom 1991.g. pa sve negdje do svibnja iste godine, kada se uz dozvolu majora Vlade Rujevića „skinuo“, a negdje u lipnju 1991.g. je stupio u jedinicu „Tigrovi“ u Zagrebu. U „Tigrovima“ je prošao obuku i bio je na različitim ratištima i to sve do rujna mjeseca 1991.g., kada se priključio hrvatskim braniteljima u obrani Lipika. Sudjelovao je u akcijama u Lipiku i oko njega, sve do njegovog pada u neprijateljske ruke, tj. negdje do sredine listopada 1991.g., kada su se prebacili u Prekopakru, gdje se zadržao do konca studenoga 1991.g. U to vrijeme je saznao da se formira interventni vod pod zapovjedništvom nekog stranca po nadimku „Gadafi“, tako da je došao u motel na ribnjacima gdje je proveo vrlo kratko vrijeme i odmah je bio raspoređen na punkt u Gaju, s kojega je nakon 7-9 dana upućen u Međarić, gdje se zadržao do Božića 1991.g. Ne može sa sigurnošću reći o kojim se datumima radi, ali misli da je to bilo 25. ili 26. studenoga 1991.g. Sjeća se da je par dana nakon toga čuo da je poginuo „Gadafi“ i bilo mu je čudno kako to da zapovjednik voda pogiba na posve drugom ratištu. Koliko se može sjetiti, misli da su pored njega u Gaju bili i ostali vojnici koje je u svojoj obrani spomenuo i Pavao Vancaš. Posebno napominje da nisu imali, a niti dobili bilo kakve isprave s kojima bi imali ovlasti da zaustavljaju vozila i pregledavaju vojnike, ali ipak misli da je Boro Pleša imao neku iskaznicu Merčepove jedinice – pričuvnog sastava policije. Nakon nekog vremena dobili su i nekakav papir s potpisom od

kriznog štaba s kojim su imali ovlasti zaustavljati i pregledavati vozila i ljude. Međutim, kako su vojnici bili dobro naoružani i često pod utjecajem alkohola, nisu se usudili baš samo tako ih zaustavljati. On osobno se nije usudio zaustavljati te vojnike. Negdje sredinom prosinca 1991.g. dobili su dokumente vojne policije i palice za zaustavljanje vozila, a te ovlasti vojne policije su smetale Merčepovim ljudima, tako da je često dolazilo i do sukoba, pa su na kraju zbog toga morali biti i povučeni s tog punkta. Negdje pred Božić 1991.g. dao je otkaz zapovjedniku Šimiću, ali se nakon par dana predomislio i nazad vratio u Marino Selo gdje je boravio sve do kraja siječnja 1992.g. Što se tiče plaće, iz priložene dokumentacije se vidi da je plaću sve do listopada 1991.g. primao u „Tigrovima“, a nakon toga u vojnoj policiji. Koncem 1991.g. imao je navršenih 19 godina, tj. 13. lipnja 1991.g. je navršio 19 godina, a što se tiče fizičke građe od tog vremena pa do danas nije se puno fizički promijenio, osim što je malo posijedio i ne osjeća se star.

U dokaznom postupku izvedeni su slijedeći dokazi:

- ispitani su svjedoci Jovo Krajnović (listovi 2515-2518/XI spisa), Nikola Ivkanec (list 2469/XI spisa), Damir Jirasek (listovi 2470-2471/XI i 2584-2589/XII spisa), Jordan Atanasoski (listovi 2471-2472/XI spisa), Zlatko Adžijević (list 2472/XI spisa), Josip Tutić (list 2475/XI spisa), Boris Pleša (list 2475/XI spisa), Zdenko Laučan (list 2476/XI spisa), Gojko Brzica (list 2476/XI spisa), Franjo Hadžim (list 2477/XI spisa), Marko Lujčić (list 2479/XI spisa), Josip Komljenović (list 2479/XI spisa), Božidar Lujanac (list 2479/XI spisa), Željko Špelić (list 2480/XI spisa), Mlada Popović (list 2496/XI spisa), Mara Krajnović (list 2496/XI spisa), Nada Žestić (listovi 2496-2470/XI spisa), Mira Sekulić (list 2497/XI spisa), Milan Štrbac (list 2497/XI spisa), Slavko Gamauf (list 2500/XI spisa), Albert Jirasek (listovi 2500-2501/XI spisa), Dražen Macura (list 2501/XI spisa), Goran Paurić (list 2502/XI spisa), Damir Mihočinec (listovi 2502-2503/XI spisa), Zdravko Heged (listovi 2503-2504/XI spisa), Damir Barberić (list 2590/XII spisa), Miroslav Guberović (listovi 2590-2592/XII spisa), Josip Beljan (listovi 2592-2594/XII spisa), Snježana Tutić (list 2616/XII spisa), Josip Huška (listovi 2616-2617/XII spisa), Dragutin Hubak (listovi 2618-2619/XII spisa) i Zdravko Čatak (listovi 2626-2628/XII spisa),

- na temelju čl. 331. st. 1. toč. 1. ZKP-a, pročitani su iskaz svjedoka Mije Krajnovića (listovi 1412-1415/V, 1845-1847/VI spisa), jer je uvidom u smrtovnicu utvrđeno da je Mijo Krajnović umro, te Milke Bunčić (listovi 1919-1921/VII spisa), jer u tri navrata pravosudna tijela Republike Srbije nisu uspjela osigurati prisutnost Milke Bunčić radi neposrednog ispitivanja, jer je imenovana odbijala ponovno ispitivanje i svaki puta se zaključala u svojoj kući,

- uz suglasan prijedlog stranaka pročitani su iskaz svjedoka Branka Stankovića (listovi 1857-1859/VII spisa), Miroslava Jerzečića (list 1068/III spisa i 1886/VII), Antuna Brkljačića (Kir-15/08, listovi 1785-1796/VI), Duška Kličeka (Kir-14/08, listovi 1788-1789/VI), Gorana Niklesa (listovi 925-927/III i 1799-1800/VI), Zvonka Novokmeta (listovi 1323-1325/IV i 1800/VI), Dragutina Andrića (listovi 1316-1318/IV i 1815-1816/VI), Sjepana Klasnića (Kir-23/08, listovi 1832-1833/VI), Zdenka Klimeša (listovi 1252-1253/IV, 1366-1369/IV i 1877-1878/VII), Željka Amenta (listovi 942-944/III), Jadranke Ančić (listovi 1034-1036/III i 1893-1894/VII), Davora Širca (listovi 1355-1356/IV i 1894/VII), Mileta Džolića (listovi 1357-1358/IV i 1894-1895/VII), Darka Jozipovića (listovi 1427-1428/V i 1895/VII), Duška Štrbca (listovi 1895-1896/VII), Tihomira Vukovića (listovi 1423-1424/V i 1896-1897/VII), Jasmina Ibrajića (listovi 1425-1926/V i 1897/VII), Gordane Hodak (listovi 1359-1360/IV i 1897-1898/VII), Dragutina Kralja (Kir-22/08, listovi 1902-1903/VII), Sande Grubišić (listovi

1024-1025/III i 1903-1904/VII), Pere Tutića (list 1906/VII), Dalibora Vukovića (listovi 1037-1038/III i 1906/VII), Slađana Ljevara (listovi 1906-1907/VII), Ive Tutića (listovi 904-906/III spisa), Ivana Hale (listovi 994-996/III i 1910-1911/VII), Mare Budde (listovi 1429-1430/IV), Ane Danojević (listovi 731-732/II), Stjepana Kupsjaka (listovi 1254-1256/IV), Roberta Mateša (listovi 914-916/III), Ante Brkljačića (listovi 1026-1028/III), Petra Barschiera (Kir-6/08), Vene Posepala (listovi 1431-1432/V), Dubravka Klaića (listovi 911-913/III), Gorana Dašeka (listovi 896-898/III), Tihomira Brkića (Kir-20/08), Vitomira Kovačevića (Kir-17/08), Antuna Černušeka (listovi 997-999/III), Drage Marijanović (listovi 1019-1020/III), Lolite Komljenović (listovi 1021-1023/III) i Zdenke Štrbac (listovi 1352-1354/IV),

- izvršen je uvidu u zapisnik o uviđaju (listovi 17-19/I spisa), zapisnike Zavoda za sudsku medicinu i kriminalistiku i priloženu fotodokumentaciju (listovi 20-116/I, te 171-177/I spisa), izvješće (list 274/I spisa), zahtjev za smjenjivanje (list 275/I spisa), popis pripadnika 1. voda 2. čete 69. bataljuna Vojne policije /Pakrac/ (listovi 326/I i 506/II spisa), dokumentaciju uviđaja (list 343/I spisa), fotodokumentaciju (list 344 spisa/I), ratni put I-opt. Damira Kufnera (listovi 471-477/II spisa), presliku vojne iskaznice II-opt. Davora Šimića (listovi 482-485/II spisa), obavijest Policijske stanice Daruvar (listovi 497 i 670/II spisa), potvrdu Sigurnosno-informativne službe, Centar Bjelovar (list 501/II spisa), zahtjev od 24. studenoga 1991.g. (list 501/II spisa), zapisnik o obdukciji Kir-I-475/91 (listovi 523-526/II spisa), osobni karton i uvjerenje na ime Davora Šimića (listovi 532-534/II spisa), uvjerenje na ime Davora Šimića (list 544/II spisa), odluku Ministarstva obrane (list 549/II spisa), zapisnik s nalazom i mišljenjem Centra za kriminalistička vještačenja „Ivan Vučetić“ (listovi 552-557/II spisa), službenu zabilješku (listovi 562-563/II spisa), zapisnik o uviđaju (listovi 564-565/II spisa), fotodokumentaciju očevida (list 571/II spisa), zahtjev za doznaku sredstava (listovi 587-591/II spisa), zahtjev za naknadu štete Milke Popović, Đorđa Popovića, Sime Popovića, Momčila Popovića i Ane Šuica (listovi 612-630/II spisa), zahtjev za naknadu štete za pok. Nikolu Gojkovića (listovi 634-636/II spisa), zapisnik o daktiloskopskom vještačenju (listovi 1052-1053/III spisa), rješenje o imenovanju Štaba TO Općine Pakrac (list 1062/III spisa), stanje jedinica Operativne zone Bjelovar od 09. studenoga 1991.g. (list 1086/III spisa), uvjerenje na ime III-opt. Pavla Vancaša (list 1265/IV spisa), izvješće o formiranju Samostalnog bataljuna Pakrac (listovi 1377-1378/IV spisa), izvješće o radu povjerenika Vlade za Općinu Pakrac (listovi 1379-1386/IV spisa), mjere za formiranje novih jedinica i efikasnije zapovijedanje od 20. listopada 1991.g. (listovi 1387-1388/IV spisa), radnu kartu za pričuvni sastav 69. bataljuna Vojne policije (listovi 1390-B/IV spisa), rješenje o imenovanju Štaba TO Općine Pakrac (listovi 1435-1436 spisa), zapisnik o prepoznavanju osoba (listovi 1484-1487/V spisa), izjavu (list 1693 spisa), skicu lokacije mjesta pronađenih 7 identificiranih leševa stanovnika Kipa i Klise (listovi 1914-1916/VI spisa), ratni put Davora Šimića (listovi 1955-1956/VI spisa), ratni put Željka Tutića (listovi 1957-1958/VI spisa), ratni put Pavla Vancaša (listovi 1959-1960/VI spisa), ratni put Antuna Ivezića (list 1961/VI spisa), ratni put Tomice Poletta (list 1961/VI spisa), izvješće o slučaju Branka Kopa (listovi 2716-2717/XIII spisa), izvješće o anonimnom telefonskom pozivu (list 2718/XIII spisa), izvješće o sigurnosti od 16. prosinca 1991.g. (list 2719/XIII spisa), izvješće od 24. travnja 1992.g. (listovi 2728-2730/XIII spisa), izvješće od 11. i 13. ožujka, bez naznake godine (listovi 2731-2732/XIII spisa), izvještaj o saslušanju zatvorenika Matijašević Đure od 25. studenoga 1991.g. (listovi 2733-2735/XIII spisa), izvješće od 15. prosinca 1991.g. (list 2736/XIII spisa), izvješće o sigurnosti od 16. prosinca 1991.g. (list 2737/XIII spisa), JOCO – izvješća sigurnosti od 16. prosinca 1991.g. (listovi 2738-2741/XII spisa), izvješće naslovljeno na bojnika Luku Markešića, bez datuma (list 2742/XIII spisa), izvješće od 09. siječnja 1992.g., naslovljeno na Josipa Tomašića (list 2743/XIII spisa), izvješće od 18. lipnja 1992.g., naslovljeno na Luku Markešića (list

2744/XIII spisa), izvješće od 26. studenoga 1991.g., u predmetu Damir Sužnjević (listi 2745/XIII spisa), izvješće od 21. prosinca 1991.g., (list 2746/XIII spisa), izvješće o sigurnosti od 16. prosinca 1991.g. (list 2747/XIII spisa), izvješće o sigurnosti od 21. prosinca 1991.g. (list 2748/XIII spisa), izvješće o sigurnosti od 16. prosinca 1991.g. (list 2749/XIII spisa), izvješće o sigurnosti od 21. prosinca 1991.g. (list 2750/XIII spisa), izvješće o sigurnosti od 16. prosinca 1991.g. (list 2751/XIII spisa),

- izvršen je uvid u izvratke iz kaznene evidencije i izvratke iz prekršajne evidencije za I-opt. Damira Kufnera, II-opt. Davora Šimića, III-opt. Pavla Vancaša, IV-opt. Tomicu Poletta, V-opt. Željka Tutića i VI-opt. Antuna Ivezića.

Na temelju čl. 322. st. 4. toč. 2. ZKP-a, kao nevažan dokazni prijedlog odbijen je dokazni prijedlog braniteljice V-opt. Željka Tutića, za ispitivanjem svj. Tomislava Ančića na okolnosti gdje se nalazio V-optuženik u inkriminirano vrijeme, kao i za ispitivanjem svj. Slađane Vašić na okolnosti kada je njen djed Milan Štrbac uhićen i odveden u Marino Selo, budući je iskazom ošt. Milana Štrbca nedvojbeno utvrđeno da je on uhićen u mjesecu studenom 1991.g. (dakle, u inkriminirano vrijeme), a da ga je tom prilikom spasio V-opt. Željko Tutić, kao i iz iskaza svj. Duška Štrbca, na temelju kojeg je nedvojbeno utvrđeno da je V-opt. Željko Tutić u mjesecu studenom 1991.g., kada je uhićen njegov stric Milan Štrbac sa svojom obitelji, bio u Marinom Selu, jer ga je tamo susreo navedeni svjedok, a V-optuženik je umirio svjedoka i njegovog brata u svezi uhićenja njihovog strica, jer im je rekao da je stric odveden u jednu obiteljsku kuću i da je tamo siguran, a kada su otišli do te kuće i tamo pronašli Milana Štrbca s njegovom obitelji, imenovani ih je izvijestio da ih je spasio V-opt. Željko Tutić.

Na temelju čl. 322. st. 4. toč. 1. ZKP-a, odbijeni su kao nedopušteni prijedlozi Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku za uključivanjem u dokaze i čitanjem slijedećih dokaza zapisnika Međunarodnog kaznenog suda za progon osoba za teško kršenje međunarodnog prava počinjenog na teritoriju bivše Jugoslavije od 1991.g., od 23. i 24. svibnja 1996.g. o izjavi svj. Milke Bunčić, te ovjereni prijevod zapisnika Međunarodnog kaznenog suda za progon osoba za teško kršenje međunarodnog prava počinjenog na teritoriju bivše Jugoslavije do 1991.g., od 23. i 24. svibnja 1996.g. o izjavi svj. Milke Bunčić, zapisnika Međunarodnog kaznenog suda za progon osoba za teško kršenje međunarodnog prava počinjenog na teritoriju bivše Jugoslavije od 1991.g. od 21. i 22. svibnja 1996.g. o izjavi svj. Mije Krajnovića, te ovjereni prijevod zapisnika Međunarodnog kaznenog suda za progon osoba za teško kršenje međunarodnog prava počinjenog na teritoriju bivše Jugoslavije do 1991.g., od 21. i 22. svibnja 1996.g. o izjavi svj. Mije Krajnovića, zapisnika Međunarodnog kaznenog suda za progon osoba za teško kršenje međunarodnog prava počinjenog na teritoriju bivše Jugoslavije od 1991.g. od 22. i 23. svibnja 1996.g. o izjavi svj. Jove Krajnovića, te ovjereni prijevod zapisnika Međunarodnog kaznenog suda za progon osoba za teško kršenje međunarodnog prava počinjenog na teritoriju bivše Jugoslavije do 1991.g., od 22. i 23. svibnja 1996.g. o izjavi svj. Jove Krajnovića, da se izvrši dodatno ispitivanje svj. Jove Krajnovića, s obzirom da se u tijeku postupka svj. Jovo Krajnović nije očitovao o sadržaju iskaza koji je dao djelatnicima Međunarodnog kaznenog suda za progon osoba za teško kršenje međunarodnog prava počinjenog na teritoriju bivše Jugoslavije, izdvojenih dijelova iskaza svj. Milke Bunčić sa zapisnika danog pred Županijskim sudom u Požegi danog putem video-linka dana 12. veljače 2009.g, a koji su iz spisa izdvojeni rješenjem predsjednika vijeća

Županijskog suda u Osijeku na glavnoj raspravi od 14. prosinca 2010.g., izdvojenih dijelova iskaza svj. Mije Krajnovića sa izvanraspravnog ročišta Županijskog suda u Požegi od 09. prosinca 2008.g., a koji su iz spisa izdvojeni rješenjem predsjednika vijeća Županijskog suda u Osijeku na glavnoj raspravi od 14. prosinca 2010.g., iskaza svj. Mije Krajnovića danog na zapisnik pred Opštinskim sudom u Aleksincu dana 13. srpnja 1994.g. u spisu br Kri-35/94., iskaza svj. Jove Krajnovića danog na zapisnik o saslušanju svjedoka pred sucem Okružnog suda u Beogradu dana 01. lipnja 1998.g. u spisu br. Kri-858/98., iskaza svj. Milke Bunčić danog pred sucem Okružnog suda u Beogradu dana 24. rujna 1996.g. u spisu br. Kri-1200/96., budući se na navedenim iskazima – zapisnicima o ispitivanju svjedoka Jove Krajnovića, Mije Krajnovića i Milke Bunčić, zabilježenim od strane istražitelja Međunarodnog kaznenog suda za područje bivše Jugoslavije, ne može temeljiti sudska odluka, jer su isti dokazi pravomoćnim rješenjem ovoga suda od 21. srpnja 2010.g. izdvojeni iz spisa kao nezakoniti dokazi (uzgred rečeno, ŽDO nije niti uložilo žalbu protiv toga rješenja o izdvajanju, cijeneći da je reješnje o izdvajanju na zakonu osnovano, a ti dokazi nezakoniti), te zatvoreni u poseban omot i predani istražnom sucu radi čuvanja odvojeno od ostalog spisa, a isto tako se sudska odluka ne može temeljiti niti na izdvojenim dijelovima zapisnika o ispitivanju svj. Milke Bunčić na glavnoj raspravi 12. veljače 2009.g. i svj. Mije Krajnovića s izvanraspravnog ročišta od 09. prosinca 2008.g., koji se temelje na ovako nezakonito pribavljenim dokazima, kao što se ni predloženi svj. Jovo Krajnović ne može ispitivati o sadržaju tih iskaza koji su kao nezakoniti izdvojeni iz ovog spisa. Isto tako, na predloženim zapisnicima o ispitivanju svjedoka Mije Krajnovića, Jove Krajnovića i Milke Bunčić pred Okružnim sudom u Beogradu i Općinskim sudom u Aleksincu, ne može se temeljiti sudska odluka, niti se isti mogu koristiti kao dokaz u ovom kaznenom postupku, jer predloženi dokazi nisu pribavljeni u ovom kaznenom postupku na temelju zamolbe suda u Republici Hrvatskoj za pružanje međunarodne pravne pomoći, upućene nadležnim sudbenim tijelima Republike Srbije, već su pribavljeni na temelju zamolnice Komiteta za prikupljanje podataka o izvršenim zločinima protiv čovečnosti i međunarodnog prava, upućene pravosudnim tijelima Republike Srbije, zbog čega se ne mogu koristiti kao zakoniti dokazi u ovom kaznenom postupku, tim više što su predloženi svjedoci Mijo Krajnović, Jovo Krajnović i Milka Bunčić tijekom ovog kaznenog postupka neposredno ispitani.

Nisu sporne činjenice:

- da je I-opt. Damir Kufner u inkriminirano vrijeme bio načelnik Štaba sigurnosti obrane Sektora Pakrac, jer to slijedi iz obrane I-opt. Damira Kufnera, iskaza svjedoka i dokumenata koji priliježu spisu,

- da je II-opt. Davor Šimić bio zapovjednik 1. voda 2. čete 69. bataljuna Vojne policije, jer to slijedi iz obrane I-optuženika, iskaza svjedoka i dokumenata koji priliježu spisu,

- da su III-opt. Pavao Vancaš, IV-opt. Tomica Poletto, V-opt. Željko Tutić i VI-opt. Antun Ivezić u inkriminirano vrijeme bili pripadnici voda Vojne policije pri 76. samostalnom bataljunu Zbora narodne garde – Pakrac, V.P. 3026, sa sjedištem u Marinom Selu, jer to slijedi iz njihovih iskaza, iskaza ispitanih svjedoka, ali i popisa pripadnika Vojne policije (listovi 326/I i 506/II spisa).

Sporne su činjenice:

- je li I-opt. Damir Kufner u inkriminirano vrijeme, kao načelnik Štaba sigurnosti obrane Sektora Pakrac, bio stvarni zapovjednik postrojbe dragovoljaca pripadnika Zbora narodne garde, pod formacijskim nazivom „Vod voje policije V.P. 3026 Pakrac pri 76. bataljunu Zbora narodne garde“,

- je li I-opt. Damir Kufner znao da pripadnici „Voda vojne policije V.P. 3026 Pakrac pri 76. bataljunu Zbora narodne garde“ u Marinom Selu, u razdoblju od 13. do 23. studenoga 1991.g., muče i usmrćuju uhićene civile srpske nacionalnosti,

- je li II-opt. Davor Šimić, kao zapovjednik 1. voda, 2. čete, 69. bataljuna Vojne policije Bjelovar, propustio poduzeti mjere da se neosnovano uhićeni i zatvoreni civili Milka Bunčić, Jeka Žestić, Nikola Ivanović i Branko Grujić oslobode iz zatočeništva u prostorima motela u Marinom Selu, dok je on bio na dužnosti zapovjednika,

- je li III-opt. Pavao Vančaš, kao zapovjednik 1. odjeljka, 1. voda, 2. čete, 69. bataljuna Vojne policije, protivno Ženevskoj konvenciji o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata, u bazi „Ribarska koliba“ – ribnjaci, zlostavljao zatočene civile Nikolu Ivanovića i Branka Grujića, na način da ih je tjerao da se međusobno udaraju, a kada oni to nisu činili, sam ih udarao palicom i rukama po tijelu, a zatočenicu Milku Bunčić, koja je pobjegla iz navedene baze, a potom pronađena i vraćena, izudarao rukama i palicom po glavi i tijelu,

- je li IV-opt. Tomica Poletto, kao pripadnik „Voda vojne policije V.P. 3026 Pakrac pri 76. bataljunu Zbora narodne garde“, u razdoblju od 19. do 23. studenoga 1991.g., u prostorijama Ribarske kolibe – Ribnjaci (Marino Selo): mučio i usmratio zatočene srpske civile Filipa Gojkovića, Josipa Cicvaru, Nikolu Gojkovića, Jovu Popovića, Slobodana Kukića, Miju Danojevića /toč. 3. a) i b) optužbe/; mučio Jovu Krajnovića /toč. 3. c) i d) optužbe/; mučio i usmratio Jovu Žestića, Branka Bunčića i Jovu Popovića Tejinog /toč. 3. e) optužbe/; mučio Jovu i Miju Krajnović /toč. 3. f) optužbe/; mučio i usmratio Radu Gojković, Savu Maksimovića, Peru Novkovića i Milana Popovića /toč. 3. f) optužbe/; mučio Branka Stankovića, Jovu Krajnovića i Miju Krajnovića /toč. 3. g) optužbe/,

- je li V-opt. Željko Tutić zv. „Eki“, kao pripadnik „Voda vojne policije V.P. 3026 Pakrac pri 76. bataljunu Zbora narodne garde“, u razdoblju od 19. do 23. studenoga 1991.g., u prostorijama Ribarske kolibe – Ribnjaci (Marino Selo): mučio i usmratio zatočene srpske civile Filipa Gojkovića, Josipa Cicvaru, Nikolu Gojkovića, Jovu Popovića, Slobodana Kukića, Miju Danojevića /toč. 3. a) i b) optužbe/; mučio Branka Stankovića, Jovu Krajnovića i Miju Krajnovića /toč. 3. g) optužbe/,

- je li VI-opt. Antun Ivezić zv. „Braja“, kao pripadnik „Voda vojne policije V.P. 3026 Pakrac pri 76. bataljunu Zbora narodne garde“, u razdoblju od 19. do 23. studenoga 1991.g., u prostorijama Ribarske kolibe – Ribnjaci (Marino Selo): mučio i usmratio zatočene srpske civile Filipa Gojkovića, Josipa Cicvaru, Nikolu Gojkovića, Jovu Popovića, Slobodana Kukića /toč. 3. a) optužbe/; mučio i usmratio Jovu Žestića, Branka Bunčića i Jovu Popovića Tejinog /toč. 3. e) optužbe/; mučio i usmratio Radu Gojkovića, Savu Maksimovića, Peru Novkovića i Milana Popovića /toč. 3. f) optužbe/.

Svjedok Jovo Krajnović ispitan tijekom istrage, putem video-veze, na Okružnom sudu u Beogradu, Republika Srbija, iskazao je da se dana 15. studenoga 1991.g. spremao na posao u ljevaonicu „Dalit“ u Daruvaru, kada su u njihovu kuću, oko 05,45 sati, ušli vojnici u maskirnim odorama, koji su na sebi imali bijelo remenje. Njega su udarili i istjerali na

dvorište, a za njim su vodili i njegovog oca Miju. Dovedli su ih do škole kod spomenika, gdje su doveli i druge mještane sela Kip, Jovu Popovića, Branka Stankovića, Peru Novakovića, Milana Popovića, Filipa, Milu i Nikolu Gojković, te Jovu Popovića Tejinog. Dani ranije u selu je uhapšen njegov vršnjak Branko Bunčić, a 13. studenoga 1991.g. Pero Popović, Milan Popović, Nikola Krajnović, koji su uhapšeni na njivi. Pred spomenikom uhićene osobe vezali su žicom, a krpama od stolnjaka povezali su im oči i sve osobe ukrcali u kamion, dok su njegovog oca i njega stavili u neko osobno vozilo. Vozili su se oko jedan sat, kada je vidio da su došli u jedno dvorište ispred nekog hotela, za koji je kasnije saznao da je to motel na ribnjaku u Marinom Selu. Na prostoru ispred hotela počeli su ih tući i uzimati osobne podatke, pri čemu su im uzeli i svu imovinu, novac, cigarete i osobne dokumente. Još dok su bili tamo, vidio je Peru Popovića, Milana Popovića, Nikolu Krajnoviću, Jovu Žestića i Branka Bunčića kako nose nekakve lopate, motike i budake. Primijetio je da su svi istučeni, a osobito Pero Popović, koji je bio plav po licu. Sve osobe smjestili su u podrumske prostorije motela, a s njim u podrumu su bili Milka Bunčić, Jeka i Jovo Žestić, Nikola Ivanović i Slobodan Kukić. Iste te večeri osobno je vidio trojicu ili četvoricu i vozača, kako odvođe Filipa, Nikolu i Milu Gojkovića, te čovjeka po prezimenu Cicvara, a on nije bio iz Kipa. Kada su njih odveli, uskoro su čuli rafal iz automatskog oružja, a potom još 4 pojedinačna hica. Zna da su te ljude odveli vojnici, no ne može reći njihova imena, a to su bili oni koje je već imenovao, poput „Ekija“, Poletta, Gojka, Keca, Drage i Andriata. Slijedećeg dana, 16. studenoga 1991.g., u jutro, sjeća se da su Slobodanu Kukiću, Poletto i Andriato izrezali križ na prsima, te ranu posuli solju, a Nikoli Ivanoviću, Andriato let-lampom palio dlake na tijelu, a to zna jer je sve to gledao svojim očima. Istoga dana (16. studenoga 1991.g.) čuo je kako u susjednoj prostoriji tuku Miju Danojevića, snažnog čovjeka i kovača u Kipu, kojeg su nakon toga uveli u njihov dio podruma, te ga stavili na stolicu, na kojoj je Mijo Danojević nekoliko minuta ječao, a potom se umirio jer je umro. U sobu je tada ušao „Eki“, koji mu je prišao i počeo psovati „majku četničku“, te ga „štangom“ udario po glavi, iako je Mijo Danojević već bio mrtav i ukočen. Kada je Mijo Danojević umro, njih 5-6 moralo ga je odnijeti, tako da su njegovo tijelo odvezli kamionom i izbacili ga na cesti prema Garešnici, gdje su ga kasnije komunalci prevezli do groblja i sahranili na groblju u Garešnici. Istoga dana ubili su Zorku Gojković, suprugu Gojka Gojkovića, kojega su također odvezli i pretpostavlja također ubili, a prije toga su ga tukli Poletto, Kec i Andriato. Slijedećeg dana, 17. studenoga 1991.g., Branko Stanković, Branko Bunčić, Pero Novaković i Nikola Ivanović išli su nekoga zakopavati, a pretpostavlja da je to bio Gojko Gojković. Dana 18. studenoga 1991.g. istjerali su ih ispred motela, te su imali „tuširanje“, jer su ih Poletto, Andriato i još trojica s puškama natjerali da se polijevaju hladnom vodom, iako je vani bilo hladno i oblačno, te su Pero Novaković, Rade Gojković, Jeka Žestić, Milka Bunčić, Branko Bunčić, njegov otac Mijo Krajnović i on morali jedan drugoga polijevati hladnom vodom, od čega se tom prilikom Rade Gojković srušio i na mjestu umro. Iste večeri vidio je kako Gojko Boro, „Eki“ i Andriato, Nikoli Krajnoviću sjeku rupu na uhu, stavljaju u rupu metak, metak spajaju sa žicom, te potom na vojnički induktor, koji je vrtio jedan od njih, proizvode struju. Iste večeri vidio je Andriata kako Peri Novakoviću, Savi Gojkoviću, Milanu Popoviću i Nikoli Krajnoviću siječe uši, a njegovog oca (Miju Krajnovića) natjerali su da pojede uho jednog od njih, misli da ga je na to natjerao „Kec“ koji je ocu stavio nož pod grlo, govoreći mu „jedi hladetinu, majku ti četničku“, budući je Andriato navedenim osobama rezao uši. Iste večeri njega su doveli u restoran motela, gdje je bilo oko 10-ak vojnika, stavili su ga na stolicu, na oba palca na nogama su mu priključili žicu koja je bila spojena s induktorom, nakon čega je Poletto počeo vrtjeti induktor, a on je osjetio strašnu bol po cijelom tijelu, što ga je veoma iscrpilo, nakon čega se samo skotrljao niz stepenice do podruma. Također, iste večeri od batina koje je zadobio, umro je Jovo Žestić dok su ležali u

podrumu, a njega su također tukla 3 ili 4 vojnika, dok su Peru Novakovića, Savu Gojkovića, Nikolu Krajnovića i Milana Popovića, Andriato, Kec, Poletto, Drago i Gojko Boro natjerali na kamion koji je vozio Pero Tutić, te se taj kamion odvezao u nepoznatom pravcu, a Branko Stanković i on, koji su u to vrijeme rezali drva i sve to vidjeli, nakon 20-ak minuta čuli su rafalnu pucnjavu, a potom i 4 ispaljena hica pojedinačno. Slijedećeg dana, 19. studenoga 1991.g., Nikola Ivanović, Branko Stanković i on sahranili su te ljude, na način da su ih odvezli do nasipa, te su prvo sahranili Peru Popovića iz Kipa, za kojeg je vidio da je prije smrti bio prebijen jer je bio sav plav, a na njemu je vidio i strijelne rane. Poslije podne su išli sahraniti Milana Popovića, koji je plivao na vodi, zbog čega ga je morao dovući do obale, dok su Rade Gojković, Nikola Krajnović i još jedan čovjek iz Klisa ležali u blizini nasipa, zbog čega su ih i zakopali pokraj nasipa. Radu Gojkovića je sahranio na jednom otoku u ribnjaku, a sada se više ne može sjetiti gdje je koga sahranio. Istoga dana, sjeća se da su Branko Bunčić i Jovo Popović otišli s Dragom i Andriatom u bolnicu u Popovaču, jer su im oni bar tako rekli, međutim, koliko je njemu poznato, nakon odlaska kod „liječnika“ oni se više nikada nisu vratili, a njih su, koliko je čuo, zakopali Nikola Ivanović i Branko Stanković. Dana 20. studenoga 1991.g. na daskama u podrumu umro je Rade Žestić iz pakračke Klise, jer ga je „Eki“ istukao „štangom“. Dana 21/22. studenoga 1991.g. puštena im je voda u podrum, tako da su se morali penjati na betonski dio podruma, koji je bio iznad vode. Sjeća se da je Poletto došao u ribarskim čizmama, njega pozvao da ga nešto treba, istjerao ga van i počeo tjerati po prostoru ispred motela, valjajući ga po vodi, dok su to drugi vojnici gledali i smijali se. Poslije podne istoga dana u motel su došla dva muškarca iz Zagreba, koji su ga tako istukli da su mu razbili sve zube i čeljust, slomili mu rebra i stavljali nož pod grlo, a potom su tukli i njegovog oca i druge osobe. Nakon ovog događaja situacija se smirila, da bi dana 24. studenoga 1991.g. došli „Eki“ i Andriato te pendrekom istukli njegovog oca i njega, a potom ih gazili čizmama, dok nije došao vojnik Drago i obojicu ih istjerao iz sobe u kojoj su ih tukli. Dan prije nego što će napustiti Marino Selo, kod njih u sobu je došao „Eki“ s još dvojicom vojnika i strašno je istukao Branka Stankovića, njegovog oca i njega, te mu je tom prilikom slomio rebra, a slijedeći dan kamionom je došao Pero Tutić, te su ih odvezli u Daruvar, a u pratnji kamiona su bili Poletto i Drago. Neke od ljudi koji su ih zlostavljali on poznaje, tako da je Andriata viđao prije rata i zna da je on iz Kusonja, Pero Tutić je oženjen iz Obriježi, Poletto je iz Dobrovca i njih ima 3 ili 4 brata, „Kec“ je iz Pakraca, a za „Ekija“ ne zna tko je, ali zna da mu je onaj Drago govorio da je morao ići u vojsku. Dok su bili u motelu, on nije vidio zapovjednika te jedinice, ali je čuo da je to osoba po imenu Damir Širac iz Pakraca, a njegov zamjenik je bio Drago Brzić, jer je čuo od vojnika kako govore „što će nam reći Širac, što će nam reći Brzić“, a po čemu je on zaključio da su oni zapovjednici. On ne može reći tko je tamo zapovijedao, pričalo se da su to „merčepovci“, ali je tamo svatko sebi zapovijedao, a zna da ga je „Boro Gojko“ tukao gotovo svaki dan (list 1421 spisa), a od posljedica navedenog događanja do danas se liječi kod psihijatra, ne može spavati i često mu se javljaju slike tih događaja.

Ispitan na glavnoj raspravi 09. prosinca 2008.g., ošt. Jovo Krajnović iskazao je identično kao na zapisniku iz istrage od 02. srpnja 2008.g., s tim što je ponovo iskazao da ih je u Marinom Selu tuklo više osoba, i to Andriato iz Kusonja, Poletto, „Vlado Kec“ i „Boro Gojko“, koji je imao nadimak „Eki“, a za taj nadimak je saznao jer mu je „Boro Gojko“ rekao da ima taj nadimak. Andriato je rezao uši ljudima, pa je tako Savi Gojkoviću, Peri Novkoviću i Milanu Popoviću odrezao oba uha, a Nikoli Krajnoviću odrezao jedno uho, a drugo probušio nožem, te stavio puščani metak i spojio sa žicom i drmao ga strujom, odnosno, ne može se sada sjetiti tko je uključio induktor, ali zna da je za njega, kada je puštena struja, induktor pokretao Poletto. Kada su Savi Gojkoviću, Peri Novkoviću, Milanu Popoviću i Nikoli

Krajnoviću odrezali uši, njegovom ocu su strpali uho Save Gojkovića u usta, a to je učinio Andriato, govoreć „jedi ladetinu, majku ti četničku“. Otac je morao progutati to uho, a on je to osobno vidio. Tim ljudima uši su rezane u prostoriji gdje su svi spavali, a ne u prostoriji gdje su ih odvodili i tukli, a Slobodanu Kukiću je nožem napravljen križ na prsima, vani, izvan hotela i tom prigodom je njegov otac bio pored njega, odnosno, svi su bili tamo, oni koji su preživjeli i oni koji su do tada bili živi. Ovi ljudi kojima su odrezane uši, strpani su u kamion koji je vozio Pero Tutić, a to su učinili Poletto, Andriato i Kec Vlado, te su odvezeni do nasipa ribnjak, da bi nakon nekog vremena Branko Stanković, koji je rezao drva, a njegov otac i on cijepali ta drva, čuli iz pravca gdje su odvezeni ti ljudi, rafalnu paljbu, a zatim i pojedinačne pucnjeve, nakon čega su se ovi (misli se na osobe koje su odvezle Gojkovića, Novkovića, Popovića i Krajnovića) vratili pjevajući (samo u ovom iskazu iskazao je da je Miju Danojevića šipkom udario Poletto, a tijekom istrage i na glavnoj raspravi od 14. prosinca 2011.g. identično je iskazao da je Miju Danojevića šipkom u podrumu, kada je sjedio na stolici već mrtav, udario „Eki“ – list 1849/VII spisa).

Na glavnoj raspravi od 14. prosinca 2010.g., svjedok ošt. Jovo Krajnović iskazao je da je vojna policija, lupajući na vrata, govoreći „vojna policija“, u njihovu kuću ušla u ranim jutarnjih satima 15. studenoga 1991.g., i to 5 ili 6 policajaca, od kojih su dvojica imali bijele oprtače, bijeli opasač i bijelu futrolu za pištolj. Ostali su bili odjeveni u odoru vojske. Istjerali su njega i njegovog oca, koji je bio bolestan, iz kuće, te ih odveli do raskrižja sela, gdje su doveli Nikolu, Filipa i Miju Gojkovića, te Jovu Popovića (Siminog), Branka Stankovića, Peru Novakovića, Milana Popovića. Njega su stavili u automobil, te ga vodili po selu da im pokaže kuće Srba u selu, te su ga pitali gdje je kuća Branka Bunčića. Nakon toga uhapsili su Branka Stankovića i Jovu Popovića (Tejinog), dok su ubili Dušana Popovića iz puške u vrtu njegove kuće. Nakon ovih događanja u selu, pronašli su Željka Popovića obješenog u kući. Iz njihove kuće uzeli su jedan stolnjak, isti rasparali, te njima povezali oči. Uhićene osobe na raskrižju strpali su u kamion, dok su njega i njegovog oca stavili u automobil, te ih odvezli u Marino Selo. U Marino Selo ih je odvezla hrvatska vojska, ali se sada ne može sjetiti tko su oni bili. Kada su ih dovezli u Marino Selo, vodili su ih na razgovor – batinjanje, koje su vodili Poletto, Kec i Andriato, dok je Tutić Pero vozio kamion kojim su ih dovezli. Dana 15. studenoga 1991.g. uhitili su Filipa Gojkovića, Nikolu Gojkovića i Josipa Cicvaru, dok su Pero i Milan Popović uhićeni 13. studenoga 1991.g., a Branko Bunčić 14. studenoga 1991.g. Kada su ih dovezli, vidio je Peru Popovića, Milana Popovića, Branka Bunčića i Nikolu Krajnovića kako idu od Ribnjaka „kaljavi“, nosili su sa sobom lopate i budake, te su pjevali pjesmu „Ustani bane“, a vodili su ih dva vojnika. Vidio je da je Pero Popović isprebijan, jer je bio crn kao njegove cipele. Kada su ih doveli u Marino Selo, smjestili su ih u jednu podrumsku prostoriju, koja je od druge podrumске prostije bila razdvojena daskama, koje je na sebi imala jednu rupu, tako da se moglo vidjeti i čuti što se događa u drugoj prostoriji u kojoj su tukli uhićene osobe. Dana 16. studenoga 1991.g. čuli su kako u drugoj prostoriji tuku Miju Danojevića, kovača iz Kipa, koji je imao preko 120 kg, nakon čega su ga hrvatski vojnici, među kojima je bio i Andriato i Kec Vlado, ugurali u sobu te stavili na stolicu u koju je Mijo Danojević jedva sjeo. Sjedeći na stolici, Mijo Danojević je samo nekoliko puta uzdahnuo, nakon čega se utišao na mjestu na kojem je sjedio, nakon čega je vrata prostorije otvorio „Eki“ te mu rekao „majku ti četničku, izađi još malo napolje“, a kako Mijo Danojević nije se mogao pomaknuti sa stolice, jer mu je glava visila prema prsima, „Eki“ je ušao u prostoriju te Miju Danojevića željeznom šipkom udario iza vrata tako jako da mu se iz odjeće na vratu zaprašilo, no međutim, nije se mogao pomaknuti jer je bio mrtav. Dana 15. studenoga 1991.g. vojnici su odveli Filipa i Nikolu Gojkovića i Josipa Cicvaru, nakon čega se oni više nisu vratili u Marino

Selo. Nakon 20 minuta od odvoženja navedenih ljudi, čuli su pucnjeve iz pušaka. Pored ovih ljudi koje je naveo da su bili uhićeni s njim, u Marinom Selu su bili stanovnici pakračke Klise i pakračkih Batinjanja, i to Milka Bunčić, Jovo i Rade Žestić, Jeka Žestić, te Slobodan Kukić, no za istoga ne zna otkud potječe. Sve uhićene ljude tukli su svaki dan, i to obično pred večer, na način da su pojedince odvodili u tu drugu prostoriju, gdje su ih tukli Poletto, „Vlado Kec“, Andriato i „Eki“. Andriato je za sebe znao reći da je on Ante Pavelić. Antu Andriata poznao je od ranije, jer je njegova (svjedoka Jove Krajnovića) sestrična Saveta udana za njegovog strica Tončija, koji živi u Kusionjama, tako da je Saveta strina Ante Andriata. Dana 17. ili 18. studenoga 1991.g. uhićene osobe izveli su van iz prostorije u kojoj su se nalazili, te je Andriato Slobodanu Kukiću nožem na tijelu, na prsima, napravio križ od brade do stomaka i od lijeve do desne ruke, te su taj križ namazali sa soli, a na što je ovaj pokazivao da ga boli, sol se topila i zajedno s krvi curila po njegovom tijelu. Nakon toga Nikoli Ivanoviću jedan je hrvatski vojnik s let-lampom palio dlake po tijelu, koje su gorile, a ovome su od toga nastale rane na tijelu, no sada se ne može sjetiti koji je to hrvatski vojnik s let-lampom palio Nikolu Ivanovića. Dana 16. ili 17. studenoga 1991.g. doveli su Gojka Gojkovića i Miju Danojevića iz Kipa, koje su odmah Andriato, Poletto i Tutić u onoj prostoriji počeli tući, tako da je Mijo Danojević, kako je već rekao, umro od batina, a Gojka Gojkovića su istukli, a kako nije umro od tih batina, njega su izveli iz te prostorije, strpali u kamion i odvezli do rijeke, na udaljenost od nekih 100-tinjak metara i tamo ga ubili iz puške, a to zna jer ga je drugi dan on sahranio tamo, a na mjesto gdje je ubijen odveo ga je Poletto i Andriato. Dana 17. i 18. studenoga 1991.g. istukli su Peru Novkovića, Milana Popovića, Nikolu Krajnovića i Peru Popovića, nakon čega im je Andriato, Peri Novkoviću, Milanu Popoviću i Savi Gojkoviću nožem odsjekao oba uha, dok je Nikoli Krajnoviću odsjekao jedno uho, a drugo mu probušio nožem u koje je stavio jedan metak te isti priključio na induktor koji je vrtio „Vlado Kec“. Dana 17. ili 18. studenoga 1991.g. Branko Stanković, njegov otac i on rezali su drva kod hotela, kada su čuli jedan rafal iz automatskog oružja, a nakon toga 4 ili 5 pojedinačnih pucnjeva iz oružja. Sutradan, neki hrvatski vojnici odvezli su ga, te je na udaljenosti od 100 m od hotela pronašao Peru Popovića mrtvog, te ga s Brankom Stankovićem zajedno sahranio na načini da nije mogao iskopati dublju grobnicu od 2 štih lopate, u koju grobnicu su stavili Peru Popovića. To je bilo prije podne toga dana, a popodne su ih odveli, Branka Stankovića, njegovog oca i njega, te je sahranio Milana Popovića, Nikolu Krajnovića i Savu Gojkovića, s tim da je Milan Popović bio u vodi, zbog čega je mogao obući ribarske čizme da ga izvuče na obalu, gdje su svu trojicu sahranili, a njegov otac je na mjesto gdje su navedene ljude sahranili stavio jednu staklenu bocu da obilježi njihovu grobnicu, jer u blizini nije bilo ničega drugoga za obilježavanje grobnice. Prilikom sahranjivanja navedenih ljudi, vidio je da su Pero Popović, Nikola Krajnović i Milan Popović usmrćeni iz oružja, jer je vidio na njihovim tijelima ozljede od metaka, dok je na Savi Gojkoviću primijetio udubljeno čelo do samog mozga, u obliku „tri čoška“, a koja ozljeda, po njegovom mišljenju, može potjecati od čekića, a najvjerojatnije od kundaka puške. Te iste večeri, nakon što su sahranili te ljude, u sobu, odnosno u prostoriju u kojima su se nalazili, pustili su iz ribnjaka vodu, koja je poplavila prostoriju u kojima su se nalazili do visine otprilike 80 cm, koja voda je gotovo dopirala do dasaka na kojima su oni spavali, na vrata navedene prostorije oko 18,00 – 19,00 sati došao je Poletto te njemu naložio da izađe iz te prostorije da malo prošetata. On je u niskim cipelama izašao iz te prostorije i tako morao gaziti po vodi koja mu je bila do koljena, a za koje vrijeme ga je Poletto tukao i valjao po toj vodi, te da mu je stao na glavu u njoj bi se ugušio, a ostali hrvatski vojnici promatrali su što s njim Poletto radi, te se smijali. Takvo maltretiranje trajalo je 10-15 minuta i dok je on u niskim cipelama morao gaziti po vodi, koja mu je bila gotovo do koljena, Poletto je u isto vrijeme na nogama imao ribarske čizme koje su dosezale do struka. Dana 19. studenoga

1991.g. u prostorije u kojima su se nalazili, došli su oko 12,00 sati Poletto i „Vlado Kec“, te im rekli da svi idu van iz prostorije na tuširanje. Kako je bio mjesec studeni, vrijeme je bilo hladno, možda 2-3 stupnja ili kao što je danas (temperatura ispod nule), natjerali su zatvorenike da međusobno s vodenim „šlaufom“ polijevaju jedan drugoga i na taj način se tuširaju. Kako je Rade Gojković u to vrijeme imao visoku temperaturu, kada su ga polili hladnom vodom, isti je u tom času umro. Slijedeće jutro Poletto i „Vlado Kec“ natjerali su ih da sahrane Radu Gojkovića, kojeg su pronašli u blizini ribnjaka, te su prije zakopavanja Rade Gojkovića, na istog, po nalogu Poletta i „Vlade Keca“, bacili smeće iz kanti u hotelu, te onda na to bacili zemlju, kao da smeće nisu mogli baciti 10 metara prije ili poslije mjesta gdje su ukapali Radu Gojkovića. Dana 20. studenoga 1991.g., kada se voda povukla iz prostora i ispred prostora u kojem su se nalazili, hrvatski vojnici donijeli su jednog velikog šarana kojeg su oni, zatvorenici, morali peći na ražnju, te pjevati pjesmu „Ustani bane Jelačiću“ dok se šaran pekao. Kada se šaran ispekao, jeli su to meso šarana, nakon čega su ih odveli u prostoriju gdje su inače tukli zatvorenike, te su ih Poletto, Andriato, Kec Vlado i četvrta osoba čijeg se imena ne može sjetiti, tukli i gazili, dok je vojnik po imenu Drago sve to gledao, no međutim, on nije tukao zatvorenike. Kada su ih tukli u toj prostoriji, gazili su po zatvorenicima, pa su tako gazili i po Branku Stankoviću, dok su njegovog oca tukli. Kada su ih tukli, u toj prostoriji su bili Branko Stanković, Nikola Ivanović, Milka Bunčić, njegov otac Mijo Krajnović i on. Kada su tukli zatvorenike, Andriato je skakao po prsima Branka Stankovića, a nakon što su ih istukli, u prostoriju je došao drugi hrvatski vojnik te im naložio da ih prestanu tući. Branko Bunčić i Jovo Popović (Tejin) stradali su nakon što su došli hrvatski vojnici te upitali zatvorenike želi li netko ići na liječenje u Popovaču, na što su javili Branko Bunčić i Jovo Popović (Tejin) koji su otišli s hrvatskim vojnicima i više se nikada nisu vratili. Jovo Žestić ubijen je u podrumu od batina a Rade Žestić je umro kada su ga polili vodom prilikom tuširanja. Prilikom tuširanja morali su se skinuti do gola, dok su se žene morale razodjenuti do pasa. Kec Vlado bio je star oko 20 godina i tukao je sve zatvorenike koji su bili u Marinom Selu, među njima i njega i njegovog oca. „Eki“ je također tukao i prebijao sve zatvorenike (nakon koje konstatacije se svjedok samoinicijativno okreće prema optuženicima te prstom pokazuje da je „Eki“ u sudnici i rukom pokazuje na V-opt. Željka Tutića), a potpuno je siguran da je „Eki“ opisane zgode u prostoriji šipkom na opisani način udario Miju Danojevića. „Eki“ je tukao sve zatvorenike, osim njega. Osoba po nadimku „Eki“ bila je plava i niska. Sve osobe koje su ih tukle u Marinom Selu mijenjale su svoja imena svaki čas. Hrvatski vojnici u to vrijeme, dok je on bio u Marinom Selu, nisu imali zapovjednika, već su bili raspuštena „banda“, jer da su imali zapovjednika, ne bi se prema njima ponašali tako kako su se ponašali. U svom iskazu svjedok nije mogao objasniti zašto je na raspravi od 09. prosinca 2008.g. rekao da se ne može sjetiti je li ga V-opt. Željko Tutić tukao, uhapsio ili bilo što drugo učinio u Marinom Selu, kao i je li „Boro Gojko“ imao nadimak „Eki“, jer sada ne može reći koje je ime osobe po nadimku „Eki“. Od 20. – 23. studenoga 1991.g., jedan ili dva dana nisu ih tukli, da bi ih ponovo pretukli 23. uveče, nakon čega su ih 24. studenoga 1991.g., njegovog oca, Branka Stankovića i njega odveli u osnovnu školu u Daruvaru, a nakon toga u policiju, gdje su bili iznenađeni kad su vidjeli koliko je ozlijeđen, budući su ga vidjeli nekoliko dana ranije, jer je svakog dana radio u Daruvaru u „Dalitu“. Prilikom boravka u Marinom Selu i svih ovih maltretiranja, kada su ga tukli, među ostalima i željeznom šipkom po glavi, imao je ozljede glave, vilica mu je pukla na tri mjesta, a iz izbili su mu i sve zube. Nakon što su bili dva dana u školi i policiji, Branka Stankovića i njegovog oca stavili su u zatvor u Bjelovaru, a njega su odvezli u bjelovarsku bolnicu, gdje ga je liječio dr. Stipolšek. Dana 09. prosinca 1991.g. u večer, su došli jedan predstavnik Međunarodne zajednice i jedan hrvatski vojnik, te su mu rekli da će sutra u 04,00 sata ujutro

doći po njega i da će ići u razmjenu. Odvezli su ga u Zagreb u papučama i bolničkoj pidžami, te su ga pokušali razmijeniti, no razmjena nije uspjela 10/11. prosinca 1991.g., već je razmijenjen 12. prosinca 1991.g., nakon čega je završio u bolnici u Beogradu, na VMA, gdje se liječio 4 mjeseca, a od posljedica stradavanja u Marinom Selu, svake godine redovito mora posjećivati liječnika. Izjavljuje da je njegov otac Mijo Krajnović umro 20. travnja 2009.g. u Obrenovcu i kao dokaz njegove smrti sudu predaje Izvod iz matične knjige umrlih.

Iskaz svj. Jove Krajnovića ocijenjen je kao vjerodostojan i istinit, jer je svjedočio o činjenicama koje je neposredno opažao i doživio, a njegovi iskazi sadrže veliki broj detalja s vrlo preciznim opisima vremena, mjesta, radnji i osoba koje su sudjelovale u tim događajima, bilo kao počinitelji, bilo kao oštećenici, a sud u njegovom iskazu nije našao elemenata koji bi upućivali na zaključak da bi neosnovano teretio bilo koju osobu za radnje koja ona nije počinila, s tim da za ocjenu vjerodostojnosti iskaza za sud nije bilo od utjecaja je li u nekom od svojih iskaza (tri iskaza) različito iskazao o datumu pojedinih događaja, jer isto nije utjecalo na suštinu iskaza i pravilno utvrđenje činjeničnog stanja glede radnji koje predstavljaju obilježje kaznenog djela ratnog zločina, a pojedine razlike u datumima opisanih događaja i sudionika, s logičnog i racionalnog stajališta prihvatljive su s obzirom na brojnost događaja, veliki broj sudionika koji su u njima sudjelovali s istim prezimenima (oštećenici), kao i proteka od gotovo 20 godina od događaja o kojima je svjedok svjedočio.

Iz iskaza **svjedoka Mije Krajnovića**, koji je ispitan tijekom istrage, putem video-veze, na Okružnom sudu u Beogradu, Republika Srbija, slijedi da je rođen u mjestu Kip, gdje je proveo cijeli život do 15. studenoga 1991.g., kada su u jutarnjim satima u njegovu kuću ušli naoružani ljudi u maskirnim odorama, koji su imali bijele oprtače i bijele futrole za pištolje, a to ima prometna policija. Čim su ušli u kuću, zapovjedili su mu da izađe van, te su ga počeli tući kundakom puške, zbog čega ih je poslušao. Prije toga su njegovog sina Jovu, koji se spremao na posao u Daruvar, također istukli i istjerali na dvorište. Obojicu su vezali žicom i stavili im povez od platna na oči. Njegova kuća nalazi se u blizini škole, kod koje se nalazi lokalni spomenik, gdje su dovodili i druge muškarce iz cijelog sela te ih tukli. Kada su ih sve sakupili, tada su ih vezali i zavezali im oči, a njega su stavili u neki bijeli automobil karavan. Vozili su ih neko vrijeme, a kada su izašli iz automobila, stajali su ispred nekog hotela iza kojega je vidio veliki ribnjak, odnosno vodu. Na tom mjestu popisali su im imena, te ih ponovo tukli. Otjerali su ih u neku podrumsku prostoriju ispod hotela, gdje ih je bilo oko 20, ali nije siguran u broj ljudi koji su tamo bili. U tom podrumu proveo je 10-ak dana, koji su bili najgori u njegovom životu, jer su ih tukli svaki dan, a odvodili su skupinu po skupinu ljudi koji su bili s njim, a koji su kasnije nestajali. Za neke zna da su ubijeni, jer je to vidio na vlastite oči, ili ih je zajedno sa sinom sahranjivao. Kada su došli na to mjesto, tukli su ih cijevima od vojničkih kreveta, gazili su po njima i u tih 15-ak minuta dok su ih tukli, jednostavno nije znao gdje je. Odmah želi reći koji su ih ljudi od vojnika, koji su tamo bili, mučili, jer ne želi sve teretiti i ne želi da netko nevin zbog njegovog iskaza nastrada, tako da navodi da su ih tamo mučili Ante Andriato iz Kusonja, koji se volio hvaliti da je on „Ante Pavelić“, „Vlado Kec“ iz Pakraca, koji je porijeklom bio Mađar, Poletto, ali ne zna kako se zvao i četvrti je bio „Boro Gojko“, po nadimku „Eki“ (iskaz na glavnoj raspravi od 08. prosinca 2008.g. – list 1845/VI spisa). Za njihova imena zna jer su oni bili u hotelu i imena su im pisala na sobama, a on je vidio natpise na tim sobama jer je morao cijepati drva, pa kada su nosili drva, vidjeli su nalijepljena imena na vratima, a na jednoj sobi je pisalo „Boro Gojko i Ante Andriato jednako smrt“. Navedene osobe pred njim su govorile da su oni „merčepovci“,

iako on nije znao tko je Merčep, ali su se oni tako predstavljali. Ova četvorica čija imena je naveo, mesari su jer su ih zlostavljali, rezali im uši i tjerali ih da jedu te uši, a i njemu su odrezali jedan dio desnog uha (što je tijekom ispitivanja i pokazao). Sa sigurnošću tvrdi da je 14 ljudi iz njegovog sela ubijeno u Marinom Selu. Sjeća se da su Nikolu Krajnovića, Peru Novkovića i Milana Popovića zlostavljali, odsjekli im uši, tjerali da pojedu svoje uši, a i njega su natjerali da pojede uho od Save čije prezime ne zna, ali zna da je Bosanac i da radi u staklani. Njih su poslije odveli taj „Boro Gojko“ i još 3-4 vojnika i kasnije je vidio da su ih ubili. On je njih kasnije sahranjivao i prema izgledu je zaključio da su oni njih „potukli“ tupotvrđim predmetima, vjerojatno onim cijevima kojima su ih tukli kada su došli. Sutradan su otjerali njega, njegovog sina i nekog Branka Stankovića i Nikolu Ivanovića, pa su ih sahranili oko 200 m nedaleko od hotela, uz korito rijeke Ilove, tako da su morali prijeći asfaltiranu cestu. Tom prigodom (misli se na sahranjivanje ubijenih osoba) jedan od njih pitao ga je koja mu je posljednja želja, zbog čega je mislio da će ga ubiti, ali to nisu učinili. Tukli su ih svaki dan, tako da nije prošao niti jedan dan „a da nisu dobili“ (misli se batine). Jednom je gledao kako njegovog sina Jovu muče strujom. Stavili su ga na stolicu, te mu priključili žice na stopala, a potom je taj Poletto vrtio induktor. Tom prigodom također su Gojka Gojkovića zlostavljali, priključili na struju, nakon čega je i ubijen, jer je poslije nestao, gubi mu se svaki trag i više se nije vratio. Sjeća se da je osobno vidio kako je umro Rade Gojković, jer su ih sredinom studenoga, kada je sve bilo zaleđeno, potjerali na dvorište gdje su se morali tuširati na način da su jedan drugog polijevali hladnom vodom, kada je vidio kako se Rade Gojković srušio i umro, jer mu je, pretpostavlja, otkazalo srce. Sjeća se da su za Jovu Popovića (Tejinog) i Branka Bunčića rekli da ih odvoze liječniku u Kutinu, ali im se poslije gubi svaki trag, dok je Mijo Danojević umro pred njima nakon što su ga pretučenog doveli u podrum, a poslije su ga odvezli i izbacili negdje na cesti prema Garešnici, tako da je čuo i da je sahranjen u Garešnici na lokalnom groblju. Osobito mu je ostalo u sjećanju kada su njegovog sina i njega istukla dva muškarca iz Zagreba, koji su ih tukli bez razloga, tak da se uplašio za sinov i svoj život, a da su zagrepčani, zna po tome jer su se lokalni vojnici prepirali s njima zašto su se došli baviti „njihovim pacijentima“. Prije ovog događanja, u njegovoj kući nije pronađeno nikakvo oružje, jer on oružja nije niti imao, u to vrijeme je imao 60 godina i nije bio sposoban za vojsku. Što se tiče ljudi koji su bili s njima u Marinom Selu, njegov sin i Branko Stanković su živi, Nikolu Krajnovića je „Vlado Kec“ udario drškom pištolja po glavi, a njegov sin mu je rekao da ga je sahranio, a također mu je rekao da je na samom ribnjaku sahranio Nikolu i Peru Popovića, a ne zna gdje su bacili Nikolu Krajnovića. Peru Novkovića, Milana Popovića i Savu Bosanca on je osobno sahranio, Mijo Danojević je zatučen i umro je pred njima, Gojko Gojković je odvezen i nikada se nije vratio, Nikola Gojković, Mijo Gojković, Filip Gojković, Jovo Popović, Jovo Žestić, Cicvara te Slobodan Kukić su odvezeni nedaleko zgrade, te su likvidirani rafalno, što se moglo čuti, a nakon toga su to još „popravljali“ pojedinačno. Ovu sedmoricu ljudi, za koje je čuo da su ubijeni rafalima, odveli su Andriato, Kec, Boro (misli se na Boru Gojka) i Poletto, jer su oni bili „glavni majstori“. Sjeća se da je struju na induktoru puštao Poletto, a da je Andriato sjekao ljudima uši, jer je zasjekao i njega. Teško mu je sada opisati ovu četvoricu koji su ih zlostavljali, jer je prošlo puno vremena, ali se za Poletta sjeća da je bio mlađi i nešto sitniji, Kec je bio krupan, Andriato je bio viši i mršav, a „Boro Gojko“ niži ali deblji i njih četvorice se svakako sjeća. Nakon ovih događanja, njih su u Daruvar, pa u Bjelovar kamionom odvezli „Boru Gojko“ i Poletto, jer se sjeća da je jedan vojnik došao i odgurao „Boru Gojka“ iza vrata, te mu rekao da se oni moraju odvesti u Daruvar.

Svjedok Mijo Krajnović ispitan tijekom glavne rasprave dana 08. prosinca 2008.g., putem video-veze, na Okružnom sudu u Beogradu, Republika Srbija (listovi 1845-1847/VI spisa), iskazao je sukladno kao tijekom istrage, do dolaska u Marino Selo i postupanja prema zarobljenim osobama u Marinom Selu, a pored toga je iskazao da su ih već prvi dan odvezli u podrumsku prostoriju hotela u Marinom Selu, te počeli tući, a to su radile 4 osobe, i to Ante Andriato iz Kusionja, „Vlado Kec“ iz Pakraca, neki Poletto iz Lipika kojemu ne zna ime, jer je prošlo 18 godina, i Gojko Boro po nadimku „Eki“, koji je bio niži dečko, star 22-23 godine, krupniji, imao je pletenu kapu na glavi sa šahovnicom i bio je opasan. Kada je prvi put ispitan, nije se mogao sjetiti njegovog nadimka „Eki“, ali mu je nadimak bio na vrh jezika. Znao je da ima nadimak koji mu tada nije došao u glavu, a sada kaže da je to bio nadimak „Eki“. Da je „Ekiju“ ime „Boro Gojko“, to je pročitao na vratima štoka, kada je nosio drva za ložiti im vatru, na štoku je pisalo sa svake strane „Kec Vlado smrt“, a njih su dvojica (misli na Boru Gojka i Vladu Keca) spavali u toj sobi. On tim vojnicima nije znao imena dok se sami nisu izdali. Pored ove četvorice, još su ih samo tukla ona dvojica zagrepčana, dok drugi vojnici, odnosno nitko drugi ih nije niti tukao, niti su dolazili kod njih i s njima imali bilo kakve veze, osim ove četvorice i dvojice zagrepčana, kako je već prethodno naveo. Navodi da su cijelo vrijeme boravka u Marinom Selu, svakodnevno dobivali batine, tako da je vidio da je kovača iz sela, Miju Danojevića, na stolici metalnim cijevima tukla osoba po nadimku „Eki“, Nikoli Ivanoviću su let-lampom palili dlake na grudima, Andriato je ljudima sjekao uši, tako da je i on morao pojesti uho Save Bosanca koji je radio kao staklorezac u staklani u Lipiku, a Pero Novković je morao pojesti sam svoja oba uha. Pored ovog mučenja, koja je opisao, Poletto ih je mučio strujom, priključivši ih na induktor, koji je nakon toga isti taj Poletto iz Lipika i okretao. Navodi da je on osobno sahranio Milana Popovića, Peru Novakovića i Savu, kojem je pojeo uho, u blizini hotela, u plitke grobove, dubine 2 ašova, jer je bilo mokro, vodeno, jer se voda dizala i prelazila po tom grobu. Što se tiče ostalih zatvorenih osoba, jedno veće njih 7 je izvedeno, i to njegova 4 seljana, Nikola Gojković, Mijo Gojković, Filip i Jovo Popović, a iz Pakraca Jovo Žestić, taj Slobodan i Cicvara, te su imenovani odmah iza zgrade „potučeni“ rafalom iz automatske puške i to sve nije trajalo 10 minuta. On to nije vidio, nego je njegova pretpostavka da su ubijeni jer je čuo rafal. Među ljudima u Marinom Selu bio je i njegov susjed Branko Bunčić, po kojeg je i Jovu Popovića (Tejinog) došao „Eki“ s još jednim vojnikom i kamiončićem, te im rekli da idu u Kutinu u Dom zdravlja, nakon čega više nikada Branka Bunčića i Jovu Popovića (Tejinog) nije vidio. Pored njih, u Marinom Selu bile su zatočene i dvije žene, Milka Bunčić i Jeka Žestić iz Pakračke Poljane, ali njih nitko nije mučio niti na njih metnuo ruke, već su one samo gledale što su njima radili, a obično su ih tukli po noći, nakon kojeg mučenja je on sklapao ruke da ga ubiju iz puške i da ga više ne muče. Ne zna tko je bio zapovjednik vojnicima u Marinom Selu, jer neće da nevinu čovjeka stavlja u nevolju, a ova četvorica svakako znaju pod čijim su zapovjedništvom bili i tko im je dao odriješite ruke da ljude muče i ubijaju. Od mučenja koje je preživio u Marinom Selu, on je invalid 55 %, a njegov sin je invalid 80 %.

Iskaz svj. Mije Krajnovića ocijenjen je kao vjerodostojan i istinit, jer je svjedočio o činjenicama koje je neposredno opažao i doživio, a sud u njegovim iskazima nije našao elemenata koji bi ga upućivali da je neosnovano teretio nekoga za radnje koje nije počinio, tim više što je u svom iskazu i rekao da ne želi da zbog njegovog iskaza netko nevin nastrada, što njegovom iskazu daje posebnu dozu vjerodostojnosti.

Iz iskaza **svjedoka Milke Bunčić** ispitane tijekom istrage, putem video-veze, na Okružnom sudu u Beogradu, Republika Srbija, slijedi da je u Marino Selo dovezena prisilno, jer su ju u njezinom selu, u studenom 1991.g., uhitila dvojica koja su ju automobilom odvezla u Marino Selo, u kojem je boravila sve do 30. ožujka 1992.g. Svo to vrijeme bila je prisiljena biti u Marinom Selu, a kada se u jednom trenutku uplašila i pobjegla iz Marinog Sela, ponovo su ju tamo vratili. Dok je boravila u Marinom Selu, čistila je trpezariju, a ponekad i sobe u hotelu. Kada su ju uhitili, prvo je spavala u podrumu, da bi nakon nekog vremena njih četvero prešli gore u sobe, a pored nje je tamo bila još jedna ženska osoba i dva muškarca i svi su spavali u toj sobi do trenutka kada su pušteni. Kada su ju dovezli u Marino Selo, vidjela je više muških osoba, a neke od njih je prepoznala kao svoje susjede, i to Radu Gojkovića, Slobodana Kukića, Jovu Žestića, Josipa Cicvaru i nekog Savu kojem ne zna prezime. S njima u podrumu bio je i Mijo iz Kipa i drugi ljudi, ali ne sjeća se koliko ih je ukupno bilo i svi su bili smješteni u istoj prostoriji u podrumu. Dok je boravila tamo, nije dobijala batine, a muškarce koji su bili s njima odvodili su u drugu prostoriju i tamo su ih tukli. Tako su jednog doveli nakon što je pretučen, te je on sjedio na stolici, kada je došao jedan policajac i rekao mu da ustane, no on to nije učinio, a vidjela je da mu curi krv iz usta, te im je ona rekla da je on mrtav. Sjeća se da su Josip Cicvara i Slobodan Kukić odvedeni, ali ne zna kuda i nisu se više vratili. Mučili su Miju i Jovu Krajnoviće, izvodiivši ih iz podruma u druge prostorije, ali ne zna tko ih je tamo mučio i što im je radio. Jednom prilikom rekli su im da se moraju okupati, a Jovu Žestića su otjerali pod hladnu vodu ispred hotela, nakon čega su rekli da je Jovo umro. Ne zna tko im je naredio da se peru hladnom vodom, jer ona nije znala kako se tko zove, budući su oni imali svoje nadimke. Dok je boravila u Marinom Selu, iz sela Kip upoznala je samo Jovu i Miju, koji su tamo duže ostali i nekog Branka, a u ta dva-tri dana drugog nije upoznala. Od vojnika koji su to njima radili, zna da je bio neki kojeg su zvali „Eki“, koji je bio nizak, plav, iz Kusionja, a majka mu je bila Srkinja, to joj je rekao Jovo Krajnović, budući je on iz sela iz kojega je i „Ekijeva“ majka, a također je bio i neki Poletto, koji je bio viši, mlad, plav, a misli da je bio iz Dobrovca, a što se tiče nadimaka ostalih vojnika, drugih nadimaka se ne sjeća, jer su se vojnici stalno mijenjali, jedni su dolazili a drugi su odlazili i imali su različite nadimke. Dok je boravila u Marinom Selu, ona je pretežno bila izvan hotela, gdje su ložili vatru da ugriju noge. Dali su im drva da griju noge i uveče odu spavati, davali su im i jelo, jeli su vani izvan hotela, budući su im jelo iznosili van, a jeli su isto što i vojnici. Dok su sjedili vani pored vatre, dolazili su vojnici i sjedali pored njih, te se grijali i nisu se ponašali loše prema njima koji su ostali. Kada su otišli Mijo i Jovo Krajnović, onda je bilo drugačije. Nisu ih tukli, niti gnjavili, davali su im jesti, samo što nisu bili slobodni. Sjeća se jednog čovjeka koji se objesio kada je vidio da mu nema spasa, a to je bilo negdje pred pravoslavni Božić, kada je on išao zaklati pečenku za Božić i kada su ga uhvatili, no ona nije vidjela kako visi, nego joj je to rekao Živko, čovjek koji je nosio hranu, a koji je bio Srbin, no on je bio dobar. Ne sjeća se tko je u to vrijeme bio zapovjednik te vojske, jer su oni stalno bili napolju i nikoga nisi smio ništa ispitivati, da ih nitko ne dira, a kada je odvezena u svoje selo, zapovjednik je bio Gojko Brzica. Za vrijeme dok je boravila u motelu, ona nije bila bolesna, nego je u 1. mjesecu (misli siječanj 1992.g.) bila bolesna ona baka i njoj su nabavili lijek, ali ne zna tko joj je dao lijek. Mijo Krajnović joj je govorio da su mu rezali uho i da je jeo neko uho, ali ne zna je li svoje ili nečije tuđe, a Jovo Krajnović joj je pričao da su ga tukli i što su mu sve radili kad su ga izvodili iz podruma, kao i da su njenog susjeda Slobodana solili, a to su pričali Jovo i Mijo Krajnović. Mijo i Jovo Krajnović joj nisu rekli tko im je to radio, već su samo vikali kako ih boli. Kada su je vratili u hotel, nakon što je pobjegla, neki su htjeli da ju se tuče, pa su ju utjerali u podrum, ispitivali su ju što je radila, gdje je bila, a to ju je ispitivao neki zagorac, koji ju je i udario dva puta pendrekom po leđima,

ali se ne sjeća kako su ga zvali. Također se sjeća da su tukli Nikolu Ivanovića, a za Nikolu Grujića se ne sjeća jesu li ga tukli. Nikola Ivanović i Nikola Grujić su govorili da su ih tjerali da se njih dvojica tuku, ali se ne sjeća tko ih je na to tjerao. Dok su boravili u tom podrumu, u podrumu je bilo vode, zbog čega su mjerili dokle će voda doći, a kada su Jovo i Mijo Krajnović otišli iz motela, njih su premjestili u sobe u motelu, te više nisu boravili u podrumu. Sjeća se da je čula da su Mijo i Jovo Krajnović sahranjivali neke leševe koje je voda izbacila.

Iskaz svj. Milke Bunčić ocijenjen je kao vjerodostojan i istinit, jer je svjedočila o činjenicama koje je neposredno opažala i doživjela, a njen iskaz, o onome o čemu je svjedočila, je sukladan iskazima svjedoka Jove Krajnovića i Mije Krajnovića, a koja činjenica njenom iskazu daje posebnu dozu vjerodostojnosti.

Iz iskaza **svjedoka Branka Stankovića** slijedi da je negdje sredinom studenoga 1991.g., u jutarnjim satima, oko 07,00 sati, otišao kod susjeda Josipa Šimeka popiti jutarnju kavu. Nisu uspjeli popiti kavu do kraja kad su došli neki hrvatski vojnici i tražili gazdu da izađe van, pitajući ga da li se Branko Stanković nalazi u njegovoj kući. Kad je ovaj odgovorio negativno, rekli su mu da ne govori istinu, a onda su Stankovića na silu izveli van i odveli, najprije u centar sela gdje su skupljali ljude, a onda su ih sve odvezli u Marino Selo. Svjedok je posebno iskazao da je Josip Šimek, kod kojega je tog jutra pio kavu, po nacionalnosti Čeh i njega nisu dirali. Inače, vani je vidio 5-6 hrvatskih vojnika i svi su imali iste uniforme. Prvo su ga pitali je li on Branko Stanković, a odmah nakon toga su ga vani počeli tući. Vani je još primijetio da su izvedeni Jovo i Mijo Krajnović, Jovo Popović, Petar (Pero) Novković i još drugi seljani. Na raskrižju u selu vezali su im ruke iza leđa, a oči prekrili krpom. Prije toga je primijetio jedan veliki kamion i dva manja vozila. Ne sjeća čime su ga tukli, ali su ga najviše tuki po leđima. Po njegovoj procjeni, vožnja do Marinog Sela je mogla trajati oko sat vremena. Nakon što je sišao s kamiona, skinut mu je povez s očiju i odvezane su mu ruke. Ispred sebe je primijetio zgradu, ali nije znao gdje se nalazi. Vido je neku vodu i to mu je sve ličilo na neku rječicu, a bilo je puno vojske. Do ulaska u zgradu nitko ga nije tukao. U podrumu je gorjelo svjetlo, ali se nije moglo znati je li dan ili noć. Sjeća se da je uveden u jednu prostoriju gdje je već bilo puno ljudi. Dosta njih je od prije poznavao, a neke nije poznavao. Neki vojnici su ga pitali da li ima novaca, i ako ima gdje ih je ostavio kod kuće. Čim je ušao u podrum rekli su mu da klekne i ruke stavi na zemlju, a onda je dobio udarce po leđima, po nogama, glavi i imao je osjećaj da dolaze sa svih strana i uopće nisu gledali gdje će ga udariti. Svjedok je nadalje iskazao da su pojedinačno ljudi bili izvođeni u drugu prostoriju gdje su ih tukli. Sjeća se da je taj prvi dan od udaraca izgubio i zube, a poslije su mu rekli da izađe van i da umije krv vodom iz jedne kante, a nakon toga je morao ići zatrpavati neke rupe na cesti. S njim je rupe zatrpavao njegov suseljanin Jovo Krajnović. Taj prvi dan je radio do noći, da bi navečer dobio samo jedan kuhani krumpir veličine jajeta i to je bilo sve. Kad je tražio vode dobio je batina. U podrumu je stalno bilo mračno, a svi prisutni su jako malo razgovarali jer im nije bilo ni do kakvog razgovora, zato što ih je sve boljelo od udaraca. U podrumu je vidio Miju Krajnovića i Miju Danojevića, kovača iz Kipa. Vidio ga je kako mrtav sjedi na stolici. Prvi dan je vidio i Filipa Gojkovića, ali ga poslije nije vidio i ne zna što se s njim događalo, dok je Peru Novkovića vidio tek kad je bio ubijen, a tijelo mu se nalazilo kod nekog potoka, a on je zajedno s Jovom Krajnovićem morao zakopavati leševe, a tom prigodom su ih čuvali neki vojnici. U tom prostoru također je vidio Gojka Gojkovića, Branka Bunčića, Jovu Popovića Tejinog, Petra Popovića, Nikolu Krajnovića i Milana Popovića. Sjeća se da je zakopavao neke ljude. Među zatvorenicima je vidio i jednu ženu srednjih

godina s kojom nikad nije razgovarao. U tih 10 dana, dok je boravio u Marinom Selu, svakodnevno su ih tukli, ali se ne sjeća čime su ga tukli, a najviše su ga tukli po leđima. Zadnji dan boravka u Marinom Selu Jovo i Mijo Krajnović te on su dobili batina, ali ne može reći od kojih vojnika, nakon čega su njih trojicu odvezli u Daruvar u Policijsku postaju, a poslije su otišli u Bjelovar. Što se tiče Jove Krajnovića, zna da mu je glava bila razbijena, a čuo je i da su nekim ljudima sječene uši, ali to osobno nije vidio. Iskazao je da nikoga od vojnika koji su ih tukli, ne bi mogao prepoznati, s obzirom na protek vremena od kada se to dogodilo, jer prije toga događaja nikoga od njih nije poznavao.

Iskaz svjedoka Branka Stankovića ocijenjen je kao vjerodostojan i istinit, jer je svjedočio o činjenicama koje je neposredno opažao, a sud u njegovom iskazu nije našao elemenata koji bi ga uputili na zaključak da neistinito iskazuje o doživljenom.

Svjedok Mlada Popović (supruga Nikole Popovića) između ostalog je iskazala da je 13. studenoga 1991.g. njen muž odveden s njive na kojoj je, zajedno sa dvojicom svojih sumještana, kopao sklonište. Vrlo detaljno je opisala što je čula u svezi njegovog odvođenja, te je istakla da je drugi dan, tj. 14. studenoga 1991.g., u njenu kuću došla grupa hrvatskih vojnika od kojih je jedan imao bijelo remenje, te tražio da mu pokaže gdje se nalaze bagremi, a zatim je s grupom otišao na štagalj i pretražio kuću. Te osobe su vrlo detaljno pretraživale sve njene prostorije, tražile oružje u bagremovim kladama i na štaglju. Pritom su joj govorili da znaju da njezin muž ima oružje i pitali su za određena mjesta, a na kraju su pronašli automatsku pušku i pištolj za koji je njen muž imao dozvolu, a na štaglju su pronašli vreću punu oružja za koje ona nije znala da postoji. Sutradan, 15. studenoga 1991.g., policajci i pripadnici ZNG-a ponovno su došli i tom prilikom su odveli neke mještane. Dvojica od pripadnika koji su se nalazili u grupi pretrage imali su bijelo remenje. Tom prilikom su joj oduzeli i osobni automobil „Moskvić“ bijele boje. Ona nije znala kamo je njezin muž odveden do trenutka kada je iz Prijedora, u siječnju 1992.g., dobila obavijest da je njen muž smrtno stradao u Marinom Selu, a obavijest joj je poslao nećak koji je tu informaciju čuo od Branka Stankovića.

Svjedok Mara Krajnović (supruga Nikole Krajnovića) iskazala je da joj je suprug 13. studenoga 1991.g. odveden zajedno s Nikolom Popovićem dok je kopao sklonište, a nakon toga su vojnici dolazili još 3 dana uzastopce i odvozili mještane iz sela Kip. I njezinu kuću su pretraživali, a za smrt svoga supruga saznala je u Beogradu, i to nakon što su Mijo i Jovo Krajnović došli u Srbiju i sve ispričali njenoj kćeri i sinu koji žive u Srbiji.

Svjedok Nada Žestić je iskazala da je zajedno sa suprugom u selu Klisa živjela od 1964.g. Dana 12. studenoga 1991.g. došla su trojica vojnika, od kojih je jednog poznavala kao Marijana Poletta iz susjednog sela Dobrovac i tom prilikom su od supruga Jove i nje tražili dokumente. Tražili su da oboje krenu s njima, te su ih odveli ispred kuće Zdravka Drinića, gdje su se već nalazili Savo Maksimović, Rade Gojković i Jeka Žestić. Nakon nekog vremena njoj su rekli da može ići, a muža i ovih troje ljudi odvezli su nekim automobilom koji im je služio za razvoženje kruha. To je zadnji puta kada je vidjela supruga, a dva dana potom Marijan Poletto joj je donio osobnu iskaznicu, a na njezino pitanje što joj je sa suprugom, rekao joj je da će ići u razmjenu koja će se obaviti u roku od 8 do mjesec dana. Navedena

svjedokinja je još iskazala da su u četvrtak, dana 14. studenoga 1991.g., iz njezinog sela odvezeni Slobodan Kukić, zajedno s Milanom Štrbacem, njegovom ženom i sinom. Sjeća se da toga dana nije odvezena njihova kćerka, mala Slađana Štrbac, jer je ista te večeri došla u njenu kuću prespavati jer se bojala, a ona ju je zaštitila i tješila. Sutradan je po dijete došla njezina majka koja joj je rekla da je njezina obitelj smještena u Poljanu. Nada Žestić se sjeća da su negdje u to vrijeme iz sela odvedeni Milka Bunčić i Josip Cicvara, a o zbivanjima u Marinom Selu saznala je kad su u ožujku 1992.g. puštene iz Marinog Sela uhićenice Jeka Žestić i Milka Bunčić. Tada je od Jeka Žestić saznala da joj muž umro u „Ribarskoj kolibi“, da su ga tukli, a kako je bio bolestan, na kraju je umro zbog polijevanja hladnom vodom. Sjeća se da je Jeka tom prilikom govorila da se jedan od tih vojnika koji ga je tukao prezivao Poletto, no nije znala reći da li je to ista osoba koja je odvela njezinog muža ili pak dali se radi o nekom trećem. Svjedokinja je posebno napomenula da je Jeka Žestić bila jako uplašena i rekla joj da o tim događajima ne smije nikome govoriti. Poslije je saznala da je po Jeku došla njezina kći i odvela je u Njemačku gdje je nakon nekog vremena i umrla. S ostalim preživjelima iz Marinog Sela razgovarala je njezina kći Mira Sekulić.

Svjedok Mira Sekulić je iskazala da živi u Zagrebu od 1977.g., a inače je rodom iz Klise i tamo su joj živjeli roditelji do 1991.g. Ona osobno nije bila u Klisi u studenom 1991.g., ali je od majke čula što se dogodilo, tj. da je 12. studenoga 1991.g. iz Klise odveden njen otac od strane 3 hrvatska vojna policajca, koji su na sebi imali bijele opasače vojne policije, a od kojih se jedan zvao Marijan Poletto, osobno poznat njezinom majci obzirom da je iz susjednog sela. Tom prilikom odvedeni su Jeka Žestić, Rade Gojković i Simo Maksimović. Majci je Poletto donio očevu osobnu iskaznicu i tom prilikom joj rekao da će ići u razmjenu. Ništa nije čula što se dogodilo s ocem do konca ožujka 1992.g., kada je u Klisi sreća Milku Bunčić i Jeku Žestić koje su joj opisale što se sve događalo na ribnjacima u Marinom Selu. Obje su potvrdile da je njen otac mrtav, da su ga tukli željeznim šipkama, da su ga po hladnoći polijevali hladnom vodom, od čega je umro. Tom prilikom je s Milkom Bunčić vrlo kratko razgovarala zato što joj je bilo zlo kada je saznala što se dogodilo njezinom ocu. Sjeća se da joj je tom prilikom Milka Bunčić spomenula da je pokušala pobjeći i da je vraćena, ali u pojedinosti nije ulazila. Sjeća se da su joj Milka Bunčić i Jeka Žestić prilikom tog prvog razgovora ispričale da su u motelu morale prati krv u prostorijama gdje su bili zatočeni. Također su joj rekle da njih dvije nisu toliko zlostavljali kao muške, ali su bile pod stresom zbog onoga što su vidjele. Svjedokinja je nadalje iskazala da je kasnije stupila u kontakt s Mijom i Jovom Krajnović s kojima se vidjela u Srbiji i tom prilikom su joj ovi rekli da su oni zajedno s Brankom Stankovićem pokopali njezinog oca u blizini motela. Tom prilikom su joj također rekli da hrvatski vojnici nekom sjekli uha, a Miju Krajnovića su tjerovali da jede nečije uho.

Svjedok Milan Štrbac je iskazao da sa svojom obitelji još 1980.g. živi u Klisi. Njegov sin Vlado je bio djelatnik policije u Osijeku, a kada su počela ratna zbivanja vratio se kući i uskoro se priključio u gardu. Jedne večeri, sjeća se da je bilo ružno vrijeme, da je padala kiša sa susnježicom i da je bilo hladno, došli su ljudi u vojničkim odorama i zapovjedili im da iziđu iz kuće. U kući su pored njega bili njegova supruga Zdenka, njegov sada pokojni sin Vlado, njegova kćerka Slađa i susjed Slobodan Kukić. Ovu skupinu predvodio je njemu poznati zidar Slavko Jurčak, koji je prije rata gradio njegovu kuću i imao je s njim problema jer ovaj nije imao prijavljeni obrt pa su ga porezni organi kaznili zbog

gradnje njegove kuće i tada mu je ovaj prijetio da će mu se osvetiti. Taj Jurčak je bio glavni i zapovjedio im je da iziđu iz kuće. Prvo je čuo njegov glas gdje više „Štrbac izlazi iz kuće jer ću baciti bombu u kuću“, a potom je razbio prozor na kući. On je izašao van s baterijom, a ovaj mu je na to viknuo da baci bateriju i da digne ruke u zrak. Prvo što je nakon toga napravio, uperio je pušku u njega i vrhom puške ga udario u prsnu kost koju je oštetio tako da je poslije morao ići na slikanje i liječenje te kosti. Od tog udarca je pao na leđa, a potom se obratio svom sinu Vladi rekavši mu „Sine Vlado, vidi što sam dočekao.“ Obratio se sinu Vladi zbog toga što je on bio hrvatski vojnik, a Jurčak se ponašao na takav način prema njemu da ga pred sinom, hrvatskim vojnikom, ispred vlastite kuće udara u prsa. Nakon toga Jurčak je ovoj dvojici koji su bili s njim rekao, davši im pritom klupko špage, da ih sve vežu i pritom opsovao mater četničku. Ova dvojica nisu htjeli vezati sina Vladu jer su znali tko je on. Poslije toga ga je tjerao niz put tako da ga je s leđa udario puškom i vikao mu da šuti, što on nije mogao jer ga je udarac puškom jako bolio i nikako nije mogao doći do zraka. Utjerali su ih u automobil koji je razvezio kruh i to njega, njegovu suprugu, sina Vladu i Slobodana Kukića, dok je kćerka Slađa ostala u kući. Kad su ušli u automobil, Jurčak je ostao i dalje u selu i nije išao s njima, a vojnici koji su s njima bili u vozilu razgovarali su gdje da ih odvezu, pa su zaključili da je bolje da ih odvezu na ribnjake u Marino Selo nego u Poljanu, jer tamo, po njihovoj priči, ne bi preživjeli. Do Marinog Sela su se vozili otprilike sat vremena, a to selo je poznao od ranije jer je tamo išao u lov. Kad su izašli iz automobila, suprugu i Kukića su odvezli na ispitivanje, a njega i sina su povelili prema podrumu, tj. prema podrumu ih je vodio Željko Tutić, koji ga je prije pitao za ime i prezime i pitao za brata, a zatim se predstavio tim imenom i prezimenom. Svjedok je nadalje iskazao da je taj vojnik imao nadimak „Eki“, a pretpostavio je da se u podrumu nalazi zatvor jer su mu tako govorili hrvatski vojnici dok su ga vozili u pekarskom vozilu. Kad su došli pred podrum „Eki“ mu je rekao da se vrati natrag u motel. Sjeća se da je tom prilikom stalno padala kiša i da su pokisli. Svjedok se sjeća da su suprugu ispitivali trojica ljudi u civilnim odijelima, i trebali su ispitivati i njega, ali supruga im je objasnila situaciju s Jurčakom i probleme koje su imali s njim i rekla im da se ovaj još prije prijetio da će im se osvetiti. Nakon nekog vremena rekli su im da su slobodni i ona trojica vojnika su ih odvezli u Pakračku Poljanu kod obitelji Vinka Dološića, kojeg je poznao od ranije. Sutradan je supruga otišla po kćerku Slađu u Klisu, koja je prespavala kod susjede Nade Žestić, a tamo joj je kćerka rekla da je njihovu kuću opljačkao taj Jurčak. U to vrijeme iz Klise su još odvedeni Jovo Žestić, Rade Gojković i Savo Maksimović. Željka Tutića je tom prilikom vidio prvi puta u životu i od njega je saznao da je dobar s njegovim bratom, a poslije rata je sa Željkom Tutićem bio u više navrata u lovu. Što se tiče nadimka „Eki“, za taj nadimak je čuo, ali ne može reći tko mu je za taj nadimak rekao i kojom prilikom. Tijekom glavne rasprave svjedok je upućen da pogleda sve prisutne optuženike u sudnici, te nakon što ih je pogledao, rekao je da je V-opt. Željko Tutić osoba po nadimku „Eki“, i da ga je ta osoba spasila, ali da ne može reći odakle mu nadimak „Eki“.

Iz iskaza **svjedoka Ane Danojević** slijedi da je živjela u Kipu do 1991.g. u domaćinstvu sa svojim mužem Mijom Danojevićem i njegovim ocem Ilijom koji je 1910. godište. U studenom 1991.g. radila u domaćinstvu Ružene Štamf u Sređanima gdje je i spavala. Suprug i svekar su ostali kod kuće. Javljeno joj je da joj je 15. studenoga 1991.g. muž odveden zajedno sa svekrom i poslije toga mu se izgubio svaki trag. Pet dana nakon toga je otišla u Zagreb, a potom u Bosnu i Hercegovinu. Nije znala što joj se dogodilo s mužem, a tek godinu dana kasnije je saznala da je ubijen u Marinom Selu.

Iz iskaza **svjedoka Zdenke Štrbac** proizlazi da je živjela u mjestu Klisa u vrijeme ratnih operacija 1991.g. Sjeća se da je u mjesecu prosincu 1991.g. u večernjim satima u njihovo dvorište došao Slavko Jurčak i pozvao ih da izađu iz kuće. Kada su izašli van, Jurčak im je rekao da idu s njima i bio je jako strog. Osjećala se grozno, bilo joj je jako neugodno i strah. Kada su krenuli prema raskrižju čula je neki udarac iza sebe ali se nije usudila okrenuti. Kasnije joj je suprug rekao da ga je Slavko udario puškom u prsa. Potrpali su ih u jedno vozilo, a onda odvezli do jednog mjesta koje je prvi puta u životu vidjela. Kasnije je u razgovoru saznala da su došli do ribnjaka u Marinom Selu. Sjeća se da su je tamo neki ljudi ispitali, da su bili jako korektni i pitali su je zašto su dovezeni. Kad je objasnila da im se to najvjerojatnije Slavko Jurčak sveti, jedan od njih je rekao da se privatne nesuglasice ne smiju rješavati na taj način. Taj isti čovjek je rekao da ih moraju smjestiti na neko drugo mjesto, a nakon toga su ih odvezli u Pakračku Poljanu. Taj isti automobil koji ih je tamo odveo poslije je supruga odveo u Kutinu liječniku. Čovjek koji im je pomogao u Marinom Selu, po pričanju supruga, zvao se Željko Tutić. U Poljani su ostali sve do 15. kolovoza 1992.g. i sjeća se da je njihova kćerka tamo išla u školu.

Iskazi ispitanih svjedoka – oštećenih Mlade Popović, Mare Krajnović, Nade Žestić, Mire Sekulić, Milana Štrbca, Ane Danojević i Zdenke Štrbac, ocijenjeni su kao vjerodostojni i istiniti, jer su svjedočili o činjenicama koje su neposredno opažali, ali o istima i posredno saznavali kroz iskaze drugih osoba, a sud u njihovim iskazima nije našao elementa koji bi upućivali sud na zaključak da bi svojim iskazima željeli bilo koju osobu neosnovano teretiti za počinjenje kaznenih djela koja su predmet ovog kaznenog postupka.

Svjedok Željko Špelić je iskazao da je od početka Domovinskog rata prvo bio zamjenik zapovjednika obrane Pakraca, a od 06. listopada 1991.g., nakon pogibije zapovjednika obrane Stjepana Širca, preuzeo je njegovo mjesto. Svjedok je opisivao ratna zbivanja u i oko Pakraca, a između ostalog je iskazao da su u kolovozu započele klasične ratne operacije, te su se dogovorili da grad Pakrac brane policajci, a dragovoljci da kontroliraju i brane punktove oko grada Pakraca. Dana 15. listopada 1991.g. odlukom povjerenika Vlade RH Vlade Delača osnovan je Štab obrane Pakraca. Ustrojene su civilne službe koje su funkcionirale u hotelu u Kutini, a svjedok je bio zadužen za vojna pitanja, a sjedište je imao u Pakracu, odnosno Obriježi, ovisno od razvoja vojne situacije. Svjedok posebno iskazuje da je teritorij Pakraca i Lipika bio napadnut na više punktova tako da se ukazala potreba da se formira mobilna interventna jedinica u kojoj bi bili sposobni ljudi, spremni da u svakom trenutku odu na bojište gdje je to potrebno, a poslovi Vojne policije u to vrijeme nisu bili prioritetan zadatak te jedinice. Kao zapovjednika toga voda postavljen je libijac „Gadafi“, koji je u to vrijeme bio jedan od najsposobnijih vojnika koje su imali u Pakracu i Lipiku. „Gadafi“ je tražio da sam izabire ljude, a za sjedište te jedinice je odabrao motel u Marinom Selu. Međutim, „Gadafi“ se nikada nije mogao u potpunosti posvetiti toj jedinici jer je imao stalna zaduženja na ratištu, tako da ta jedinica nikad nije do kraja ni formirana, a u međuvremenu je „Gadafi“ poginuo 28. studenoga 1991.g. kao zapovjednik satnije u Lipiku. Svjedok nadalje iskazuje da ga u biti „Gadafi“ nikad nije izvijestio da li je taj interventni vod do kraja formiran, jer je imao cijeli niz zadaća na ratištu. Provjeru ljudi na terenu vršio je I-opt. Damir Kufner, a njegova osnovna zadaća je bila ispitivanje stanja na terenu, uočavanje slabosti i na kolegijima kriznog štaba predlagati mjere da se ta situacija

popravi. U tim trenucima on je bio jedini koji je obavljao te poslove na terenu, a direktni nadređeni Kufneru su bili u Bjelovaru, tako da je on prvenstveno obavještavao službu u Bjelovaru, a dijelom i Zapovjedništvo u Pakracu. Kada bi neki od neprijateljskih vojnika bio uhićen i odveden, primjerice, u Marino Selo, I-opt. Damir Kufner, kao savjetnik za sigurnost, u toj situaciji saslušao bi ga, tj. proveo ispitivanje, a nakon toga bi takve osobe bile prepraćene u Zatvor u Bjelovaru. Takva procedura se odvijala od mjeseca prosinca 1991.g., a u mjesecu studenom 1991.g. i ranije takve osobe bi bile predavane civilnoj policiji i oni bi vršili obradu, jer vojne policije u to vrijeme nije bilo. Svjedok nadalje iskazuje da je u to isto vrijeme u Daruvaru bio interventni vod, slično kao i u Pakracu, ali su njega zvali vod Vojne policije, čiji zapovjednik je bio jedan od braće Guberović, po nadimku „Kugla“. Nakon što je Lipik ponovno osvojen i nakon što je u Bjelovaru ustrojena Vojna policija, ustrojen je i vod Vojne policije u Pakracu, na čelu s Davorom Šimićem, kojeg je on osobno predložio kao zapovjednika. Do toga trenutka, odnosno do 01. prosinca 1991.g. taj interventni vod je primao plaću u sklopu Zapovjedništava obrane Pakraca i imali su posebnu osobu koja je bila zadužena za financije. Posebno je rađen popis za sve jedinice s imenima ljudi, njihovim zaduženjima, činovima i na osnovu svih tih elemenata su rađene plaće, a u praksi zapovjednik svake postrojbe dobio bi listu popisa s imenima ljudi u toj postrojbi i novce s kojom je išao kod svojih ljudi, koji su se potpisivali na toj listi uz svoje ime i prezime, a te liste su nazad slane u Ministarstvo obrane, radi pravdanja sredstava. Što se tiče Davora Šimića, „Gadafi“ je za njega smatrao da nema dovoljno vojnog iskustva da bi mogao biti zapovjednik u tom interventnom vodu, tj. s njim nije bio zadovoljan jer je procijenio da on ne može obavljati tako teške vojne zadatke. S druge, pak, strane svjedok je bio zadovoljan što je Šimić završio ŠRO u JNA pa ga je namjeravao angažirati u zapovjednom sastavu, kao što je već rekao. Stoga mu nije jasno zašto se Davor Šimić u gore navedenom popisu vodi kao zapovjednik voda Vojne policije u studenom, iako je to postao 01. prosinca 1991.g.

Iz iskaza **svjedoka Duška Klička** slijedi da se uključio u obranu zemlje 24. rujna 1991.g. kao dragovoljac. Kako je u JNA završio vojnu školu u Bileći, rat ga je zatekao u činu pričuvnog kapetana prve klase. Prije rata je radio u ondašnjem Štabu teritorijalne obrane u Sekretarijatu narodne obrane kao sekretar u ondašnjoj općini Pakrac i smatra da je imao najbolja vojna znanja u tom trenutku od svih hrvatskih branitelja u Pakracu. Sjeća se da su prvi stožer oformili u Poljani, gdje su dolazili svi koji su se željeli uključiti u obranu, tako da je Poljana bila izuzetno prometno mjesto. Dana 15. listopada 1991.g. povjerenik vlade za Općinu Pakrac, g. Vladimir Delač, donio je prvu zvaničnu odluku o imenovanju Štaba teritorijalne obrane Općine Pakrac. Načelnik je bio Antun Brkljačić, dok je svjedok postavljen za „operativca“. Ovaj štab je trebao ustrojiti obranu Pakraca, ali i organizirati civilni život. On osobno je počeo ustrojavati vojne evidencije kao i potrebe za materijalno-tehnička sredstva. Svjedok posebno iskazuje da je on predložio da se osnuje vod Vojne policije koji je trebao imati dvojako svojstvo, a predložio je ta taj vod ima 43 vojnika, te koju vrstu naoružanja treba imati. Sjeća se da su se ljudi skupili negdje u listopadu 1991.g. i tom jedinicom je zapovijedao borac iz Libije koji se oženi u Lipiku po nadimku „Gadafi“. Inače, „Gadafi“ je bio raspoređen i na mjesto zapovjednika prve satnije i to dana 30. listopada 1991.g., nakon što je poginuo njen prethodni zapovjednik Berislav Ivošević. Kako je „Gadafi“ poginuo 28. studenoga 1991.g., svjedok nije mogao reći tko je preuzeo zapovijedanje tim vodom Vojne policije. Što se tiče Damira Kufnera, on je postavljen za načelnika za sigurnost za sve jedinice, pa su njegove ingerencije bile jednake prema vodu Vojne policije, kao i prema svim drugim jedinicama. Kao načelnik za sigurnost morao je više surađivati s Vojnom policijom radi

sigurnosti drugih jedinica i same obrane, nego s drugim jedinicama. Sjeća se da je njegov posao u to vrijeme bio težak jer je u to vrijeme bilo dosta pljački i ubijanja. Kada je izvršio uvid u evidenciju o plaćama od 25. studenoga 1991.g., dostavljenu radi dobivanja novčanih sredstava, iskazao je da upravo za tu Interventnu jedinicu koja se spominje kao Vojna policija, nije zatražen nijedan novčani iznos za nijednog časnika, već isključivo samo za vojnike i to po 11.000 tadašnjih dinara, zbog čega zaključuje da u to vrijeme taj Interventni vod nije imao nijednog zapovjednika. Što se tiče „Gadafija“, on se u to vrijeme kada su zatražena ta novčana sredstva vodio kao zapovjednik satnije koja je branila Lipik, a plaće su se primale isključivo prema dužnosti, jer u to vrijeme Hrvatska vojska još nije imala činove, iako su postojali činovi iz JNA, ali se nije isplaćivalo prema tim činovima. Što se tiče događaja u selima Kip i Klisa, svjedok je čuo da se nešto tamo dogodilo kad mu je jedan vojnik sigurnosti po nadimku „Kugla“ došao i rekao da je uhapšen Damir Jirasek u svezi nečega što je napravljeno u Kipu, ali nije znao o čemu se točno radi.

Svjedok Božidar Lujanac iskazao je da je Štab teritorijalne obrane Općine Pakrac formiran u listopadu 1991.g., a on je u formiranju tog štaba raspoređen za načelnika obavještajne službe. Sjeća se da je Damir Kufner bio zadužen za sigurnost. Već prilikom osnivanja tog štaba ukazala se potreba da se osnuje vod Vojne policije. Sjeća se da je za to bio zadužen hrvatski branitelj po nadimku „Gadafi“, stranac iz Libije koji je bio oženjen u Lipiku. Svjedok je iskazao da se od početka govorilo da to treba biti vod vojne policije. Inače, „Gadafi“ je sudjelovao u borbama na prvim linijama fronte za obranu Pakraca, Lipika i Kukunjevca, gdje god se ukazala za to potreba. Za sjedište voda Vojne policije predložen je motel u Marinom Selu. Sjeća se da je Damir Kufner vršio provjeru viših časnika, dok je provjeru za sve vojnike bilo gotovo nemoguće vršiti. On nije imao nikakvu zapovjednu moć nad vodom, obzirom na funkciju koju je obavljao kao načelnik sigurnosti. Što se tiče sukoba s Damirom Jirasekom, svjedok je iskazao da je do tog sukoba došlo negdje krajem studenoga, početkom prosinca i to između Damira Kufnera i Damira Jiraseka u stacionaru u Pakračkoj Poljani. Damir Jirasek je došao u društvu trojice-četvorice vojnika koji su bili u odorama Hrvatske vojske, svi naoružani i vikali na Damira Kufnera da ga je on prijavio za nešto što nije učinio. Tom prilikom je htio uhititi Kufnera i odvesti ga u Zapovjedništvo u Daruvar. Na kraju je ipak sve završilo razgovorom i svi su se razišli bez sukoba.

Svjedok Slavko Gamauf je iskazao da je bio zapovjednik 5. satnije Hrvatske vojske koja je bila stacionirana i sastavljena uglavnom od pripadnika iz Poljane i okolnih mjesta. Bio je i zapovjednik Kriznog štaba Poljane. Imao je puno problema jer su se u Poljanu slijevali civili koji su bježali pred ratnim zbivanjima, tako da je imao puno posla oko organizacije prihvata civila, prehrane preko 500 vojnika, te sprečavanje anarhije i pljačke. Poznato mu je da je postojala neka jedinica Vojne policije na ribnjacima u Marinom Selu, ali tamo nije odlazio jer oni nisu bili pod njegovom ingerencijom. Sjeća se da je surađivao s I-opt. Kufnerom koji je bio pripadnik SIS-a i često su izmjenjivali informacije. Što se tiče Šimića, sjeća se da je ovaj bio zapovjednik voda Vojne policije, ali ne može sa sigurnošću reći kada je došao na to mjesto. Sjeća se da je jednom prilikom prisustvovao sukobu između „Ćire“ Jiraseka u blizini željezničkog kolodvora u Poljani. Naime, zatekao je tog „Ćiru“ u društvu još trojice njegovih vojnih policajaca, među kojima je prepoznao jednog kojeg su zvali „Dida“. „Ćiro“ je vikao na I-opt. Kufnera i pitao ga zašto ga je cinkao. To je govorio i Kufnerovom kolegi Lujancu. Situacija je bila jako zategnuta, ali se donekle smirila i nije došlo do sukoba.

Svjedok iskazuje da je čuo da su se na ribnjacima događale neke stvari, ali kako to nije vidio o tome ne može reći ništa.

Svjedok Josip Huška je iskazao da se dana 19. kolovoza 1991.g. priključio obrani zemlje i pristupio Zboru narodne garde (ZNG). Bio je zapovjednik topništva u 76. bataljunu. Što se tiče „Gadafija“, poznato mu je da je on bio zapovjednik 1. satnije, ali da je trebao sudjelovati u osnivanju interventnog voda, u čemu nije uspio jer je u međuvremenu poginuo dana 28. studenoga 1991.g. pri obrani Lipika. Nakon njegove pogibije zapovjedništvo nad vodom preuzeo je II-opt. Davor Šimić. Što se tiče I-opt. Damira Kufnera, zna da je on bio savjetnik za sigurnost u Zapovjedništvu obrane Pakraca i kao takav bio je savjetnik zapovjednika obrane Pakraca i njemu je podnosio izvješća s jedne strane, a po službenoj dužnosti je bio obvezatan također ta ista izvješća slati u službu u Bjelovar. On je u biti bio zadužen za kontraobavještajni posao, tj. podnosio je izvješća o stanju na terenu, gdje se nalaze hrvatske postrojbe, bio je zadužen za provjeru pripadnika Hrvatske vojske, a i provjeravao je određene informacije. Kao takav mogao je imati autoritet kod vojnika jer su ga vojnici doživljavali kao osobu koja može biti na svim područjima i prolaziti sve punktove bez ikakvih problema, uz predočavanje određenih propusnica, znački i slično. Svjedok je nadalje iskazao da mu nije ništa poznato oko toga da bi civilno stanovništvo srpske nacionalnosti bilo prisilno deportirano u motel, a još manje da bi netko tamo bio zlostavljan ili ubijen. Poznato mu je da je I-opt. Damir Kufner u listopadu 1992.g. bio uhićen pod nekom optužbom, ali je ubrzo pušten jer nije bilo osnova za optužbu. Saznao je da je tom prilikom od njega izuzeta sva poslovna dokumentacija, da je prevezena u Bjelovar, u centar SIS-a i da joj se tada gubi svaki trag.

Svjedok Jordan Atanasoski je iskazao da je početkom rata bio savjetnik za sigurnost pri Uredu obrane u Bjelovaru. U to vrijeme još nije bila ustrojena sigurnosna služba u sklopu oružanih snaga, tako da su svi koji su radili ovaj posao bili isključivo savjetnici za sigurnost i mogli su samo informirati nadređene o dobrim i lošim stvarima na terenu. Sigurnosno-informativna služba u vojsci se počela osnivati tek 01. listopada 1991.g., a konačni ustroj je zaokružen početkom ožujka 1992.g. Svjedok je posebno iskazao da formalno-pravno niti jedan savjetnik za sigurnost u određenom zapovjedništvu nije mogao izdati niti u jednoj postrojbi bilo kakvu zapovijed o izvršenju i djelatnosti ili akcije. U konkretnom slučaju Damir Kufner bio je savjetnik za sigurnost u Zapovjedništvu obrane Pakraca i samim tim on je podnosio izvješća svjedoku. Svjedok se sjeća da su pismena izvješća koja je Damir Kufner podnosio, uredno prosljeđivana SZUP-u pod urudžbenim brojem. Iako je formalno (službeno) nemoguće da savjetnik za sigurnost bude u isto vrijeme i zapovjednik Vojne policije, I-optuženik kao takav je mogao imati autoritet kod vojnika jer su ga vojnici doživljavali kao osobu koja u civilu može biti na svim područjima i prolaziti punktove bez ikakvih problema, uz predočavanje određenih propusnica, znački i slično. Međutim, kako su savjetnici za sigurnost bili prisutni u svim vodovima i rodovima vojske, u neku ruku su bili i detektori negativnih pojava unutar vojske, od sitnog do krupnog vojnog kriminala, te je ta služba doživljavana kao nadređena služba koja vojnicima šteti. Zbog toga postoji mogućnost da su vojnici na terenu, ne poznajući hijerarhiju, djelatnike službe doživljavali kao šefove. Što se tiče ustrojstva Vojne policije, svjedok se sjeća da je vod vojne policije ustrojen u Pakracu koncem studenog 1991.g. Da je dobio bilo kakvu obavijest da Kufner zapovijeda vodom Vojne policije, to bi bio veliki prekršaj i automatski bi ga smijenio.

Iz iskaza **svjedoka Zdenka Klimeša** slijedi da je u studenom 1991.g. bio voditelj ratne ispostave SZUP-a Daruvar – Centrala Bjelovar, u gradu Daruvaru. Zbog ratnih zbivanja imao je dvojaku ulogu. Prva uloga je bila da je kao klasični službenik obavještajne službe obavljao djelokrug poslova djelatnika SUZP-a, ali je morao obavljati i neke čisto policijske poslove. O zbivanjima u selu Klisa ne može ništa reći jer je to područje spadalo pod teritorijalnu nadležnost Policijske postaje Pakrac. Za zbivanja u Kipu u inkriminiranom periodu je znao i to isključivo u okviru svoje službe. Kao obavještajac je u nekoliko navrata obrađivao taj predmet jer se o tome pričalo u medijima, a ispitivao je i dvojicu muškaraca u Daruvaru u svezi s tim zbivanjima. S tim u svezi sjeća se da je obavio razgovor s osobom po imenu Damir Jirasek i to ne u svojstvu potencijalno osumnjičene osobe. U tom trenutku nije mu bilo poznato da na području Pakraca postoji neka grupa u smislu voda Vojne policije. Bilo mu je poznato samo da u Daruvaru postoji Vojna policija na čelu s Miroslavom Guberovićem zvanim „Kugla“. O razgovoru s Damirom Jirasekom sastavio je standardni zapisnik i o tome postoji pismeni trag. Nakon razgovora je u biti stekao prva saznanja o događajima u Kipu. Svjedok je nadalje iskazao da u studenom nije čuo za osobu po imenu Damir Kufner, a u svom iskazu je posebno istaknuo da Vojna policija ne može podnositi nikakve kaznene prijave protiv zatočenih civilnih osoba, a takve osobe moraju se dovesti civilnoj policiji koja poslije vrši obradu takvih osoba.

Svjedok Zdravko Heged je iskazao da mu je jako malo poznato o vodu Vojne policije na lipičko-pakračkoj bojišnici u studenom 1991.g. U to vrijeme bio je vojni policajac u Bjelovaru, a tek kasnije je postao zapovjednik voda. Sjeća se da su na području Bjelovara prvo imenovani štabovi teritorijalne obrane za svako značajnije mjesto ili postrojbu. Zbog specifične ratne situacije civilna policija je bila neefikasna a i nenadležna, pa je bila praksa da svaki štab ili zapovjednik postrojbe odredi skupinu vojnika koji bi obavljali poslove vojne policije. U pravilu bi se angažirao neki djelatnik sigurnosti koji bi odredio zapovjednika i tako su te jedinice funkcionirale. Svjedok posebno napominje da je u Operativnoj zoni Bjelovar klasična Vojna policija počela djelovati sredinom prosinca mjeseca 1991.g., a iako nije sudjelovao u formiranju voda Vojne policije u Pakracu, može reći da je tako bilo i s tim vodom. Inače, njegove zapovjedne ingerencije prema tom vodu počinju tek koncem siječnja 1992.g., kada je bio postavljen za zapovjednika bojne. Damira Kufnera i Davora Šimića osobno poznaje i to Kufnera kao djelatnika SIS-a, a Davora Šimića kao prvog zapovjednika voda Vojne policije. Sjeća se da je Davor Šimić bio ozbiljan mladi čovjek koji je svoj posao radio dobro te da je napustio vojsku radi dovršetka studija veterine, a na tom mjestu ga je kao zapovjednik naslijedio Gojko Brzica. Svjedok je nadalje iskazao da je u posjet tom vodu u Marinom Selu dolazio nekoliko puta. Sjeća se da je tamo vidio i neke civile, ali mu nije poznato što su tamo radili. S njima nije obavljao nikakav razgovor, ali je poslije zapovjedniku skrenuo pažnju da tamo civilima nije bilo mjesto i da ih treba smjestiti negdje drugdje.

Svjedok Miroslav Guberović je iskazao da se u rat uključio kao pripadnik pričuvnog sastava MUP-a RH od 18. srpnja 1991.g. Koncem listopada ili početkom studenoga 1991.g. prešao je iz MUP-a RH u Zbor narodne garde (ZNG), odnosno u Vojnu policiju koja se u to vrijeme osnivala u Daruvaru. Raspoređen je na mjesto pomoćnika zapovjednika voda Vojne policije pri 52. samostalnom bataljunu ZNG-a. O događajima u Marinom Selu i mjestu Kip

saznao je od zapovjednika Nikole Ivkanca. On ga je jednom prilikom pozvao i pitao što Vojna policija radi u mjestu Kip i zašto odvodi na ispitivanje mještane i kamo ih odvodi. Kako o tome nije imao nikakvih saznanja, s još 3 vojna policajca otišao je u mjesto Kip koji je gotovo spojen s mjestom Badljevina. Negdje na tom raskrižju zatekli su neko sanitetsko vozilo i jednog čovjeka u maskirnoj odori bez obilježja Vojne policije i s njim su razgovarali. Rekao im je da je na straži a ako nas što zanima da razgovaramo s „Ćirom“ koji se nalazi u obližnjoj kući. Ušli su u tu kuću, upoznali se s tim „Ćirom“ koji ih je obavijestio da su oni Vojna policija iz Pakraca. Tom prilikom je „Ćiro“ još rekao da dobivaju zapovijedi iz Marinog Sela, gdje im je baza i sjedište. Pokazao im je i neku ispravu na papiru A4 formata, gdje je pisalo da oni imaju ovlaštenja legitimiranja, obavijesnih razgovora i slično. Ne sjeća se da li je to bilo u formi rješenja, odluke ili slično, ali je u potpisu bio naveden Tomislav Merčep. Na temelju te isprave je zaključio da se ipak radi o civilnoj policiji, a ne vojnoj, o čemu je obavijestio i zapovjednika Ivkanca, te su zajednički zaključili da Vojna policija iz Bjelovara nije nadležna za djelovanje na tom području. Svjedok je nadalje iskazao da se s tim „Ćirom“ iz Badljevine ponovno susreo prilikom njegovog hapšenja u Daruvaru. Naime, u dogovoru s Ivkancem poznavao je „Ćiru“ u sjedište u Daruvar u dvorac grofa Jankovića, gdje ga je civilna policija trebala uhititi i ispitati. Tako su i učinili. Svjedok je još iskazao da ne poznaje Damira Kufnera a ni Davora Šimića, a njegov vod nije imao nikakvog kontakta s vodom Vojne policije u Pakracu. Tek u prosincu 1991.g. dolazi do formiranja zapovjednog lanca u sklopu Vojne policije.

Svjedok Nikola Ivkanec je iskazao da je bio djelatnik policije i prije rata, a 1991.g. je bio zapovjednik Policijske postaje Čazma, odakle je bio upućen u Daruvar organizirati obranu grada. U studenom 1991.g. dobili su dojave da u mjesta Kip, Sredani i Blagorodovac, koji su mahom naseljeni srpskim stanovništvom, dokaze hrvatski vojnici. Svjedok posebno iskazuje da su postojala dva značajna momenta vezana uz događaje oko Kipa i Marinog Sela. Prvi događaj je uhićenje i privođenje Damira Jiraseka zvanog „Ćiro“, koji je uhićen u Daruvaru i svjedok ga je osobno ispitivao, a ispitivali su ga i operativci SZUP-a, Zdeno Klimeš i Stjepan Turković. Na temelju tog ispitivanja sastavljena su i pismena. Drugi događaj vezan uz Marino Selo je dolazak Mire Krajnović u Policijsku postaju u Daruvar, koja je prijavila da su joj otac i grad odvedeni iz mjesta Kip. Nakon što su obradili sve podatke, zaključili su da bi se na ribnjacima mogla nalaziti Merčepova postrojba. Zbog toga su tražili pomoć jer su znali da su oni naoružani, a on je osobno poslao Interventnu jedinicu na ribnjake na čelu sa Željkom Amentom, koji su tamo zatekli 3 muške osobe, oca i sina Krajnovića i još jednu mušku osobu. Sjeća se da je s tim osobama obavljen obavijesni razgovor, da je doneseno rješenje o zadržavanju i da su sva trojica sprovedeni istražnom sucu u Bjelovar. Svjedok je nadalje iskazao da je informacije o Damiru Kufneru dobio isključivo od Damira Jiraseka zv. „Ćiro“, koji je uhićen i s kojim je obavljen obavijesni razgovor i to kao s kolegom koji je prekoračio svoje ovlasti koje je imao kao vojni policajac s područja Pakraca.

Iz iskaza **svjedoka Miroslava Jerzečića** slijedi da je bio brigadni general Hrvatske vojske u mirovini. Godine 1991. bio je zapovjednik Operativne zone Bjelovar pa je tako pokrивao i područje Pakraca. Opisujući ustroj vojne policije svjedok je iskazao da je Vojna policija ustrojena tako da je imala svoje zapovjedništvo u samom Ministarstvu obrane RH, na čelu s g. Laušićem, a na terenu nije bilo hijerarhijskih odnosa i zapovjednih ingerencija drugih vojnih snaga jer je Vojna policija bila organizirana vertikalno. Osobno smatra da zapovjednik

Laušić nije bio upućen u problematiku osnivanja voda Vojne policije u Pakracu. Svjedok je posebno iskazao da on osobno zna da je vod vojne policije u Pakracu osnivač Damir Kufner kojeg je susretao na sastancima i o njemu je imao visoko mišljenje jer se u obranu Domovine uključio u prvim počecima. Svjedok osobno nikada nije bio u Marinom Selu, niti je znao gdje je bila vojna baza tome vodu. Kako je Damir Kufner obnašao funkciju načelnika SIS-a, kao takav nije mogao zapovijedati tim vodom, međutim, imao je značajnu ulogu u ustrojavanju toga voda, a to je čuo od gospodina Atanasoskog. S obzirom da je provjeravao vojnike na terenu, njegova zadaća je bila da okupi, izabere i ustroji vod, što je inače uloga „zapovjednika“, no međutim, kada je poslije „odvrtio film“ zbivanja u Pakracu, zaključio je da I-opt. Damir Kufner nije mogao biti zapovjednik toga voda, budući je obnašao funkciju načelnika SIS-a, a poslije je saznao da je prvi zapovjednik tog voda bio „Gadafi“, kojeg je na mjestu zapovjednika naslijedio Davor Šimić. O odvođenju mještana iz sela Kipa i Klise svjedok nikada nije službeno obaviješten, ali je čuo neke glasine koje nije provjeravao, s obzirom da je u to vrijeme bilo različitih glasina s različitih područja od kojih su neke bile neprovjerene.

Iz iskaza **svjedoka Stjepana Kupsjaka** proizlazi da je on u inkriminiranom periodu bio načelnik operative Policijske uprave Bjelovar. Negdje u studenom 1991.g. do njega su došle vijesti da se nešto događa u Marinom Selu. Zbog toga su poslali policijsku jedinicu, tj. pripadnici PP Daruvar su tamo otišli i pronašli neke ljude koji su dovedeni u Daruvar. S njima je obavljen informativni razgovor i vrlo brzo su otišli iz Hrvatske. Sjeća se da su na ribnjacima obavljeni i neki uviđaji jer su pronađeni leševi uz sam motel, a tamo je išao istražni sudac. Kao i uvijek, podnesena je kaznena prijava protiv nepoznatih počinitelja.

Iz iskaza **svjedoka Stjepana Klasnića** slijedi da se u obranu Domovine uključio 19. kolovoza 1991.g., kada je bio pozvan u Krizni štab koji se nalazio u Prekopakri i tada je dogovoreno da radi na daljnjem organiziranju proizvodnje stakla u Lipiku. Tamo je radio sve do 24. rujna 1991.g., kada su ostali bez plina i struje i morali su prekinuti s proizvodnjom. Poslije je bio zapovjednik 76. samostalnog bataljuna, da bi od 28. listopada 1991.g. krenuo u formiranje nižih jedinica u sastavu bataljuna. Svjedok je posebno iskazao da mu nije ništa poznato o osnivanju voda Vojne policije. Prvi puta je vidio hrvatske vojnike s obilježjem vojnih policajaca u Donjoj Obriježi početkom prosinca 1991.g. i čak im je davao upute da nešto učine jer je bio nezadovoljan ponašanjem određene skupine vojnika. Osobno ništa ne zna o djelovanju Damira Kufnera u vodu Vojne policije. Za Davora Šimića je čuo po imenu i prezimenu, ali mu nije poznato tko je ta osoba. Za „Gadafija“ zna da je bio zapovjednik 1. satnije od 29. listopada 1991.g., da je formalno zapovijedao sa 120 vojnika i da je poginuo 28. studenoga 1991.g. Svjedok se sjetio da su namjeravali osnovati jedan interventni vod, ali zbog stalnih borbi u tome nisu uspjeli. Još jednom ponavlja da mu nije poznato da bi neki vod bio stacioniran na ribnjacima u Marinom Selu.

Iz iskaza **svjedoka Antuna Brkljačića** slijedi da je u Domovinskom ratu bio načelnik Štaba obrane Pakraca. Njega je na to mjesto imenovao Vladimir Delač, tadašnji povjerenik Vlade i to 17. listopada 1991.g. Prije toga su Željko Špelić i on bili na konzultacijama u Zagrebu s generalom Stipetićem, koji im je dao osnovne upute kako organizirati taj štab i kako se organizira vojska. U to vrijeme u Pakracu se živjelo jako teško, nije bilo struje, vode, a ni ljudi nisu živjeli u svojim kućama. Borbe su bile svakodnevne, a u to vrijeme su bile dvije

vrste branitelja, jedni su bili u sastavu MUP-a RH, dok su drugi bili dragovoljci koji nisu imali konvencionalno naoružanje i opremu. Ti ljudi su bili samoorganizirani i nije bilo strogo formiranih zapovjednih lanaca. Po formiranju Kriznog štaba sjedište su imali u Obriježi. Koncem listopada uspjeli su uspostaviti vojnu evidenciju tako da su se počeli slati prvi mobilizacijski pozivi. U listopadu i početkom studenoga s hrvatskim vojnim vrhom je dogovoreno osnivanje brigade, ali su na kraju uspjeli oformiti bataljun s 5 četa. O osnivanju voda Vojne policije nema saznanja, a o smrti nekih građana prvi put je čuo 1992.g. i o tome ga službeno nitko nije izvijestio. O tome tko je oformio vod Vojne policije svjedok nije znao ništa reći, a o smrti nekih građana srpske nacionalnosti prvi puta je čuo početkom 1992. godine. O tome ga službeno nitko nije izvijestio. Poznaje Damira Kufnera i on je bio angažiran kao načelnik za sigurnost, ali nije čuo da bi bio angažiran na ribnjacima, niti je on dobio bilo kakva izvješća o prisilnoj deportaciji mještana Klise i Kipa. Poznao je i osobu po nadimku „Gadafi“, koji je bio stručnjak za vojna pitanje i čovjek sa znatno većim znanjem od bilo koga u to vrijeme na području Pakraca i Lipika, te da je poginuo krajem mjeseca studenog.

Svjedok Josip Beljan u svom iskazu naveo je da je bio zapovjednik voda Vojne policije pri 69. bojni Vojne policije, koja je osnovana formalno 01. prosinca 1991.g., a njen ustroj je trajao nakon toga dulje vrijeme. Kada je ušao u Vojnu policiju, nije bilo nikakve dokumentacije o organizaciji i ustroju te jedinice, a vojne jedinice su se osnivale na temelju dogovora pojedinih osoba, pa je tako i on dobio uputu da osnuje vod pri 105. brigadi, što je i učinio. Nakon što je osnovana 69. bojna Vojne policije, u sastavu iste bio je vod Vojne policije iz Marinog Sela, a njegov zapovjednik je bio Davor Šimić, i to od 10. prosinca 1991.g. O tome nema nikakvih dokumenata, a on to zna iz vlastite spoznaje. Čuo je za osobu po nadimku „Gadafi“, ali ne zna kakva je bila njegova uloga u osnivanju te jedinice. Nakon što je osnovana 69. bojna Vojne policije, oni su ustroj i funkcioniranje bojne pokušali uspostaviti po svim pravilima vojne službe, od zapovijedanja do ponašanja, no međutim, taj proces je bio dugotrajan i težak. SIS kao služba nije imao nikakvih zapovjednih ovlasti izdavati zapovijedi Vojnoj policiji, a odnosi između SIS-a i Vojne policije bili su različiti na različitim područjima, pa su tako u Varaždinu bili odlični, gdje je on s djelatnikom SIS-a razgovarao i slušao njegove savjete o kvaliteti i karakteristikama pojedinih ljudi, te sukladno takvim uputama mogao je i postupati, dok na pakračkom području nije znao osobu koja je u SIS-u nadležna za obnašanje tih dužnosti. Prilikom ustrojavanja 69. bojne u prosincu 1991.g., nije se radilo o stvarnom ustroju te bojne, već više o formalnom ustroju, jer su u istu ulazile jedinice koje su već tada u svom organizacijskom obliku postojale pri nekim drugim jedinicama, pa je tako 69. bojni priključen i vod Vojne policije, koji je funkcionirao u Marinom Selu. Formalni oblik zapovijedanja tim jedinicama počeo se primjenjivati od veljače 1992.g., a do tog vremena Vojna policija funkcionirala je u obnašanju dužnosti na punktovima koja se očitovala u kontroli prolaska i prometa na tim punktovima, a nije bilo pisanih zapovijedi o određenim dužnostima. On kao zapovjednik 2. satnije kontrolu tih jedinica vršio je obilaskom na terenu, pa je tako odlazio i u bazu u Marinom Selu, gdje mu je prvo izvješće o stanju voda Vojne policije dao Davor Šimić, a nakon njega Gojko Brzica. Prilikom obilaska voda Vojne policije u Marinom Selu, među vojnicima je vidio 4 starije osobe, koje su se slobodno kretale među tim policajcima, a po njihovom ponašanju i izgledu nije imao dojam da se radi o uhićenim osobama.

Svjedok Dragutin Hubak u svom iskazu naveo je da je 1991.g. bio pripadnik Državne sigurnosti u Bjelovaru. S I-opt. Damirom Kufnerom upoznao ga je u jesen 1991.g. Jordan Atanasoski, koji je bio nadređen I-opt. Kufneru. U svom operativnom radu on je bio zadužen za civilni dio sigurnosti, dok je I-opt. Damir Kufner bio zadužen za vojnu stranu sigurnosnog pitanja, a kako je dobro poznao teren, dosta često su se na terenu kroz posao operativno družili. Prve informacije o događanjima i odvođenju civila iz okolnih mjesta Pakraca u Marino Selo, dobio je od I-opt. Damira Kufnera, zbog čega su mu njegovi nadređeni naložili da izađe na teren i ispita ta događanja. Nakon dobivenog naloga, na teren je zajedno izašao s Jordanom Atanasoskim i Damirom Kufnerom, i to u Marino Selo u „Ribarsku kolibu“. Kada su došli do tog objekta u Marinom Selu, sjeća se da su tamo bile nekakve stepenice kojima su ušli u zgradu u kojoj su zatekli nekoliko pripadnika HV-a u vojničkim odorama, te su te osobe pitali o događajima odvođenja ljudi iz okolnih sela, no međutim, ti vojnici im nisu željeli ništa o tome reći, odnosno, rekli su im da nemaju saznanja o tim događajima. Sjeća se da je u toj zgradi vidio vrata za koja bi logika nalagala da vode u podrum, a kada je s Atanasoskim i Kufnerom želio ući u podrum, prisutni vojnici im to nisu dopustili. Takvo postupanje HV-a i nemogućnost ulaska u te prostorije smatrao je svojim osobnim profesionalnim neuspjehom i o tome je izvijestio svoje pretpostavljene.

Iz iskaza **svjedoka Dragutina Kralja** slijedi da je ispred Kriznog štaba bio zadužen za vođenje centra za obavješćivanje, a dana 15. listopada 1991.g. oformljen je štab za obranu grada Pakraca u kojem je on bio zadužen za vezu kao načelnik. Taj štab je brojao oko 10-tak ljudi, a između ostalih u tom štabu je bio i Damir Kufner kao načelnik toga štaba, zadužen za sigurnost. Svjedok je iskazao da je bilo govora o tome da se formira vod Vojne policije jer je u tim trenucima vojska bila dosta neorganizirana. Međutim, u prvo vrijeme se govorilo o osnivanju interventnog voda koji bi trebao uskakati u borbe tamo gdje je to bilo potrebno. Sjeća se da je za taj vod trebalo vojnike posebno obučiti, a tu zadaću je dobio čovjek po nadimku „Gadafi“. Naime, on je imao najviše ratnog iskustva jer je bio profesionalni vojnik u Libiji. Svjedoku nije poznato da li je uopće taj vod sudjelovao u borbi. Međutim, dosta ljudi iz tog voda je prešlo u vod Vojne policije, ali ne može sa sigurnošću reći tko je tim vojnim policajcima zapovijedao. Poslije je čuo priče da se nešto dogodilo u Marinom Selu, ali misli da se to više radilo o seoskim pričama i u svezi toga ne može ništa sa sigurnošću tvrditi.

Iz iskaza **svjedoka Ante Brkljačića** slijedi da je u drugoj polovici 1991. g. bio raspoređen kao vozač i pratnja zapovjednika obrane grada Pakraca g. Špelića. Radeći ovaj posao obišao je gotovo sva mjesta značajnija za obranu grada. Kao vozač je čuo da se namjerava osnovati jedna jedinica za posebne namjene koju je trebao ustrojiti branitelj libijske nacionalnosti po nadimku „Gadafi“. Poslije je čuo da je on poginuo i ne zna što je bilo dalje s tom jedinicom. Poznaje Damira Kufnera koji je bio zadužen za sigurnost. Često ga je susretao i poznato mu je da je ovaj obilazio razna mjesta. Poznaje i Davora Šimića još prije rata, a zajedno su studirali u Zagrebu. Viđali su se prvih dana u studenome 1991.g., ali nakon toga se ne sjeća gdje je Šimić bio raspoređen i ne sjeća se da li su se uopće susretali. Poznato mu je da je Davor Šimić bio u Vojnoj policiji i viđao ga je u Pakracu i Prekopakri i misli da je to bilo u drugoj polovici prosinca.

Sud je iskaze svjedoka Željka Špelića, Duška Klička, Božidara Lujanca, Slavka Gamaufa, Josipa Huške, Jordana Atanasoskog, Zdenka Klimeša, Zdravka Hegeda, Miroslava Guberovića, Nikole Ivkanca, Miroslava Jerzečića, Stjepana Kupsjaka, Stjepana Klasnića, Antuna Brkljačića ocijenio vjerodostojnim i istinitim, jer su svjedočili o činjenicama koje su neposredno opažali, a imajući u vidu njihove uloge u obrani Pakraca i Lipika, te zapovjedne dužnosti koje su obnašali u Hrvatskoj vojsci i policiji, navedene okolnosti njihovim iskazima daju posebnu dozu vjerodostojnosti.

Svjedok Damir Jirasek zv. "Ćiro" iskazao je (iskaz od 15. siječnja 2008.g., Kir-9/08-2) da je pristupio pričuvnoj policiji u kolovozu 1991.g. i neposredno je sudjelovao u obrani Pakraca. Neko vrijeme je bio na ratištu u Starom Majuru, a potom u Prekopakri, da bi se početkom listopada počelo pričati da neki Kufner osniva Vojnu policiju, točnije, tu informaciju je dobio od Zdravka Čataka. Ubrzo nakon toga je Čatak otišao u Marino Selo na ribnjake, a svjedok je još neko vrijeme ostao u Matkovcu. Prije nego što je otišao u Marino Selo, zamolio ga je da pita da li bi i on mogao pristupiti u taj vod, što mu je Čatak i obećao. Nedugo zatim pozvan je da dođe u Marino Selo i tamo je zatekao Čataka, Živka Kosijera i još nekoliko drugih vojnika čijih se imena ne može točno sjetiti. Svjedok je u istrazi iskazao da ga je na punkt u Badljeviniu uputio upravo I-opt. Damir Kufner i da ga je upoznao sa svim dužnostima na tom punktu, da bi na glavnoj raspravi rekao da ga je Zdravko Čatak odvezao na punkt u Badljeviniu, a da je prošlo gotovo mjesec dana od trenutka kad je došao u Marino Selo pa do trenutka kada je prvi put upoznao Damira Kufnera. Prilikom prvog saslušanja pred istražnim sucem dana 15. siječnja 2008.g., Damir Jirasek je još iskazao da su držali straže u mjestu Badljevina, da bi jednog dana došli neki vojnici, pripadnici Zbora narodne garde, u Badljeviniu i priopćili da su u mjestu Kip našli tri čovjeka kako kopaju neke utvrde. Otišli su prema Kipu, a također su i njih pozvali da odu tamo budući su vojni policajci. Došavši tamo s još jednim vojnim policajcem, zatekao je tri čovjeka kako kopaju neke rupe, a tvrdili su da prave skloništa u slučaju granatiranja. Došli su i pripadnici ZNG-a i uskoro su pronađene dvije automatske i jedna poluautomatska puška. Ova tri čovjeka su negirali da su to njihove puške, ali je ipak odlučio da ih svu trojicu odvezu u sjedište u Marino Selo. Sjeća se da se sve to odvijalo između 11,00 i 14,00 sati, a te ljude je isporučio svojim kolegama policajcima kojih je bilo 10-tak u Marinom Selu. Sjeća se da su tamo bili Pavao Vancaš, Zdravko Čatak, Živko Kosijer i još neki čijih se imena ne može sjetiti. Što je poslije bilo s tim ljudima, nije znao reći. Sjeća se da je nekoliko dana kasnije na punkt u Badljeviniu došao I-opt. Damir Kufner i rekao im da je doznao da u Kipu ima još oružja pa da se to mora prekontrolirati. S njim su bili II-opt. Davor Šimić i Damir Čatak. Svjedok je posebno napomenuo da su u tom trenutku s njim na punktu u Badljevini bili Zlatko Adžijević, Dražen Macura, Albert Jirasek i čovjek po prezimenu Paurić. Otišli su u Kip s 3 automobila, a Kufner je točno znao i rekao u koje kuće trebaju ići. Ušli su u tri kuće, od kojih su u dvije našli oružje, a u trećoj nisu. Sjeća se da je njemu Kufner rekao da odveze dvojicu muškaraca iz Kipa u motel, tako da je on njih dvojicu stavio na zadnje sjedalo, dovezao do motela i predao vojnicima. Osim njega, na punktovima i u Marinom Selu bili su još Damir zv. „Sova“ i Zdravko Čatak zv. „Bijeli“, te dva vojnika iz Zagreba koji su nakon 20-tak dana otišli. Sjetio se da je tamo bio još vojni policajac po nadimku „Dida“ iz Zagreba. Čuo je i za osobu po nadimku „Gadafi“, ali mu nije poznato da bi on trebao vršiti njihovu obuku. S njima je još bio Antun Ivezić zv. „Braja“ i sjetio se da je on bio kada je dovezao dvojicu ljudi iz Kipa. Tamo je bio i Tomica Poletto, Željko Tutić zv. „Eki“, te Vlado Winkler, a tim vodom faktički je upravljao Damir Kufner i njega se moralo slušati, da bi pred Božić dobili značke Vojne policije, a zapovijedanje vodom

tada je preuzeo Davor Šimić, a poslije njega zapovjednik je bio Gojko Brzica. Također je iskazao da je kasnije s njim imao problema, jer je koncem studenoga ili početkom prosinca 1991.g. uhićen u Daruvaru, zajedno s kolegom Zlatkom Adžijevićem. Tamo su ih uhitili i počeli optuživati da su krivi zato što su oni ljudi iz Kipa nestali, ali nisu spominjali broj nestalih. Sjeća se da su bili zadržani oko 24 sata, da su ga pitali za Damira Kufnera i između ostalog su mu rekli da ga je on prijavio da je na svoju ruku išao u Kip i neosnovano privodio te civile. Nakon toga Kufner i on su došli u ozbiljan verbalni sukob, jer je s njim želio raščistiti zašto ga je neosnovano prijavio. U inkriminirano vrijeme on je bio „vođa punkta“, pa su ga drugi policajci slušali. On je u to vrijeme imao incident s domaćim stanovništvom, jer su se oni napili i pucali, tako da im je morao oduzeti oružje, međutim, u to vrijeme i on je svakodnevno pio, a po njegovom mišljenju, nije agresivan kad popije, ali je morao biti strog s obzirom na uvjete. Vojnici s njegovog punkta tražili su njegovu smjenu s punkta, ali je to bilo zbog toga što je on tražio stegu i sprječavao je svako otuđivanje. Navodi da je bio na liječenju u Popovači prije 6 godina, ali svojom voljom, jer je malo više pio, a i živci su mu popustili.

Damir Jirasek „Ćiro“ je ponovno saslušan u istrazi dana **09. svibnja 2008.g.** (listovi 1071-1074/III spisa) i tada je iskazao da Kufnera nije zatekao pri dolasku u Marino Selo, već da je ovaj došao nakon 2-3 dana i da mu je dao bijeli remen, kao i drugim vojnicima, i svima rekao da skinu oprtače od JNA. Što se tiče sela Kip, u tom selu došlo je do uhićenja u 3 a možda i u 4 navrata, a da mu je drugi, ili pak treći put došao I-opt. Damir Kufner i tom prilikom tvrdio da je saznao imena još nekih ljudi koji u Kipu drže oružje, a u ruci je držao neki popis. Tako je zajedno s Kufnerom i još nekim vojnicima otišao u selo Kip gdje su našli oružje i uhitili dva čovjeka. Tom prilikom nisu išli od kuće do kuće, već je Kufner pokazao kamo trebaju ići. Što se tiče Davora Šimića, ne može sa sigurnošću reći je li i on bio pristupan prvom prilikom kad su zatekli one vojnike koji su kopali rovove ili je Šimića prvi puta vidio nakon što je imao incident u policiji u Daruvaru, kad su ga uhitili pripadnici MUP-a. Poslije toga se vratio u motel tražeći Kufnera, pa kako je tamo zatekao Šimića, rekao je i njemu da ide zajedno s njim. Tako je njih 7-8 ljudi tražilo Kufnera. Zatekli su ga u Pakračkoj Poljani u stacionaru i tada je osobno pitao Kufnera tko mu je zapovjednik, Šimić ili on, a također ga je to pitao i Šimić i tom prilikom je Kufner odgovorio da je on zapovjednik. Ovaj događaj se zbio koncem studenog ili pak početkom prosinca mjeseca. Sjeća se da su poslije toga otišli u Bjelovar u vojnu policiju da im oni tamo kažu da li su legalna formacija i tko je zapovjednik. Tom prilikom su dobili bijelo remenje s hrvatskim grbom, ali im zapovjednik Vojne policije u Bjelovaru nije odgovorio tko je u biti zapovjednik. Vratili su se nazad u motel, a tek nakon nekoliko dana dobili su usmenu obavijest da je Šimić zapovjednik i tek tada je Šimića doživljavao kao svog zapovjednika. Poslije toga Kufnera više nije viđao u Vojnoj policiji. Svjedok je još iskazao da je jednom prilikom zaustavio konvoj od 10-tak vojnih kamiona koji su iz pravca Pakraca odvozili namještaj, bijelu tehniku i slično. Sjeća se da su to bili vojnici iz Bjelovara i da im nije dozvolio prolazak jer je zaključio da se radi o ukradenoj robi. Poslije toga mu je došao Damir Kufner i rekao mu da je to učinio tada i više nikada. Kufner je htio propustiti taj konvoj, a svjedok se protivio i u tome su ga održali kolege policajci na punktu. Nakon toga za zapovjednika punkta postavljen je Pavao Vancaš zv. „Deda“, a svjedok je bio obični vojni policajac na cesti. Poslije toga Vancaš ga je znao poslati na neki zadatak 20 km od Badljevine, a kad bi se vratio čuo bi da su prošla vozila s ukradenom robom. I u lokalnoj gostionici su znali pričati „kad tebe nema Ćiro, roba se prevozi“. Svjedok je još iskazao da kada su išli tražiti Kufnera u Pakračku Poljanu, također je išao i Pavao Vancaš i on je čak bio jedan od najagilnijih vojnika tražeći da se utvrdi tko stvarno zapovijeda njihovim vodom, jer

su pod svaku cijenu htjeli razjasniti tu stvar. U vrijeme dok je Kufner bio zapovjednik voda, svjedok nije znao tko mu je zamjenik jer mu to nitko nije rekao.

Ispitan na glavnoj raspravi **17. studenoga 2008.g.** (listovi 1809-1812/VI spisa), iskazao je da je I-opt. Damira Kufnera upoznao oko mjesec dana nakon njegovog dolaska u Marino Selo, kojom prigodom se Kufner predstavio samo imenom i prezimenom i nije spominjao da je zapovjednik, no on (svjedok) je smatrao da je on zapovjednik Vojne policije. S Kufnerom je najviše razgovarao dva ili tri puta. Što se tiče akcija odlaska u selo Kip, s prva dva odlaska I-opt. Damir Kufner nije imao nikakve veze, jer nije bio s njima i do tada ga nije susretao, ali s trećim odlaskom i akcijom u mjesto Kip ima veze, jer je taj treći puta na njegov punkt došao Damir Kufner s dvojicom vojnika i rekao da ponovo trebaju otići u mjesto Kip kako bi pretresli određene kuće. Drugi i treći put prilikom odlaska u mjesto Kip, cedulju s imenima i prezimenima i kućnim brojevima kuća i osoba koje trebaju pregledati, dobio je od Živka Kosijera, kuće su pretresali njegovi vojni policajci s punkta i on, dok su pripadnici HV-a osiguravali selo da ne dođe do otpora, a u tom osiguranju je bilo oko 10 ljudi. Kada je Kufner bio s njima u mjestu Kip, misli da taj puta nikoga nisu priveli, a kada su privodili ljude, iste su predavali na ribnjaku Živku Kosijeru. Nakon uhićenja u Kipu, po proteku određenog vremena, na njegov punkt je došao Miroslav Guberović zv. „Kugla“, kojega nije poznavao od ranije, a isti mu je rekao da dođe u Daruvar na razgovor u smislu vojne suradnje. Drugi dan, zajedno sa Zlatkom Adžijevićem otišao je u Daruvar, u dvorac, gdje je bilo sjedište Vojne policije i tražio razgovor s Guberovićem, a kako Guberović nije bio u dvorcu, rečeno mu je da sačeka par minuta, nakon čega je primijetio civilne policajce MUP-a kako trče po parku, da bi ih na kraju opkolili i uperili oružje u njih. Na zahtjev njihovog zapovjednika Željka Amenta, morali su odložiti oružje, te su ih odvezli u policiju u Daruvar te uhitili, nakon čega su morali napisati iskaz sve što su radili od prvog dana rata do trenutka uhićenja. Kada su ih pustili iz policije, odmah iste večeri išao je tražiti Damira Kufnera da s njim raspravi što su oni, jesu li Vojna policija ili nisu i tko im je zapovjednik. Tom prigodom sa sobom je poveo Paurića, Vancaša i Davora Šimića i sva četvorica su zajedno išli tražiti Kufnera. Našli su ga u Poljani, gdje je bio zajedno s Lujancom. Kufner s njima tom prigodom nije želio razgovarati, pa su se na kraju dogovorili da će se svi zajedno naći u prostorijama na ribnjacima, u nekom stanu. U stanu su bili Damir Kufner, Lujanac, Pavao Vancaš, Davor Šimić i on i tom prigodom je Šimić osobno upitao Kufnera tko je zapovjednik Vojne policije i što su oni uopće, a tijekom tog razgovora ništa nije zaključeno, a nisu mogli ni zaključiti tko im je zapovjednik. On sam (svjedok) zastupao je stav da je zapovjednik te Vojne policije bio Damir Kufner, jer je on osnovao Vojnu policiju i zato je smatrao da njega treba pozvati na odgovornost zbog toga što je uhićen u Daruvaru. Nakon ovog sastanka otišli su u Bjelovar, u Vojnu policiju, Gojko Brzica, Davor Šimić i on, gdje im je na tom sastanku zapovjednik Vojne policije rekao da je zapovjednik Vojne policije Davor Šimić, a uskoro je tamo postrojio tamošnje policajce i trojici ili četvorici rekao da skinu vojne opasače s natpisom Vojne policije i da im daju. Kada je Davor Šimić postao zapovjednik voda, on je odredio da se u vodu formiraju desetine, a zapovjednik njegove desetine postao je Pavao Vancaš, a Vancaš je njega predložio za svoga pomoćnika.

Ispitan na glavnoj raspravi od **16. studenoga 2010.g.** (listovi 2470-2471/X spisa), svjedok je iskazao da je u Vojnu policiju pristupio nakon što su mu njegovi prijatelji rekli da Damir Kufner organizira Vojnu policiju u Marinom Selu. On je otišao u Marino Selo i tamo je zatekao nekoliko osoba, nisu imali nikakvog zapovjednika niti ih je u tom trenutku netko

organizirao, već su čekali da dođe još ljudi kako bi se mogao formirati vod Vojne policije. Smatra da je vod Vojne policije konstituiran i formiran u onom trenutku kada su odvedeni u Badljevinu na punkt, kada mu je Živko Kosijer rekao da je on zapovjednik na tom punktu, te je dobio uputstva kako se kao vojni policajac na punktu mora ponašati, no ne sjeća se tko mu je u Marinom Selu dao ta uputstva. S punkta u Badljevinu u nekoliko navrata odlazili su u mjesto Kip jer su dobili informacije da mještani toga sela imaju oružje, a kada je prvi puta išao u to selo pronašli su tri osobe i jednog dječaka kako kopaju rovove. Navedene osobe su imale oružje, a on je odlučio da ih uhiti i odvede u Marino Selo, dok je dječaka otjerao u mjesto Kip. Prilikom dovođenja navedenih osoba, iste je u Marinom Selu predao Živku Kosijeru, jer je isti cijelo vrijeme tamo boravio. Dok je boravio na punktu u Badljevinu, još je dva ili tri puta išao na intervenciju u mjesto Kip, a zadnji puta s njima na intervenciju išao je i I-opt. Damir Kufner, a na intervenciju su krenuli s nekoliko automobila. Prilikom intervencije imali su popis u koje kuće trebaju ići i gdje trebaju tražiti oružje. Prilikom tih intervencija, ceduljice s imenima i prezimenima osoba kod kojih trebaju ići dobijao je od Živka Kosijera, a ne zna tko je te podatke davao Kosijeru. Po pozivu Vojne policije iz Daruvara, otišao je u Daruvar na razgovor u Vojnu policiju i kada je došao tamo rekli su mu da sačeka neko vrijeme jer nema njihovog zapovjednika s kojim bi trebao razgovarati. Tog zapovjednika oni su pričekali u parku, kada su nedugo nakon dolaska u parki primijetili da djelatnici MUP-a opkoljavaju park, a to su radili kako bi njih uhitili. Bili su uhićeni 24 sata, a u svezi tog uhićenja ispitivao ih je Nikola Ivkanec. S Nikolom Ivkancem razgovarao je vrlo kratko, on mu je dao nalog da ukratko na papiru napiše od prvoga dana što se događalo u mjestu Kip, nakon čega je on to napisao s drugim djelatnicima MUP-a. Nakon što je rashićen, otišao je u Poljanu potražiti Damira Kufnera da ga upita zbog čega je on uhićen i u kakvom svojstvu se oni nalaze, jer je Damira Kufnera smatrao svojim zapovjednikom, budući ih je on primio u vojnu policiju. Damir Kufner mu je rekao da je uhićen zbog toga što je uhićenja u Kipu radio na svoju ruku i to je istina, jer je prvo uhićenje obavio kada je pronašao one tri osobe koje kopaju rovove, a sva ostala uhićenja obavio je nakon što je od Živka Kosijera dobio upute u koje kuće u Kipu treba ići i kod kojih osoba treba tražiti oružje, te je nakon pronalaska oružja te osobe doveo u Marino Selo. Sve osobe koje je on uhitio i doveo u Marino Selo, su bile muške osobe i kod svih tih osoba pronađeno je oružje. Nakon razgovora s Kufnerom, početkom prosinca, Šimić, Gojko Brzica i on otišli su u Vojnu policiju u Bjelovar utvrditi kakav im je status i tko je zapovjednik Vojne policije u Marinom Selu. Nakon razgovora u Bjelovaru rekli su im da je zapovjednik voda Vojne policije Šimić, nakon čega je on od zapovjednika Šimića dobijao naloge, a isti mu je potpisivao trebovanje za gorivo. Kako je gotovo cijelo vrijeme kao vojni policajac djelovao na punktu u Badljevinu, rijetko je odlazio u Marino Selo i nije susretao I-opt. Kufnera. Što se tiče onog dijela iskaza koji je dao tijekom istrage, da ga je Damir Kufner prijavio policiji za odvođenje mještana Kipa u Marino Selo, to je izjavio jer misli da je o tome tako kružila glasina, a s obzirom da je Kufner radio u sigurnosnoj službi, a po njegovom mišljenju, njihov je zadatak da uhićuju ljude. Kada je uhićen u Daruvaru, vojni policajci su mu rekli da ga je Damir Kufner prijavio da je on na svoju ruku išao u Kip i uhićivao ljude, zbog čega je, kada su ga pustili, zajedno s Davorom Šimićem, Vladom Paručem i Pavlom Vancašem išao potražiti Kufnera, kako bi saznali jesu li oni legalna Vojna policija ili nisu i zašto je on u Daruvaru uhićen. Kada su oni došli kod Kufnera i postavili mu ta pitanja, on s njima o tome nije želio razgovarati i na njihova pitanja je li on zapovjednik Vojne policije, on im je neodređeno odgovorio, zbog čega su oni nakon nekoliko dana otišli u Bjelovar, kako je već to prethodno opisao.

Ispitan na glavnoj raspravi od **08. ožujka 2011.g.** (listovi 2584-2589/XII spisa), svjedok izjavljuje da njega nitko nije pozvao da pristupi u Vojnu policiju, već je on javnim pogovorom među pripadnicima HV-a čuo da neki Kufner osniva vod Vojne policije, zbog čega je o toj činjenici pitao svog poznanika Zdravka Čataka, koji mu je rekao da on može pristupiti Vojnoj policiji, zbog čega je i otišao u Marino Selo, a za zapovjednika punkta u Badljevinu nije ga postavio nitko, odnosno budući je bio najstariji među njima, oni su sami između sebe njega izabrali za zapovjednika, a na punkt u Badljevinu odvezao ga je Zdravko Čatak, a moguće je da je prethodno iskazao da prilikom dolaska u Marino Selo zatečeni ljudi nisu bili organizirani i da nisu imali zapovjednika, kao i da ga je na punkt u Badljevinu uputio Živko Kosijer. Što se tiče prvog uhićenja mještana Kipa, do njih je došlo kada je on od pripadnika HV-a čuo da neki ljudi u blizini skladišta oružja kopaju rovove, zbog čega je otišao tamo i vidio tri čovjeka koji su u blizini šume, po njegovom mišljenju, kopali rovove, zbog čega ih je upitao tko su i kojoj vojsci pripadaju. Navedene osobe nisu mu htjele odgovoriti tko su i zašto to rade, zbog čega ih je on sproveo u objekt u Marinom Selu. Prilikom dolaska u Marino Selo, u navedenom objektu bilo je nekoliko ljudi, od kojih se on sada samo sjeća Živka Kosijera, koji je bio njegov susjed, te je Živku Kosijeru predao uhićene ljude i o tome nikoga drugoga nije izvijestio. Prilikom drugog odlaska u mjesto Kip, radi pronalaska oružja koje se nalazilo kod mještana Kipa, popis osoba i kuća u koje trebaju otići dobio je napisano na papiru od Živka Kosijera. Kada mu je Živko Kosijer predao popis osoba i kuća u kojima se još u Kipu nalazilo oružje, rekao mu je da su one tri prethodno uhićene osobe rekly kod koga, odnosno kod kojih osoba, se još u mjestu Kipu nalazi oružje i tko sve pripada njihovoj organizaciji. Kada mu je Živko Kosijer dao navedeni popis, on mu nije rekao tko je navedene osobe ispitivao u toj zgradi u Marinom Selu, niti je to njega interesiralo. Drugi puta kada su išli u mjesto Kip, tamo su pronašli i priveli dvije osobe koje su, nakon što su ih doveli u Marino Selo, ponovo predali Živku Kosijeru, koji je cijelo vrijeme bio u toj zgradi. U mjesto Kip išao je sveukupno 2 ili 3 puta, te se više ne sjeća je li još dobio koji put popis osoba kod kojih treba ići. Prilikom drugog odlaska u mjesto Kip, u tu akciju s njima je išao i Damir Kufner, no međutim, on nije sudjelovao u akciji uhićenja tih ljudi, već je ostao na cesti, a on (svjedok) vodio je cjelokupnu akciju pretrage kuća i uhićenja tih ljudi. On je tu akciju vodio zato što je Živko Kosijer upravo njemu dao popis tih ljudi, a on je dobro poznao mjesto Kip i stanovnike u tom mjestu. Uhićene osobe u drugoj akciji također je predao u Marinom Selu, u Ribnjacima, Živku Kosijeru. Prilikom te akcije, Kufner njemu nije dao popis osoba koje trebaju biti uhićene, niti mu je izdao zapovijed da se provede ta akcija, on je bio prisutan s njima, a je li bio prisutan slučajno ili je došao s namjerom da bude s njima u toj akciji, njemu to nije bilo poznato. Ne zna je li u toj akciji sudjelovao i II-opt. Davor Šimić, misli da nije, ali Damir Kufner je sudjelovao, a to ga je iznenadilo jer mu je Damir Kufner bio zapovjednik. Prilikom provođenja te akcije, a niti ranije, Kufner mu nije govorio o svojim saznanjima da neke osobe u tom selu posjeduju oružje. Prilikom svakog uhićenja, uhićene osobe su predavane Živku Kosijeru, budući je on cijelo vrijeme bio u prostorima ribnjaka, u Marinom Selu, gdje je obavljao i funkciju ekonoma, davao ljudima hranu, ali i otključavao i zaključavao prostorije. Živko Kosijer nije bio vojni policajac. U vrijeme kada je on dovodio uhićene ljude, na ribnjacima u Marinom Selu nije bilo dežurne službe, niti osoba koje bi bile zadužene za preuzimanje tih ljudi. Prilikom dovođenja ljudi na ribnjake u Marinom Selu, koji su bili uhićeni, niti jednom zgodom tamo nije bio Damir Kufner. Nakon druge akcije uhićenja ljudi u mjestu Kip, nakon što su te ljude uhitili, Damir Kufner nije s njima otišao u Ribarsku kolibu, već je otišao u drugom pravcu, a ne zna je li otišao u Daruvar ili je otišao na neko drugo mjesto. Kada je doveo uhićene ljude u Ribarsku kuću, skinuo im je lisice, te ih predao Živku Kosijeru, govoreći „to su ljudi za koje si mi dao popis“, nakon čega

ih je Živko Kosijer odveo i zatvorio u prostoriju navedenog objekta. Što se tiče dijela iskaza koji je dao 15. siječnja 2008.g. i 09. svibnja 2008.g., o događajima odlaska u mjesto Kip, u kojima je rekao da mu je popis osoba i kuća u koje trebaju ići, osobno predao I-opt. Damir Kufner, tijekom ispitivanja branitelj I-optuženika ga je zbunjivao, a što je njega jako uzrujalo, tako da se nije mogao kontrolirati, pa je možda u zapisnik i ušlo to što je rekao, a što nije moralo biti točno, budući on u tim trenucima nije mogao kontrolirati svoje ponašanje. Tijekom cjelokupnih događanja rata I-opt. Damira Kufnera vidio svega 2 ili 3 puta. Prvi put je to bilo kada mu je u „Ribarskoj kolibi“ u Marinom Selu rekao da skine sa sebe bijele oprtače koje je nosio uz bijeli opasač, navodeći mu da bijele oprtače nose pripadnici JNA, a da HV kao svoje obilježje nosi samo bijeli opasač. Je li to bilo kada je došao u „Ribarsku kolibu“ u Marinom Selu ili je bilo kasnije, to se sada ne može sjetiti, moguće je da je Kufner već i ranije donio te bijele opasače u „Ribarsku kolibu“, ali o n o tome nema saznanja. Drugi put ga je vidio na punktu prije akcije u mjestu Kip, a treći put je Damira Kufnera tijekom rata susreo kada su njega (svjedoka) zarobili u Daruvaru. Nakon što ga je Nikola Ivkanec pustio iz PP u Daruvaru, on je otišao potražiti svoga zapovjednika Kufnera da s njim raščisti je li on vojni policajac, ili nije vojni policajac i čiji je on vojnik. Prilikom uhićenja u Daruvaru, od Nikole Ivkanca saznao je da oni nisu nigdje evidentirani kao postrojba, a kako su ti ljudi u Marinom Selu ubijeni, on je išao potražiti Damira Kufnera da mu isti objasni kakav je njihov status, jesu li oni vojni policajci ili pripadnici neke druge jedinice, a također išao se interesirati tko je zapovjednik te jedinice u Marinom selu – Ribarskoj kolibi. Tom prigodom, kada je pronašao Kufnera u Pakračkoj Poljani, Kufner mu je rekao da je on njegov zapovjednik i da ga on mora slušati, ali mu je on (svjedok) odgovorio da nakon ovih događaja njegovog uhićenja, on njega više neće slušati kao zapovjednika. Nakon tog događaja, Gojko Brzica, Šimić i on išli su u Bjelovar u zapovjedništvo Vojne policije, gdje se nalazilo sjedište Satnije, da utvrde kakav je njihov status u HV-u i tko je zapovjednik te postrojbe. U Bjelovaru su se susreli sa Zdravkom Hegedom, koji je bio zapovjednik Vojne policije, te nakon što su Šimić i Brzica izašli iz sobe u kojoj su razgovarali s njim, Heged je postrojio svoj vod Vojne policije, te je s tri vojna policajca skinuo bijele opasače s oznakama HV-a, te ih predao njima, nakon čega im je rekao da je Davor Šimić zapovjednik Vojne policije i da samo njega moraju slušati, a oni su skinuli bijele vojne opasače JNA i tamo su ih ostavili. Posebno obrazlaže da mu Damir Kufner nije rekao da je on zapovjednik vojne policije, prilikom njihovog susreta nakon što je on (svjedok) izašao iz pritvora u Daruvaru, već mu je to rekao prilikom njihovog prvog susreta, kada on Damira Kufnera još nije poznao, a susreli su se pred zgradom motela, kojom prigodom je on na sebi imao bijeli opasač i oprtače, kada mu je pristupio I-opt. Kufner i rekao mu da je on njegov zapovjednik, odnosno pitao ga je „jesi li ti Ćiro, ja sam Damir Kufner, mene je Miroslav Jerzečić ovlastio da formiram vod Vojne policije, te ću vam ja biti zapovjednik“, nakon čega mu je zapovjedio da skine te oprtače, jer iste nose pripadnici JNA, a HV nosi samo opasač, zbog čega je on i skinuo bijele oprtače. I-opt. Damir Kufner za cijelo to vrijeme nije mu izdao niti jednu zapovijed kao zapovjednik, osim ove zapovijedi da skine oprtače, a prilikom prve akcije u mjestu Kip s njim su išli s njihovog punkta u Badljevinu, Albert Jirasek i Vlado Paurić, kao i pripadnici Zbora narodne garde, na temelju čijih informacija su išli u mjesto Kip i ta akcija nema veze s akcijama i uhićenjima o kojima je govorio, a koje su izvršene na temelju cedulja koje mu je davao Živko Kosijer i na temelju kojih su izvršena već prethodno rečena uhićenja. U vrijeme kada se dogodila smrt svih tih ljudi, Damir Kufner slovio je kao zapovjednik toga voda, a kada se sve to dogodilo i kada je netko trebao odgovarati za to, više nitko nije znao tko je zapovjednik voda, ali je on znao da je to Damir Kufner, te ga je zbog toga i tražio da razjasni te okolnosti.

Iskaz svjedoka Damira Jiraseka, u svojoj ukupnosti ocijenjen je kao nevjerodostojan, jer je u pet svojih iskaza (koliko je puta ispitan tijekom kaznenog postupka), u svakom iskazu različito je i kontradiktorno iskazivao o događajima o kojima je svjedočio, nastojeći minimalizirati svoju ulogu i značaj u svim događanjima, iako je i kroz iskaze samog svjedoka, ali i kroz iskaze i drugih svjedoka sudionika tih događaja, nedvojbeno utvrđeno da je navedeni svjedok imao značajnu i aktivnu ulogu u uhićivanju srpskih civila iz mjesta Kip, ali i zapovjednu ulogu u vodu Vojne policije (iskazi svjedoka Zlatka Adžijevića, Zdenka Laučana, Alberta Jiraseka, Dražena Macure /kojem je zabranio razgovor sa uhićenim srpskim civilima na ribnjacima/), a što dalje dovodi u upit motiv takovih njegovih različitih svjedočenja, pri čemu nije moguće isključiti izbjegavanje vlastite odgovornosti za učinjeno, ali i zbog samoiskazanog problema sa svakodnevnim konzumiranjem alkohola u to vrijeme, dovodi se u upit svjedokova pravilnost percepcije doživljenoga, zbog čega sud iskaz navedenog svjedoka nije prihvatio kao istinit i vjerodostojan.

Svjedok Zlatko Adžijević je iskazao da je prije rata živio u Donjem Čagliću u mjestu s mješovitim hrvatsko-srpskim stanovništvom, gdje je ispočetka držao seoske straže. Pravi rat na tom području je započeo 19. kolovoza 1991.g., kada je napadnut grad Pakrac. U to vrijeme se upoznao s libijcem po nadimku „Gadafi“ koji je bio zapovjednik jedinice koja je branila grad Lipik, tako da mu se priključio u obrani grada. Negdje 24. rujna 1991.g. počeo je opći napad na Lipik i Pakrac, tako da je početkom listopada hrvatsko stanovništvo počelo napuštati sela. Dana 12. listopada 1991.g. četnici su osvojili Lipik, a on je zadobio ozljedu noge i ramena, tako da je 10-ak dana bio na liječenju u bolnici u Kutini. Po završetku liječenja „Gadafi“ mu je rekao da osniva nekakav vod koji bi trebao biti vod Vojne policije i uputio ga u Badljevinu jednom čovjeku. Tamo je upoznao Damira Jiraseka zv. „Ćiro“, za kojeg mu je „Gadafi“ rekao da je njegov zapovjednik i da ga mora slušati. Na punktu u Badljevinu su kontrolirali vojna vozila, a tamo su spavali i hranili se. Sjeća se da je „Ćiro“ često išao u Marino Selo u „Ribarsku kolibu“ i govorio mu da zapovjedi dobiva od Damira Kufnera. „Ćiro“ je jedini imao automobil. Posebno je iskazao da nikada nije vidio nikakvu pisanu zapovijed, niti je za to ikada pitao. Sjeća se da je sudjelovao u pretrazi kuća u mjestu Kip i da su tamo kopani nekakvi rovovi. „Ćiro“ je donio spisak imena ljudi, stanovnika Kipa, na kojem je pisalo koju vrstu oružja ti ljudi posjeduju. Svjedok posebno iskazuje da je nekoliko dana ranije čuo da su pripadnici Zbora narodne garde zatekli neke mještane sela Kip kako kopaju rovove. Zbog toga je njih 6-7 vojnika s punkta, pod vodstvom Damira Jiraseka otišlo u Kip. S njima su bili i pripadnici Zbora narodne garde iz Badljevine. Sjeća se da su zahvaljujući popisu koji je imao Jirasek, ulazili u točno označene kuće i tamo su pronalazili oružje. On osobno je ušao u nekoliko kuća i zaplijenio dvije automatske puške. Sve skupa su zaplijenilo 10-ak, što automatskih, što poluautomatskih pušaka i jedan ručni bacač. Čuo je da su nekoliko dana ranije zaplijenili minobacač. Svjedok je posebno iskazao da nikada nije pitao „Ćiru“ od koga je dobio popis osoba i oružja, a niti mu je to ovaj rekao. Nije mu poznato kamo su odvezeni uhićeni ljudi, samo zna da je pronađeno oružje predano „Ćiri“ u automobil, a kamo je „Ćiro“ otišao s tim oružjem nije mu poznato. Zna jedino da je „Ćiro“ rekao da su ti ljudi odvedeni na ispitivanje. Prvi put je noćio u „Ribarskoj kolibi“ početkom prosinca 1991.g. Tada mu je zapovjednik voda bio II-opt. Davor Šimić i tada ga je prvi puta vidio. Posebno napominje da njega nije vidio da bi sudjelovao u akciji zapljene oružja u mjestu Kip. Damira Kufnera je prvi puta vidio negdje koncem studenoga ili početkom prosinca 1991.g. u Obriježi, kada je naišao svojim automobilom. Sjeća se da su po njegovu dolasku u „Ribarsku kolibu“

tamo bili stacionirani i neki civili i to dva muškarca i dvije žene. Nije mu poznato zašto su bili tamo, ali je imao dojam da mogu otići kamo hoće. Sjeća se da, kada je jedinica Vojne policije ukinuta, da su te dvije žene rekle da idu nekamo, ali ne zna kamo. Tijekom boravka u Marinom Selu čuo je neke priče da je neka žena htjela pobjeći, no međutim, to njega nije previše zanimalo. Svjedok je posebno iskazao da je u studenom, a nakon ove akcije u Kipu, bio na ispitivanju u Daruvaru u Policijskoj postaji. Tamo su ga ispitivali u svezi događaja u Marinom Selu, ali ga nisu pitali za ubojstva civila, već tko je izdavao zapovijedi, da li su pucali, palili kuće i slično. Nakon ovog razgovora nije mu poznato da bi se Damir Jirasek i Damir Kufner svadali i sukobljavali. Svjedoku je također poznato da je jedinica MUP-a pod vodstvom Tomislava Merčepa bila stacionirana u zgradi škole u Pakračkoj Poljani, ali oni nisu dolazili k njima u „Ribarsku kolibu“. Inače, iskaznicu pripadnika pričuvnog sastava MUP-a dobio je od „Gadafija“ koju je on, po vlastitim riječima, ishodio od jedinice Tomislava Merčepa.

Svjedok Zdenko Laučan iskazao je da je po struci medicinski tehničar i većinu Domovinskog rata je proveo u struci, a stjecajem okolnosti, na nagovor Gorana Paurića, tri tjedana je proveo u Vojnoj policiji, na punktu u Badljevinu. Sjeća se da je to bilo od 15. studenoga do 03. prosinca 1991.g. Na punktu je raspoređen radi kontrole vozila, a sudjelovao je i u pretrazi sela Kip. Točno se ne sjeća kad je to bilo, ali se sjeća da je tamo išao zajedno s Goranom Paurićem i Albertom Jirasekom. Međutim, tamo ništa nisu pronašli, a nisu nikoga ni uhitili. Tada im se pridružila pomoć iz „baze“, odnosno došlo je još vojnih policajaca iz „Ribarske kolibe“ pa su svi zajedno krenuli u selo Kip. Sjeća se da su se vojnici iz Marinog Sela dovezli osobnim vozilima, ali se ne sjeća kako su bili obučeni. Inače, Marino Selo je udaljeno od Badljevine 20-25 km. Svjedok nije znao reći tko je zapovijedao tim vodom Vojne policije. I-opt. Damira Kufnera poznaje još od prije rata jer su susjedi, ali u vrijeme dok je bio u Vojnoj policiji nije ga susretao. Pored njega poznaje i Davora Šimića od mladosti, ali ni njega nije vidao za vrijeme boravka na punktu. Što se tiče svjedoka „Ćire“ Jiraseka, njega je smatrao svojim neposrednim zapovjednikom, ali on je samo povremeno dolazio i odlazio na punkt ili s punkta i u biti mu nije davao nikakve zadatke jer nekih posebnih zadataka, osim čuvanja straže na punktu, nije bilo.

Svjedok Zdravko Čatak je iskazao da je od 19. kolovoza 1991. g. bio uključen u obranu svog mjesta. Prvo je bio u pričuvnom sastavu policije, a poslije se uključio u interventni vod za obranu grada Pakraca gdje se zadržao sve do početka prosinca 1991. g., kad mu je u razgovoru bilo rečeno da se može javiti u vod vojne policije koji se osnivao na ribnjacima pored Marinog Sela. Također mu je rečeno da je taj vod osnivao libijski borac po nadimku „Gadafi“, a on se u biti u taj vod prijavio nakon njegove smrti. Tamo ga je, zajedno s braćom, primio II-opt. Davor Šimić. Nakon što mu je predodčen dio njegovog iskaza iz prethodnog postupka u kojem je rekao da je njegovu braću Boru i Damira, te njega, upravo Damir Kufner uputio u motel u Marinom Selu, svjedok je iskazao da on tako u istrazi nije rekao. Bilo je slučajeva da bi pojedini članovi odlazili iz voda Vojne policije, ali bi se uvijek vraćali nakon nekoliko dana i nije bilo slučajeva da je netko ostao mjesec dana i duže i da se za to vrijeme nije vratio u jedinicu. Svjedok je nadalje iskazao da je Željko Tutić u listopadu i studenom bio u istom Interventnom vodu gdje je i on bio, a ne sjeća se da je u to vrijeme napuštao jedinicu i otišao na more. U jednom trenutku svjedok se V-optuženiku obratio

riječima „čuj Eki“, a na pitanje zašto ga je nazvao tim nadimkom, svjedok rekao da je to njegov nadimak.

Iz iskaza **svjedoka Duška Štrbca** slijedi da se nalazio na punktu u maloj Krndiji negdje na periferiji Pakraca, kao zapovjednik desetine, kada je saznao da je u mjesecu studenom 1991. godine uhićen njegov stric Milan, supruga Zdenka, njihov sin Vlado i da su odvezeni u Marino Selo. Tu vijest mu je donio njegov brat koji je bio jako ljut i čak je htio istu večer ići na ribnjake. Međutim, zapovjednik ih je savjetovao da to ipak učine sutradan jer se po noći bilo vrlo opasno kretati. Sutradan su otišli u Marino Selo, gdje su čuli što se dogodilo i kako im je stric priveden vezan, zajedno sa suprugom i sinom. Bili su jako revoltirani zbog takvog postupka prema njima, tim više što je bratić Vlado bio pripadnik Hrvatske vojske. Brat je čak tražio Jurčaka koji ih je priveo i moglo se svašta dogoditi da ga je uspio pronaći. Svjedok je nadalje iskazao da je nekim vojnicima rekao da nikada nije vidio četnika, tako da ga je jedan od vojnika odveo u jednu malu prostoriju u prizemlju motela, gdje je bilo 10-15 ljudi, a svi su bili iznad 50, 60 godina i jako su loše izgledali. Naime, svi su bili civili, jako mršavi i prljavi. Svi ti civili su mu se morali predstaviti, tako da je saznao da je jedan veći broj njih doveden iz Klise, a spominjali su još neko selo čijeg se imena ne može sjetiti. Poslije im je u razgovoru stric pričao da ga je u biti spasio Željko Tutić, a njihova kćer je ostala u Klisi spavati kod neke žene, da bi sutradan i nju doveli.

Svjedok Albert Jirasek je iskazao da se uključio u obranu Hrvatske u kolovozu 1991. godine. u početku je bio u Pakracu a negdje početkom studenoga došao mu je bratić Damir Jirasek zv. „Ćiro“ i predložio mu da se javi u vod vojne policije gdje je on već bio zapovjednik punkta. „Ćiro“ ga je odveo u Marino Selo na ribnjake i tamo je zadužio opremu. Tu ga je „Ćiro“ i upoznao s I-opt. Damirom Kufnerom, kojeg mu je „Ćiro“ predstavio kao osobu zaduženu za sigurnost nekoliko općina Pakraca, Daruvara, Garešnice i slično. Svjedok je posebno napomenuo da misli da je taj Kufner ponekad izdavao zapovijedi „Ćiri“ Jiraseku jer ga je „Ćiro“ u tom smislu i spominjao. Inače, tijekom studenoga bio je na nekoliko punktova gdje su kontrolirali uglavnom vojna vozila. Inače, nisu prošli nikakvu obuku za Vojnu policiju, a zadužili su dva kompleta bijelog remenja, oznake za vojne policajce i dvije značke. Sjeća se da je jednom prilikom sudjelovao i u pretrazi sela Kip koje je spojeno s Badljevinom, pa su tamo otišli pješice. Ne sjeća se tko je tamo izdavao zapovijedi, ali su pronašli 10-ak automatskih i poluautomatskih pušaka. Ljudi kod kojih je pronađeno oružje su izvedeni na ulicu. Na mjestu događaja se pričalo da će ti ljudi biti odvedeni na saslušanje, ali ne zna kamo su odvezeni ni tko ih je trebao saslušati. Što se tiče Damira Kufnera, misli da je bio neki povjerenik za sigurnost, a „Ćiro“ ga je spominjao kao moćnu osobu. Svjedok je iskazao da bi njegove zapovijedi poslušao, iako u to vrijeme nije bilo nekog čvrstog zapovjednog lanca, a pri nabranjanju zapovjednika voda od trenutka njegovog dolaska u vod pa do izlaska, svjedok je iskazao da mu je prvi zapovjednik bio Damir Kufner, poslije Davor Šimić, a poslije njega Gojko Brzica, s tim da misli da su Damir Kufner i Davor Šimić bili zapovjednici do kraja 1991.g. i početka 1992.g., a Gojko Brzica poslije njih.

Svjedok Marko Lujčić je iskazao da je inače iz Dobrovca, a u obranu se uključio 19. kolovoza 1991.g. Dana 06. ili 07. studenoga 1991.g. morali su napustiti obranu mjesta i upućeni su u Obrijež. Inače, bio je u funkciji zamjenika zapovjednika dok mu je zapovjednik

bio Franjo Hadžim. Kako je u mjesecu studenom neko vrijeme bio u Njemačkoj u posjeti obitelji, sa sigurnošću može reći da nije bio u Hrvatskoj u vrijeme kad su uhićeni neki civili u mjestu Klisa, iako mu je poznato da je bilo uhićenja i da su odvezeni u Marino Selo. Koliko se sjeća, misli da je njih uhitio Marijan Poletto, a s njim je bio i sada pok. Damjan Vulinović iz Kukuljevića. Misli da je zapovijed za uhićenje tih civila došla iz Obriježi, gdje je bilo zapovjedništvo. Tamo je bilo više ljudi u stožeru i sjeća se da je zapovjednik bio Jura Špelić. Koliko se sjeća, ljudi iz Klise su evakuirani na područje na kojem nije bilo ratnih operacija i to zbog njihove sigurnosti. Sjeća se da je i Milan Štrbac odveden u Marino Selo, ali je uskoro vraćen iz Marinog Sela i dan danas je živ. Ljude iz tog sela odvezli su crvenim „Polyem“ koji je u stvari služio za voženje kruha i s njim je upravljao Damjan Vulinović. Od svih optuženika poznaje jedino Tomicu Poletta i Antuna Ivezića i to iz viđenja.

Svjedok Josip Komljenović je iskazao da je u ratno vrijeme živio u Dobrovcu, te da je u vrijeme obrane Pakraca bio raspoređen sa svojim sumještanima u 1. vod 1. satnije 76. bataljuna. U prvo vrijeme su bili raspoređeni u Dobrovcu, da bi u prvoj polovici listopada dobili zapovijed za napuštanje mjesta. Prvo su raspoređeni u Donju Obrijež, te su dobili nekoliko dana odmora. Koncem listopada javio se ponovno u Obrijež, te je bio raspoređen u Lipik, a u drugoj polovici studenog u mjesto Klisa. Sjeća se da ga je suborac Marijan Poletto pozvao da mu se pridruži pri preseljenju jedne tročlane obitelji iz Klise u neko sigurnije mjesto. Zna da je to bila obitelj Milana Štrbca. Slučajno se našao tamo i po zamolbi Marijana Poleta pomogao je da se ti ljudi prevezu. Sjeća se da je s tom obitelji sjedio u tovarnom dijelu vozila, dok su Marijan Poletto i Vulinović sjedili naprijed. Nije znao kamo idu, a kad su stigli na odredište vidio je da su došli ispred motela u Marinom Selu. Druga dvojica su zajedno s članovima te obitelji otišli u gornji dio motela, a svjedok je morao čuvati automobil jer je to bilo njihovo jedino vozilo i postojala je bojazan da ga netko odveze. Po njegovoj procjeni, zadržani su do 30 minuta a zatim su ih odvezli do neke obitelji u Poljanu. Svjedok posebno iskazuje da mu nije poznato tko je Marijanu Poletu izdao zapovijed da premjesti te ljude. On je osobno u Klisi proveo relativno malo vremena i nije mu poznato da bi iz Klise bilo odvedeno još ljudi, niti mu je poznato da bi netko bio ubijen. Od svih optuženih u vrijeme rata je poznavao samo Davora Šimića i Tomicu Poletta.

Svjedok Franjo Hadžim je iskazao da je u studenom 1991. g. bio zapovjednik voda u mjestu Klisa. Međutim, nije bio prisutan kad je vršena dislokacija stanovništva iz Klise radi oslobađanja Dobrovca i Lipika. Naime, dobio je dopust i 4 dana je proveo u Njemačkoj sa suprugom i svojih četvero djece. Kad se vratio natrag u Klisu tamo više uopće nije bilo civila. Zamjenik Zvonko Dašek ga je obavijestio da je od zapovjednika Špelića dobio zapovijed iz zapovjedništva stacioniranog u Obriježi, da se dislocira to civilno stanovništvo. Posebno je iskazao da mu je poznato da je osnovan vod Vojne policije u Pakracu, a te vojne policajce je prvi puta vidio u prosincu 1991.g. na punktovima u Gaju i Obriježi. Osobno ne poznaje nijednog od optuženika osim Tomice Poleta. Ne zna što se događalo u motelu u Marinom Selu jer je pretežno bio na bojišnici u jedinici koja je gotovo stalno bila u okruženju.

Svjedok Boris Pleša je iskazao da se priključio obrani Pakraca dana 21. studenoga 1991.g., kada je upućen iz Kutine u Policijsku postaju Pakrac. Prethodno je naoružanje dobio u Bjelovaru, a prvi raspored mu je bio na punktu u Maloj Krndiji. Tu je bio 15-ak dana, kada je upućen preko Donje Obriježi u Gaj. Tu je s još sedmoricom ljudi kontrolirao ulazak i izlazak civila s ratnog područja. Posebno napominje da nije znao da li pripada vojnoj ili civilnoj policiji, ali je sebe smatrao više civilnim policajcem. U gaju je proveo oko dva mjeseca, da bi 01. veljače 1992.g. bio demobiliziran i počeo raditi u povjereništvu Vlade u Pakracu. Inače, u studenom i prosincu mjesecu uopće nije bio u motelu „Ribarska koliba“. Utvrđuje se da je svjedok u istrazi iskazao: „Što se tiče zapovijedanja cijelim vodom misli da je zapovjednik bio Damir Kufner i to zato što su to drugi tako rekli,“ a to je potvrdio i na glavnoj raspravi. Davora Šimića je prvi puta susreo u motelu onih zadnjih dana kad je tamo spavao prije demobilizacije, a na glavnoj raspravi više nije bio siguran da li u je uopće Davor Šimić bio kakav zapovjednik, iako je u istrazi kategorički tvrdio da je po njegovom dolasku Šimić bio zapovjednik njegovog voda. Međutim, po zanimanju je diplomirani politolog i kao takvog uopće ga nije zanimalo tko mu je nadređeni zapovjednik, odnosno uopće ga nije zanimala zapovjedna struktura. Došavši u Marino Selo zatekao je tamo četvero civila koji su bili smješteni u sobu do njega. Sjeća se da su im kuće bile uništene i da nisu imali gdje boraviti. Poslije rata je sreo jednog od tih civila i s njim se napričao, ali, iako zna da je iz mjesta Batinjani, ne može se sjetiti imena i prezimena. Iako je komunicirao s tim civilima gotovo svakodnevno, nisu mu pričali ništa o sebi, a svakodnevno su obavljali poslove čišćenja soba, cijepanja drva, pomaganja oko spremanja objeda i slično. Nije mu poznato ništa o uhićenju civila u Kipu i Klisi, a također niti da bi netko bio ubijen, zlostavljan ili mučen. Također mu nije poznato da bi netko bio prisilno držan u podrumu motela.

Svjedok Goran Paurić, saslušan kao svjedok, iskazao je da se uključio u Domovinski rat sudjelovanjem u obrani Lipika dana 12. listopada 1991.g., kada su neprijateljski tenkovi ušli u grad i kada se Hrvatska vojska morala povući. Sudjelovao je u izvlačenju civila i njihovom prijevozu do Kutine, gdje je ostao 1-2 tjedna. Tamo je čuo priče o osnivanju voda Vojne policije pa se u taj vod i on želio uključiti. Nije mogao sa sigurnošću reći tko je odlučivao o osnivanju tog voda, ali je čuo da neku ulogu u tome ima I-opt. Damir Kufner. Međutim, nije mogao precizno reći da li je on imao inicijativu ili je provodio nešto što su mu drugi naložili. U istrazi je iskazao da je od njega dobio neku malu iskaznicu ili cedulju na kojoj je pisalo o pravima i odgovornostima vojnog policajca, a potom je upućen u Marino Selo na ribnjake. Također je iskazao da je Damira Kufnera sreo kod motela prvog dana kad je tamo došao i misli da je on sudjelovao u organizaciji pronalaska lokacije za Vojnu policiju, a ne zna tko je odlučivao o osnivanju voda vojne policije, ali zna da je neku ulogu u tome imao I-opt. Damir Kufner, koji njegovi navodi ne proizlaze iz njegovog osobnog saznanja i viđenja, već samo iz onoga što je čuo od drugih osoba. Što se tiče prvih uhićenja, pripadnici Zbora narodne garde iz Badljevine izvijestili su ih da u mjestu Kip stanovnici kopaju rovove i da su naoružani. Sjeća se da su neki građani iz Kipa privedeni i da su odvezeni u Marino Selo u motel „Ribarska koliba“. On osobno nije vozio te ljude, a misli da su ih vozili pripadnici Vojne policije. Inače, vizualno se nisu razlikovali od drugih vojnika, nisu imali iskaznice niti oznake, a također se nisu mogli niti legitimirati kao vojni policajci. Međutim, ipak se osjećao vojnim policajcem jer mu je to tako rečeno prilikom dolaska u Marino Selo. Inače, u Badljevine su isključivo obavljali poslove iz regulacije prometa.

Svjedok Dražen Macura je iskazao da se uključio u obranu Pakraca i Lipika u kolovozu 1991. g. Dana 19. kolovoza 1991.g. je ranjen i odvezen u bolnicu u Zagrebu na odjel traumatologije. Po završetku liječenja vratio se na pakračko bojište, da bi 01. prosinca 1991.g. bio raspoređen u jedinicu Vojne policije koja je bila stacionirana u motelu kraj ribnjaka kod Marinog Sela. Svega nekoliko dana proveo je u samom motelu jer je bio raspoređen na punkt u Badljevinu. U Marinom Selu primio ga je zapovjednik Davor Šimić, a koji mu je i dao zadatke. Što se tiče I-opt. Damira Kufnera, ne zna točno što je on radio, ali se sjeća da je dolazio često u kontrolu, raspitivao se da li ima kakvih problema i slično. Sjeća se da je po dolasku na ribnjacima zatekao četvero civila i to dva muškarca i dvije žene starije dobi. Ljudi su cijepali drva, neki su čistili obuću, spremali su prostorije i sobe. Ti civili nisu s njim razgovarali, a niti on s njima, jer mu je izričito zabranio razgovor s njima „Ćiro“ Jirasek, a kasnije su mu i drugi vojnici rekli da je bolje da s njima ne komunicira. Nije ih pitao zašto, ali je stekao dojam da oni ne smiju otići nikamo dalje iz motela i mislio je da su oni zarobljenici. Od pripadnika voda poznaje osobu po nadimku „Dida“, Antuna Ivezića zv. „Braja“ poznaje jer su susjedi, Tomislav Poleta je bio s njim u vodu, a također zna i Željka Tutića zv. „Eki“, koji je bio u vodu na ribnjacima u trenutku njegovog dolaska.

Svjedok Damir Mihočinec je u istrazi iskazao da je kao dragovoljac došao braniti Pakrac u rujnu 1991.g. Sjeća se da je početkom studenoga 1991.g. u Pakracu susreo I-opt. Damira Kufnera koji je imao bijeli remen, karakterističan za vojnu policiju, i koji mu je rekao da osniva vod Vojne policije. Nije znao točno što se s tim vodom događalo tijekom studenoga, jer je sudjelovao u borbama u Pakracu i Lipiku. Zna da je tek koncem studenoga stupio u taj vod, nakon pogibije „Gadafija“ u Lipiku, te da nakon njegovog dolaska u vod tamo nije bio I-opt. Kufner, a osobno ga je dočekaao II-opt. Davor Šimić, a tamo je zatekao i ostale optuženike (osim I-optuženika, kako je već prethodno istakao). Za vrijeme dok je boravio u Marinom Selu, raspoređen je na punkt u Gaju, gdje su kontrolirali promet osoba i vozila, a zapovjednik na punktu mu je bio Pavao Vancaš „Deda“. Iskazao je da je I-opt. Damira Kufnera susreo samo jedan puta u Pakracu i da je s njim razgovarao o uključivanju u Vojnu policiju, ali za njega ne može reći da je bio glavni organizator, jer to ne zna, kao što ne može reći da su vojnici pričali da je Kufner bio zapovjednik toga voda u mjesecu studenom, jer tu činjenicu ne zna. Zna da mu je Davor Šimić bio zapovjednik voda, ali isti nije bio autoritet za vojsku, već je samo korektno prosljeđivao zapovijedi iz Bjelovara, a misli da je u to vrijeme bio premlad i uplašen, nije bio nasilan. Zna da su se u Marinom Selu čekali neki instruktori iz Zagreba, koji su ih trebali uvježbavati kao vojne policajce, ali oni nikada nisu došli. Nakon Šimića, zapovjednik voda Vojne policije bio je Gojko Brzica.

Svjedok Josip Tutić je iskazao da se u kolovozu 1991.g. uključio u obranu Pakraca. Dana 28. studenoga 1991.g. izgubili su Lipik, pa se tada s drugim vojnicima povukao u Prekopakru, a potom u Kutinu. Sjeća se da je planirano osnivanje voda Vojne policije u studenom 1991. i da je taj vod trebao osnovati „Gadafi“. Nije imao namjeru biti vojni policajac, ali je trebao imati neki status u Hrvatskoj vojsci, pa je odabrao da ga se formalno vodi kao vojnog policajca, iako je i dalje ostao na pakračko-lipičkoj bojišnici. Dana 28. studenoga 1991.g. „Gadafi“ je poginuo, ali je on, vođen tim njegovim informacijama, pristupio tom vodu koji se nalazio u Marinom Selu. U taj vod je pristupio sredinom prosinca 1991.g. i bio je na različitim punktovima, da bi 04. siječnja 1992.g. bio teško ranjen, pa se liječio u Zagrebu. Inače, u Marinom Selu je zatekao Tomicu Poleta, Željka Tutića, Antu

Ivezića i Damira Kufnera. Davora Šimića je susreo u prosincu u Marinom Selu, a Vancaša ne poznaje. U to vrijeme Antun Ivezić je bio jako mršav, a nije navršio još ni 20 godina. Sjeća se da je u Marinom Selu vidio neke civile koji se nisu krili, nisu bili zatvarani i slobodno su šetali u krugu.

Iz iskaza **svjedoka Gorana Niklesa** slijedi da je sredinom studenoga 1991.g., nakon što je smjestio obitelj na sigurno, pozvan u Kutinu gdje su ga rasporedili u vod Vojne policije. Misli da je to bilo sredinom studenoga, kad je došao u motel „Ribarska koliba“ negdje u sumrak. Tamo je zadužio odoru, prespavao u motelu, a slijedeći dan je upućen u mjesto Gaj na kontrolni punkt. Poslije toga je raspoređen u stožer u Obriježi gdje je uglavnom provodio vrijeme. I-opt. Damira Kufnera je susretao na punktovima nekoliko puta. Davora Šimića je vidao u motelu i sjeća se da je imao nekih obveza na fakultetu. Pavao Vancaš je bio s njim na punktu u Gaju, a Tomica Poletto je također bio vojni policajac, kao i Željko Tutić kojeg je najmanje poznavao, i sjeća se da je među vojnicima bio neki vojnik po nadimku „Eki“, ali nije mogao reći da li se radi o Željku Tutiću ili pak o nekom drugom. Antuna Ivezića se sjeća jer je bio najmlađi među njima.

Iz iskaza **svjedoka Zvonka Novokmeta** slijedi da je živio u Dobrovcu, a uključio se u Zbor narodne garde nakon prvog napada 19. kolovoza 1991.g. Sjeća se da je u mjesecu studenom 1991.g. bio raspoređen u mjestu Klisa. Sjeća se da su odvozili neke civile u Marino Selo na ribnjake, ali ne zna tko je izdao zapovijed. Bio je u skupini vojnika zajedno s Marijanom Poletom, Josipom Komljenovićem i još jednim vojnikom. Sjeća se da oni nisu imali zadatak uhititi te civile, već je postojala zapovijed da se ti civili dislociraju iz Klise radi njihove vlastite sigurnosti. Sjeća se da su ih prevozili vozilom „Zastava Poly“ koje je ranije služilo za razvoženje kruha. Jedan od tih civila bio je čovjek u šeširu star oko 60 godina i po dolasku do motela Josip Komljenović je ostao u vozilu, a Marijan Poletto i on su odveli ove civile do motela. Marijan se nije dugo zadržao u motelu i vrlo brzo su se vratili nazad u Klisu.

Svjedok Gojko Brzica je iskazao da je rođen u Pakracu te, iako je 1991. godine živio u Zagrebu i tamo radio u mesnoj industriji, koncem listopada iste godine se prijavio u Hrvatsku vojsku. Prvo je upućen u Kutinu gdje je obavio liječnički pregled i tu su ga dočekali Kufner i Lujanac. Sjeća se da su njega uputili u Marino Selo na ribnjake i da ga je tamo odvezao II-opt. Davor Šimić. Misli da je to bilo 06. studenoga 1991.g. U motelu ga je Živko Kosijer rasporedio da prespava u jednoj od soba, a s njim je bio i Goran Nikles. Ujutro je primijetio da u tom motelu boravi oko 20-30 ljudi. Čuo je da se formira vod Vojne policije i da se tu obučavaju budući vojni policajci, a obuku je trebao provoditi jedan stranac kojeg su nazivali „Gadafi“. Njega nije poznavao, ali je čuo da je oženjen za jednu ženu iz Lipika. Sjeća se da je s njim razgovarao i I-opt. Kufner budući je završio fakultet političkih znanosti i rekao mu da bi trebao raditi analitiku pri tom vodu Vojne policije. Također ga je pitao da li može nabaviti informatičku opremu i drugu vojnu logističku opremu, te da li pozna relevantne ljude preko kojih bi se mogla lakše nabaviti ta oprema. Tako su prvo otišli u Bjelovar gdje su proveli jedan dan, a slijedećih dana su se dogovorili da odu u Zagreb gdje će pokušati naći sponzore. U Zagrebu su planirali provesti nekoliko dana, a kako je imao stan u Zagrebu tamo je spavao, dok se Kufner snalazio na svoj način. Sjeća se da su razgovori trajali do navečer, a ujutro oko 08,00 sati on i Kufner bi se nalazili radi dogovora oko dalje potrage. U to vrijeme

je viđao i Šimića u Zagrebu, koji se s njima dovezao. Sjeća se da je Šimić postao zapovjednik voda u mjesecu prosincu. Pokušavajući locirati to vrijeme koje su provodili u Zagrebu, svjedok se sjeća da je u to vrijeme negdje pao i grad Vukovar. Negdje na prijelazu između studenog i prosinca došao mu je Davor Šimić i rekao da moraju otići u Bjelovar jer je obaviješten iz štaba u Obriježi da se tamo osniva Vojna policija. U Bjelovaru ih je primio Miroslav Kopjar koji im je rekao da će njihov vod biti oformljen kao vod Vojne policije 69. bataljuna. Šimić je sredinom prosinca 1991.g. postavljen za zapovjednika toga voda, a nakon njega je postavljen svjedok i bio je zapovjednik tog voda od veljače do travnja 1992. godine. Nije mu poznato da su na ribnjaku pronađena mrtva tijela srpskih civila, ali je o tome nešto čuo. Smatrao je da se tu radi o raznim glasinama pa i te informacije nije shvaćao ozbiljno. Također ne zna ništa o zarobljavanju građana iz sela Kipa i Klise, te da bi oni bili smješteni u motelu na ribnjacima. Sjeća se da su u njegovo vrijeme zapovijedanja u motelu bila i 4 civila i to 2 muškarca i dvije žene srpske nacionalnosti. Oni su čistili, cijepali drva i obavljali druge poslove. Poznato mu je da je jedna od te dvije žene napustila motel i poslije joj je objasnio da ne smije ići na područje prvih borbenih linija kao civil. Sjeća se da je u to vrijeme bilo dosta nereda i u hrvatskim redovima. Bilo je krađa i pljački od strane pojedinih pripadnika hrvatskih jedinica, a vod Vojne policije je imao zadaću prijavljivati takve počinitelje, robu oduzimati i držati u određenim skladištima. Što se tiče I-opt. Damira Kufnera, poslije je saznao da je on pripadnik SIS-a, a on ga je osobno zamolio da se angažira oko nabavke opreme za taj vod.

Iz iskaza **svjedoka Ive Tutića** slijedi da se uključio u obranu svog sela Dobrovca 19. kolovoza 1991.g., a nakon nekog vremena raspoređen je u Lipik. U vod Vojne policije formalno je raspoređen koncem studenoga, a stvarno sredinom prosinca 1991.g. Inače, njega je preporučio u taj vod prijatelj iz predratnih dana po nadimku „Gadafi“ koji mu je rekao da on osniva jedan interventni vod koji će ujedno biti vod Vojne policije. On ga je i pustio da ode na 10-ak dana u Njemačku kod rodbine. Dok je bio u Njemačkoj, brat mu je javio da je „Gadafi“ poginuo. Po povratku u Marinom Selu primio ga je Davor Šimić i uputio ga na punkt u Međurić. Kasnije je bio premješten na punktove u Gaj i Badljevinu. Damira Kufnera poznaje od prije rata, a osobno ga je vidio za vrijeme rata dva puta, i to 1992.g. Tomiću Poleta poznaje također od ranije jer su iz istog sela. Poznaje i Željka Tutića koji mu nije nikakav rođak. Sjeća se da mu je na jednom od punktova bio zapovjednik desetine Boro Čatak. Što se tiče Željka Tutića, ne sjeća se da je imao neki nadimak, a on ga je zvao imenom Željko. Sjeća se da ga je negdje krajem listopada jednom prilikom sreo u Kutini gdje su pričali o ratnoj situaciji i tom prilikom mu je spomenuo da mora svoju obitelj iz Samobora odvesti na otok Krk.

Iz iskaza **svjedoka Dubravna Klaića** slijedi da se od 19. kolovoza 1991.g. uključio u obranu Lipika. Negdje u studenom mjesecu 1991.g. saznao je da se osniva vod vojne policije u Marinom Selu, te je uzeo odoru i naoružanje i otišao u motel „Ribarska koliba“. U to vrijeme bilo je tu oko 15-ak ljudi, a sjeća se da je došao u večernjim satima. Tamo je zatekao Gojka Brzicu, Boru i Damira Čatka i njihovog trećeg brata, te Tomiću Poleta, Željka Tutića, Antu Ivezića i još neke. Nije siguran da je tamo zatekao Davora Šimića, ali se sjeća da je susreo i jednog zagrepčanina po nadimku Dida. U motelu je prespavao oko tri dana, a potom je upućen na kontrolne punktove u Međuriću, Gaju, Brezinama i Badljevini. Svjedok posebno iskazuje da nije čuo da bi se u motelu događala neka ubojstva srpskih civila, iako je na tom području u to vrijeme bila teška ratna i specifična situacija. Međutim, čuo je da su početkom

prosina u ribnjaku pronađeni leševi nepoznatih osoba, ali ih osobno nije vidio. Što se tiče Damira Kufnera, njega je vidio samo dva puta u motelu, a doživljavao ga je kao visoko rangiranog časnika kojeg su i drugi vojnici doživljavali kao nadređenog, jer je bio u kvalitetnijoj odori, s poslovnom torbom. Što se tiče Davora Šimića, on je bio samo figura, on tamo nije bio ništa. U to vrijeme su desetinama upravljali Boro Čatak, Ivica Tutić, Damir Jirasek zv. „Ćiro“, a onaj „Dida“ je bio neki „slobodni strijelac“. On je možda bio privilegirani jer je dolazio i odlazio kada je htio. Svjedok je nadalje iskazao da je u motelu zatekao i 4 civilne osobe i to 2 muškarca i 2 žene. Po njegovom mišljenju, ti ljudi nisu bili zarobljenici i mogli su ići kamo su htjeli. Oni su čistili cipele u kuhinji, radili u kuhinji i cijepali drva. Svjedok nadalje iskazuje da je Antun Ivezić imao nadimak „Braja“, a Tutića su zvali „Želja“.

Iz iskaza **svjedoka Sladana Ljevara** slijedi da se u Domovinski rat uključio od njegovih početaka i tijekom cijele 1991.g. bio je na punktu u Gaju. Sjeća se da je u Gaju stanovao i Tomica Poletto i to u trećoj kući od njega s lijeve strane i zajedno s njim čuvao stražu na punktu u tom mjestu. Siguran je da je tamo bio cijeli 11. mjesec, ali ne može sa sigurnošću točno reći do kada je bio na tom punktu.

Iskaze svjedoka Damira Jiraseka zv. „Ćiro“, Zlatka Adžijevića, Zdenka Laučana, Zdravka Čataka, Duška Štrbca, Alberta Jiraseka, Marka Lujića, Josipa Komljenovića, Franje Hadžima, Borisa Pleše, Gorana Paurića, Dražena Macure, Damira Mihočineca, Josipa Tutića, Gorana Niklesa, Zvonka Novokmeta, Gojka Brzice, Ive Tutića, Dubravka Klaića i Sladana Ljevara, pripadnika voda Vojne policije i Hrvatske vojske, sud je ocijenio kao vjerodostojne i istinite, jer su svjedočili o činjenicama koje su neposredno opažali i doživjeli, a sud u njihovim iskazima nije našao elemenata koji bi ga uputili da neke od osoba u ovom kaznenom postupku žele neosnovano teretiti za radnje koje te osobe doista nisu počinile, a ti ih svjedoci opažali a potom o njima svjedočili.

Iz iskaza **svjedoka Sande Grubišić** slijedi da poznaje Kufnera, da je dolazio u Zagreb, da je kontaktirala s njegovom djevojkom, a sadašnjom suprugom, i da joj je Damir rekao da je u vojnoj policiji i da je u to sigurna, a da je sve to bilo u studenom 1991.g. U istrazi je iskazala da se sjeća da je tada bio u vojnoj odori i da je imao obilježja vojne policije i da se ne sjeća da bi joj Damir Kufner govorio da u vojsci obavlja neku drugu funkciju. Na glavnoj raspravi svjedokinja je sve to porekla tvrdeći da ona u svezi posla Damira Kufnera s njim ništa nije razgovarala.

Iz iskaza **svjedokinje Lolite Komljenović** slijedi da je u rujnu 1991.g. napustila Lipik i otišla u Zagreb. Bila je raspoređena u Krizni štab obrane grada Pakraca. Prvo vrijeme su imali sjedište na Starčevićevom trgu, a potom na Velesajmu u 25. paviljonu. Tu je ostala do travnja 1992.g., kada se vratila u Gaj. Osobno poznaje Davora Šimića iz osnovne i srednje škole jer su ista generacija. Sjeća se da je u listopadu 1991.g. držao stražu na Starčevićevom trgu ispred stožera. U to vrijeme je studirao veterinu i s obzirom na generacijsku bliskost, često su se družili i zajedno pili kavu i razgovarali. U studenom 1991.g. viđala ga je u stožeru na Velesajmu i sigurna je u Zagrebu bio tjedan dana prije pada Vukovara, a i nakon njegovog pada. Sjeća se da je Vukovar pao 18. studenoga 1991. g. i da su u to vrijeme vršili pripreme za

doček prognanika. Lipik je pao 22. ili 23. studenoga 1991.g., a u to vrijeme Davor Šimić je još bio u Zagrebu i s njim je razgovarala, nije joj bilo poznato da bi Davor Šimić bio u Vojnoj policiji. U to vrijeme je dobro poznavala i Damira Kufnera, a i on je često u to vrijeme dolazio na Velesajam i donosio novosti iz rodnog grada. Nije joj bilo poznato što je on u to vrijeme radio. U to vrijeme je vidala i Gojka Brzicu, koji je također u nekoliko navrata dolazio na Velesajam.

Iz iskaza **svjedokinje Mare Bude** slijedi da je s Tomicom Polettom živjela u to ratno vrijeme u izvanbračnoj zajednici. Nakon što su morali napustiti mjesto Dobrovac, Tomica je pronašao nužni smještaj u mjestu Gaj kod obitelji Šifter. Sjeća se da je u blizini smjestio i svoje roditelje. Živjeli su uobičajeno, s tim što je Tomica izbivao iz kuće kada bi išao „na dužnost“. Naime, u to vrijeme je bio pripadnik Vojne policije i bio je raspoređivan na različite punktove. U Gaj su došli koncem listopada, a tamo su bili sve do Uskrsa 2002.g., kada je otišla od Tomice. Tomica je ponekad znao po noći izbivati iz kuće, a ritam tih izbivanja bio je dosta pravilan. Nije joj govorio s kim i kamo ide. Za vrijeme njihove izvanbračne zajednice kod njega nije primijetila neke značajnije psihološke ispade. Sjeća se da je jednom prilikom pao u nesvijest i da je za vrijeme granatiranja imao strahove, odnosno doživio je nervni slom. Misli da je to bilo u rujnu 1991.g., kada je hospitaliziran u bolnici u Popovači. Nakon bolnice pio je tablete, a u kući nije bio agresivan. Od njegove pokojne majke saznala je da mu je otac bio alkoholičar i da ga je zlostavljao. Za vrijeme zajedničkog života nije pretjerano konzumirao alkohol, iako se ponekad vraćao kući pripit. Nije joj poznato da li je Tomica imao u vojsci kakav nadimak.

Iz iskaza **svjedoka Antuna Černušeka** slijedi da je rođen i živi u selu Kip, gdje je većinsko stanovništvo bilo srpske nacionalnosti. U to vrijeme bilo je oko 100 kuća, od kojih 19 čeških, jedna hrvatska i oko 80 kuća je bilo pravoslavaca. Do izbijanja rata živjeli su složno i tolerantno, da bi negdje u rujnu 1991.g. došlo do zahlađenja u odnosima jer su većina vojno sposobnih Srba otišli u obližnju vojarnu „Polom“. Nosili su četničke šajkače, a čak su si neki lijepili umjetnu bradu od crnih ovaca. Hodali su naoružani i s maskama preko glave. Sjeća se da je negdje koncem listopada ili pak početkom studenog netko zakucuo na njegova vrata i čuo je muški glas kako pita za prezime obitelji. Kada je supruga odgovorila, taj muški glas je rekao da ostanu u kući i da ne izlaze. Tog čovjeka nije vidio već je vidio samo cijev automatske puške. Po obliku pretpostavlja da se radilo o kalašnjikovu. Nakon otprilike sat vremena neki vojnik koji je stajao ispred kuće, dozvolio je svjedoku i njegovim sinovima da odu na posao. Kad se vratio s posla kući čuo je da su neki ljudi odvedeni iz Kipa, točnije četvorica seljana. Vojnici su došli i drugi dan i također su odveli neke ljude.

Iskaze svjedoka Sandre Grubišić, Lolite Komljenović, Mare Bude i Antuna Černušeka sud je ocijenio kao vjerodostojne i istinite, jer su svjedočili o činjenicama koje su neposredno opažali.

Iz iskaza **svjedoka Jadranke Ančić** slijedi da je njen brat Željko Tutić sa svojom obitelji boravio kod njih na Krku od konca listopada pa do 29. studenoga 1991.g. Sa sigurnošću je tvrdila da je u tom periodu svaki dan bio u mjestu Punat. Sjeća se da je poslije s

obitelji, koncem studenoga otišao u Samobor gdje su bili kod Milice Planinčić, a nakon nekoliko dana su se smjestili u kuću Živka Tutića.

Iz iskaza **svjedoka Davora Širca** slijedi da je prije, a i za vrijeme rata poznavao V-opt. Željka Tutića. Sjeća se da je početkom rata bio nešto mršaviji i imao nešto više kose, te da je prvo vrijeme bio s Hrvatskom vojskom u Filipovcu, a poslije je negdje s obitelji otišao na more, misli na otok Krk, tako da je neko vrijeme izbivao s bojišnice. Međutim, ne može sa sigurnošću reći koje je to bilo vrijeme

Iz iskaza **svjedoka Mileta Džolića** slijedi da je od strane svoje firme DI „Papuk“ upućen na otok Krk da otvori odmaralište kako bi se mogle smjestiti izbjeglice. Na Krku se zadržao od rujna 1991.g. pa do jeseni 1992.g. Sjeća se da je u studenom 1991.g. susreo optuženika Željka Tutića koji je bio u društvu Tome Ančića iz Pakraca. Tom prilikom su popili kavu i razgovarali o situaciji u Pakracu. Na pitanje o obitelji, Tutić mu je rekao da su mu supruga i dijete u Puntu, a roditelji u nekom mjestu kraj Zagreba. Nekoliko dana kasnije od ovog prvog susreta ponovno se susreo s Tomom Ančićem i Željkom Tutićem u lokalu „Kula“ na rivi i pričali su o stanju u Pakracu. Sjeća se da su svi bili potišteni zbog pada Vukovara.

Iz iskaza **svjedoka Darka Jozipovića** slijedi da je Željka Tutića upoznao koncem rujna ili pak početkom listopada 1991.g., kada ga je predstavio Tihomir Vuković kao svog rođaka. Sjeća se da su tijekom listopada 1991. g. bili u istoj posadi tenka, sve do 22. listopada 1991.g., kada je saznao da mu je poginuo šogor te je zbog toga otišao u Zagreb gdje je proveo 10-ak dana. Po povratku, Željka Tutića više nije bilo, a od njegovog bratića Vukovića saznao je da je otišao negdje na more smjestiti obitelj, a spominjao je otok Krk. Poslije je Tutića viđao u siječnju ili pak veljači 1992.g. Sjeća se da je u to vrijeme imao kratku kosu i izgledao je isto kao danas, samo što nije imao bradicu. On ga je oslovljavao nadimkom „Željac“ i slično, a sjeća se da su ga još zvali i „Bobetko“ zato što je bio nizak i nije imao kose.

Iz iskaza **svjedoka Dalibora Vukovića** slijedi da sa sigurnošću može tvrditi da je Željko Tutić sa svojom obitelji koncem listopada otišao iz Samobora na otok Krk u mjesto Punat. Željka je vidio dok je prije toga bio u Samoboru. Poznato mu je da se koncem studenoga ponovno s obitelji vratio u Samobor, preselivši se u mjesto Vrhovčak kod tetka Živka Tutića. Osobno je vidio Željka koncem studenog dok je preseljavao obitelj.

Iz iskaza **svjedoka Gordane Hodak** slijedi da je bila jako dobra prijateljica sa Snježanom Tutić, suprugom V-opt. Željka Tutića. Kada je došlo do ratnih operacija u Pakracu otišla je u Njemačku, a vratila se 31. listopada ili pak 01. studenog 1991.g. Raspitala se gdje se nalazi Snježana Tutić i saznala da je neko vrijeme boravila u Samoboru, te da su poslije odselili na otok Krk kod Snježanine šogorice. Sa Snježanom se čula na svoj rođendan 28. studenoga 1991.g. koji su obično slavile zajedno. Tom prilikom je razgovarala i s njezinim suprugom Željkom Tutićem, kojom prilikom joj je on i rekao da uskoro namjeravaju napustiti otok Krk i smjestiti se kod njegovog tetka u Samobor, odnosno točnije u mjesto Vrhovčak.

Sjeća se da je od Snježane saznala 04. siječnja 1992.g. da su joj u međuvremenu ubijeni roditelji.

Iz iskaza **svjedoka Tihomira Vukovića** slijedi da je Željka Tutića susreo u drugoj polovici rujna 1991.g. u Bjelovaru, kada je preuzimao jedan tenk T-55. Tom prilikom mu je ponudio da bude član posade njegovog tenka. Kad je on pristao, zadužili su taj tenk i prevezli ga do pakračke bojišnice. Na bojištu su bili sve do konca listopada, kada je optuženik napustio tenk jer je morao smjestiti svoju obitelj iz Samobora gdje su se nalazili kod zajedničke rodbine na otok Krk. Kad se Željko vratio s otoka Krka, sreo ga je ponovno negdje pred akciju oslobađanja Lipika i to početkom prosinca. Sjeća se da mu je tom prilikom potvrdio da je bio s obitelji na otoku Krku. Poslije je Željko obavljao dužnost vojnog policajca, a jednom su se susreli na punktu u Gaju. Inače, Željka je više oslovljavao kao „Bratić“ ili „Željko“, a čuo je da ga zovu „Bobetko“.

Iz iskaza **svjedoka Jasmina Ibrajića** slijedi da je od 26. ožujka 1991.g., pa sve do 19. kolovoza 1991.g., bio pripadnik djelatnog sastava MUP-a. V-opt. Željka Tutića poznaje još iz djetinjstva i sjeća se da ga je vidio koncem listopada i tom prilikom mu je ovaj pričao da obavlja borbene zadaće u tenku svog rođaka Tihomira Vukovića. Sjeća se da mu je Željko koncem listopada rekao da mora odvesti obitelj iz Samobora na otok Krk i da će se ponovno vratiti na bojišnicu. Nakon tog razgovora svjedok je Željka ponovno vidio dan ili dva prije akcije oslobađanja Lipika, kada se prevozilo ljudstvo od Prekopakre do Poljane. Koliko se sjeća, Tutić nije imao neki posebni nadimak.

Svjedok Snježana Tutić, supruga V-opt. Željka Tutića, otklanjajući blagodat nesvjedočenja iskazala je da su suprug, ona i mali sin napustili Pakrac 23. kolovoza 1991.g. zajedno s obitelji Ančić i svi su otišli u Samobor kod tete i tetka Planinčić. Tamo je bilo jako puno rodbine tako da je dijete bilo jako nervozno i nije moglo na miru spavati pa je molila supruga da je odveze negdje drugdje izvan te gužve. Na kraju su otišli na otok Krk i to negdje koncem listopada, kod Tome i Jadranke Ančić. Tamo su proveli više od mjesec dana i sjeća se da je suprug bio jako nervozan jer se htio vratiti u svoju jedinicu. Dana 28. studenoga 1991.g. vratili su se u Samobor, da bi on već 29. studenoga 1991.g. otišao na ratište. Posebno je iskazala da je njezin suprug trpio određene podsmjehe i nepovjerenje o nekih suboraca zbog toga što mu je majka bila pravoslavka, a nikad nije čula da bi ga netko zvao po nadimku „Eki“. Čula je da ga zovu „Željka“, „Deki“, „Đeki“ i slično, ali nikad „Eki“.

Iskaze svjedoka Jadranke Ančić, Davora Širca, Mile Džolića, Darka Jozipovića, Dalibora Vukovića, Gordane Hodak, Tihomira Vukovića, Jasmina Ibrajića i Snježane Tutić sud nije prihvatio kao vjerodostojne i istinite u dijelu u kojem su svjedočili da u inkriminirano vrijeme, u mjesecu studenom 1991.g., V-opt. Željko Tutić nije bio u Marinom Selu, već da se nalazio na otoku Krku, jer su ti njihovi iskazi u suprotnosti s iskazom svjedoka Milana Štrbca, koji je bio uhićen u mjesecu studenom, a kojega je, po njegovim riječima, spasio V-optuženik, iskazu njegovog nećaka Duška Štrbca, koji je potvrdio da je u mjesecu studenom 1991.g. uhićen njegov stric Milan, supruga Zdenka i sin Vlado, koji su odvedeni u Marino Selo i kojemu je stric pričao da ga je spasio V-opt. Željko Tutić, kao i iskaza Zdravka Čataka, koji je

iskazao da je Željko Tutić u listopadu i studenom 1991.g. bio u Interventnom vodu, te da se ne sjeća da je otišao na more, a koje sve okolnosti upućuju na zaključak da iskazi ispitanih svjedoka o boravku V-opt. Željka Tutića u inkriminirano vrijeme u mjestu Punat na otoku Krku, nisu istiniti, zbog čega sud iskaze navedenih svjedoka u tom dijelu nije prihvatio kao vjerodostojne i istinite, cijeneći da su ti njihovi iskazi upravljani na pogodovanje V-opt. Željku Tutiću u cilju izbjegavanja njegove kazneno-pravne odgovornosti.

Kako ispitani svjedoci Damir Barberić, Dragutin Andrić, Pero Tutić, Ivan Hala, Željko Ament, Robert Mateša, Petar Barschiera, Goran Dašek, Veno Posepalo, Tihomir Brkić, Vitomir Kovačević i Draga Marjanović, nemaju neposrednih saznanja o događajima koji su predmet ovog kaznenog postupka, sud u presudi nije obrazlagao iskaze navedenih svjedoka.

Iz iskaza saslušanih svjedoka, te iz dokumentacije priložene u spisu, proizlazi da je u razdoblju od 13. do 16. studenoga 1991.g. iz mjesta Kip odvedeno 15 stanovnika u Marino Selo. To su: Jovo i Mijo Krajnović, te Branko Stanković, koji su preživjeli. Još su odvezeni Pero Novković (rođen 1940.g.), Milan Popović (rođen 1929.g.), Mijo Danojević (sin Ilije, rođen 1937.g.), Gojko Gojković (rođen 1937.g.), Savo Gojković (nepoznatih podataka), Branko Bunčić (rođen 1954.g.), Nikola Gojković (rođen 1927.g.), Mijo Gojković (rođen 1928.g.), Filip Gojković (rođen 1933.g.), Jovan Popović (rođen 1934.g.), Petar Popović (rođen 1944.g.) i Nikola Krajnović (rođen 1927.g.).

U razdoblju od 12. do 15. studenoga 1991.g. iz mjesta Klisa su u Marino Selo izmješteni (nasilno odvedeni) Jovo Žestić (rođen 1933.g.), Jovo Popović (rođen 1922.g.), Slobodan Kukić (rođen 1949.g.), Rade Gojković (rođen 1943.g.), Savo Maksimović (rođen 1947. g.), Josip Cicvara (rođen 1922.g.), te Nikola Ivanović, Milka Bunčić i Jeka Žestić, koji su preživjeli.

Iz posebnog izvješća Policijske uprave u Kutini, Policijska postaja Garešnica, broj 511-06-11-D-29/91 od 13. prosinca 1991.g., proizlazi da je dana 17. studenoga 1991.g., oko 14,15 sati, u Marinom Selu, u putnom jarku pokraj ceste pronađen leš nepoznatog muškarca, starosti oko 45 godina. Leš je detaljno opisan: visina i građa istog, boja kose i odjeća koju je na sebi imao. Očevid su obavili radnici Policijske postaje Garešnica i liječnica Doma zdravlja Vesna Šneler, koja je ustanovila na lešu povrede od udaraca u predjelu trbuha, oguljotine na glavi i razderotinu u području desne obrve, što je konstatirano u liječničkoj prijavi. Dana 18. studenoga 1991.g. liječnik obducent dr. Ivan Markoja u Garešnici izvršio je obdukciju nepoznatog leša, te su opisane ozlijede i to rane nagnječine desne obrve, podljevi krvi prednje strane grudnog koša koje ozlijede su po sebi lake prirode, a smrt je nastupila uslijed zatajenja srca. Obitelj Mije Danojevića identificirala je istog nakon pregleda mrtvog tijela, osobe rođene 22. kolovoza 1937.g., s prebivalištem u Badljevini, Kralja Zvonimira 1, a posmrtni ostaci istog pokopani su na groblju u Garešnici, grobnom mjestu broj 397/2.

Iz zapisnika o uviđaju proizlazi da su tri leša pronađena uz cestu Kaniška Iva – Pakračka Poljana, u pravcu Marinog Sela, izvan naselja na ribnjaku 8 uz nasip, koji dijeli

ribnjak od šume koja se proteže u pravcu Marinog Sela. Leševi su pronađeni na mjestu koje se ne vidi sa ceste, u vodi, a detaljno je opisana njihova odjeća, te su označeni rednim brojevima 1., 2. i 3. Na udaljenosti 40 metara dalje, od obale na oko 4-5 metara, pronalaze se još tri leša označena brojevima 4., 5. i 6., koji su također detaljno opisani, kao i odjeća u kojoj su nađeni. Poduzete su mjere fotografiranja i daktiloskopiranja, što je potvrđeno u službenoj bilješci Odjela za suzbijanje općeg kriminaliteta Policijske uprave Zagreb od 27. prosinca 1991.g. Prethodno je 07. prosinca 1991.g. u Zavodu za sudsku medicinu i kriminalistiku u Zagrebu izvršena obdukcija. Izvršeno je daktiloskopsko vještačenje spornih otisaka oduzetih od nepoznatih leševa s nespornim otiscima nestalih osoba odvedenih iz Kipa i Klise, te je utvrđeno:

- da je mrtvo tijelo nepoznate muške osobe označene pod brojem 1., Branko Bunčić, a iz nalaza i mišljenja liječnika vještaka, prof.dr. Dušana Zečevića, slijedi da je Branko Bunčić pronađen mrtav u ribnjaku, obdukcijom mrtvog tijela utvrđeno je da je umro nasilnom smrću uslijed 13 strijelnih rana glave i trupa, koje su išle od natrag prema naprijed, a kada je došao u kontakt s vodom, već je bio mrtav,
- da je mrtvo tijelo nepoznate muške osobe označene pod brojem 2., Nikola Gojković, a iz nalaza i mišljenja liječnika vještaka, dr. Milovana Kubata, slijedi da je Nikola Gojković umro nasilnom smrću uslijed strijelnih rana vrata, tijela i udova, te da su mnogostruke prostrijelne rane dovele do smrtnog ishoda,
- da je mrtvo tijelo nepoznate muške osobe označene pod brojem 3., Gojko Gojković, a iz nalaza i mišljenja liječnika vještaka, prof.dr. Dušana Zečevića, slijedi da je Gojko Gojković umro nasilnom smrću, uslijed 6 strijelnih rana trupa, od kojih su nastale ozljede zdjelice, crijeva, desnog bubrega, jetre i pluća, a smrt je nastupila najmanje dva tjedna prije obdukcije,
- da je mrtvo tijelo nepoznate muške osobe označene 4., Mijo Gojković, a iz nalaza i mišljenja liječnika vještaka dr. Milovana Kubata, slijedi da je Mijo Gojković umro nasilnom smrću uslijed strijelnih rana vrata, tijela i udova, koje su dovele do smrtnog ishoda,
- da je mrtvo tijelo nepoznate muške osobe označene pod brojem 5., Josip Cicvara iz Klise, a iz nalaza i mišljenja liječnika vještaka, docenta dr.sc. Davora Strinovića, slijedi da je Josip Cicvara umro nasilnom smrću uslijed strijelnih ozljeda glave, trupa i udova, koje ozljede u svom zbiru predstavljaju tešku i po život opasnu tjelesnu povredu, koja je bila takvog intenziteta i karakteristika da je dovele do smrtnog ishoda,
- DNK analizom utvrđeno je da je mrtvo tijelo osobe pod brojem 6., Jovan Popović, a iz nalaza i mišljenja liječnika vještaka, dr.sc. Davora Strinovića, slijedi da je Jovan Popović zadobio strijelne ozljede trupa, vrata i udova, prijelom i zgnječenje 3. vratnog kralješka, oštećenje desnog pluća i mnogostruke prijelome 8 – 11 lijevog rebra, prijelom nosnih kostiju i donje vilice, te oguljotine i podljeve krvi glave, trupa i udova, te sve navedene ozljede predstavljaju u svom zbiru tešku i po život opasnu tjelesnu povredu, a uzrok smrti da su strijelne ozljede vrata i trupa.

Uvidom u osobne kartone za nestale osobe, utvrđuje se da postoje osobni kartoni mještana sela Kip za: Jovu Krajnovića, Nikolu Krajnovića, Petra Popovića, Peru Novkovića, Milana Popovića, Miju Danojevića, Gojka Gojkovića, Nikolu Gojkovića, Branka Bunčića, Miju Gojkovića, Filipa Gojkovića, Jovu Popovića, Savu Gojkovića, Jovana Popovića, te Miju Krajnovića i Branka Stankovića.

Uvidom u dopis Ministarstva obrane – Uprava Vojne policije Klasa: POV 215-02/03-01/100 od 6. svibnja 2003. slijedi da su tijekom studenog 1991. u selu Kip djelovale postrojbe Hrvatske vojske i to – Odred narodne zaštite općine Sirač, 52. samostalni bataljun, 24. mješoviti artiljerijski divizion, Izvidničko diverzantska satnija OZ Bjelovar, ATJPP Daruvar (Pjetlići), te Vod Vojne policije 69. bataljuna iz Pakraca. Dostavljen je spisak pripadnika 1. Voda 2. Čete 69. Bojne Vojne policije Pakrac prema kojem spisku slijedi da je zapovjednik voda bio Davor Šimić, zapovjednik 1. odjeljenja Voda Vojne policije bio je Pavao Vancaš dok je osim njih bilo još ukupno 35 pripadnika Vojne policije sa navedenog popisa s tim da su ka pripadnici navedeni i okrivljenici Tomica Poletto, Željko Tutić i Antun Ivezić.

Iz uvjerenja priloženog u spisu koje je izdala radna jedinica „Zapovjedništvo OG Pakrac“ Ur.broj: 1077-01-92-62 izdan u Garešnici 17. prosinca 1992.g. slijedi da je Damir Kufner načelnik SIS-a sa činom razvodnika, nalazi se u ratnoj jedinici „Zapovjedništvo OG Pakrac“ od 07. prosinca 1991.g. do 07. srpnja 1992.g. Navedeno uvjerenje potpisao je brigadir Josip Tomšić. Navedenu dokumentaciju dostavila je VSOA, Ministarstvo obrane Klasa: 804-01/07-01/10 31. listopada 2007.g. sa priloženom dokumentacijom i to dokumentom koji nosi zaglavlje Hrvatska vojska, Vojna policija Pakrac, Služba sigurnosti datum 24. studenog 1991.g. broj 07/91, a dokument nosi naslov „Zahtjev“ koji se upućuje Zapovjedništvu Vojne policije OZ Bjelovar. U zahtjevu se traže sredstva za jedinice Hrvatske vojske, Vojne policije Pakrac. Između ostalog, traže se 33 komada obilježja i opasača Vojne policije, 43 pištolja, 39 automatskih pušaka, lisica, gumenih palica, zatim terensko vozilo tipa Pintzgauer, 4 komada Motorola, 43 komada bijelih futrola za pištolje i futrola za lisice, izrada pečata radi ovjere dokumenata Vojne policije Pakrac. Zahtjev potpisuje načelnik Damir Kufner, a žig nosi naziv povjerenik Vlade za općinu Pakrac i potpis – načelnik Damir Kufner.

Uvidom u dokument koji nosi u zaglavlju oznaku Republika Hrvatska, povjerenik Vlade za općinu Pakrac Klasa: 022-05/91-172/1, Ur.broj: 2162-03-91-1 sačinjen u Kutini 15. listopada 1991.g. slijedi da je doneseno rješenje o imenovanju Štaba TO Pakrac. Štab je imenovao povjerenik Vladimir Delač, a pripadnici Štaba su Antun Brkljačić, načelnik, te ukupno 12 osoba, od kojih je pod točkom 9. označen kao načelnik za sigurnost Damir Kufner.

Uvidom u podatke radne karte za pričuvni sastav koji je izdala Operativna zona Bjelovar postrojba 69. bataljuna VP, pod rednim brojem 196. nalazi se ime Davora Šimića – zastavnika, datumom stupanja u HV 09. listopada 1991.g., a isti je zapovjednik voda Vojne policije – demobilizacija 01. veljače 1992.g. Pod rednim brojem 201. nalazi se ime Pavla (Josipa) Vancaša, pristupio u HV 11. studenog 1991., a isti je zapovjednik odjeljenja – dočasnik. Pod rednim brojem 194. nalazi se Tomica Poletto, stupio u HV 19. kolovoza 1991.g. – policajac.

Pod rednim brojem 199. nalazi se ime Željko Tutić, stupio u HV 19. kolovoza 1991.g. – policajac. Pod rednim brojem 181. nalazi se ime Vladimira (Antuna) Ivezića, stupio u HV 05. kolovoza 1991.g. – policajac. Uz priloženu dokumentaciju nalazi se dokumentacija koja ukazuje na pojedine funkcije u Vod Vojne policije i to pod brojem 140. vodi se zapovjednik 1. voda 2. čete VP Davor Šimić, pod brojem 142. vodi se zapovjednik 1. odjeljenja 1. voda 1. čete Pavao Vancaš, a kao policajci označeni su Antun Ivezić, Željko Tutić i Tomica Poletto.

Izvršena je radnja prepoznavanja od strane oštećenika svjedoka Jove Krajnovića, te je isti između 24 muške osobe, među kojima su bili III, IV, V i VI-optuženici, postavljeni u raznim pozicijama i brojevima, prepoznao kao osobe koje su ih mučile, zlostavljale, priključivale na struju i dr., IV-opt. Tomicu Poletto i V-opt. Željka Tutića zv. „Eki“. Točnije, prilikom drugog prepoznavanja (list 1485 spisa) Jovo Krajnović je prepoznao Tomicu Poletta pod brojem 3, a na pitanje po čemu zaključuje da se radi upravo o Polettu, izjavio je da je taj Poletto bio mršav, srednje visok i da njih ima više braće. Kada su sve te osobe promijenile mjesto, svjedok je opet prepoznao IV-opt. Tomicu Poleta, ovog puta kao osobu pod brojem 5. Nakon što je svjedok ponovno pogledao novih 6 osoba, među kojima se pod brojem 4 nalazio V-opt. Željko Tutić, odmah ga je prepoznao kao osobu koja je bila u Marinom Selu i koja je sve tukla.

Izvedenim dokazima utvrđeno je da se odvođenje civila iz sela Kipa odvijalo se 13. do 16. studenoga 1991.g., što su detaljno opisivali svjedoci Mlada Popović (supruga Milana Popovića), Mara Krajnović (supruga Nikole Krajnovića), te preživjeli svjedoci Mijo Krajnović, Branko Stanković i Jovo Krajnović.

Odvođenje mještana iz sela Klise odvijalo se u vremenskom razdoblju od 12. do 15. studenoga 1991.g. i o tome su govorili svjedoci Nada Žestić, Mira Sekulić, Milan Štrbac, Milka Bunčić, te vojnici Hrvatske vojske koji su mještane odvodili ili pak koji su znali o odvođenju mještana u Marino Selo, a to su Josip Komljenović, Marko Lujčić, Franjo Hadžim i Zvonko Novokmet.

Iz iskaza svjedoka Franje Hadžima, zapovjednika voda koji je na tom području bio smješten i operativno djelovao, te Marka Lujčića i drugih pripadnika voda kojim je zapovijedao Franjo Hadžim, odvođenje mještana iz sela Klise nije vezano uz oduzimanje oružja, već se radilo o izmještanju civila, a za taj izmještaj naredba vodu je došla iz Zapovjedništva obrane Pakraca u Donjoj Obriježi, a zapovijed je izdao zapovjednik obrane Pakraca, Špelić.

Iz iskaza svih navedenih svjedoka nesporno je utvrđeno da je iz sela Kipa u Marino Selo odvedeno 15 mještana, a iz mjesta Klise odvedeno je 8 mještana, te Nikola Ivanović iz Batinjana. Sve te osobe odvedene su u Marino Selo i smještene u podrum objekta – motela „Ribarska koliba“. Mještane sela Kipa uhićivali su pripadnici voda Vojne policije VP 3026, a baza istog voda je bila u Marinom Selu na ribnjacima u motelu „Ribarska koliba“, i to grupa stacionirana u Badljevinu uz pomoć pripadnika iz baze. Nesporno je utvrđeno da je do prvog uhićenja došlo povodom saznanja o kopanju rovova trojice mještana sela Kipa da bi ostala uhićenja u mjestu Kip uslijedila prema popisu koji je imao Damir Jirasek i za koji je tvrdio da ga je dobio u bazi u Marinom Selu od Živka Kosijera, a jedno uhićenje civila bilo je u prisutnosti I-opt. Damira Kufnera. Uhićenja srpskih civila u mjestu Kip vršena su na temelju popisa koji je posjedovao svjedok Damir Jirasek, jer to slijedi iz njegovog iskaza, ali i iskaza

pripadnika njegovog voda, koji su tvrdili da je postojao popis kuća u koje su trebali ulaziti i tamo tražiti oružje, a logično je i životno da je taj popis mogao jedino nastati jedino na način da su prve tri uhićene osobe iz sela Kip, koje su zatečene u kopanju rovova i kod kojih je pronađeno oružje, odvedene iz sela Kip u Marino Selo, gdje su dale podatke o svojim mještanima, tj. o onim osobama koje su, pored njih, imale oružje i iskazale gdje se to oružje nalazi, na osnovu kojih iskaza je i napravljen popis po kojem se vršila akcija pretraga kuća u selu, u cilju pronalaska oružja, a posljedično tome i uhićenja mještana sela Kip srpske nacionalnosti. Nakon uhićenja navedenih civila, nedvojbeno je utvrđeno da se u Marinom Selu, u „Ribarskoj kolibi“, vršilo ispitivanje tih uhićenih civila, na brutalan i nedopušten način, a što su s puno detalja i pojedinosti, opisali preživjeli svjedoci takvih ispitivanja Mijo Krajnović, Jovo Krajnović i Branko Stanković, te preživjeli očevidac tih događanja, svjedok Milka Bunčić.

Tijekom ovog postupka također je nedvojbeno utvrđeno da su sve osobe koje su dovedene u „Ribarsku kolibu“, imale status civilnih osoba, te da nisu zatečene u vojno aktivnom djelovanju prema pripadnicima Hrvatske vojske i policije.

Također je, s obzirom na provedene dokaze, nedvojbeno utvrđeno da su uslijed zlostavljanja od strane pripadnika voda koji je bio smješten u Marinom Selu umrli, odnosno ubijeni: Mijo Danojević – umro uslijed zatajenja srca zbog batina, Gojko Gojković, Branko Bunčić, Nikola Gojković, Mijo Gojković, Jovan Popović te Josip Cicvara, čiji su leševi pronađeni 05. prosinca 1991.g. u blizini ribnjaka. Izvršenom obdukcijom mrtvinih tijela utvrđeno je da su umrli uslijed strijelnih povreda glave i trupa, a na tijelu su pronađena plavila, modrice i slično ili razbijena glava. Preživjeli svjedoci, tj. oštećenici Jovo i Mijo Krajnović, te Branko Stanković, u svojim iskazima spominjali su da su sahranjivali leševe osoba koje su prepoznali kao Nikolu Krajnovića, Radu Gojkovića, Petra Popovića, Milana Popovića, Peru Novkovića i Savu Gojkovića.

Iz Klise se još vode kao nestali: Jovo Žestić, Savo Maksimović, Jovo Popović i Slobodan Kukić te Filip Gojković iz Kipa.

Nesporno je da su iz sela Kipa preživjeli mučenja u Marinom Selu Jovo i Mijo Krajnović, te Branko Stanković, Milka Bunčić i Jeka Žestić iz Klise te Nikola Ivanović iz Batinjana.

Da bi se uopće moglo govoriti, tj. okvalificirati ponašanje optuženika kao pripadnika Hrvatske vojske, odnosno djelatnika Vojne policije, treba utvrditi međunarodnu situaciju u kojoj se našla Republika Hrvatska u inkriminirano vrijeme. Opće je poznato da je tijekom 1991.g. započeo oružani sukob između regularnih oružanih snaga Hrvatske vojske i policije s jedne strane i naoružanih vojnih i paravojnih formacija pobunjenih hrvatskih Srba potpomognutih snagama i logistikom bivše JNA i dobrovoljaca Srbije i Crne Gore kao ostataka bivše Jugoslavije, s druge strane. Za vijeće je posve nesporno da je Republika Hrvatska nakon 08. listopada 1991.g., kada je formalno postala samostalna država, bila u

oružanom sukobu međunarodnog karaktera jer su na strani pobunjenih hrvatskih Srba sudjelovali dragovoljci i regularne postrojbe zajedno s logistikom iz strane države Srbije i Crne Gore koje su bile združene u zajedničku državu nakon raspada bivše Jugoslavije.

Tijekom ovog kaznenog postupka nesporno je utvrđeno da su mještani sela Kipa i Klise bili civili srpske nacionalnosti koji su dijelom uhićeni, a dijelom izmješteni i kao takvi dovedeni u Marino Selo, u motel „Ribarsku koliba“ na ribnjacima. Mještani sela Kipa uhićeni su pod sumnjom da pripremaju oružanu pobunu, pa je u tim trenucima bilo posve logično da kao takvi budu odvedeni u Policijsku postaju Daruvar, kako bi tamo bili ispitani i kriminalistički obrađeni. Nešto slično je naknadno učinjeno sa Mijom i Jovom Krajnovićem te Brankom Stankovićem, ali tek nakon što su bespravno danima držani u „Ribarskoj kolibi“ i svakodnevno fizički tučeni i mučeni, a psihički maltretirani. S druge pak strane, mještani sela Klise su također bili civili koji su iz svog sela izmješteni po naredbi Zapovjedništva obrane Pakraca zbog ratnih zbivanja na tom području, također su bez posebnog pravnog osnova od strane pripadnika Hrvatske vojske odvedeni u Marino Selo, gdje su ih pripadnici voda Vojne policije svakodnevno fizički tukli i mučili, umjesto da su nakon izmještanja iz svoga sela bili predani nadležnim državnim tijelima koja su bila zadužena za smještaj takvih ljudi. Međutim, sama činjenica što su navedene osobe bile civili, koji su bez ikakvih stvarnih i opravdanih razloga, bez pravnog osnova dovedeni u Ribarsku kolibu, u biti ne predstavlja ratni zločin. Ratni zločin predstavlja činjenica da su ti ljudi tamo protuzakonito zatvoreni u podrumске prostorije, neosnovano zadržani te zlostavljani i mučeni od strane pripadnika Hrvatske vojske, a potom svi, osim Jove Krajnovića, Mije Krajnovića, Branka Stankovića, Nikole Ivanovića, Milke Bunčić i Jeke Žestić, i ubijeni, jer to slijedi iz iskaza ispitanih preživjelih svjedoka, ali i pronađenih leševa u blizini Marinog Sela, a nakon toga i izvršenih obdukcija, koje su na nedvojbeni način utvrdile razloge smrti navedenih osoba, tako da sud nije imao niti jednog razloga da ne povjeruje iskazima svjedoka Jove Krajnovića, Mije Krajnovića, Milke Bunčić i Branka Stankovića o načinu usmrćenja njihovih suseljana.

Nema nikakvog spora da ovakvo postupanje hrvatskih vojnika prema civilima (nanošenje ozljeda, strijelnih rana, batinjanje u podrumskim prostorijama, polijevanje hladnom vodom, rezanje ušiju te priključivanje na struju) predstavlja ratni zločin protiv civilnog stanovništva, jer se radi o nečovječnom postupanju prema civilnom stanovništvu, kako je to opisano u čl. 120. st. 1. OKZ RH. Takvo postupanje počinjeno je za vrijeme oružanog sukoba i njime su prekršena pravila međunarodnog prava koja vrijede za vrijeme oružanog sukoba. Naime, ubijanje, mučenje i drugo zlostavljanje predstavlja kršenje čl. 3. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine jer je tom odredbom i zabranjeno da se u slučaju oružanog sukoba koji izbije na području jedne od visokih stranaka ugovornica prema civilima i ratnim zarobljenicima primjenjuje nasilje protiv života i tijela, osobito sve vrste ubojstava, sakaćenja, okrutnog postupanja i mučenja te povreda osobnog dostojanstva, te osobito uvredljivi i ponižavajući postupci, a ranjenici i bolesnici se moraju zbrinuti i njegovati.

Članak 13. navedene Konvencije propisuje da se odredbe ovog dijela odnose na sveukupno stanovništvo zemalja u sukobu, bez ikakvoga nepovoljnog razlikovanja, osobito s

obzirom na rasu, državljanstvo, vjeroispovijest ili političko mišljenje i svrha im je da ublaže patnje prouzročene ratom.

Članak 32. navedene Konvencije propisuje da su visoke stranke ugovornice suglasne da je svakoj od njih izričito zabranjeno poduzimanje bilo koje mjere takve prirode da prouzrokuje bilo tjelesne patnje ili istrebljenje zaštićenih osoba koje su u njihovoj vlasti. Ta se zabrana ne odnosi samo na ubojstva, mučenja, tjelesne kazne, sakaćenja i medicinske ili znanstvene pokuse nepotrebne za liječenje zaštićene osobe, nego i na sve druge okrutnosti bilo da ih čine civilni ili vojni službenici.

Nakon provedenog dokaznog postupka, ocjene svakog pojedinog dokaza i svih dokaza u njihovoj ukupnosti, te tim dokazima utvrđenih činjenica, sud je utvrdio da je u odnosu na II-opt. Davora Šimića nastupila zastara kaznenog progona za krivično djelo iz čl. 46. st. 4. Krivičnog zakona Republike Hrvatske, zbog čega je u odnosu na II-opt. Davora Šimića, za djelo pod toč. 2), optužba odbijena, da u odnosu na I-opt. Damira Kufnera, III-opt. Pavla Vancaša i VI-opt. Antuna Ivezića nije dokazano da su počinili krivična djela ratnog zločina iz čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, zbog čega su I-opt. Damir Kufner, za djelo pod toč. 1), III-opt. Pavao Vancaš, za djelo pod toč. 4) i VI-opt. Antun Ivezić, za djelo pod toč. 3), oslobođeni od optužbe, dok je, nasuprot tome, dokazano i utvrđeno da su IV-opt. Tomica Poletto i V-opt. Željko Tutić, djelom pod toč. 3), počinili krivično djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, zbog čega ih je sud za navedena kaznena djela i oglasio krivima.

U odnosu na odbijajući dio presude

Optužnicom ŽDO u Osijeku br. K-DO-48/10 od 28. lipnja 2010.g., II-opt. Davor Šimić optužen je za počinjenje krivičnog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo po čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona RH.

Nakon što su tijekom dokaznog postupka izvedeni svi predloženi dokazi, a prije završetka dokaznog postupka, ŽDO je u odnosu na II-opt. Davora Šimića izmijenilo optužbu, tereteći ga za počinjenje krivičnog djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina – protupravno lišenje slobode, opisano i kažnjivo po čl. 46. st. 4. Krivičnog zakona RH, a za koje kazneno djelo je propisana kazna zatvora u trajanju do 1 – 8 godina.

II-opt. Davor Šimić tereti se da je kazneno djelo protupravnog lišenja slobode iz čl. 46. st. 4. Krivičnog zakona RH počinio u razdoblju od 01. prosinca 1991.g. do 31. siječnja 1992.g.

U čl. 91. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona RH, propisano je da „zastarjevanje krivičnog gonjenja započinje od dana kad je krivično djelo počinjeno“, a u čl. 90. st. 1. toč. 3. Osnovnog krivičnog zakona RH propisano je „krivično se gonjenje ne može poduzeti kada protekne 10 godina od izvršenja krivičnog djela za koje se prema zakonu može izreći zatvor u trajanju više od 5 godina“.

Zastara pokretanja kaznenog postupka znači da nakon proteka zakonom određenog vremena, računajući od dana počinjenja kaznenog djela, kazneni postupak protiv počinitelja više nije moguće pokrenuti.

Imajući u vidu rečene zakonske odredbe, rok zastare kaznenog progona u odnosu na II-opt. Davora Šimića započeo je teći 31. siječnja 1992.g. i tekao je, bez prekida, 10 godina, do 31. siječnja 2002.g.

Kako je kazneni postupak protiv II-opt. Davora Šimića započeo donošenjem rješenja o provođenju istrage protiv imenovanog, dana 13. veljače 2008.g., dakle, nakon proteka zakonom određenog roka za pokretanje kaznenog postupka protiv počinitelja kaznenog djela za koje se optužuje II-optuženik, u odnosu na II-opt. Davora Šimića, dana 01. veljače 2002.g. nastupila je procesna zapreka za vođenje kaznenog postupka u obliku zastare krivičnog gonjenja, zbog čega je sud, uopće ne ocjenjujući utvrđene činjenice u svezi počinjenja kaznenog djela za koje se optužuje II-optuženik, na temelju čl. 353. toč. 6. ZKP-a, donio presudu kojom se prema II-opt. Davoru Šimiću optužba odbija.

Imajući u vidu činjenicu da je sud prema II-optuženiku donio presudu kojom se optužba odbija, na temelju čl. 123. st. 1. ZKP-a, odlučio je da troškovi kaznenog postupka iz čl. 119. st. 2. toč. 1. – 5. ZKP-a, te nužni izdaci II-optuženika i nužni izdaci i nagrada njegovog branitelja, padaju na teret proračunskih sredstava.

U odnosu na oslobađajući dio presude

U odnosu na I-opt. Damira Kufnera

I-opt. Damiru Kufneru stavlja se na teret da je inkriminirane zgone postupao protivno čl. 3. st. 1. toč. a. IV. Ženevske konvencije od 12. kolovoza 1949.g., kojom je zabranjeno da se u slučaju oružanog sukoba koji nema međunarodni karakter, a koji izbije na području jedne od visokih stranaka ugovornica, prema civilima i ratnim zarobljenicima nečovječno postupi, a zabranjeni su nasilje protiv života i tijela, osobito sve vrste ubojstava, sakaćenja, okrutnog postupanja i mučenja, protivno čl. 13. kojim je zaštićeno postupanje prema cjelokupnom stanovništvu sa svrhom ublažavanja patnji prouzročenih ratom i čl. 32. kojim je strankama ugovornicama izričito zabranjeno poduzimanje bilo kakvih mjera takve prirode da

prouzrokuju bilo tjelesne patnje ili istrebljenje zaštićenih osoba koje su u njihovoj vlasti, a ta se zabrana ne odnosi samo na ubojstvo, mučenje, tjelesne kazne, sakaćenje i medicinske ili znanstvene pokuse nepotrebne za liječenje zaštićene osobe, nego i na sve druge okrutnosti bilo da ih čine civili ili vojni službenici, te čl. 86. Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949.g. o zaštiti žrtava međunarodnog sukoba (Protokol I od 08. lipnja 1977.g.), kojim stranke ugovornice i stranke sukoba moraju suzbijati teške povrede i poduzimati potrebne mjere za suzbijanje ostalih povreda Konvencije i Protokola koje su posljedice nečinjenja kada postoji dužnost činjenja, kao i kaznene odgovornosti pretpostavljenih za povredu Konvencije i Protokola od strane podčinjenih, ako su znali ili imali informacije da je podčinjeni počinio ili da će počiniti takvu povredu, i ako nisu poduzeli sve moguće mjere u okviru svojih ovlasti kako bi spriječili ili suzbili tu povredu i čl. 87. istog Protokola, koji traži da se od vojnih zapovjednika mora zahtijevati da spriječe povrede Konvencija i Protokola, te da ih suzbiju i prijave nadležnim vlastima, zahtijevati da osiguraju da pripadnici oružanih snaga pod njihovim zapovjedništvom budu upoznati sa svojim obvezama, ali i da poduzme potrebne mjere kojima bi se spriječilo kršenje Konvencija, a kada je kršenje izvršeno i da pokrenu kazneni postupak protiv počinitelja.

Kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona RH, za koje se optužuje I-opt. Damir Kufner, čini onaj tko je, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba, iako je bio dužan, propustio spriječiti da se civilno stanovništvo ubija, da se prema njemu nečovječno postupa i da se isto protuzakonito zatvara, s tim da je kaznena odgovornost moguća kroz oblik utvrđenja kaznene odgovornosti nečinjenjem komisivno-omisivnog delikta.

I-opt. Damir Kufner u svojoj obrani porekao je počinjenje kaznenog djela za koje se tereti, navodeći da je 17. listopada 1991.g., usmenom zapovijedi Antuna Brkljačića, postavljen za načelnika za sigurnost Zapovjedništva obrane Pakraca, a 07. prosinca 1991.g., odlukom brigadira Tomašića, zapovjednika Operativne grupe Pakrac, imenovan je za načelnika SIS-a Operativne grupe Pakrac. Za vrijeme obnašanja ovih dužnosti nije preuzeo nikakvu obvezu da vrši odabir i provjeru dobrovoljaca sposobnih za vršenje zadataka vojnih policajaca, a niti je faktično preuzeo zapovjedništvo tom postrojbom. Njegova obveza u to vrijeme bila je kontroliranje stanja u postrojbama HV-a, jer je vojna stega bila loša. Poznato mu je da je osnovan vod Vojne policije kako bi kontrolirao pripadnike oružanih snaga, a osnovao ga je Štab Teritorijalne obrane Pakrac, a zapovjednik obrane Pakrac, Željko Špelić, za zapovjednika tog Interventnog voda odredio je „Gadafija“, čija je zadaća bila da osnuje tu jedinicu, odabere i obučuje ljude, tako da je „Gadafi“ sam birao ljude i lokaciju za tu jedinicu, a njegova zadaća (I-optuženika) bila je da vrši provjeru kompletnog zapovjednog kadra, tako da je on osobno vršio provjeru i za „Gadafija“, budući se radilo o stranom državljaninu iz Libije, a njegovu provjeru dodatno je radio i pukovnik Atanasoski. „Gadafi“ je odabrao motel „Ribarska koliba“ kao mjesto za obuku tih vojnika i u tu postrojbu je doveo svoje suborce iz Lipika i Dobrovca i to je bio prvi sastav toga voda. Ovaj vod je ustrojen koncem listopada i početkom studenoga 1991.g., a nakon toga bilo je potrebno pribaviti opremu koja je nedostajala, zbog čega su često odlazili u Zagreb, tražeći preko svojih poznanstava donacije raznih tvrtki. „Gadafi“ je bio zapovjednik te postrojbe do konca studenoga 1991.g, kada je poginuo, a na njegovo mjesto je došao Davor Šimić. Dana 13. ili 14. studenoga 1991.g., zajedno s Gojkom Brzicom i Božidarom Lujancem otišao je u Zagreb, gdje je boravio 7-8

dana, tako da u inkriminiranom razdoblju uopće nije bio na području Pakraca, a niti na području Marinog Sela. Damiru Jiraseku nikada nije izdao naredbu da srpske civile dovodi u bazu u Marinom Selu, niti je bilo kada zapovjedio da se ti srpski civili zatvore i drže u podrumu. Poriče da je bio faktički zapovjednik navedenog voda i ne samo da nije izdavao tom vodu zapovijedi i naredbe, već u inkriminiranom razdoblju nije ni znao da bi srpski civili bili zatvoreni u bazi u Marinom Selu, pa samim tim ne može ni biti odgovoran za ono što im se dogodilo. Po povratku iz Zagreba, negdje oko 20. studenoga 1991.g., prvi puta saznaje što se dogodilo s mještanima Kipa, odnosno da je Damir Jirasek tamo napravio „dar-mar“ i da je ubio 15-ak ljudi iz Kipa i o tome je odmah obavijestio svog pretpostavljenog Atanasoskog, uz opasku da se radi o neprovjerenim informacijama. Negdje između 20. studenoga i 01. prosinca 1991.g., Damir Jirasek je s još nekolicinom vojnika, pod punim naoružanjem došao po njega u improvizirani stacionar u Pakračkoj Poljani, s namjerom da ga uhiti, a moguće i ubije, no to se nije dogodilo jer je Božidar Lujanac u rukama imao automatsku pušku i do tog uhićenja nije došlo. Dana 24. studenoga 1991.g. u Bjelovar je poslao dopis sa zaglavljem „Hrvatska vojska, Vojna policija Pakrac“ i ispod toga „Služba sigurnosti“ u kojem je tražio određenu količinu vojne opreme, a to je učinio jer su u to vrijeme svi pokušali pribaviti što više naoružanja i opreme, a u zaglavlje tog dopisa stavio je sve ove nazive jer je na neki način htio impresionirati osobe od kojih se to traži, a on je to učinio iz razloga što sa zapovjednikom toga voda „Gadafijem“ nije mogao stupiti u kontakt, budući je isti bio na pakračkom ratištu, tako da je on potpisao taj zahtjev, jer se u to vrijeme smatralo da on ima najviše veza u Operativnoj zoni u Bjelovaru. Smatra da ga Damir Jirasek tereti da je on bio zapovjednik i siva eminencija voda, iz razloga što je on izvijestio Jordana Atanasoskog o događajima u mjestu Kip, a zbog čega je Damir Jirasek bio i uhićen.

Sud je prihvatio kao vjerodostojnu i istinitu obranu I-opt. Damira Kufnera, jer je ista sukladna iskazima svjedoka Željka Špelića, Duška Klička, Josipa Huške, Jordana Atanasoskog i Miroslava Jerzečića, a nije prihvatio obranu I-optuženika u onom dijelu da nije znao za uhićenja srpskih civila u mjestu Kip, jer je ista obrana u suprotnosti s iskazom svjedoka Damira Jiraseka, koji je iskazao da je I-optuženik jednom prigodom bio prisutan u mjestu Kip, te sa ceste promatrao akciju u mjestu Kip kojom je rukovodio i zapovijedao svj. Damir Jirasek, kojom prilikom su uhićene dvije osobe, koje su nakon toga odvedene u Marino Selo, kojom dijelu iskaza tog svjedoka sud je povjerovao, jer taj dio iskaza suštinski ne utječe na odnose na relaciji I-optuženik – svjedok u pogledu zapovijedanja akcijom i vodom, budući je navedeni svjedok u svom iskazu naveo da je on vodio i zapovijedao cijelom akcijom, što je potvrđeno i iskazima drugih svjedoka, dok je I-optuženik u cijeloj akciji imao ulogu promatrača.

Kako je I-opt. Damir Kufner porekao počinjenje kaznenog djela za koje se tereti, a pretpostavke za kaznenu odgovornost I-optuženika za navedeno kazneno djelo, su da je bio stvarni zapovjednik postrojbe dragovoljaca pripadnika Zbora narodne garde, pod formacijskim nazivom „Vod Vojne policije VP 3026 Pakrac pri 76. samostalnom bataljunu Zbora narodne garde“ i da je imao stvarne ovlasti zapovijedanja nad tom postrojbom, a podredno i nakon toga da je imao saznanja da su u razdoblju od 13. – 16. studenoga 1991.g. u podrum „Ribarske kolibe“ dovođeni i zatvarani mještani sela Kip srpske nacionalnosti, i to Jovo Krajnović, Mijo Krajnović, Branko Stanković, Nikola Krajnović, Pero Popović, Pero Novković, Milan Popović, Mijo Danojević, Gojko Gojković, Nikola Gojković, Branko

Bunčić, Mijo Gojković, Filip Gojković i Jovo Popović i dovođeni i zatočeni civili iz sela Klise srpske nacionalnosti Jovo Žestić, Jovo Popović Simin, Slobodan Kukić, Rade Gojković, Savo Maksimović, Josip Cicvara i Nikola Ivanović (iz pakračkih Batinjanja), te da su tamo mučeni, a zlostavljanje preživjeli Mijo i Jovo Krajnović, Branko Stanković, Nikola Ivanović, Milka Bunčić i Jeka Žestić, a mučeni i ubijeni Mijo Danojević, Gojko Gojković, Branko Bunčić, Nikola Gojković, Mijo Gojković, Jovo Popović Tejin, Josip Cicvara, Nikola Krajnović, Rade Gojković, Pero Popović, Milan Popović, Pero Novković i Savo Maksimović, a kao nestali se vode Filip Gojković, Jovo Žestić, Jovo Popović Simin i Slobodan Kukić, sporna činjenica je li I-opt. Damir Kufner bio stvarni zapovjednik postrojbe „Voda Vojne policije VP 36 Pakrac pri 76. samostalnom bataljunu Zbora narodne garde“ utvrđivana je iskazima dvije kategorije svjedoka, prve kategorije svjedoka koji su u inkriminirano vrijeme imali zapovjedne ovlasti i odgovornosti u obrani Pakraca, a to su Željko Špelić, Duško Kliček, Slavko Gamauf, Josip Huška, Jordan Atanasoski, Miroslav Guberović, Nikola Ivkanec, Miroslav Jerzečić i Dragutin Hubak, i druge kategorije svjedoka, svjedoka koji su bili pripadnici navedenog voda u inkriminirano vrijeme, a to su Zlatko Adžijević, Zdenko Laučan, Albert Jirasek, Boris Pleša, Goran Paurić, Dražen Macura, Damir Mihočinec, Goran Nikles, Gojko Brzica, kao i zatočene osobe Jove Krajnovića.

Iz iskaza svjedoka Željka Špelića, zapovjednika obrane Pakraca, između ostalog slijedi da se zbog napada na teritorij Pakraca i Lipika ukazala potreba za formiranjem mobilne interventne jedinice, koja bi bila spremna u svakom trenutku da ode na bojište gdje je to potrebno, dok postrojbe policije u to vrijeme nisu bile prioritetan zadatak te jedinice. Kao zapovjednik toga voda postavljen je Libijac „Gadafi“ koji je u to vrijeme bio jedan od najsposobnijih vojnika koje su imali u Pakracu i Lipiku. „Gadafi“ je sam tražio da izabire ljude, a za sjedište jedinice odabrao je motel u Marinom Selu, međutim, „Gadafi“ se nikada u potpunosti nije mogao posvetiti toj jedinici zbog stalnih zaduženja na ratištu, tako da ta jedinica nikada do kraja nije formirana, a „Gadafi“ je, kao zapovjednik satnije u Lipiku, u međuvremenu poginuo 28. studenoga 1991.g. Provjeru ljudi na terenu vršio je I-opt. Damir Kufner, njegova osnovna zadaća je bila uočavanje slabosti i izvješćivanje kolegija s prijedlogom mjera kako da se situacija popravi. Nakon što je Lipik ponovo osvojen, ustrojen je i vod Vojne policije u Pakracu, a on je za zapovjednika toga voda predložio Davora Šimića, koji je postao zapovjednik voda 01. prosinca 1991.g. Što se tiče Davora Šimića, „Gadafi“ je za njega smatrao da nema dovoljno vojnog iskustva da bi mogao biti zapovjednik u tom interventnomvodu, te s njim nije bio zadovoljan, jer je procijenio da on ne može obavljati teške vojne zadatke.

Iz iskaza svjedoka Duška Klička, operativca Štaba obrane Pakrac, slijedi da je on osobno predložio da se osnuje vod Vojne policije koji je trebao imati dvojako svojstvo, a predložio je da taj vod ima 43 vojnika, te vrstu naoružanja koje treba imati. Ljudi za taj vod skupili su se negdje u listopadu 1991.g. i tom jedinicom je zapovijedao borac iz Libije koji se oženio u Lipiku, a nadimak mu je bio „Gadafi“. „Gadafi“ je u isto vrijeme bio raspoređen na mjesto zapovjednika 1. satnije, a poginuo je u Lipiku 28. studenoga 1991.g. I-opt. Damir Kufner postavljen je za načelnika za sigurnost za sve jedinice, pa su njegove ingerencije bile jednake prema vod Vojne policije kao i prema svim drugim jedinicama. Kao načelnik za sigurnost morao je više surađivati s vojnom policijom, radi sigurnosti drugih jedinica i same obrane, nego s drugim jedinicama.

Svjedok Josip Huška u svom iskazu, između ostalog, naveo je da je bio zapovjednik topništva 76. bataljuna, te da je osobno poznao osobu po imenu Bušala, a po nadimku „Gadafi“, s kojim se susretao i često kontaktirao na svim koordinacijskim sastancima koje su imali u svezi obrane Pakraca i Lipika. Kako je „Gadafi“ imao vojnih iskustava, iznio mu je ideju o potrebi formiranja interventne jedinice koja bi mogla intervenirati na pojedinim punktovima na raširenom ratištu. Zna da je „Gadafi“ koncem rujna i početkom listopada 1991.g. odabrao izvjestan broj ljudi iz postojećih jedinica, pa je došao i u njegovu postrojbu kako bi ga upitao za kvalitetne članove njegove postrojbe koji bi mogli prijeći u tu interventnu jedinicu. „Gadafi“ je za sjedište postrojbe izabrao Marino Selo i „Ribarsku kolibu“, želeći da ta postrojba bude izdvojena od ostalih jedinica, kako bi ih on mogao dalje obučavati za vojno djelovanje. Poznato mu je da je „Gadafi“ prilikom osnivanja te jedinice, kontaktirao i s I-opt. Damirom Kufnerom, kao osobom odgovornom za sigurnost u vojnim postrojbama. No međutim, do potpune obuke i ustroja te postrojbe nije došlo, budući je „Gadafi“ poginuo na pakračkom bojištu 28. studenoga 1991.g., nakon čega je ta postrojba pripojena Vojnoj policiji u Bjelovaru.

Svjedok Miroslav Jerzečić, brigadni general HV-a, u svom iskazu izjavio je da je 1991.g. bio zapovjednik Operativne zone Bjelovar, koje je pokrivalo i područje Pakraca. Za I-opt. Damira Kufnera zna da je obnašao funkciju načelnika SIS-a i da je osnivao vod Vojne policije u Pakracu, no kao načelnik SIS-a nije mogao zapovijedati tim vodom, ali je imao značajnu ulogu u ustrojavanju toga voda, jer je to čuo od gospodina Atanasoskog. Kada je „odvrtio film zbivanja u Pakracu“, zaključio je da I-opt. Damir Kufner nije mogao biti zapovjednik toga voda, budući je obnašao funkciju načelnika SIS-a, a poslije je saznao da je prvi zapovjednik toga voda bio „Gadafi“ kojega je na mjestu zapovjednika naslijedio Davor Šimić.

U svom iskazu svjedok Jordan Atanasoski, savjetnik za sigurnosti pri Uredu obrane u Bjelovaru, izjavio je da je I-opt. Damir Kufner bio savjetnik za sigurnost u Zapovjedništvu obrane Pakraca i kao takav njemu podnosio izvješća. Naveo je također da formalno (službeno) nije moguće da savjetnik za sigurnost u isto vrijeme bude i zapovjednik Vojne policije, no međutim, savjetnik za sigurnost mogao je imati autoritet kod vojnika, jer su ga vojnici doživljavali kao osobu koja može biti na svim područjima i prolaziti punktove bez ikakvih problema, uz predočavanje određenih propusnica, znački i sl. Kako su savjetnici za sigurnost bili prisutni u svim vodovima i rodovima vojske, u neku ruku su bili i detektori negativnih pojava unutar vojske, od sitnog do krupnog kriminala, te je ta služba doživljavana kao nadređena služba koja šteti vojnicima, a zbog čega postoji mogućnost da su vojnici na terenu, ne poznavajući hijerarhiju, djelatnike službe doživljavali kao šefove. Zna da je koncem studenoga 1991.g. u Pakracu ustrojen vod Vojne policije i da je dobio bilo kakovu obavijest da I-opt. Damir Kufner zapovijeda vodom Vojne policije, to bi bio veliki prekršaj i automatski bi ga smijenio.

Svjedok Slavko Gamauf, zapovjednik 5. satnije HV-a i zapovjednik Kriznog štaba Poljane, iskazao je da je jednom prigodom prisustvovao sukobu između I-opt. Damira

Kufnera i „Ćire“ Jiraseka u blizini željezničkog kolodvora u Poljani. Tamo je zatekao „Ćiru“ u društvu njegovih vojnih policajaca, među kojima je prepoznao „Didu“, a „Ćiro“ je vikao na I-opt. Kufnera i pitao ga zašto ga je „cinkao“, a to je govorio i Kufnerovom kolegi Lujancu. Situacija je bila jako zategnuta, ali se donekle smirila i nije došlo do sukoba.

Iz iskaza svjedoka Miroslava Guberovića, pomoćnika zapovjednika voda Vojne policije pri 52. bataljunu ZNG-a, slijedi da ga je o događajima u Marinom Selu i mjestu Kip izvijestio zapovjednik Nikola Ivkanec, koji ga je i uputio u mjesto Kip, gdje su oni na raskrižju zatekli čovjeka u maskirnoj odori bez obilježja Vojne policije, na straži i koji ih je uputio da, ako ih nešto zanima, da razgovaraju sa „Ćirom“ (Damir Jirasek), koji se nalazio u obližnjoj kući. U toj kući „Ćiro“ ih je obavijestio da su oni Vojna policija iz Pakraca, te da zapovijedi dobivaju iz Marinog Sela, gdje im je baza i sjedište. Pokazao im je nekakvu ispravu na papiru dimenzije A-4 formata, na kojima su pisala njihova ovlaštenja, legitimiranja, obavijesnih razgovora i sl., a u potpisu je bio naveden Tomislav Merčep, na temelju čega je on zaključio da se radi o civilnoj, a ne vojnoj policiji i o tome je odmah izvijestio i zapovjednika Ivkanca. „Ćiru“ Jiraseka ponovno je sreo prilikom njegovog hapšenja u Daruvaru, a povodom događanja u mjestu Kip, jer je to dogovorio sa Nikolom Ivkancem, tako da su „Ćiru“ pozvali u sjedište u Daruvar, gdje ga je civilna policija trebala uhiti i ispitati.

Svjedok Nikola Ivkanec, zapovjednik PP Čazma i organizator obrane Daruvara, u svom iskazu naveo je da su uz događaje oko Kipa i Marinog Sela postojala dva značajna momenta, prvi je uhićenje Damira Jiraseka koji je uhićen u Daruvaru i kojega je on osobno ispitivao, a ispitivali su ga i operativci SZUP-a Klimeš i Turković, a drugi je dolazak Mire Krajnović u Policijsku postaju u kojoj je prijavila da su nestali njen otac i brat. Nakon što su obradili sve podatke, zaključili su da bi na Ribnjacima mogla biti Merčepova postrojba, zbog čega je na Ribnjake poslao interventnu jedinicu na čelu sa Željkom Amentom, koja je obavila razgovore s tri muške osobe koje su tamo zatečene, ocem i sinom Krajnović i još jednom muškom osobom, a informacije o Damiru Kufneru dobio je isključivo od Damira Jiraseka zv. „Ćiro“.

Svjedok Dragutin Hubak, operativac Službe državne sigurnosti u Bjelovaru, iskazao je da ga je s I-opt. Damirom Kufnerom u jesen 1991.g. upoznao Jordan Atanasoski, koji je istome bio nadređen. I-opt. Kufner bio je zadužen za vojnu stranu sigurnosnog pitanja, dok je on bio zadužen za civilnu sigurnost. U mjesecu studenom od Kufnera je dobio informaciju o odvođenju civila iz okolnih mjesta Pakraca u Marino Selo, zbog čega su mu njegovi nadređeni dali nalog da ispita navedena događanja, pa je zajedno s Atanasoskim i Kufnerom otišao u Marino Selo i „Ribarsku kolibu“, no međutim, kada su tamo došli, vojnici koje su tamo zatekli nisu im željeli ništa reći o tim događanjima, niti su ih pustili u obilazak tih prostora, tako da je taj posjet Marinom Selu smatrao svojim profesionalnim neuspjehom.

Sud je iskaze navedenih svjedoka ocijenio vjerodostojnim (istinitim), jer su svjedočili o činjenicama koje su neposredno opažali, a sud u njihovim iskazima nije našao elemenata koji bi upućivali na zaključak da bi svojim iskazima bilo koga neosnovano teretili ili nekome

pogodovali u prikazu činjenica o kojima su svjedočili, dok njihova uloga u događajima o kojima su svjedočili, obnašajući visoke i odgovorne dužnosti u obrani Republike Hrvatske i toga područja kao napadnutoga dijela Republike Hrvatske, njihovim iskazima daje posebnu kvalitetu i dozu vjerodostojnosti, tim više što niti jedan od navedenih ispitanih svjedoka nije imao bilo kakav osobni interes u svjedočenju i prikazu činjenica, osim onako kako ih je taj svjedok vidio i kako su se one dogodile.

Iz iskaza svjedoka članova voda slijedi:

Svjedok Zlatko Adžijević je iskazao da se 19. kolovoza 1991.g., kada je napadnu grad Pakrac, upoznao s Libijcem po nadimku „Gadafi“ koji je bio zapovjednik jedinice koja je branila grad Lipik, tako da se i on priključio obrani grada. Dana 12. listopada 1991.g. četnici su osvojili Lipik, pri čemu je on zadobio ozljede noge i ramena, tako da je 10 dana bio na liječenju u bolnici u Kutini. Po završetku liječenja „Gadafi“ mu je rekao da osniva vod Vojne policije i uputio ga u Badljevinu da se javi Damiru Jiraseku zv. „Ćiro“, za koga mu je „Gadafi“ rekao da je on njegov zapovjednik i da ga mora slušati. „Gadafi“ mu je dao i iskaznicu pripadnika pričuvnog sastava MUP-a, za koju mu je („Gadafi“) rekao da ju je ishodio od jedinice Tomislava Merčepa. Sjeća se da je „Ćiro“ često išao u Marino Selo u „Ribarsku kolibu“ i govorio mu da zapovjedi dobiva od Damira Kufnera. Sudjelovao je u pretrazi kuća u mjestu Kip zajedno sa 6-7 vojnika s punkta pod vodstvom Damira Jiraseka „Ćire“, jer je „Ćiro“ donio nekakav spisak imena ljudi stanovnika Kipa, na kojem je pisao koju vrstu oružja ti ljudi posjeduju, tako da su na temelju tog popisa koji je imao Jirasek, ulazili u točno označene kuće i tamo pronalazili oružje, te su na taj način zaplijenili 10-ak automatskih pušaka i jedan ručni bacač. Pronađeno oružje predano je „Ćiri“, a nije mu poznato kuda je „Ćiro“ otišao s tim oružjem. U „Ribarskoj kolibi“ prvi puta je noćio početkom prosinca 1991.g., a tada je zapovjednik voda bio II-opt. Davor Šimić, kojega je tada prvi puta vidio, a I-opt. Damira Kufnera je prvi puta vidio koncem studenoga ili početkom prosinca 1991.g. u Obriježi, kada je naišao svojim automobilom.

Svjedok Zdenko Laučan iskazao je da je tri tjedna proveo u Vojnoj policiji na punktu u Badljavini, i to od 15. studenoga do 03. prosinca 1991.g., a sudjelovao je i u pretrazi sela Kip, kada im se pridružila pomoć iz „baze“, odnosno iz „Ribarske kolibe“, te da su svi zajedno krenuli u selo Kip. Dok je bio u Vojnoj policiji, I-opt. Damira Kufnera nije susretao i nije ga vidao za vrijeme boravka na punktu, a „Ćiru“ Jiraseka je smatrao svojim neposrednim zapovjednikom, koji je samo povremeno dolazio na punkt i odlazio s punkta, a u biti im nije davao nikakve posebne zadatke, osim da čuvaju stražu na punktu.

Iz iskaza svjedoka Alberta Jiraseka slijedi da mu je početkom studenoga 1991.g. njegov bratić Damir Jirasek zv. „Ćiro“ predložio da se javi u vod Vojne policije, gdje je on bio zapovjednik punkta. „Ćiro“ ga je odvezao u Marino Selo na ribnjake, gdje ga je „Ćiro“ i upoznao s I-opt. Damirom Kufnerom, predstavljajući ga kao povjerenika za sigurnost više općina, i to Pakraca, Daruvara i Garešnice, a „Ćiro“ ga je spominjao kao moćnu osobu. Sjeća se da su mu oružje u Marinom Selu izdala braća Čatak, a iz priče svoga bratića „Ćire“ Jiraseka, čuo je da on prima zapovijedi od I-opt. Damira Kufnera, no međutim, on to osobno

nikada nije čuo niti se u to uvjerio. Odnos između njegovog bratića Damira Jiraseka i I-opt. Damira Kufnera u početku je bio dobar, a poslije je došlo do nesuglasica između njih dvojice.

Svjedok Boris Pleša iskazao je da u studenom i prosincu 1991.g. nije bio u motelu „Ribarska koliba“, a što se tiče zapovijedanja cijelim vodom, misli da je zapovjednik bio Damir Kufner, i to zato što su to drugi tako rekli.

Iz iskaza svjedoka Dražena Macure slijedi da je 01. prosinca 1991.g. bio raspoređen u jedinicu Vojne policije koja je bila stacionirana u motelu kod Marinog Sela. Svega nekoliko dana proveo je u samom motelu, da bi potom bio raspoređen na punkt u Badljevinu. U Marinom Selu primio ga je zapovjednik Davor Šimić, koji mu je i dao zadatke, a što se tiče I-opt. Damira Kufnera, ne zna točno što je on radio, ali se sjeća da je dolazio često u kontrolu, raspitivao se da li ima kakvih problema i slično.

Svjedok Damir Mihočinec iskazao je da je početkom studenoga 1991.g. sreo I-opt. Damira Kufnera, koji je imao bijeli remen, karakterističan za Vojnu policiju i koji mu je rekao da osniva vod Vojne policije. Ne zna što se tijekom studenoga događalo s tim vodom, jer je sudjelovao u borbama u Pakracu i Lipiku, a u vod je stupio koncem studenoga 1991.g., nakon pogibije „Gadafija“ i tada tamo više nije bilo Kufnera, a osobno ga je dočekao II-opt. Davor Šimić.

Iz iskaza svjedoka Gorana Niklesa slijedi da je sredinom studenoga 1991.g. raspoređen u vod Vojne policije u motelu „Ribarska koliba“, gdje je zadužio odoru, prespavao u motelu, a potom upućen u mjesto Gaj. I-opt. Damira Kufnera je susreo na punktovima nekoliko puta, a II-opt. Davora Šimića je viđao u motelu.

Iz iskaza svjedoka Gojka Brzice slijedi da su ga u Kutini dočekali Kufner i Lujanac, te ga uputili u Marino Selo na ribnjake, gdje ga je odvezao II-opt. Davor Šimić. U motelu ga je Živko Kosijer rasporedio u jednu od soba. Ujutro je čuo da se formira vod Vojne policije, a obuku je trebao provoditi jedan stranac kojeg su nazivali „Gadafi“, a kojega nije poznao. Sjeća se da je s njim razgovarao i I-opt. Damir Kufner, za koga je poslije saznao da je pripadnik SIS-a, te mu rekao da bi trebao raditi analitiku pri tom vodu Vojne policije, jer je završio Fakultet političkih znanosti, a pitao ga je može li pomoći u nabavi informatičke i druge vojne logističke opreme, te ga i osobno zamolio da se angažira oko nabavke opreme za taj vod. Nakon toga, zajedno s Kufnerom otišao je u Zagreb, gdje su planirali provesti nekoliko dana i tamo nabaviti potrebnu vojnu opremu. U Zagrebu su bili u vrijeme oko pada grada Vukovara. Sredinom prosinca 1991.g. II-opt. Davor Šimić je postavljen za zapovjednika toga voda, a nakon njega, u mjesecu veljači 1992.g., on (svjedok) postao je zapovjednik toga voda, koju dužnost je obavljao do travnja 1992.g.

Iz iskaza svjedoka Jove Krajnovića, između ostalog, slijedi da hrvatski vojnici u vrijeme dok je on bio u Marinom Selu, nisu imali zapovjednika, već su bili raspuštena „banda“, jer da su imali zapovjednika, ne bi se prema njima ponašali kako su se ponašali.

Sud je iskaze navedenih svjedoka ocijenio vjerodostojnim i istinitim, jer su svjedočili o činjenicama koje su neposredno opažali, a u njihovim svjedočkim iskazima sud nije našao elemenata kojih bi upućivali na zaključak da su iskazivali o nečemu što stvarno i nisu doživjeli.

Iz iskaza svjedoka Damira Jiraseka zv. „Ćiro“, ispitanog tijekom istražne radnje, slijedi da se početkom listopada 1991.g. počelo pričati da neki Kufner osniva Vojnu policiju, a koju informaciju je dobio od Zdravka Čataka, kojega je zamolio da pita može li on pristupiti tom vodu. Nedugo zatim pozvan je da dođe u Marino Selo, gdje je zatekao Čataka i Živka Kosijera i druge osobe, a na punkt u Baljedivini uputio ga je I-opt. Damir Kufner, a isti ga je upoznao sa svim dužnostima na tom punktu.

O istoj činjenici na glavnoj raspravi od 17. studenoga 2008.g. svjedok je iskazao da ga je na punkt u Badljevinu odvezao Zdravko Čatak, a da je prošlo gotovo mjesec dana od trenutka kada je došao u Marino Selo do trenutka kada je prvi put upoznao Damira Kufnera, a na glavnoj raspravi od 16. studenoga 2010.g. i 08. ožujka 2011.g. iskazao je da je otišao u Marino Selo i tamo zatekao nekoliko osoba koje nisu imale nikakvog zapovjednika, niti ih je netko organizirao, već su čekali da dođe još ljudi kako bi se mogao formirati vod. Smatra da je vod konstituiran kada mu je Živko Kosijer rekao da je on zapovjednik na tom punktu, te je dobio uputstva kako se treba ponašati na punktu, a Zdravko Čatak ga je odvezao na punkt.

Što se tiče uhićenja ljudi u Kipu, tijekom istrage iskazao je da je prva tri čovjeka uhitio samoinicijativno i iste je predao Živku Kosijeru i o tome nikoga drugog nije izvijestio. Nekoliko dana nakon toga, na punkt u Badljevinu došao je Kufner i rekao da u Kipu ima još oružja i da to moraju prekontrolirati, a u ruci je držao neki popis. U Kip su otišli s tri automobila, a Kufner je točno znao i rekao u koje kuće trebaju ići, te su u dvije kuće našli oružje, nakon čega je Kufner rekao da odveze dvojicu muškaraca iz Kipa u motel. O istoj činjenici na glavnoj raspravi od 17. studenoga 2008.g. iskazao je da mu je prilikom odlaska u mjesto Kip cedulju s imenima, prezimena i kućnim brojevima kuća i osoba koje trebaju pregledati, dao Živko Kosijer, a ne I-opt. Damir Kufner, s tim da mu je Živko Kosijer rekao da su one tri prethodno uhićene osobe rekly kod koga se u Kipu još nalazilo oružje i tko sve pripada njihovoj organizaciji, a kada su ljude privodili, iste su na ribnjaku predavali Živku Kosijeru.

Opisujući drugu akciju u Kipu na raspravi od 08. ožujka 2011.g., rekao je da je I-opt. Damir Kufner išao s njima u tu akciju, ali mu nije izdao zapovijed za tu akciju, niti je sudjelovao u uhićenjima ljudi, već je ostao na cesti, a on (Damir Jirasek) vodio je cjelokupnu akciju te uhićene ljude ponovo predao Živku Kosijeru, koji mu je i dao popis ljudi koje treba uhititi. Nakon te (druge) akcije uhićenja ljudi u mjestu Kip, nakon što su ljude uhitili, I-opt. Damir Kufner nije išao s njima u „Ribarsku kolibu“ već je otišao u drugom pravcu, a ne zna je li otišao u Daruvar ili u drugo mjesto. Uhićene ljude odveo je u „Ribarsku kolibu“, skinuo im lisice te ih predao Živku Kosijeru, govoreći „to su ljudi za koje si mi dao popis“, nakon čega ih je Živko Kosijer odveo i zatvorio u prostoriju navedenog objekta. U obrazloženju

svog iskaza od 15. siječnja i 09. svibnja 2008.g., u kojima je rekao da mu je Kufner dao popise osoba i kuća u koje treba ići, naveo je da je to rekao jer ga je branitelj optuženika zbunjivao svojim pitanjima, što je njega jako uzrujalo, te nije mogao kontrolirati svoje ponašanje, pa je u zapisnik ušlo i to što nije moralo biti točno.

Što se tiče međusobnih susreta u inkriminirano vrijeme (od kraja listopada do kraja studenoga 1991.g.), svjedok je iskazao da je I-opt. Damira Kufnera susreo svega tri puta, prvi puta je to bilo u „Ribarskoj kolibi“ u Marinom Selu, kada mu je rekao da skine oprtače, drugi puta ga je vidio na punktu prije akcije u mjestu Kip i treći puta nakon njegovog uhićenja u Daruvaru, kada je išao tražiti svoga zapovjednika Kufnera, da raščisti je li on vojni policajac, a također se išao interesirati tko je njegov zapovjednik.

U odnosu na I-opt. Damira Kufnera i njegovu ulogu kao zapovjednika, tijekom istrage iskazao je da je početkom listopada čuo da neki Kufner osniva Vojnu policiju, a po njegovoj ocjeni Damir Kufner faktički je upravljao vodom Vojne policije i njega se moralo slušati. U drugom iskazu tijekom istrage iskazao je da I-opt. Damira Kufnera nije zatekao pri dolasku u Marino Selo, već da je tamo došao nakon 2-3 dana, kada mu je dao bijele remene i svima rekao da skinu oprtače JNA.

Na glavnoj raspravi od 17. studenoga 2008.g. iskazao je da je I-opt. Damira Kufnera upoznao oko mjesec dana nakon njegovog dolaska u Marino Selo, kojom prigodom se Kufner predstavio samo imenom i prezimenom, no on (svjedok) je smatrao da je I-opt. Damir Kufner zapovjednik Vojne policije.

Na glavnoj raspravi od 16. studenoga 2010.g. iskazao je da, kada je uhićen u Daruvaru, vojni policajci su mu rekli da ga je prijavio Damir Kufner, da je na svoju ruku išao u Kip i uhićivao ljude, a zbog čega je išao potražiti Kufnera kako bi saznali jesu li legalna Vojna policija, zašto je uhićen i tko je zapovjednik i kada su postavili ta pitanja, Kufner s njima o tome nije želio razgovarati i neodređeno im je odgovorio, zbog čega su oni nakon nekoliko dana otišli u Vojnu policiju u Bjelovar utvrditi kakav im je status i tko im je zapovjednik, a tamo su im rekli da je zapovjednik voda Vojne policije Šimić, nakon čega je od Šimića i dobivao naloge, a isti mu je potpisivao i trebovanje.

Na glavnoj raspravi od 08. ožujka 2011.g. svjedok je dva puta različito iskazivao o načinu na koji je saznao da je I-opt. Damir Kufner njegov zapovjednik. Prvo je rekao da mu je Kufner u Poljani rekao da je on njegov zapovjednik i da ga mora slušati (što je različito od njegovih iskaza 17. studenoga 2008.g. i 16. studenoga 2010.g. – kada nakon razgovora s Kufnerom nisu mogli zaključiti tko je zapovjednik voda Vojne policije i iskaza od 09. svibnja 2008.g. – kada je u Poljani Kufner njemu i Šimiću rekao da je on zapovjednik, a II-opt. Šimić u svom iskazu negirao je i porekao takav razvoj događaja i iskaz Jiraseka), a drugi puta u svom iskazu porekao svoj iskaz da mu je I-opt. Damir Kufner u Poljani pred Šimićem i drugima rekao da mu je zapovjednik, već da mu je to rekao prilikom njihovog prvog susreta pred zgradom motela, kada on još I-opt. Damira Kufnera nije poznavao, kojom prigodom mu je Kufner rekao da je on njegov zapovjednik i da skine oprtače, jer iste nose pripadnici JNA, a Hrvatska vojska nosi samo opasač, zbog čega je on i skinuo bijele oprtače. Za cijelo vrijeme, I-opt. Damir Kufner nije mu izdao niti jednu zapovijed kao zapovjednik, osim ove zapovijedi da skine oprtače, ali je on ipak znao da je Damir Kufner zapovjednik voda.

Sud iskaze svjedoka Damira Jiraseka zv. „Ćiro“ nije ocijenio vjerodostojnim (istinitim) u onom dijelu koji se tiče njegovog položaja i uloge u vodu Vojne policije u inkriminirano vrijeme, kao i uloge I-opt. Damira Kufnera u događajima o kojima je svjedočio, jer su iskazi toga svjedoka kontradiktorni jedni drugima, a u sebi sadrže elemente koji upućuju na zaključak da I-optuženika tereti i za ono što I-optuženik nije bio ili je u inkriminirano vrijeme učinio. Naime, Damir Jirasek je osoba koja je nedvojbeno imala značajnu i aktivnu ulogu u uhićivanju srpskih civila iz mjesta Kip (po vlastitom iskazu i iskazu svjedoka Zlatka Adžijevića, rukovodio je akcijama) i koja je zbog tih događanja i bila uhićena, a od kojeg trenutka je taj svjedok u značajnom i kontinuiranom sukobu s I-opt. Damirom Kufnerom (od uhićenja, pri kojem je čuo da ga je Kufner prijavio, do kontrole prometa vozila sa stvarima na punktovima), a koje okolnosti, pored nekonzistentnosti i kontradiktornosti iskaza toga svjedoka o važnim činjenicama (npr. od tvrdnje da ga je Kufner upoznato s dužnostima na punktu u Badljevinu, do iskaza da je Kufner upoznao mjesec dana nakon dolaska na punkt; od tvrdnje da mu je Kufner dao popis osoba koje treba uhititi u dva navrata /drugom i trećem/ u Kipu, do promjene iskaza da mu je taj popis dao Živko Kosijer; od tvrdnje da mu je u Poljani Kufner rekao da je on /Kufner/ zapovjednik Vojne policije, do dva puta promijenjenog iskaza u svezi te činjenice /kada nisu mogli utvrditi tko je zapovjednik na sastanku u stanu/ i tvrdnje da mu je Kufner rekao da je zapovjednik kada mu je rekao da skine oprtače, u motelu u Marinom Selu; od tvrdnje da mu je Kufner bio zapovjednik, do tvrdnje da mu nikada nije izdao niti jednu zapovijed, osim da skine oprtače, itd.), dovode u upit motiv takvog njegovog svjedočenja, pri čemu nije moguće isključiti i izbjegavanje eventualne vlastite odgovornosti za učinjeno, kao i pravilnost svjedokove percepcije doživljenoga, s obzirom na samoiskazani problem navedenog svjedoka sa svakodnevnim konzumiranjem alkohola u inkriminirano vrijeme, što je u konačnici i rezultiralo njegovim psihijatrijskim liječenjem, zbog čega sud iskaz navedenog svjedoka, glede odlučnih činjenica zapovjedne uloge I-opt. Damira Kufnera u vodu Vojne policije, nije prihvatio kao istinit i vjerodostojan.

Analizom ovako utvrđenog činjeničnog stanja, glede inkriminacije za koju se tereti I-opt. Damir Kufner, sud je nedvojbeno utvrdio (jer to slijedi iz iskaza svjedoka Željka Špelića, zapovjednika obrane Pakraca, Duška Klička, operativca obrane Pakraca i Josipa Huške, zapovjednika topništva 76. bataljuna) da je početkom listopada kao jedan od najsposobnijih vojnika za zapovjednika Interventne jedinice, koja je kasnije postala 1. vod 2. čete 69. bataljuna Vojne policije, postavljen Libijac po imenu Bušala, a po nadimku „Gadafi“, koji je u isto vrijeme bio i zapovjednik 1. satnije, da je „Gadafi“ izvršio odabir ljudi za tu jedinicu (jer je tražio da sam odabire ljude, pa je tako došao i u postrojbu kojom je zapovijedao Josip Huška i od njega tražio kvalitetne članove njegove postrojbe), da je „Gadafi“ za sjedište jedinice odabrao motel u Marinom Selu, da je „Gadafi“ prilikom osnivanja te jedinice surađivao s I-opt. Damirom Kufnerom kao osobom odgovornom za sigurnost jedinica, kao i da se „Gadafi“ toj Interventnoj jedinici nije mogao u potpunosti posvetiti, obučiti ju i ustrojiti zbog svojih stalnih zaduženja na ratištu i zato što je poginuo 28. studenoga 1991.g., a također je nedvojbeno utvrdio (jer to slijedi iz iskaza prethodno navedenih svjedoka, ali i iskaza Jordana Atanasoskog, savjetnika za sigurnost pri Uredu obrane u Bjelovaru i Miroslava Jerzečića, zapovjednika Operativne zone Bjelovar) da je I-opt. Damir Kufner u inkriminirano vrijeme obnašao dužnost načelnika za sigurnost Zapovjedništva obrane Pakraca i kao takav bio odgovoran za sigurnost svih postrojbi vojske u zoni odgovornosti Zapovjedništva obrane Pakraca, te vršio sigurnosne provjere pripadnika

Hrvatske vojske na terenu, pa tako i osoba koje su pristupile Interventnoj jedinici pod zapovjedništvom „Gadafija“, dok, nasuprot tome, nije dokazano da je vršio izbor članova koji će pristupiti vodu Vojne policije (jer niti jedan ispitan svjedok nije iskazao da je I-opt. Damir Kufner upravo njega izabrao ili mu naložio da pristupi vodu Vojne policije, niti je, suprotno tome, on bilo kome zabranio pristup tom vodu, već je samo vršio sigurnosnu provjeru zapovjednog kadra i članova, kao što je to radio i u drugim jedinicama /iskaz svjedoka Atanasoskog i Kličeka/), niti je dokazano da je bio stvarni zapovjednik postrojbe dragovoljaca pripadnika Zbora narodne garde, pod formacijskim nazivom „Vod Vojne policije VP 3026 Pakrac pri 76. samostalnom bataljunu ZNG-a“.

Naime, u ovom kaznenom postupku tijekom dokaznog postupka ispitan su brojni svjedoci i od svih ispitanih svjedoka samo je jedan svjedok, Damir „Ćiro“ Jirasek, iskazao da on smatra i zna da je I-opt. Damir Kufner bio zapovjednik voda Vojne policije smještenog u bazi u Marinom Selu, s tim da je u svojih 5 iskaza, u svakom iskazu kontradiktorno iskazivao koje su ga okolnosti i činjenice uputile na zaključak da je upravo I-optuženik njegov zapovjednik, dok drugi ispitan svjedoci, pripadnici toga voda, nemaju neposrednih saznanja o tome da je I-opt. Damir Kufner bio njihov zapovjednik i zapovjednik toga voda, već ta svoja saznanja posredno izvlače iz komunikacije sa svjedokom Damirom Jirasekom zv. „Ćiro“, ili su o tome čuli pogovorom, a nasuprot tome, ispitan svjedoci koji su u inkriminirano vrijeme obnašali odgovorne zapovjedne dužnosti u Zapovjedništvu obrane Pakraca i Hrvatskoj vojsci, sasvim nedvojbeno iskazuju da I-opt. Damir Kufner, kao načelnik za sigurnost, dakle, kao osoba koja je bila pripadnik službe, koja je obnašala svoje dužnosti za Zapovjedništvo obrane Pakraca i Hrvatsku vojsku, nije mogao zapovijedati navedenim vodom Vojne policije, te da je tim vodom zapovijedao Bušala zv. „Gadafi“.

Analizirajući u ukupnosti svih 5 iskaza svjedoka Damira „Ćire“ Jiraseka, sud isti, glede odlučnih činjenica zapovjedne uloge I-opt. Damira Kufnera u vodu Vojne policije, nije mogao prihvatiti kao istinit i vjerodostojan, jer svjedočeći o zapovjednoj ulozi I-opt. Damira Kufnera u inkriminirano vrijeme, različito iskazuje o istim događajima, a sadržaj toga iskaza sadrži niz životnih i logičkih nedosljednosti koje tom iskazu oduzimaju snagu vjerodostojnosti, a samim tim i objektivnosti njegovih tvrdjenja da je I-opt. Damir Kufner bio faktični (stvarni) zapovjednik voda Vojne policije.

Kako je ovaj svjedok, između ostalog, iskazao da, kada je došao u Marino Selo, da je tamo zatekao nekoliko osoba koje nisu imale nikakvog zapovjednika, a da ga je na punkt uputio Živko Kosijer, koji mu je rekao da će on biti zapovjednik toga punkta, nakon čega ga je Zdravko Čatak odvezao na punkt, koji ga je upoznao sa svim dužnostima na tom punktu, a da je prvi puta I-opt. Damira Kufnera upoznao gotovo mjesec dana od dana kada je došao u Marino Selo, da mu se Kufner nije predstavio kao zapovjednik, već mu se predstavio svojim imenom i prezimenom, da mu prilikom njihovog razgovora u Poljani nije iskazao da je zapovjednik, već da je o toj činjenici iskazivao neodređeno, zbog čega su on, Šimić i ostali išli u Bjelovar utvrditi tko je u stvari zapovjednik Vojne policije, da je iskazao da je tijekom inkriminiranog razdoblja od mjesec dana (kraja listopada do kraja studenoga 1991.g.) I-optuženika susreo svega tri puta, da mu I-optuženik tijekom tog razdoblja nije izdao niti jednu zapovijed, osim zapovijedi da skine oprtače, da mu nije zapovjedio provođenje akcije u Kipu,

već da je tom akcijom on (svjedok) rukovodio i zapovijedao, da mu I-optuženik nije dao popis osoba čije kuće treba pretražiti i iste uhiti zbog posjedovanja oružja, već da mu je te popise dao Živko Kosijer, pri takvim tvrdnjama navedenog svjedoka opravdano se postavlja životno i logično pitanje na temelju kojih činjenica je svjedok zaključio da je I-optuženik zapovjednik toga voda, a kao odgovor za ovaj sud nudi se jedini mogući zaključak da je to proizvoljna i na činjenicama neutemeljena impresija navedenog svjedoka, upravljena na umanjene eventualne njegove odgovornosti za događanja u Marinom Selu, gdje je, umanjujući svoju ulogu u tim događajima, iako je nesporno utvrđeno, po njegovom iskazu i iskazu drugih svjedoka, da je sudjelovao u uhićenjima srpskih civila, da je do svoje smjene imao određene zapovjedne ovlasti u vodu Vojne policije (iskaz svj. Zlatka Adžijevića /"Gadafi" mu rekao da je Damir Jirasek „Ćiro“ njegov zapovjednik/, iskaz svj. Dražena Macure /"Ćiro" mu je na ribnjacima izričito zabranio da razgovara sa zatočena dva muškarca i dvije žene starije dobi/), bez argumenata i činjenica koje određuju stvarnog zapovjednika voda, ustrajao u tvrdnjama da on zna da je I-optuženik u inkriminirano vrijeme bio zapovjednik voda.

Naime, faktični i stvarni zapovjednik neke postrojbe je osoba koja ima zapovjedne ovlasti i moći nad tom postrojbom, a to znači da ima vlast da izdaje funkcionalne zapovijedi u toj postrojbi i da to nedvojbeno čini, da podčinjeni u toj postrojbi njegove zapovijedi doživljavaju kao naloge koje po principu zapovijedanja i subordinacije moraju izvršavati, a nakon toga o učinjenom izvijestiti zapovjednika (nalogodavca), koji uz to ima moći sankcionirati neizvršavanje svojih zapovijedi.

Primjenjujući opisanu situaciju na konkretni slučaj i analizirajući ponašanje I-opt. Damira Kufnera, navodnog zapovjednika voda Vojne policije u inkriminirano vrijeme, kroz iskaz svj. Damira Jiraseka ovaj sud je uočio niz nelogičnosti i životnom iskustvu neprihvatljivog ponašanja toga „stvarnog“ zapovjednika voda. Naime, nelogično je i s profesionalno vojnog aspekta neobjašnjivo i neprihvatljivo da faktični zapovjednik voda, ako je doista zapovjednik, u razdoblju od mjesec dana zapovjedniku odjeljenja svoga voda, a što je bio navedeni svjedok, ne izda niti jednu zapovijed, osim trivijalne zapovijedi „da skine oprtače“ (pri čemu je doista u širem smislu značenja svjedoku mogao reći „ja sam ti zapovjednik“, jer za laičko poimanje običnog vojnika pri izdavanju nevažnih zapovijedi, kao što je „skini oprtače“, puno je jednostavnije i životnije reći „ja sam ti zapovjednik, poslušaj me i skini oprtače“, nego nepoznatom vojniku objašnjavati „ja sam savjetnik za sigurnost u Zapovjedništvu obrane Pakraca, pa me ti zbog tog razloga trebaš poslušati“). Isto tako, s vojno profesionalnog aspekta stvarnog zapovijedanja, za ovaj sud je u ocjeni uloge I-optuženika neprihvatljiva tvrdnja, da ako je stvarni zapovjednik voda, ne izda svome zapovjedniku odjeljenja Damiru Jiraseku „Ćiri“ zapovijed za provođenje akcije u mjestu Kip, već se ista vrši po nalogu i popisu Živka Kosijera, a potom „stvarni“ zapovjednik voda u toj akciji sudjeluje samo kao promatrač (ostao na cesti, po iskazu svjedoka Damira Jiraseka „Ćire“), dok akcijom rukovodi i zapovijeda svjedok Damir Jirasek „Ćiro“, pored kojeg u toj akciji apsolutno pasivno sudjeluje navodni „stvarni“ zapovjednik. Ako se takvom ponašanju, atipičnom za faktičnog zapovjednika, doda iskaz svj. Damira Jiraseka „Ćire“ da na njihov direktni upit u Poljani, I-opt. Damir Kufner njemu i ostalima prisutnima (Šimić, Vancaš i dr.) nije iskazao da je on njihov zapovjednik (a za što nije imao razloga ako je doista bio stvarni zapovjednik), te da je nakon toga (svjedok) išao u Bjelovar provjeravati i utvrditi tko je zapovjednik njegove postrojbe, razvidno je da I-opt. Damir Kufner nije bio stvarni

zapovjednik voda Vojne policije, niti je Damir Jirasek „Ćiro“ bio uvjeren da je to upravo I-optuženik, jer da je bio uvjeren, nije trebao ići u Bjelovar provjeriti tko je njegov zapovjednik, a ako se ove tvrdnje iz njegovih različitih iskaza stave u korelaciju s iskazom njegovog bratića svjedoka Alberta Jiraseka, kojeg je „Ćiro“ osobno upoznao s I-opt. Damirom Kufnerom kada je Albert Jirasek pristupio vodu Vojne policije i kada je I-opt. Damira Kufnera, Damir Jirasek „Ćiro“ predstavio svom bratiću kao povjerenika za sigurnost više općina, Pakraca, Daruvara, Garešnice itd., a nije ga predstavio kao zapovjednika te postrojbe, već je rekao da je Kufner moćna osoba (što sa aspekta vojno nestručne osobe, načelnik SIS-a svakako i jeste moćna osoba), iskaza svjedoka Zlatka Adžijevića, kojemu je „Gadafi“ osobno rekao da osniva vod Vojne policije, uputio ga na punkt u Badljevini i rekao mu da mu je Damir Jirasek zv. „Ćiro“ zapovjednik i da ga mora slušati, a pri tome mu dao iskaznicu pričuvnog sastava MUP-a koju je ishodio od jedinice Tomislava Merčepa, iz navedenih činjenica nedvojbeno slijedi da u trenucima niti sam svjedok Damir Jirasek nije smatrao da je Kufner zapovjednik toga voda, jer nije imao niti jedan razlog da ga svom rođaku Albertu ne predstavi u toj funkciji za koju je smatrao da Kufner tada obnaša, ali i da se Bušala zv. „Gadafi“ sasvim nedvojbeno prikazivao kao osnivač i ponašao kao zapovjednik voda Vojne policije, te u tom svojstvu svjedoku Zlatku Adžijeviću i izdao zapovijedi (uputio ga na punkt u Badljevini i naložio da mora slušati zapovjednika Damira Jiraseka „Ćiru“.

Na temelju iskaza svj. Zlatka Adžijevića i iskaza ispitanih svjedoka sa zapovjednim ovlastima (Špelić, Kliček, Huška i Jerzečić), ovaj sud je utvrdio da je prvi zapovjednik Interventnog voda – voda Vojne policije, bila osoba po imenu Bušala, a po nadimku „Gadafi“ i da je on to bio do dana svoje pogibije 28. studenoga 1991.g., no međutim, sasvim je druga činjenica je li imenovani zapovjednik toga voda „Gadafi“ u punom opsegu organizirao i kontrolirao taj vod, zbog svojih obveza na ratištu, ali i pod pretpostavkom da nije imao te mogućnosti i pored svih organizacijskih problema koje je Hrvatska vojska imala u tim trenucima, malo je vjerojatno da bi načelnik za sigurnost Zapovjedništva obrane Pakraca, u inkriminirano vrijeme, samoinicijativno i bez znanja Zapovjedništva obrane Pakraca i svoje službe SIS-a, preuzeo stvarno zapovijedanje nad tom postrojbom u inkriminirano vrijeme, od i pored jednog od najsposobnijih i najuglednijih zapovjednika i vojnika po profesiji na pakračkom ratištu, kakav je bio „Gadafi“, tim više što nije znao da će „Gadafi“ poginuti 28. studenoga 1991.g.

Tijekom ovog dokaznog postupka, nedvojbeno je utvrđeno da je I-opt. Damir Kufner bio operativac za sigurnost na terenu, te da je cijelo inkriminirano vrijeme i nakon toga (poslije 23. studenoga 1991.g.) obilazio postrojbe Hrvatske vojske, među kojima i vod Vojne policije u Marinom Selu (po iskazu svj. Dražena Macure, često ih obilazio i pitao ima li problema), uočavao nepravilnosti u postupanju i na iste ukazivao (što se moglo shvatiti i kao izdavanje zapovjedi), a posljedično zbog takvog ponašanja (mišljenje svjedoka Atanasoskog), vojnici na terenu, ne poznajući hijerarhiju, mogli su djelatnike službe, pa tako i I-optuženika, doživljavati kao zapovjednike (šefove). No međutim, takvo njegovo ponašanje ne može se smatrati stvarnim zapovijedanjem vodom, jer je on s takvim ponašanjem (provjerom stanja u jedinicama na terenu i punktovima) nastavio i nakon što je zapovjednik voda postao Davor Šimić, a potom i Gojko Brzica, što je vidljivo iz izvješća koja je pisao i slao nadređenima, ali i iz iskaza Dražena Macure (koji je iskazao da je Kufner često dolazio u kontrolu i pitao ih ima

li problema i slične stvari), a koji je pripadnik voda postao 01. prosinca 1991.g., dakle, nakon svih inkriminacija.

Pri ocjeni izvedenih dokaza o ulozi I-opt. Damira Kufnera u eventualnom zapovijedanju vodom, sud nije ocijenio kao suštinski bitne iskaze svjedoka koji su posredno od Damira Jiraseka ili pogovorom čuli (Zlatka Adžijevića /"Ćiro" mu govorio da je zapovijedi dobivao od Damira Kufnera/, Gorana Paurića /zna da je ulogu u osnivanju voda imao Kufner, ali ti navodi ne proizlaze iz njegovih osobnih saznanja već što je čuo od drugih osoba/, Alberta Jiraseka /misli da je Kufner ponekad „Ćiri“ izdavao zapovijedi, jer ga je „Ćiro“ u tom smislu spominjao/), da je I-opt. Damir Kufner u tom vodu izdavao zapovijedi, jer njihovi iskazi nisu potvrđeni drugim činjeničnim utvrđenjima, a sam iskaz da netko misli ili je čuo da je I-opt. Damir Kufner bio zapovjednik voda, za sud nije bio od značaja za utvrđenje tog činjeničnog stanja.

Isto tako, pri ocjeni izvedenih dokaza, sud zahtjev od 24. studenoga 1991.g., za nabavku materijalno-tehničkih sredstava za Vojnu policiju – Pakrac, upućen Zapovjedništvu Vojne policije Operativne zone Bjelovar od strane naznačenog naslova u zaglavlju „Hrvatska vojska, Vojna policija Pakrac, Služba sigurnosti“, a potpisan od strane načelnika Damira Kufnera i ovjeren žigom povjerenika Vlade za Općinu Pakrac, ne smatra dokazom da je I-opt. Damir Kufner kao zapovjednik voda Vojne policije, potpisao isti zahtjev, jer to niti ne slijedi iz toga zahtjeva, već je vidljivo da je taj zahtjev uputila Služba sigurnosti, da je isti potpisao načelnik Službe sigurnosti, a da se materijalno-tehnička sredstva traže za jedinicu Hrvatske vojske, Vojne policije u Pakracu, tako da je sud kao racionalno i životno prihvatio obrazloženje I-optuženika da je, stavlajući Službu sigurnosti i sebe u potpis toga zahtjeva, htio impresionirati i potaknuti one od kojih je tražio opremu, da im istu i dostave, jer u protivnom, da se službeno predstavljao kao načelnik Službe sigurnosti i zapovjednik Vojne policije, postupao bi protivno vojnoj strukturi, objedinio službu vojske i rod vojske, a što bi, po riječima svjedoka Atanasoskog, bio veliki prekršaj, zbog čega bi on automatski smijenio Kufnera, a što je ovaj kao načelnik službe svakako znao i logično da to nije želio, a samim time si dopustio da on stvarno zapovijeda tim vodom Vojne policije.

Imajući u vidu iskaz svjedoka Jordana Atanasoskog „da su savjetnici za sigurnost bili prisutni u svim vodovima i rodovima vojske“ i iskaza svjedoka Josipa Huške „da je savjetnik za sigurnost kod vojnika doživljavao kao osoba koja može biti na svim područjima i prolaziti sve punktove bez ikakvih problema, uz predočavanje određenih propusnica, znački i slično“, iskaza svjedoka Jerzečića „da su SIS i Vojna policija organizacijski povezane“, a da je tijekom dokaznog postupka nedvojbeno utvrđeno da je I-optuženik, kao savjetnik za sigurnost, bio jedini operativac na terenu (iskaz svjedoka Špelića), pri ocjeni izvedenih dokaza o ulozi I-opt. Damira Kufnera o eventualnom zapovijedanju vodom, sud nije ocijenio kao suštinski bitne i odlučujuće iskaze svjedoka Damira Mihoćinca, da je početkom studenoga susreo I-opt. Damira Kufnera koji je imao bijeli remen, karakterističan za Vojnu policiju i iskaza svjedoka Sandre Grubišić, da je u Zagrebu sreća I-optuženika koji je na odori imao obilježja Vojne policije, jer za službu sigurnosti i njeno djelovanje na terenu nije neobično da su koristili različite propusnice, značke i slično, pa tako i obilježja Vojne policije,

međutim, sama ta činjenica da je I-optuženik i koristio ta obilježja, ne znači da je bio i stvarni zapovjednik voda Vojne policije.

Analizom i ocjenom svakog dokaza posebno i svih dokaza u njihovoj ukupnosti i na tom osnovu utvrđenih činjenica, ovaj sud smatra da nije dokazano da je I-opt. Damir Kufner bio stvarni zapovjednik postrojbe dragovoljaca pripadnika Zbora narodne garde sa šireg područja Pakraca, pod formacijskim nazivom „Vod Vojne policije VP 3026 Pakrac pri 76. samostalnom bataljunu Zbora narodne garde“, kao prve činjenične pretpostavke kaznene odgovornosti za kazneno djelo za koje se tereti, a samim time niti nije dokazano da je bio odgovoran za primjenu odredbi međunarodnog kaznenog prava o zaštiti ratnih zarobljenika, jer izvedenim dokazima i utvrđenim činjenicama nisu potvrđeni navodi optužbe, odnosno, nije dokazano da bi I-optuženik u inkriminiranom razdoblju, na način opisan pod toč. 1), te s tog osnova da je postupio protivno odredbama čl. 3. st. 1. toč. a., čl. 13. i 32. IV. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata, te čl. 86. i 87. Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama, jer iako je znao da su u razdoblju od 13. do 16. studenoga 1991.g. mještani sela Kip srpske nacionalnosti dovođeni i zatvarani u podrum Ribarske kolibe, a od 12. do 15. studenoga 1991.g. zatvarani u podrum srpski civili iz sela Klise, bili mučeni, psihički zlostavljani, te ubijani, a da će u odnosu na još uvijek žive, a zatočene civile srpske nacionalnosti iz sela Kip i Klisa, nastaviti s ovakvim nezakonitim postupcima, propustio poduzeti potrebne i razborite mjere u okviru svojih ovlasti da se takva daljnja nezakonita postupanja spriječe, a počinitelji kazne, pristajući na posljedice njihovih protupravnih radnji, pa su tako IV-opt. Tomica Poletto, V-opt. Željko Tutić i IV-opt. Antun Ivezić, pojedinačno ili zajedno, s neidentificiranim pripadnicima voda, fizički zlostavljali i mučili zatočeničke, pa su tako, u razdoblju od 15. do 20. studenoga 1991.g. zlostavljali, mučili i usmrtili Peru Popovića, Gojka Gojkovića i Miju Gojkovića, 20. studenoga 1991.g. mučili Jovu Krajnovića i Nikolu Krajnovića, a mučili i usmrtili Savu Maksimovića, Peru Novkovića i Milana Popovića; dana 24. studenoga 1991.g. tukli Branka Stankovića, Jovu Krajnovića i Miju Krajnovića, pa su zbog propuštanja mjera da se takva postupanja onemoguće, suzbiju i počinitelji kazne, lišeni života Mijo Danojević, Gojko Gojković, Branko Bunčić, Nikola Gojković, Mijo Gojković, Jovo Popović Tejin, Josip Cicvara, Nikola Krajnović, Rade Gojković, Pero Popović, Milan Popović, Pero Novković i Savo Maksimović, a kao nestali se vode Filip Gojković, Jovo Žestić, Jovo Popović Simin i Slobodan Kukić, a mučenja i zlostavljanja preživjeli su Mijo i Jovo Krajnović, Branko Stanković, Nikola Ivanović, te Milka Bunčić i Jovo Žestić.

No međutim, i pod pretpostavkom da je I-opt. Damir Kufner i bio stvarni zapovjednik postrojbe dragovoljaca pripadnika Zbora narodne garde sa šireg područja Pakraca, pod formacijskim nazivom „Vod Vojne policije VP 3026 Pakrac pri 76. samostalnom bataljunu Zbora narodne garde“, navedeni optuženik ne bi mogao odgovarati za terećeno kazneno djelo ratnog zločina iz čl. 120. st. 1. OKZ RH po modelu zapovjedne odgovornosti, postavljenom u čl. 167. a. Kaznenog zakona, kako ga tereti optužba, budući navedeni zakon nije bio u primjeni kada je optuženo kazneno djelo počinjeno, već bi kaznena odgovornost optuženika bila moguća kroz oblik utvrđenja iste nečinjenjem komisivno-omisivnog delikta, što u konkretnom slučaju znači da bi navedeni optuženik mogao tek odgovarati za one radnje kaznenog djela ratnog zločina, koje su počinjene nakon što je saznao da je prva radnja koja predstavlja kazneno djelo ratnog zločina počinjena, a on nakon toga nije poduzeo radnje za sprječavanje daljnjih činjenja kaznenih djela, a počinitelje sankcionirao. Kako tijekom ovog

kaznenog postupka nije proveden niti jedan dokaz kojim bi se utvrdila činjenica je li i kada I-opt. Damir Kufner saznao za počinjena kaznena djela za koja je optužen, budući se optužba zasniva na u ovom slučaju nedopuštenom modelu zapovjedne odgovornosti, sadržane u čl. 167. a. Kaznenog zakona, odlučna činjenica je li i kada I-optuženik saznao za počinjenje kaznenog djela, utvrđena je kroz njegov iskaz – obranu, u kojoj je iskazao da je za događaje u Marinom Selu saznao prvi puta kada se nalazio u Zagrebu nakon pada Vukovara, dakle, nakon 18. studenoga 1991.g. (potvrdio svjedok Gojko Brzica), tako da bi on u tom slučaju mogao odgovarati samo za događaje nakon 18. studenoga 1991.g. i zbog nesankcioniranja počinitelja, a ne kako ga optužba tereti, za sve radnje inkriminacije, no međutim, kako nije dokazano da je I-optuženik bio stvarni zapovjednik navedene postrojbe Vojne policije u inkriminirano vrijeme, sud nije ocjenjivao i odlučivao o daljnjim navedenim tezama optužbe, jer kada nije dokazana temeljna teza optužbe o stvarnom zapovijedanju voda Vojne policije od strane I-optuženika, nije bilo pravnog osnova i potrebe za ocjenom odgovornosti koja slijedi iz funkcije zapovjednika, bilo stvarnog, bilo formalnog.

Imajući u vidu činjenicu da je sud u odnosu na I-optuženika donio presudu kojom se I-optuženik oslobađa od optužbe, na temelju čl. 123. st. 1. ZKP-a, odlučio da troškovi kaznenog postupka iz čl. 119. st. 1. – 5. ZKP-a, te nužni izdaci I-optuženika i nužni izdaci i nagrada njegovog branitelja, padaju na teret proračunskih sredstava.

U odnosu na III-opt. Pavla Vancaša

III-opt. Pavlu Vancašu stavlja se na teret da je inkriminirane zgrade postupao protivno čl. 3. st. 1. toč. a. IV. Ženevske konvencije od 12. kolovoza 1949.g., kojom je zabranjeno da se u slučaju oružanog sukoba koji nema međunarodni karakter, a koji izbije na području jedne od visokih stranaka ugovornica, prema civilima i ratnim zarobljenicima nečovječno postupi, a zabranjeni su nasilje protiv života i tijela, osobito sve vrste ubojstava, sakaćenja, okrutnog postupanja i mučenja, protivno čl. 13. kojim je zaštićeno postupanje prema cjelokupnom stanovništvu sa svrhom ublažavanja patnji prouzročenih ratom i čl. 32. kojim je strankama ugovornicama izričito zabranjeno poduzimanje bilo kakvih mjera takve prirode da prouzrokuju bilo tjelesne patnje ili istrebljenje zaštićenih osoba koje su u njihovoj vlasti, a ta se zabrana ne odnosi samo na ubojstvo, mučenje, tjelesne kazne, sakaćenje i medicinske ili znanstvene pokuse nepotrebne za liječenje zaštićene osobe, nego i na sve druge okrutnosti bilo da ih čine civili ili vojni službenici.

Kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona RH, za koje se optužuje III-opt. Pavao Vancaš, čini onaj tko kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba, nečovječno postupi prema civilnim osobama i nanosi im velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta i zdravlja.

Kako je III-opt. Pavao Vancaš porekao počinjenje kaznenog djela za koje se tereti, sporne činjenice je li inkriminirane zgrade zatočene civile Nikolu Ivanovića i Branka Grujića

tjerao da se međusobno udaraju, a kada oni to nisu činili na njemu zadovoljavajući način, sam ih udarao palicom i rukama po tijelu, a zatočenicu Milku Bunčić, koja je pobjegla, a zatim bila pronađena i vraćena, nakon dovođenja izudarao rukama i palicom po glavi i tijelu, utvrđene su kroz iskaz III-opt. Pavla Vancaša i iskaz svjedoka ošt. Milke Bunčić.

III-opt. Pavao Vancaš u svojoj je obrani iskazao da je s punkta u Gaju, u motel bio raspoređen tek 05. siječnja 1992.g., a u isti se premjestio nakon 15. siječnja 1992.g., a nakon što je jednog dana u njegovom dežurstvu nestala jedna žena (ošt. Milka Bunčić) bio je zadirkivan od svojih suboraca da loše obavlja svoje dužnosti, zbog čega je bio ljut, te kada su tu ženu pronašli i vratili ju u motel, zbog ljutnje refleksno je istu ošamario dva puta, a nije ju tukao gumenom palicom, dok, što se tiče druge dvojice civila, on niti jednoga od njih nije tukao, već je upravo suprotno, s njima bio u dobrim odnosima, a kako su mu rekli da se bave lovom i u tome imaju iskustava, obojicu ih je vodio u lov oko motela, a oni su njemu pokazivali kako i što treba loviti.

Ovako iznesenu obranu III-opt. Pavla Vancaša, glede njegovog odnosa u inkriminirao vrijeme s Nikolom Ivanovićem i Brankom Grujićem, sud je prihvatio kao vjerodostojnu i istinitu, jer niti jedan izvedeni dokaz nije uputio sud na drugačiji zaključak, odnosno da je upravo III-optuženik osoba koja bi tjerala Nikolu Ivanovića i Branka Grujića da se međusobno udaraju, a potom ih i sam tukao, kao i što je suštinski prihvatio kao vjerodostojnu i istinitu obranu III-optuženika glede uporabe fizičke sile i broja zadanih udaraca ošt. Milki Bunčić nakon njenog bijega i vraćanja u motel, budući je taj dio iskaza suglasan iskazu ošt. Milke Bunčić, dok sud nije prihvatio kao istinit onaj dio njegovog iskaza u kojem je rekao da je tom zgodom Milki Bunčić zadao dva, ne jaka, šamara, a nije ju tukao gumenom palicom, budući je isti iskaz u tom dijelu suprotan iskazu ošt. Milke Bunčić, cijeneći da je takav iskaz III-optuženika upravljen na umanjenje njegove odgovornosti za nespornu uporabu fizičke sile prema oštećenici kritične zgrade.

Naime, svjedok Milka Bunčić u svom je iskazu (kojem je sud u cijelosti poklonio vjeru) navela da nju kao ženu u Marinom Selu nisu tukli, a kada su ju vratili u hotel, nakon bijega, ispitivao ju je neki zagorac koji ju je dva puta udario pendrekom po leđima, a Nikola Ivanović i Nikola Grujić su joj govorili da su njih tjerali da se međusobno tuku, ali se ne sjeća tko ih je na to tjerao.

Analizom ovako utvrđenog činjeničnog stanja glede inkriminacije za koju se tereti III-optuženik, sud je nedvojbeno utvrdio (jer to slijedi iz obrane III-optuženika i iskaza svjedoka ošt. Milke Bunčić) da je III-optuženik inkriminirane zgrade prema Milki Bunčić uporabio fizičku silu te joj zadao dva udarca pendrekom po leđima, kao i da su za vrijeme boravka u Marinom Selu, Nikolu Ivanovića i Branka Grujića tjerali da se međusobno udaraju – tuku (jer to slijedi iz iskaza svj. Milke Bunčić), dok, međutim, nije utvrđeno da bi III-optuženik, pored ova dva udarca palicom po leđima, Milki Bunčić zadao još bilo koji udarac u tijelo, a posebno da bi ju izudarao rukama po glavi i tijelu, na način i intenzitetom kako to tvrdi optužba, a da o tome, da se to doista i dogodilo, navedeni svjedok ne bi iskazivao, odnosno, toga se ne bi sjećala kao važnog detalja događanja nakon što je vraćena u Marino

Selo, posebno ako bi takvo ponašanje III-optuženika izazvalo velike patnje, bolove i ozljede zdravlja, kao što nije utvrđeno vrijeme kada je (po iskazu svj. Milke Bunčić, nakon odlaska Mije i Jove Krajnovića iz Marinog Sela 24. studenoga 1991.g., više ih nisu tukli, niti gnjavili) i tko Nikolu Ivanovića i Nikolu Grujića tjerao da se međusobno udaraju – tuku, a posebno nije utvrđeno da bi to u inkriminirano vrijeme, na način opisan u optužbi /tjerao da se međusobno tuku, a kada nije bio zadovoljan kako su oni to činili, sam ih tukao/, učinio III-opt. Pavao Vancaš (jer je svj. Milka Bunčić izjavila da se toga ne sjeća).

Imajući u vidu utvrđene činjenice, ovaj sud smatra da nije dokazano da je III-opt. Pavao Vancaš počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZ RH, odnosno da je kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba u kojem je Republika Hrvatska bila tijekom 1991. i 1992.g., nečovječno postupao prema civilnim osobama i nanosio im velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta i zdravlja, jer izvedenim dokazima i utvrđenim činjenicama nisu potvrđeni navodi optužbe, odnosno, nije dokazano da je III-optuženik u inkriminiranom razdoblju nečovječno postupao prema civilnim osobama Nikoli Ivanoviću i Branku Grujiću (tjerao ih da se međusobno tuku) i nanosio im velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta i zdravlja (sam ih udario palicom i rukama po tijelu), a utvrđene činjenice da je III-optuženik kritične zgode Milki Bunčić zadao dva udarca pendrekom po leđima, bez činjeničnog utvrđenja da je Milki Bunčić nanosio druge patnje i ozljede tjelesnog integriteta (udarajući ju rukama i palicom po glavi i tijelu, kako to tvrdi optužba), ne predstavljaju onu količinu nedopuštenog ponašanja prema zatočenim civilima koja je zaštićena čl. 3. st. 1. toč. a. (sakaćenje, okrutno postupanje i mučenje) i čl. 13. i 32. IV. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949.g., ovaj sud navode na zaključak da nije dokazano da je III-optuženik počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZ RH, zbog čega ga je sud, na temelju čl. 354. st. 3. Zakona o kaznenom postupku, za navedeno kazneno djelo oslobodio od optužbe.

Imajući u vidu činjenicu da je sud u odnosu na III-optuženika donio presudu kojom se III-optuženik oslobađa od optužbe, na temelju čl. 123. st. 1. ZKP-a, odlučio je da troškovi kaznenog postupka iz čl. 119. st. 2. toč. 1. – 5. ZKP-a, te nužni izdaci III-optuženika i nužni izdaci i nagrada njegovog branitelja, padaju na teret proračunskih sredstava.

U odnosu na VI-opt. Antuna Ivezića

VI-opt. Antunu Iveziću stavlja se na teret da je inkriminirane zgode postupao protivno čl. 3. st. 1. toč. a. IV. Ženevske konvencije od 12. kolovoza 1949.g., kojom je zabranjeno da se u slučaju oružanog sukoba koji nema međunarodni karakter, a koji izbije na području jedne od visokih stranaka ugovornica, prema civilima i ratnim zarobljenicima nečovječno postupi, a zabranjeni su nasilje protiv života i tijela, osobito sve vrste ubojstava, sakaćenja, okrutnog postupanja i mučenja, protivno čl. 13. kojim je zaštićeno postupanje prema cjelokupnom stanovništvu sa svrhom ublažavanja patnji prouzročenih ratom i čl. 32. kojim je strankama ugovornicama izričito zabranjeno poduzimanje bilo kakvih mjera takve prirode da

prouzrokuju bilo tjelesne patnje ili istrebljenje zaštićenih osoba koje su u njihovoj vlasti, a ta se zabrana ne odnosi samo na ubojstvo, mučenje, tjelesne kazne, sakaćenje i medicinske ili znanstvene pokuse nepotrebne za liječenje zaštićene osobe, nego i na sve druge okrutnosti bilo da ih čine civili ili vojni službenici.

Kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona RH, za koje se optužuje VI-opt. Antun Ivezić, čini onaj tko je, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba ubijao, mučio i nečovječno postupao prema civilnim osobama i nanosio im velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta i zdravlja.

VI-opt. Antun Ivezić u svojoj obrani je naveo da nije bio pripadnik voda Vojne policije u vrijeme kada su se događali navedeni zločini, već se istom vodu pridružio krajem studenoga ili početkom prosinca 1991.g., a do trenutka kada je pristupio tom vodu bio je pripadnik „Tigrova“ u Zagrebu, do mjeseca rujna 1991.g., a onda se priključio braniteljima u obrani Lipika, te je negdje od sredine listopada 1991.g. do konca studenoga bio u Prekopakri, gdje je saznao da se formira interventni vod pod zapovjedništvom stranca po nadimku „Gadafi“, tako da je došao u motel na ribnjacima, gdje je proveo kratko vrijeme, a onda je bio raspoređen na punkt u Gaju s kojeg je nakon 7-9 dana upućen u Međarić, gdje se zadržao do Božića 1991.g.

Sud nije prihvatio kao istinit iskaz (obranu) VI-optuženika, u dijelu u kojem tvrdi da nije bio pripadnik voda Vojne policije u inkriminirano vrijeme, u mjesecu studenom 1991.g., jer je ovaj dio njegovog iskaza protivan iskazu svj. Dubravka Klaića koji je iskazao da je vodu Vojne policije u Marinom Selu pristupio u mjesecu studenom 1991.g., te nakon što je uzeo odoru i naoružanje, da je otišao u motel u „Ribarsku kolibu“, gdje je stigao u večernjim satima, a tamo je zatekao Gojka Brzicu, Boru i Damira Čataka, Tomicu Poletta, Željka Tutića, ali i Antuna Ivezića, kao i još neke ljude, cijeneći da je ovako iznesena obrana VI-optuženika upravljena na otklanjanje njegove eventualne kazneno-pravne odgovornosti.

Kako je VI-opt. Antun Ivezić porekao počinjenje kaznenog djela za koje se tereti, sporne činjenice je li u inkriminirano vrijeme (opisano pod toč. 3. a.) mučio i usmratio zatočene srpske civile Filipa Gojkovića, Josipa Cicvaru, Nikolu Gojkovića, Jovu Popovića i Slobodana Kukića, (opisano pod toč. 3. e.) mučio i usmratio zatočene srpske civile Jovu Žestića, Branka Bunčića i Jovu Popovića Tejinog i (opisano pod toč. 3. f.) mučio i usmratio zatočene srpske civile Radu Gojkovića, Savu Maksimovića, Peru Novkovića i Milana Popovića, utvrđene su kroz iskaze preživjelih svjedoka Jove Krajnovića, Mije Krajnovića, Milke Bunčić i Branka Stankovića.

U svom iskazu svjedok Jovo Krajnović naveo je da su 15. studenoga 1991.g. „Eki“, Poletto, Kec i Andriato iz podrumskih prostorija motela u Marinom Selu odveli Filipa Gojkovića, Nikolu Gojkovića, Milu Gojkovića i Josipa Cicvaru, nakon čega su uskoro čuli rafal iz automatskog oružja, a potom još 4 pojedinačna hica, a da su slijedećeg dana, 16. studenoga 1991.g., Poletto i Andriato izrezali križ na prsima Slobodanu Kukiću te ranu posuli solju, a Andriato istoga dana Nikoli Ivanoviću let-lampom palio dlake po tijelu, a to zna jer je gledao svojim očima. Dana 18. studenoga 1991.g., Poletto, Andriato i još trojica vojnika s

puškama natjerali su Peru Novkovića, Radu Gojkovića, Jeku Žestić, Milku Bunčić, Branka Bunčića, njegovog oca Miju Krajnovića i njega, da jedan drugoga polijevaju hladnom vodom, od čega se Rade Gojković srušio na mjestu i umro, a iste večeri nakon toga vidio je kako „Boro Gojko“ – „Eki“ i Andriato, Nikoli Krajnoviću sjeku rupu na uhu, stavljaju u rupu metak, metak spajaju sa žicom, te potom vojničkim induktorom proizvode struju. Iste večeri vidio je Andriata kako Peri Novkoviću, Savi Gojkoviću, Milanu Popoviću i Nikoli Krajnoviću sječe uši, a njegovog oca (Miju Krajnovića) natjerali su da pojede uho jednog od njih, nakon čega su Savu Maksimovića, Peru Novkovića i Milana Popovića odvezli u nepoznatom pravcu, kada su čuli jedan rafal iz automatskog oružja, a nakon toga 4 ili 5 pojedinačnih pucnjeva, a on je sutradan na udaljenosti od 100-tinjak metara od hotela pronašao Peru Popovića mrtvog, te ga je s Brankom Stankovićem sahranio, a popodne su njegovog oca, Branka Stankovića i njega odveli, te su sahranili Milana Popovića, Nikolu Krajnovića i Savu Gojkovića (pogrešno iskazao, radi se o Savi Maksimoviću). Pri sahranjivanju navedenih osoba, vidio je da su Pero Popović, Nikola Krajnović i Milan Popović usmrćeni iz oružja, dok je na Savi Gojkoviću (Maksimoviću) primijetio udubljenje do mozga u obliku „tri čoška“, koja ozljeda je mogla nastati od čekića, a najvjerojatnije od kundaka puške. Dana 19. studenoga 1991.g. vojnici Drago i Andriato odveli su navodno Branka Bunčića i Jovu Popovića u bolnicu u Popovaču, a oni se nakon odlaska kod „liječnika“ više nikada nisu vratili, da bi ih potom zakopali Nikola Ivanović i Branko Stanković. Neke ljude koji su ih zlostavljali, on poznaje od ranije, tako da je posebno naveo da je od ranije poznao Antu Andriata iz Kusonja, jer se njegova (svjedokova) sestrična Saveta udala za njegovog strica Tončija, koji živi u Kusunju, tako da je njegova rođakinja Saveta strina Ante Andriata. Poletto je iz Dobrovca i ima 3 ili 4 brata, a za „Ekija“ ne zna od kud je.

Svjedok Mijo Krajnović u svom iskazu naveo je da su ih u Marinom Selu tukli, gazili, mučili i ubijali Ante Andriato iz Kusonja, koji se volio hvaliti da je on Ante Pavelić, „Vlado Kec“ iz Pakraca koji je porijeklom bio Mađar, Poletto za kojeg ne zna ime, a četvrti je bio „Boro Gojko“ po nadimku „Eki“. Njihova imena zna jer su oni bili u hotelu i imena su im pisala na vratima soba, a na jednoj sobi je pisalo „Boro Gojko i Ante Andriato jednako smrt“. Ova četvorica su „mesari“ koji su ih zlostavljali, rezali im uši i tjerali ih da jedu uši, tako da su Nikoli Krajnoviću, Peri Novkoviću i Milanu Popoviću odsjekli uši i natjerali ih da pojedu svoje uši, dok su njega natjerali da pojede uho Save zv. „Bosanac“ (misli na Savu Maksimovića) koji je radio u staklani. Njih su poslije odveli „Boro Gojko“ i još 3-4 vojnika i kasnije je vidio da su ih ubili, jer je on njih kasnije sahranjivao. Što se tiče ljudi koji su bili s njim u Marinom Selu, Andriato, Kec, Boro (misli na Boru Gojka) i Poletto su bili „glavni majstori“ i oni su ubili Gojka Gojkovića, Nikolu Gojkovića, Miju Gojkovića, Filipa Gojkovića, Jovu Popovića, Jovu Žestića, Josipa Cicvaru, te Slobodana Kukića, koji su likvidirani rafalno, što se moglo čuti, a nakon toga to su još „popravljali“ pojedinačno. Sjeća se da je struju na induktoru puštao Poletto, a da je Andriato sjekao ljudima uši, jer je zasjekao i njega. Za Poletta se sjeća da je bio mlađi i nešto sitniji, Kec je bio krupan, Andriato je bio viši i mršav, a „Boro Gojko“ niži, ali deblji i njih četvorice se svakako sjeća. Pored ove četvorice, još su ih tukla ona dvojica zagrepčana (njegovog sina i njega), dok ih drugi vojnici, odnosno nitko drugi nije tukao, niti su dolazili kod njih i s njima imali bilo kakve veze (iskaz od 08. prosinca 2008.g., listovi 1845-1847/VI spisa).

Ispitana kao svjedok, Milka Bunčić navela je da je u Marino Selo dovedena prisilno u studenome 1991.g. i tamo je zatekla više muških osoba, od kojih je prepoznala svoje susjede Radu Gojkovića, Slobodana Kukića, Jovu Žestića, Jovu Cicvaru i nekog Savu kojem ne zna prezime, a s njima je u podrumu bio i Mijo i Jovo Krajnović iz Kipa. Dok je boravila u Marinom Selu, ona nije dobijala batine, a muškarce koji su bili s njima, odvodili su u drugu prostoriju i tamo su ih tukli. Tako su jednog doveli nakon što je pretučen, te je on sjedio na stolici, a kada je došao jedan policajac i rekao mu da ustane, on to nije učinio, a ona je vidjela da mu curi krv iz usta te im je rekla da je on mrtav. Sjeća se da su Josip Cicvara i Slobodan Kukić odvedeni i da se više nikada nisu vratili, a mučili su i Miju i Jovu Krajnovića, tako da joj je Mijo govorio da su mu rezali uho i da je jeo neko uho, a Jovo joj je pričao da su ga tukli i što su mu sve radili kad su ga izvodili iz podruma, kao i da su njenog susjeda Slobodana (misli na Kukića) solili. Mijo i Jovo Krajnović nisu joj rekli tko im je to radio, već su samo vikali da ih boli. Jednom prilikom su im rekli da se moraju okupati, ali ne zna tko im je naredio da se peru hladnom vodom, jer ona nije znala kako se oni zovu, budući su imali svoje nadimke. Jovu Žestića su otjerali u hladnu vodu ispred hotela, nakon čega su rekli da je Jovo umro. Od vojnika koji su im to radili, zna da je bio neki kojeg su zvali „Eki“, koji je bio nizak, plav, iz Kusonja, a majka mu je bila Srpkinja i to joj je rekao Jovo Krajnović, budući je on iz sela iz kojeg je i „Ekijeva“ majka, a također je bio i neki Poletto, koji je bio viši, mlad, plav, a misli da je iz Dobrovca, a što se tiče nadimaka ostalih vojnika, drugih nadimaka se ne sjeća, jer su se vojnici stalno mijenjali, jedni su dolazili a drugi odlazili i imali su različite nadimke.

U svom iskaz svj. Branko Stanković naveo je da je uhićen negdje sredinom studenoga 1991.g. u jutarnjim satima, nakon čega su ga odvezli u Marino Selo, gdje je uveden u zgradu i jednu prostoriju gdje je već bilo puno ljudi. Neke je poznavao od ranije, a neke nije poznavao. Iz te prostorije pojedinačno su odvodili ljude u drugu prostoriju, gdje su ih tukli, tako da je on taj prvi dan od udaraca izgubio zube, poslije su mu rekli da izađe van i umije krv. U podrumu je stalno bilo mračno a svi prisutni su jako malo razgovarali, jer im nije bilo ni do kakvog razgovora, budući ih je sve boljelo od udaraca. U podrumu je vidio Miju Krajnovića i Miju Danojevića, kovača iz Kipa, kojeg je vidio kako mrtav sjedi na stolici. Prvi dan je vidio i Filipa Gojkovića, a Peru Novkovića je tek vidio kad je bio ubijen, jer je zajedno s Jovom Krajnovićem morao zakopavati leševe, kojom prigodom su ih čuvali neki vojnici. U tom prostoru vidio je također Gojka Gojkovića, Branka Bunčića, Jovu Popovića Tejinog, Petra Popovića, Nikolu Krajnovića i Milana Popovića, a sjeća se da je zakopavao neke ljude. U tih 10 dana dok je boravio u Marinom Selu, svakodnevno su ih tukli, ali se ne sjeća čime su ih tukli, niti bi mogao prepoznati vojnike koji su ih tukli, s obzirom na protek vremena od kada se to dogodilo, jer prije toga događaja nikoga od njih nije poznavao.

Sud je iskaze svjedoka Jove Krajnovića, Mije Krajnovića, Milke Bunčić i Branka Stankovića ocijenio kao vjerodostojne (istinite), jer su svjedočili o činjenicama koje su neposredno opažali i doživljavali, a sud u njihovim iskazima nije našao elemenata koji bi upućivali da bi svojim svjedočenjem optuženike neosnovano teretili za nešto što oni nisu počinili, posebno imajući u vidu iskaz Mije Krajnovića, koji je iskazao u ovom kaznenom postupku da on ne želi neosnovano teretiti bilo koga za nešto što ta osoba nije učinila, što njegovom iskazu daje posebnu dozu vjerodostojnosti.

Analizom ovako utvrđenog činjeničnog stanja, glede inkriminacije za koju se tereti VI-opt. Antun Ivezić, sud je nedvojbeno utvrdio (jer to slijedi iz iskaza svjedoka ošt. Jove i Mije Krajnovića), da su zatočene srpske civile Filipa Gojkovića, Nikolu Gojkovića, Jovu Popovića i Josipa Cicvaru tukli, mučili (rezali im uši, tjerali da te uši pojedu, nožem na prsima napravili križ te u ranu stavljali sol), a potom i usmrtili 15. studenoga 1991.g. Ante Andriato, VI-opt. Tomica Poletto, V-opt. Željko Tutić zv. „Eki“ i osoba po nadimku „Vlado Kec“, da je Jovo Žestić umro 20. studenoga 1991.g. na daskama u podrumu uslijed batina i posljedičnih ozljeda (jer ga je po iskazu svj. Jove Krajnovića „Eki“ istukao „štangom“), koje mu je zadao V-opt. Željko Tutić zv. „Eki“, a da su Branka Bunčića i Jovu Popovića Tejinog usmrtili Ante Andriato i nepoznata osoba po nadimku „Drago“, nakon što su ih navodno odvezli u bolnicu u Popovaču, da su IV-opt. Tomica Poletto, Ante Andriato i tri neidentificirane osobe 18. studenoga 1991.g. natjerale zatočene civile da se međusobno polijevaju vodom, šmrkom, uslijed čega je Rade Gojković umro, a isto veče Ante Andriato je Nikoli Krjanoviću prosjekao uho i u otvor stavio metak, a IV-opt. Tomica Poletto ga je priključio na induktor i pustio struju, nakon čega je Ante Andriato odsjekao jedno uho Nikoli Krjanoviću, a Savi Maksimoviću, Peri Novkoviću i Milanu Popoviću odsjekao oba uha, Miji Krajnoviću zasjekao uho i natjerao ga da pojede uho Save Maksimovića, nakon čega u Ante Andriato, Tomica Poletto, „Boro Gojko“ („Eki“), „Vlado Kec“ i „Drago“ (neidentificirani pripadnici voda) kamionom odvezli u nepoznatom pravcu Nikolu Krajnovića, Milana Popovića, Savu Maksimovića i Peru Novkovića, te ih usmrtili iz automatskog oružja (svjedoci čuli rafalnu pucnjavu) i pištolja (svjedoci čuli i 4 ispaljena hica pojedinačno), dok međutim, nije utvrđeno (jer niti jedan izvedeni dokaz ne upućuje na to) da je VI-opt. Antun Ivezić zv. „Braja“ sudjelovao u bilo kojoj radnji (premlaćivanja, mučenja i ubijanja srpskih civila) koja je predmet ove inkriminacije, niti je potvrđena teza optužbe da je VI-opt. Antun Ivezić zv. „Braja“ u stvari osoba koja je pod pseudonimom „Ante Andriato“ počinila kazneno djelo za koje je optužen.

Naime, da nije dokazano da je VI-opt. Antun Ivezić Ante Andriato, ovaj sud je zaključio iz vrlo iscrpnih i konzistentnih iskaza svjedoka ošt. Jove Krajnovića i ošt. Mije Krajnovića, preživjelih sudionika i očevidaca svih događaja u Ribarskoj kolibi u Marinom Selu, koji su iskazali da je Ante Andriato iz Kusionja (za razliku od VI-optuženika koji je iz Lipika), da su ga poznavali od ranije jer je njihova rođaka Saveta udana za njegovog strica Tončija (Andriata), koji živi u Kusionju, tako da je Saveta strina Ante Andriata, slijedom čega navedene činjenice isključuju mogućnost da bi VI-opt. Antun Ivezić bio osoba koja je pri počinjenju terećenih kaznenih djela koristila pseudonim „Ante Andriato“, a da to svjedoci Jovo i Mijo Krajnović ne bi znali, odnosno, znali njegov pravi identitet (stvarno ime i prezime) i o tome svjedočili, posebno ako uzmemo u obzir da je Ante Andriato osoba koja se, pored IV-opt. Poletta i V-opt. Tutića zv. „Eki“, posebno isticala u mučenju i zlostavljanju navedenih svjedoka, tim više što VI-opt. Antuna Ivezića tijekom kaznenog postupka u radnji prepoznavanja (list 1846/V spisa) Jovo Krajnović nije prepoznao kao Antu Andriata, a iz iskaza svj. Mije Krajnovića slijedi da se te četvorice zlostavljača, iako je prošlo dosta vremena, dobro sjeća, te ih je sve i opisao, pa tako i Andriata koji je bio viši i mršav, no međutim, u okolnostima i pod pretpostavkom da su oba svjedoka, Jovo i Mijo Krajnović, očevici događaja koji su predmet inkriminacije, doista izvršili zamjenu identiteta osobe Ante Andriata, s kojim su u daljnjem tazbinskm srodstvu (preko svoje rođakinje Savete, a malo je vjerojatno da ne znaju za koga se udala njihova rođakinja), jer su navedeni svjedoci o toj

osobi, Anti Andriatu, višekratno svjedočili kao počinitelju predmetnih inkriminacija tijekom dokaznog postupka, niti jedan dokaz izveden tijekom kaznenog postupka, ne potvrđuje tezu optužbe da je upravo VI-opt. Antun Ivezić osoba koja bi počinila kazneno djelo za koje se tereti.

Ako se tomu doda da niti drugih dvoje preživjelih svjedoka, Milka Bunčić i Branko Stanković, u svojim iskazima niti u jednom dijelu nisu iskazali da je VI-opt. Antun Ivezić osoba koja je sudjelovala u mučenju i ubijanju zatočenih srpskih civila u Ribarskoj kolibi, a da je Mijo Krajnović, glede osoba koje su mučile i ubijale zatočene srpske civile, bio isključiv i precizan, te rekao da pored ove četvorice (Ante Andriato, Poletto, „Eki“ i „Vlado Kec“) i dvojice zagrepčana koji su istukli sina i njega, nitko drugi od prisutnih vojnika, nije ih tukao niti dolazio kod njih, sud smatra da nije utvrđeno da je VI-opt. Antun Ivezić počinio inkriminacije opisane u optužbi.

Sama činjenica da Ante Andriato nije bio evidentiran u popisu pripadnika voda Vojne policije, nije od odlučujućeg značaja za utvrđenje njegovog postojanja, boravka u Ribarskoj kolibi u Marinom Selu, njegovog identiteta i radnji koje je počinio u inkriminirano vrijeme, jer iz vrlo iscrpnih iskaza Jove i Mije Krajnovića slijedi da je upravo Ante Andriato osoba koja je počinila inkriminacije koje se stavljaju na teret VI-opt. Antunu Iveziću, a iz iskaza svj. Milke Bunčić slijedi da su se u prostoru Ribarske kolibe u Marinom Selu vojnici stalno mijenjali, jedni su dolazili, a drugi su odlazili i imali su različite nadimke, te je realno moguće da Ante Andriato u to vrijeme nije niti bio evidentiran kao pripadnik voda Vojne policije, kao što to nije bio niti Živko Kosijer (koji je nesporno cijelo vrijeme bio u motelu), a niti ona dva zagrepčana koji su pretukli i teško ozlijedili Jovu i Miju Krajnovića.

Imajući u vidu utvrđene činjenice, ovaj sud smatra da nije dokazano da je VI-opt. Antun Ivezić počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZ RH, odnosno, da bi, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba u kojem se nalazila Republika Hrvatska, u studenom 1991.g., ubijao, mučio i nečovječno postupao prema civilnim osobama i nanosio im velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta, jer izvedenom dokazima i utvrđenim činjenicama nisu potvrđeni navodi optužbe, odnosno, nije dokazano da bi VI-optuženik u inkriminiranom razdoblju, na način opisan pod toč. a. – mučio i usmratio zatočene srpske civile Filipa Gojkovića, Josipa Civaru, Nikolu Gojkovića, Jovu Popovića i Slobodana Kukića, na način opisan pod toč. 3. e. – mučio i usmratio zatočene srpske civile Jovu Žestića, Branka Bunčića i Jovu Popovića Tejinog i na način opisan pod toč. 3. f. – mučio i usmratio zatočene srpske civile Radu Gojkovića, Savu Maksimovića, Peru Novkovića i Milana Popovića, zbog čega ga je sud, budući da nije dokazano da je VI-optuženik počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZ RH, na temelju čl. 354. st. 3. Zakona o kaznenom postupku, za navedeno kazneno djelo oslobodio od optužbe.

Imajući u vidu činjenicu da je sud u odnosu na VI-optuženika donio presudu kojom se VI-optuženik oslobađa od optužbe, na temelju čl. 123. st. 1. ZKP-a, odlučio je da troškovi

kaznenog postupka iz čl. 119. st. 2. toč. 1. – 5. ZKP-a, te nužni izdaci VI-optuženika i nužni izdaci i nagrada njegovog branitelja, padaju na teret proračunskih sredstava.

U odnosu na osuđujući dio presude

Kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZ RH, za koje se optužuju IV-opt. Tomica Poletto i V-opt. Željko Tutić, čini onaj tko je kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba, ubijao, mučio i nečovječno postupao prema civilnim osobama i nanosio im velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta i zdravlja.

IV-opt. Tomica Poletto i V-opt. Željku Tutiću stavlja se na teret da su kao supočinitelji inkriminirane zgrade postupali protivno čl. 3. st. 1. toč. a. IV. Ženevske konvencije od 12. kolovoza 1949.g., kojom je zabranjeno da se u slučaju oružanog sukoba koji nema međunarodni karakter, a koji izbije na području jedne od visokih stranaka ugovornica, prema civilima i ratnim zarobljenicima nečovječno postupi, a zabranjeni su nasilje protiv života i tijela, osobito sve vrste ubojstava, sakaćenja, okrutnog postupanja i mučenja, protivno čl. 13. kojim je zaštićeno postupanje prema cjelokupnom stanovništvu sa svrhom ublažavanja patnji prouzročenih ratom i čl. 32. kojim je strankama ugovornicama izričito zabranjeno poduzimanje bilo kakvih mjera takve prirode da prouzrokuju bilo tjelesne patnje ili istrebljenje zaštićenih osoba koje su u njihovoj vlasti, a ta se zabrana ne odnosi samo na ubojstvo, mučenje, tjelesne kazne, sakaćenje i medicinske ili znanstvene pokuse nepotrebne za liječenje zaštićene osobe, nego i na sve druge okrutnosti bilo da ih čine civili ili vojni službenici.

Supočinitelji kaznenog djela su dvije ili više osoba koje zajednički donesu odluku, imaju zajedničku vlast nad djelom s drugim supočiniteljima, a zatim zajednički počine kazneno djelo na način da svaki od njih sudjeluje u samom počinjenju djela, pa makar i samo u jednoj radnji koja je obuhvaćena zakonskim opisom tog kaznenog djela.

IV-opt. Tomica Poletto u svojoj obrani porekao je počinjenje kaznenog djela za koje se tereti, te je naveo da je Vojnoj policiji pristupio u studenom 1991.g., kada ga je po dolasku u motel u Marinom Selu „Gadafi“ uputio na punkt u mjestu Gaj, u kojem je pronašao jednu kuću u kojoj je zajedno živio sa nevjenčanom suprugom Mare Bude, tako da u Marino Selo na ribnjake uopće nije dolazio sve do svoga razduživanja, jer je imao zdravstvenih tegoba, tako da tamo nikoga nije mučio i zlostavljao, niti bilo što zna o uhićenim, zlostavljanim i ubijenim civilima.

Sud nije prihvatio kao istinit iskaz (obranu) IV-optuženika, da od mjeseca studenoga do svoga razduživanja iz Vojne policije iz Gaja nije odlazio u Marino Selo na Ribnjake i tamo bilo koga mučio i zlostavljalo, jer je ovakav njegov iskaz u suprotnosti s iskazima svjedoka

Jove Krjanovića, Mije Krajnovća i Milke Bunčić, koji su iskazali da je Poletto osoba koja je mučila i ubijala zatočene srpske civile, cijeneći da je ovako iznesena obrana optuženika upravljena na izbjegavanje njegove kazneno-pravne odgovornosti.

V-opt. Željko Tutić u svojoj obrani je porekao počinjenje kaznenog djela za koje se tereti, te je naveo da u mjesecu studenom 1991.g. nije bio u Marinom Selu, već da je s obitelji bio u mjestu Punat na otoku Krku, a da je s otoka Krka prema Pakračkoj Poljani krenuo 28. studenoga 1991.g. Po dolasku u motel u Marinom Selu, primijetio je da ima jako puno vojnika i da se osniva Vojna policija kojoj je pristupio. Što se tiče nadimka „Eki“, koje je pisalo na jednim vratima u motelu u Marinom Selu, za isti nadimak smatra da su ga napisali neki zlonamjerni ljudi koji su tim nadimkom htjeli prikriti svoj identitet i svoje postupke, jer je tamo svakodnevno bilo puno vojske iz svih krajeva Republike Hrvatske.

Sud nije prihvatio kao istinit iskaz (alibi – obranu) V-optuženika, da do kraja mjeseca studenog 1991.g. nije bio u Marinom Selu, pa tako nije niti mogao počiniti inkriminacije za koje se tereti, jer je ovakav njegov iskaz u suprotnosti s iskazima svjedoka Milana Štrbca, koji je iskazao da ga je navedeni optuženik spasio nakon uhićenja, Duška Štrbca koji je potvrdio da je njegovog strica nakon uhićenja sredinom studenoga 1991.g. spasio Željko Tutić, kao i iskaza Jove Krajnovića, Mije Krajnovića i Milke Bunčić, koji su iskazali da je Željko Tutić zv. „Eki“ osoba koja je mučila i ubijala zatočene srpske civile (pri čemu se svjedok Jovo Krajnović u iskazivanju na raspravi od 14. prosinca 2010.g. samoinicijativno okrenuo prema optuženicima u sudnici i rukom pokazao prema V-opt. Željku Tutiću i rekao „ti si osoba po nadimku Eki“), cijeneći da je ovako iznesena obrana V-optuženika upravljena na izbjegavanje njegove kazneno-pravne odgovornosti.

Kako je V-opt. Željko Tutić pri prvom ispitivanju tijekom istrage iskazao da mu je nadimak „Eki“, a potom na glavnoj raspravi porekao da je njegov nadimak „Eki“, nego da je njegov nadimak „Deki“, sporna činjenica identiteta osobe s nadimkom „Eki“ utvrđena je iskazima svjedoka Milana Štrbca, Dražena Macure, Zdravka Čataka, Jove Krajnovića i Milke Bunčić.

Svjedok Milan Štrbac u svom iskazu naveo je da ga je nakon njegovog uhićenja, prema podrumu vodio vojnik Željko Tutić, za kojeg zna da mu je nadimak bio „Eki“, koji ga je pitao za ime i prezime i za brata, a zatim se njemu predstavio, a kada su došli pred podrum „Eki“ mu je rekao da se vrati natrag u motel. Tom prigodom je od Željka Tutića saznao da je dobar s njegovim bratom, a poslije rata je sa Željkom Tutićem bio u više navrata u lovu.

Svjedok Dražen Macura u svom iskazu, između ostalog, naveo je da od pripadnika voda poznaje osobu po nadimku „Dida“, Antuna Ivezića zv. „Braja“ poznaje jer su susjedi, Tomicu Poletta koji je s njim bio u vodu, a također zna i Željka Tutića zv. „Eki“, koji je bio u vodu na Ribnjacima u trenutku njegovog dolaska.

U svom iskazu svjedok Zdravko Čatak, između ostalog, iskazao je da je Željko Tutić u listopadu i studenom 1991.g. bio u Interventnom vodu, a u jednom trenutku ispitivanja obratio se V-opt. Željku Tutiću riječima, te ga nazvao „Eki“ (list 1904/VII-druga stranica).

Prilikom iskazivanja svjedoka Jove Krajnovića, na glavnoj raspravi 14. prosinca 2010.g., svjedok Jovo Krajnović u jednom trenutku samoinicijativno se okrenuo prema optuženicima u sudnici, rukom pokazao prema V-opt. Željku Tutiću i rekao „ti si osoba po nadimku Eki“.

Svjedok Milka Bunčić navela je da zna da je bio neki kojeg su zvali „Eki“, koji je bio nizak, plav, iz Kusonja (V-opt. Željko Tutić ima prebivalište u Kusonju), majka mu je bila Srпкиnja, koju okolnost joj je rekao Jovo Krajnović, budući je on iz sela iz kojeg je „Ekijeva“ majka.

Sud je iskaze navedenih svjedoka o ovoj činjenici ocijenio vjerodostojnim i istinitim, jer su o nadimku V-optuženika svjedočili spontano u ukupnosti svog iskazivanja o događajima koje su opazili u inkriminirano vrijeme, bez vidljive namjere da V-optuženika neosnovano terete svojim iskazima, zbog čega je sud iskaze navedenih svjedoka i prihvatio, te analizom istih nesporno utvrdio da je V-opt. Željko Tutić u inkriminirano vrijeme imao nadimak „Eki“.

Kako su IV-opt. Tomica Poletto i V-opt. Željko Tutić zv. „Eki“ porekli počinjenje kaznenog djela za koje se terete, sporne činjenice jesu li IV-optuženik i V-optuženik u inkriminirano vrijeme (opisano pod toč. 3. a.) – mučili i usmrtili zatočene civile Filipa Gojkovića, Jocića Cicvaru, Nikolu Gojkovića, Josipa Popovića i Slobodana Kukića, (opisano pod toč. 3. b.) – metalnom šipkom, rukama i nogama izudarali po tijelu i glavi Miju Danojevića, koji je uslijed toga zadobio srčani udar i u podrumu baze umro na stolici, (opisano pod toč. 3. g.) – gumenim palicama tukli zatočenike Branka Stankovića, Jovu Krajnovića i Miju Krajnovića; IV-opt. Tomica Poletto (opisano pod toč. 3. c. i d.) – tukao i strujom mučio Jovu Krajnovića, (opisano pod toč. 3. f. e.) – tukao Branka Bunčića, Jovu Popovića i Jovu Žestića, polijevao ih vodom, uslijed čega je Jovo Žestić preminuo, a Branka Bunčića i Jovu Popovića Tejinog, nakon navodnog odvođenja kod liječnika, usmrtio; – mučio i usmrtio zatočene srpske civile Radu Gojkovića, Savu Maksimovića, Peru Novakovića i Milana Popovića, utvrđene su kroz iskaze preživjelih svjedoka Jove Krajnovića, Mije Krajnovića, Milke Bunčić i Branka Stankovića.

U svom iskazu svj. Jovo Krajnović naveo je:

- (u odnosu na toč. 3. a. presude) da su 15. studenoga 1991.g. „Eki“, Poletto, „Kec“ i Andriato iz podrumskih prostorija motela u Marinom Selu odveli Filipa Gojkovića, Nikolu Gojkovića, Milu Gojkovića i Josipa Cicvaru, nakon čega su uskoro čuli rafal iz automatskog oružja, a potom još 4 pojedinačna hica, a da su slijedećeg dana, 16. studenoga 1991.g., Poletto i Andriato Slobodanu Kukiću izrezali križ na prsima te ranu posuli solju, a Andriato istoga dana Nikoli Ivanoviću let-lampom palio dlake po tijelu, a to zna jer je gledao svojim očima;

- (u odnosu na **toč. 3. b.** presude) da su dana 16. studenoga 1991.g. čuli kako u drugoj prostoriji Andriato, Poletto i Tutić tuku Gojka Gojkovića i Miju Danojevića, kovača iz Kipa, koji je imao preko 120 kg, nakon čega su ga hrvatski vojnici, među kojima su bili Andriato i „Vlado Kec“, ugurali u sobu te stavili na stolicu na kojoj je Mijo Danojević samo nekoliko puta uzdahnuo i potom se utišao, nakon čega je vrata prostorije otvorio „Eki“ te mu rekao „majku ti četničku, izadi još malo napolje“, a kako se Mijo Danojević nije mogao pomaknuti sa stolice, jer mu je glava visjela, „Eki“ je ušao u prostoriju te Miju Danojevića željeznom šipkom udario iza vrata tako jako da mu se iz odjeće na vratu zaprašilo, no međutim, nije se mogao pomaknuti jer je bio mrtav. Kao što je rekao, Mijo Danojević je umro od batina, a Gojka Gojkovića su istukli, a kako nije umro od batina, njega su izveli iz prostorije, strpali u kamion i odvezlo do rijeke na udaljenost od nekih 100-tinjak metara i tamo ga ubili iz puške, a to zna jer ga je drugi dan sahranio tamo, a na mjesto gdje je ubijen odveo ga je Poletto i Andriato /nije obuhvaćeno optužbom/. (Kako je svjedok događaj s Mijom Danojevićem identično opisao u svom iskazu tijekom istrage 02. srpnja 2008.g. i na glavnoj raspravi 14. prosinca 2010.g., a samo na raspravi od 09. prosinca 2008.g. rekao da je Miju Danojevića šipkom uradio Poletto, ovaj sud smatra da se u tom iskazu radi o nesvjesnoj grešci svjedoka o identitetu osobe koja je udarila Miju Danojevića, a što je svjedok ispravio na glavnoj raspravi 14. prosinca 2010.g., kada je na identičan način kao u istrazi iskazao da je šipkom Miju Danojevića udario „Eki“);

- (u odnosu na **toč. 3. c.** presude) da su dana 17. ili 18. studenoga 1991.g., nakon što su sahranili Peru Popovića, Milana Popovića, Nikolu Krajnovića i Savu Gojkovića, u prostorije u kojima su se nalazili pustili vodu iz ribnjaka koja je poplavila prostorije do visine otprilike 80 cm i voda je dopirala do dasaka na kojima su oni spavali, a na vrata prostorije oko 18,00 – 19,00 sati došao je Poletto te njemu naložio da izađe iz prostorije da malo prošetata. Kako je bio u niskim cipelama, morao je gaziti po vodi koja mu je bila do koljena, za koje vrijeme ga je Poletto tukao i valjao po toj vodi, a ostali hrvatski vojnici promatrali su što Poletto s njim radi te se smijali. Dok je on u niskim cipelama morao gaziti po vodi koja mu je bila do koljena, Poletto je u isto vrijeme na nogama imao ribarske čizme koje su mu dosezale do struka. Takvo maltretiranje trajalo je 10-15 minuta;

- (u odnosu na **toč. 3. d.** presude) iste večeri (17. ili 18. studenoga 1991.g.) njega su doveli u restoran motela, gdje je bilo 10-ak vojnika, stavili su ga na stolicu, na oba palca na nogama su mu priključili žicu koja je bila spojena s induktorom, nakon čega je Poletto počeo vrtjeti induktor, a on je osjetio strašnu bol po cijelom tijelu, što ga je veoma iscrpilo, nakon čega se samo skotrljao niz stepenice do podruma;

- (u odnosu na **toč. 3. e.** presude) dana 18. studenoga 1991.g. od batina koje je zadobio, umro je Jovo Žestić dok su ležali u podrumu, a njega su tukla 3 ili 4 vojnika, a istoga dana sjeća se da su Branko Bunčić i Jovo Popović otišli s Andriatom i „Dragom“ navodno u bolnicu u Popovaču, jer su im oni bar tako rekli, no međutim, koliko je njemu poznato, nakon odlaska kod „liječnika“ oni se više nikada nisu vratili, a čuo je da su njih zakopali Nikola Ivanović i Branko Stanković;

- (u odnosu na **toč. 3. f.** presude) dana 18. studenoga 1991.g. Poletto, Andriato, „Vlado Kec“ i još dvojica s puškama natjerali su Peru Novkovića, Radu Gojkovića, Jeku Žestić, Milku Bunčić, Branka Bunčića, njegovog oca Miju Krajnovića i njega, da jedan drugoga polijevaju hladnom vodom, od čega se Rade Gojković srušio na mjestu i umro, a iste večeri nakon toga vidio je kako „Boro Gojko“ – „Eki“ i Andriato, Nikoli Krajnoviću sjeku rupu na uhu, stavljaju u rupu metak, metak spajaju sa žicom, te potom na vojnički induktor proizvode struju. Iste večeri vidio je Andriata kako Peri Novkoviću, Savi Gojkoviću, Milanu Popoviću i Nikoli Krajnoviću sječe uši, a njegovog oca (Miju Krajnovića) natjerali su da pojede uho

jednog od njih, nakon čega su Savu Maksimovića, Peru Novkovića i Milana Popovića odvezli u nepoznatom pravcu, kada su čuli jedan rafal iz automatskog oružja, a nakon toga 4 ili 5 pojedinačnih pucnjeva, a on je sutradan na udaljenosti od 100-tinjak metara od hotela pronašao Peru Popovića mrtvog, te ga je s Brankom Stankovićem sahranio, a popodne su njegovog oca, Branka Stankovića i njega odveli, te su sahranili Milana Popovića, Nikolu Krajnovića i Savu Gojkovića (pogrešno iskazao, radi se o Savi Maksimoviću). Pri sahranjivanju navedenih osoba, vidio je da su Pero Popović, Nikola Krajnović i Milan Popović usmrćeni iz oružja, dok je na Savi Gojkoviću (Maksimoviću) primijetio udubljenje do mozga u obliku „tri čoška“, koja ozljeda je mogla nastati od čekića, a najvjerojatnije od kundaka puške,

- (u odnosu na **toč. 3. g. presude**) dana 23. ili 24. studenoga 1991.g., dan prije nego što će napustiti Marino Selo (a razmijenjeni su 24. studenoga 1991.g.), došli su „Eki“ i Andriato i pendrekom istukli njegovog oca i njega, potom ih gazili čizmana dok nije došao vojnik „Drago“ i obojicu ih istjerao iz sobe. „Eki“ je s još dvojicom vojnika došao kod njih u sobu i strašno je istukao Branka Stankovića, njegovog oca i njega, te mu je tom prilikom slomio rebra, a slijedeći dan kamionom je došao Pero Tutić te su ih odvezli u Daruvar, a u pratnji kamiona su bili Poletto i „Drago“. Kada su ih odvezli u policiju, tamo su bili iznenađeni kada su vidjeli koliko je on ozlijeđen.

Neke ljude koji su ih zlostavljali, on poznaje od ranije, tako da je posebno naveo da je od ranije poznao Antu Andriata iz Kusonja, jer se njegova (svjedokova) sestrična Saveta udala za njegovog strica Tončija, koji živi u Kusunju, tako da je njegova rođakinja Saveta strina Ante Andriata. Poletto je iz Dobrovca i ima 3 ili 4 brata, a za „Ekija“ ne zna od kud je.

Sud je u cijelosti poklonio vjeru iskazu svjedoka Jove Krajnovića, jer je isti u tri navrata identično i konzistentno, s puno detalja i opisa, svjedočio o činjenicama koje je neposredno doživljavao i opažao, a sud u njegovom iskazu nije našao elemenata koji bi upućivali na zaključak da bi bilo kojeg optuženika neosnovano teretio za počinjenje bilo kojeg kaznenog djela, a da ovaj to doista i nije učinio. Uspoređujući sva tri iskaza svjedoka Jove Krajnovića, sud je utvrdio da su sva tri njegova iskaza identična u pitanju bitnih činjenica mjesta događanja, osoba koje su sudjelovale u pojedinim radnjama, bilo kao počinitelji tih radnji, bilo kao osobe koje su oštećene u tim radnjama, kao i posljedica nastalih radnji u obliku zadobivenih ozljeda i usmrćenja zatočenih srpskih civila, dok se njegovi iskazi u pojedinim segmentima samo razlikuju u pojedinim datumima radnji koje je opisivao u razdoblju od 15. do 24. studenoga 1991.g, kada je zajedno s ocem napustio Marino Selo, no međutim, te razlike u datumima jesu li su zatočeni srpski civili mučeni i ubijeni 15. ili 16., 17. ili 18. ili 19. studenoga 1991.g., nisu od odlučujućeg značaja za pravilno utvrđenje činjeničnog stanja i bitnih obilježja kaznenog djela za koje se optužuju IV i V-optuženici, a ovaj sud je kao vrijeme počinjenja terećenih kaznenih djela, uzeo datume koje je svjedok Jovo Krajnović naznačio kao datume tih događaja, u neposrednom ispitivanju pred ovim vijećem na glavnoj raspravi 14. prosinca 2010.g.

Svjedok Mijo Krajnović u svom iskazu naveo je da su ih u Marinom Selu tukli, gazili, mučili i ubijali Ante Andriato iz Kusonja, koji se volio hvaliti da je on Ante Pavelić, „Vlado „Kec“ iz Pakraca koji je porijeklom bio Mađar, Poletto za kojeg ne zna ime, a četvrti je bio

„Boro Gojko“ po nadimku „Eki“. Njihova imena zna jer su oni bili u hotelu i imena su im pisala na vratima soba, a na jednoj sobi je pisalo „Boro Gojko i Ante Andriato jednako smrt“, dakle, navedene osobe pred njim su govorili da su oni „merčepovci“ iako on nije znao tko je Merčep, ali su se oni tako predstavljali. Ova četvorica su „mesari“ koji su ih zlostavljali, rezali im uši i tjerali ih da jedu uši.

U svom iskazu nadalje naveo je:

- (u odnosu na **toč. 3. a.** presude) da su Andriato, „Kec“, Boro (misli na „Boru Gojka“) i Poletto odveli nedaleko zgrade Nikolu Gojkovića, Miju Gojkovića, Filipa Gojkovića, Jovu Popovića, Jovu Žestića, Cicvaru te Slobodana Kukića, te su ih likvidirali rafalno, što se moglo čuti, a nakon toga su to još „popravljali“ pojedinačno;

- (u odnosu na **toč. 3. b.** presude) Mijo Danojević je zatučen i umro je pred njima, nakon što su ga pretučenog doveli u podrum, a poslije su ga odvezli i izbacili negdje na cesti prema Garešnici, tako da je i čuo da je sahranjen u Garešnici na lokalnom groblju, a Gojko Gojković je odvezen i nikada se nije vratio;

- (u odnosu na **toč. 3. d.** presude) jednom je gledao kako njegovog sina Jovu muče strujom. Stavili su ga na stolicu, te mu priključili žice na stopala, a potom je taj induktor vratio Poletto. Tom prigodom također su Gojka Gojkovića zlostavljali, priključili ga na struju, nakon čega je ubijen, jer je poslije nestao, gubi mu se svaki trag i više se nije vratio;

- (u odnosu na **toč. 3. e.** presude) sjeća se da su Jovu Popovića – Tejinog i Branka Bunčića rekli da odvoze liječniku u Kutinu, ali im se poslije gubi svaki trag;

- (u odnosu na **toč. 3. f.** presude) sjeća se da su Nikolu Krajnoivća, Peru Novkovića i Milana Popovića zlostavljali, odsjekli im uši, natjerali ih da pojedu svoje uši, dok su njega natjerali da pojede uho Save zv. „Bosanaac“ (misli na Savu Maksimovića) koji je radio u staklani. Njih su poslije odveli „Boro Gojko“ i još 3-4 vojnika i kasnije je vidio da su ih ubili, jer je on njih kasnije sahranjivao.

Što se tiče ljudi koji su bili s njim u Marinom Selu, Andriato, Kec, Boro (misli na „Boru Gojka“) i Poletto su bili „glavni majstori“ i oni su ubili Gojka Gojkovića, Nikolu Gojkovića, Miju Gojkovića, Filipa Gojkovića, Jovu Popovića, Jovu Žestića, Josipa Cicvaru, te Slobodana Kukića. Sjeća se da je struju na induktoru puštao Poletto, a da je Andriato sjekao ljudima uši, jer je zasjekao i njega. Za Poletta se sjeća da je bio mlađi i nešto sitniji, „Kec“ je bio krupan, Andriato je bio viši i mršav, a „Boro Gojko“ niži, ali deblji i njih četvorice se svakako sjeća. Pored ove četvorice, još su ih tukla ona dvojica zagrepčana (njegovog sina i njega), dok ih drugi vojnici, odnosno nitko drugi nije tukao, niti su dolazili kod njih i s njima imali bilo kakve veze (iskaz od 08. prosinca 2008.g., listovi 1845-1847/VI spisa).

Sud je u cijelosti poklonio vjeru iskazu svjedoka Mije Krajnovića, jer je isti u dva navrata identično svjedočio o činjenicama koje je neposredno doživljavao i opažao, a sud u njegovom iskazu nije našao elemenata koji bi upućivali na zaključak da bi bilo kojeg optuženika neosnovano teretio za počinjenje bilo kojeg kaznenog djela, a da ovaj to doista i nije učinio, tim više što je navedeni svjedok u svom iskazu naveo „odmah želim reći koji su ih ljudi od vojnika koji su tamo bili, mučili, jer ne želim sve teretiti i ne želim da netko nevin zbog mog iskaza nastrada“, zbog čega je sud njegovom iskazu u cijelosti poklonio vjeru,

smatrajući ga istinitim, a ova njegova izjava njegovom iskazu daje posebnu dozu vjerodostojnosti.

U svom iskazu svjedok Milka Bunčić navela je da je u Marino Selo dovedena prisilno u studenome 1991.g. i tamo je zatekla više muških osoba, od kojih je prepoznala svoje susjede Radu Gojkovića, Slobodana Kukića, Jovu Žestića, Jovu Cicvaru i nekog Savu kojem ne zna prezime, a s njima je u podrumu bio i Mijo i Jovo Krajnović iz Kupa. Dok je boravila u Marinom Selu, ona nije dobijala batine, a muškarce koji su bili s njima, odvodili su u drugu prostoriju i tamo su ih tukli. Tako su jednog doveli nakon što je pretučen, te je on sjedio na stolici, a kada je došao jedan policajac i rekao mu da ustane, on to nije učinio, a ona je vidjela da mu curi krv iz usta te im je rekla da je on mrtav. Sjeća se da su Josip Cicvara i Slobodan Kukić odvedeni i da se više nikada nisu vratili, a mučili su i Miju i Jovu Krajnovića, tako da joj je Mijo govorio da su mu rezali uho i da je jeo neko uho, a Jovo joj je pričao da su ga tukli i što su mu sve radili kad su ga izvodili iz podruma, kao i da su njenog susjeda Slobodana (misli na Kukića) solili. Mijo i Jovo Krajnović nisu joj rekli tko im je to radio, već su samo vikali da ih boli. Jednom prilikom su im rekli da se moraju okupati, ali ne zna tko im je naredio da se peru hladnom vodom, jer ona nije znala kako se oni zovu, budući su imali svoje nadimke. Jovu Žestića su otjerali u hladnu vodu ispred hotela, nakon čega su rekli da je Jovo umro. Od vojnika koji su im to radili, zna da je bio neki kojeg su zvali „Eki“, koji je bio nizak, plav, iz Kusonja, a majka mu je bila Srpkinja i to joj je rekao Jovo Krajnović, budući je on iz sela iz kojeg je i „Ekijeva“ majka, a također je bio i neki Poletto, koji je bio viši, mlad, plav, a misli da je iz Dobrovca, a što se tiče nadimaka ostalih vojnika, drugih nadimaka se ne sjeća, jer su se vojnici stalno mijenjali, jedni su dolazili a drugi odlazili i imali su različite nadimke.

Sud je u cijelosti prihvatio kao vjerodostojan iskaz svjedoka Milke Bunčić, jer je ista svjedočila o činjenicama koje je neposredno opažala, a sud u njenom iskazu nije našao elemenata iz kojih bi mogao zaključiti da bi bilo koju osobu neosnovano teretila za počinjenje bilo koje radnje koja se stvarno i nije dogodila.

U svom iskaz svj. Branko Stanković naveo je da je uhićen negdje sredinom studenoga 1991.g. u jutarnjim satima, nakon čega su ga odvezli u Marino Selo, gdje je uveden u zgradu i jednu prostoriju gdje je već bilo puno ljudi. Neke je poznavao od ranije, a neke nije poznavao. Iz te prostorije pojedinačno su odvodili ljude u drugu prostoriju, gdje su ih tukli, tako da je on taj prvi dan od udaraca izgubio zube, poslije su mu rekli da izađe van i umije krv. U podrumu je stalno bilo mračno a svi prisutni su jako malo razgovarali, jer im nije bilo ni do kakvog razgovora, budući ih je sve boljelo od udaraca. U podrumu je vidio Miju Krajnovića i Miju Danojevića, kovača iz Kipa, kojeg je vidio kako mrtav sjedi na stolici. Prvi dan je vidio i Filipa Gojkovića, a Peru Novkovića je tek vidio kad je bio ubijen, jer je zajedno s Jovom Krajnovićem morao zakopavati leševe, kojom prigodom su ih čuvali neki vojnici. U tom prostoru vidio je također Gojka Gojkovića, Branka Bunčića, Jovu Popovića Tejinog, Petra Popovića, Nikolu Krajnovića i Milana Popovića, a sjeća se da je zakopavao neke ljude. U tih 10 dana dok je boravio u Marinom Selu, svakodnevno su ih tukli, ali se ne sjeća čime su ih tukli, niti bi mogao prepoznati vojnike koji su ih tukli, s obzirom na protek vremena od kada se to dogodilo, jer prije toga događaja nikoga od njih nije poznavao.

Sud je u cijelosti prihvatio kao vjerodostojan iskaz svjedoka Branka Stankovića, jer je isti svjedočio o činjenicama koje je neposredno opažao, a sud u njegovom iskazu nije našao elemenata iz kojih bi mogao zaključiti da je iskazivao o nečemu što doista nije doživio i opazio.

Kako su tijekom svog iskazivanja svjedoci Jovo Krajnović i Mijo Krajnović izjavili da je jedna od osoba koja ih je mučila, bila „Gojko Boro“, a onda višekratno iskazivali da je „Gojko Boro“ imao nadimak „Eki“ i u svojim daljnjim iskazima tu osobu dalje ili nazivali „Gojko Boro“ ili „Eki“, sporna činjenica je li osoba s nadimkom „Eki“ (V-opt. Željko Tutić) koristila pseudonim „Gojko Boro“, budući da takva osoba nije evidentirana kao pripadnik Vojne policije, utvrđena je kroz iskaze Jove Krajnovića i Mije Krjanovića.

Naime, Jovo Krajnović je u svom iskazu 09. prosinca 2008.g. naveo da ih je u Marinom Selu tuklo više osoba, Andriato iz Kusonja, Poletto, „Vlado Kec“ i „Bogo Gojko“ koji je imao nadimak „Eki“, a za taj nadimak je saznao jer mu je „Boro Gojko“ sam rekao da ima taj nadimak, da bi se na glavnoj raspravi od 14. prosinca 2010.g. tijekom iskazivanja da je „Eki“ tukao i prebijao sve zatvorenike, svjedok Jovo Krajnović samoinicijativno okrenuo prema optuženicima te prstom pokazao da je „Eki“ u sudnici i rukom pokazao na V-opt. Željka Tutića.

U svom iskazu Mijo Krajnović naveo je da su ih u Marinom Selu mučili Ante Andriato iz Kusonja, „Vlado Kec“ iz Pakraca, koji je porijeklom bio Mađar, Poletto i četvrti je bio „Boro Gojko“ po nadimku „Eki“, koji je bio niži, dečko 22-23 godine i bio je opasan. Kada je prvi put ispitivan, nije se mogao sjetiti njegovog nadimka „Eki“, ali mu je nadimak bio „na vrh jezika“. Znao je da ima nadimak koji mu tada nije došao u glavu, a to je bio nadimak „Eki“. Da je „Ekiju“ ime „Boro Gojko“, pročitao je na vratima štoka kada je nosio drva za ložiti im vatru.

Analizom navedenih iskaza sud je nedvojbeno zaključio da je osoba po nadimku „Eki“ V-opt. Željko Tutić, a da je on u inkriminirano vrijeme boravka u Marinom Selu, pored nadimka „Eki“, koristio i pseudonim „Boro Gojko“, kako bi istim sakrio svoj pravi identitet.

Analizom iskaza svjedoka Jove Krajnovića, Mije Krajnovića, Milke Bunčić i Branka Stankovića, koji su očevici događanja u inkriminiranom razdoblju, ovaj sud je nedvojbeno zaključio da su IV-opt. Tomica Poletto i V-opt. Željko Tutić zv. „Eki“ kao supočinitelji (zajedno s Antom Andriatom i neidentificiranim pripadnicima voda Vojne policije) u inkriminiranom razdoblju:

- (opisano pod **toč. 3. a.**) zatočene srpske civile Filipa Gojkovića, Josipa Cicvaru, Nikolu Gojkovića, Jovu Popovića i Slobodana Kukića udarali po tijelu metalnim šipkama, gumenim palicama i drvenim batinama, a potom ih usmrtili te, iako nema neposrednih dokaza da su ih oni usmrtili, posredni dokazi – činjenice-indicije da su navedene osobe utovarili u kamion i odvezli u pravcu Ilove, nakon čega su svjedoci čuli rafal iz automatskog oružja, a

potom i 4-5 pojedinačnih hitaca, da bi se potom navedenim oštećenima izgubio svaki trag, a kada su pronađena tijela Nikole Gojkovića i Josipa Cicvare, utvrđeno je da su umrli od strijelnih rana, čine zatvoreni krug indicija koje sudu ne ostavljaju drugu mogućnost, osim zaključka da su upravo oni (IV i V-optuženici, zajedno s Antom Andriatom) usmrtili Filipa Gojkovića, Josipa Cicvaru, Nikolu Gojkovića, Jovu Popovića i Slobodana Kukića,

- (opisano pod **toč. 3. b.**) izudarali metalnom šipkom, rukama i nogama po tijelu i glavi Miju Danojevića, koji je uslijed batinjanja dobio srčani udar i umro na stolici u podrumu baze,

- (opisano pod **toč. 3. c. i d.**) IV-opt. Tomica Poletto tukao i strujom mučio Jovu Krajnovića,

- (opisano pod **toč. 3. f.**) IV-opt. Tomica Poletto zapovjedio zatočenim civilnim osobama da se međusobno polijevaju vodom, šmrkom, uslijed čega je Rade Žestić umro, zatim tukao Jovu Krajnovića, a potom (zajedno s Antom Andriatom i neidentificiranim pripadnicima voda Vojne policije po nadimku „Vlado Kec“ i „Drago“), Savu Maksimovića, Peru Novkovića i Milana Popovića izveo iz zatvora, odvezao u nepoznatom pravcu i potom ih usmrtio, te iako nema neposrednih dokaza da ih je upravo IV-optuženik usmrtio (zajedno s Antom Andriatom, „Vladom Kecom“ i „Dragom“), posredni dokazi činjenice-indicije da su Nikolu Krajnovića, Peru Novkovića, Peru Popovića, Savu Maksimovića i Milana Popovića odvezli u nepoznatom pravcu, a sutradan Jovo Krajnović s Brankom Stankovićem sahranio Peru (Petra) Popovića, a popodne Jovo Krajnović, Mijo Krajnović i Branko Stanković sahranili Milana Popovića, Nikolu Gojkovića i Savu Maksimovića zv. „Bosanac“, čine zatvoreni krug indicija koje sudu ne ostavljaju drugu mogućnost osim zaključka da je upravo IV-opt. Tomica Poletto usmrtio Savu Maksimovića, Peru Novkovića i Milana Popovića,

- (opisano pod **toč. 3. g.**) V-opt. Željko Tutić zv. „Eki“ (zajedno s Antom Andriatom), gumenom palicom tukao zatočenike Branka Stankovića, Jovu Krjanovića i Miju Krajnovića,

kojim opisanim radnjama su IV-opt. Tomica Poletto i V-opt. Željko Tutić, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba, protivno čl. 3. st. 1. toč. a., čl. 13. i čl. 32. IV. Ženevske konvencije, mučili, nečovječno postupali prema civilnim osobama Jovi Krajnoviću, Miji Krajnoviću i Branku Stankoviću, nanoseći im velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta i zdravlja, a ubili Filipa Gojkovića, Josipa Cicvaru, Nikolu Gojkovića, Jovu Popovića, Slobodana Kukića i Miju Danojevića; IV-opt. Tomica Poletto još ubio Savu Maksimovića, Peru Novkovića i Milana Popovića i posredično usmrtio Radu Gojkovića (umro od polijevanja hladnom vodom), čime su kao supočinitelji počinili kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske.

Nasuprot tome, tijekom dokaznog postupka nije dokazano (opisano pod toč. 3. e.) da je IV-opt. Tomica Poletto (zajedno s neutvrđenim pripadnikom voda po nadimku „Vlado Kec“) mlatio Branka Bunčića, Jovu Popovića Tejinog i Jovu Žestića, te ih polijevali vodom, uslijed čega je Jovo Žestić preminuo, dok je Branka Bunčića i Jovu Popovića Tejinog odvezao navodno doktoru, da bi leševi Branka Bunčića i Jove Popovića Tejinog bili pronađeni 05. prosinca 1991.g., a kao uzrok smrti Branka Bunčića utvrđeno 13 prostrjelnih rana, dok je Jovo Popović Tejin zadobio višestruke prijelome kostiju s hematomima po cijelom tijelu i 7 prostrjelnih rana koje su uzrokovale smrt, jer niti jedan izvedeni dokaz ne upućuje da je to počinio IV-opt. Tomica Poletto, već upravo suprotno, iz iskaza svjedoka Jove Krajnovića slijedi da su Branka Bunčića i Jovu Popovića Tejinog „doktoru odvezli“ Ante Andriato i „Drago“, pa samim time i usmrtili navedene osobe, zbog čega je sud u presudi iz

činjeničnog opisa optužnice ispustio toč. 3. e., dakle, onaj dio za koji nije utvrđeno da je počinio IV-opt. Tomica Poletto.

Tijekom dokaznog postupka nije dokazano (opisano pod toč. 3. g.) da je IV-opt. Tomica Poletto gumenom palicom tukao zatočenike Branka Stankovića, Jovu Krajnovića i Miju Krajnovića, jer izvedeni dokazi i utvrđene činjenice ne upućuju na zaključak da je to počinio IV-opt. Tomica Poletto, već upravo suprotno, iz iskaza svjedoka Jove Krajnovića slijedi da su inkriminirane zgrade, večer prije odlaska iz Marinog Sela, Branka Stankovića, Jovu Krajnovića i Miju Krajnovića pendrekom istukli „Eki“ i Andriato, a IV-opt. Tomica Poletto je bio samo u kamionu kada su navedene oštećenike sutradan vozili u policiju u Daruvar, zbog čega je sud iz toč. 3. g., kao nedokazano izostavio IV-opt. Tomicu Poletta kao počinitelja navedene radnje.

Iako je tijekom dokaznog postupka iz iskaza svjedoka Jove Krajnovića utvrđeno da su IV-opt. Tomica Poletto, V-opt. Željko Tutić zv. „Eki“ i Ante Andriato, 16. studenoga 1991.g. zajedno tukli Miju Danojevića, kovača iz Kipa, koji je od batinjanja zadobio srčani udar i umro, i Gojka Gojkovića, a kako imenovani nije umro od batina, „strpali“ su ga u kamion i odvezli do rijeke na udaljenost od 100-tinjak metara i tamo ga ubili iz puške, a navedeni svjedok o tome ima saznanja jer su ga drugi dan na mjesto gdje je ubijen Gojko Gojković, odveli Poletto i Andriato, te ga je on tamo sahranio, sud o ovoj inkriminaciji nije odlučivao, niti je istu dodavao činjeničnom opisu događaja iz toč. 3. b., jer ista nije obuhvaćena optužbom koja se stavlja na teret IV-opt. Tomici Polettu i V-opt. Željku Tutiću, te bi dodavanjem i navedene inkriminacije činjeničnom opisu pod toč. 3. b., sud prekoračio granice optužbe.

Isto tako, iako je tijekom dokaznog postupka (u odnosu na toč. 3. f.) utvrđeno (iskazi Jove Krajnovića i Mije Krajnovića) da je 18. studenoga 1991.g. IV-opt. Tomica Poletto (zajedno s Andriatom, „Borom Gojkom“ i „Vladom Kecom“) odvezao Savu Maksimovića, Peru Novkovića, Milana Popovića, Nikolu Krajnovića i Petra Popovića, nakon čega se čuo rafal, a nakon toga i 4 ili 5 pojedinačnih pucnjeva, a sutradan su Jovo Krajnović, Mijo Krajnović i Branko Stanković sahranili navedene osobe, sud o ubojstvu Pere (Petra) Popovića, Pere Novkovića, niti o sudjelovanju „Bore Gojka“ – V-opt. Željka Tutića zv. „Eki“, u tim radnjama, nije odlučivao, jer ubojstvo Pere (Petra) Popovića i Pere Novkovića nisu sadržana u optužbi za koju se u toč. 3. f. tereti IV-opt. Tomica Poletto, niti se V-opt. Željko Tutić zv. „Eki“ tereti za navedenu inkriminaciju iz toč. 3. f., iako je svjedok Mijo Krajnović izjavio da je navedene civile (njih petoricu) odveo „Boro Gojko“, što je pseudonim V-opt. Željka Tutića zv. „Eki“, jer bi dodavanjem činjeničnom opisu inkriminacije za koju se tereti IV-opt. Tomica Poletto i ubojstva Pere – Petra Popovića i Pere Novkovića, kao i dodavanjem V-opt. Željka Tutića „Ekija“ kao supočinitelja navedene inkriminacije, sud prekoračio granice optužbe.

U ovom kaznenom postupku nisu utvrđene činjenice iz kojih bi proizlazio neki od zakonskih razloga za isključenje protupravnosti postupanja IV-opt. Tomice Poletta i V-opt. Željka Tutića zv. „Eki“, što znači da je IV-opt. Tomici Polettu i V-opt. Željku Tutiću zv.

„Eki“ bilo zabranjeno postupati protivno pravilima međunarodnog prava, te ubijati, mučiti, nečovječno postupati prema civilnim osobama i nanositi im velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta i zdravlja.

Glede subjektivnog odnosa IV-opt. Tomice Poletta i V-opt. Željka Tutića, njihova ubrojivost, sposobnost upravljanja postupcima i shvaćanje značenja i posljedica počinjenog, nisu dovedeni u sumnju, niti je obrana predlagala dokaze u tom pravcu. Iz utvrđenih činjenica da su IV i V-optuženici tempore criminis bili ubrojivi, dakle, svjesni počinjenog djela u smislu njegove zabranjenosti, sud je zaključio glede daljnje subjektivne činjenice (svijesti o protupravnosti), da su oni bili svjesni protupravnosti učinjenog, da im je zabranjeno, kršeći pravila međunarodnog prava, ubijati, mučiti i nečovječno postupati prema civilnim osobama i nanositi im velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta i zdravlja i da su oni to htjeli, pri tome nije bitno jesu li IV-opt. Tomica Poletto i V-opt. Željko Tutić znali koja točno pravila međunarodnog prava svojim postupanjem krše, bitno je da su znali da čine nešto što im je zabranjeno.

Iz navedenog proizlazi da su IV-opt. Tomica Poletto i V-opt. Željko Tutić, protivno navodima njihove obrane, skrivljenim i protupravnim radnjama ostvarili bitna obilježja krivičnog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, pa su za ovo kazneno djelo IV-opt. Tomica Poletto i V-opt. Željko Tutić oglašeni krivim.

Odlučujući o vrsti i visini sankcije koja bi odgovarala krivično-pravnoj odgovornosti IV-opt. Tomicu Poletta i V-opt. Željka Tutića, sud je imao na umu da je za kazneno djelo za koje su IV-optuženik i V-optuženik proglašeni krivim, kao kazna predviđena kazna od najmanje 5 ili kazna zatvora od 20 godina.

Imajući u vidu sve okolnosti koje utječu na izbor vrste i mjere krivično-pravne sankcije i svrhu kažnjavanja (čl. 4. st. 2., čl. 31. te čl. 37. OKZ RH), sud je uzeo u obzir da su IV-opt. Tomica Poletto i V-opt. Željko Tutić inkriminirane zgode postupali s maksimalnim stupnjem krivnje, direktnim umišljajem, svjesni protupravnosti svoga ponašanja, a pri svom postupanju su bili ubrojivi.

Pobude iz kojih su IV-optuženik i V-optuženik počinili kazneno djelo, treba promatrati kroz konkretnu situaciju oružane pobune lokalnih Srba protiv ustavno-pravnog poretka Republike Hrvatske, potpomognute jedinicama tzv. JNA na području Pakraca, Lipika i cjelokupne Pakračke Poljane, koji prostor je bio izložen svakodnevnim oružanim napadima i ratnim razaranjima pri kojima su pogibali hrvatski civili, ali i pripadnici Hrvatske vojske i policije. U takvim okolnostima IV-optuženik i V-optuženik, kao pripadnici Vojne policije, koja je bila dužna sprječavati svaku nezakonitost ponašanja bilo kojeg pojedinca, oni su upravo suprotno tome, kršeći pravila međunarodnog prava, nezakonito uhićene srpske civile ubijali, mučili i nečovječno postupali prema njima, no međutim, i u takvoj situaciji V-opt. Željko Tutić zv. „Eki“ izdvojio je i iz zatvora u Marinom Selu uklonio, odnosno spriječio da u

njega uđu tri člana obitelji Štrbac, kojim radnjama je navedenim osobama sasvim sigurno spasio živote, odnosno, onemogućio da i oni budu mučeni i ubijeni.

Od počinjenja kaznenog djela za koje se terete IV i V-optuženik, proteklo je gotovo 20 godina, i u odnosu na tu činjenicu protek vremena obično egzistira kao značajna olakotna okolnost na strani počinitelja kaznenog djela, no međutim, kako se ovdje radi o kaznenom djelu ratnog zločina, za koje zastara kaznenog progona ne nastupa, protek vremena od počinjenja kaznenog djela nije od značaja u ocjeni okolnosti pod kojima je kazneno djelo počinjeno.

Od okolnosti u kojima su počinitelji živjeli prije počinjenja djela za koje su osuđeni, sud je uzeo u obzir da IV-optuženik niti V-optuženik do sada nisu osuđivani.

Sud je također uzeo u obzir da su IV-optuženik i V-optuženik u vrijeme počinjenja kaznenog djela bile mlade osobe, stare po 25 godina.

U odnosu na držanje nakon počinjenja kaznenog djela, sud je ocijenio da je držanje IV-optuženika i V-optuženika tijekom kaznenog postupka bilo korektno, a oni svojim ponašanjem nisu ometali vođenje kaznenog postupka.

Imajući u vidu sve navedene okolnosti, sud je od olakotnih okolnosti IV-opt. Tomici Polettu uzeo u obzir njegovu dosadašnju neosuđivanost, korektno držanje tijekom kaznenog postupka u kojem nije ometao vođenje kaznenog postupka, relativnu mladost u vrijeme počinjenja kaznenog djela i da je otac jednog djeteta, a od otegotnih okolnosti da je kazneno djelo počinio s maksimalnim stupnjem kaznene odgovornosti, njegove posebne upornosti i brutalnosti u počinjenju kaznenih djela, kao i nastalih posljedica njegovog činjenja u obliku ubojstva 12 osoba i mučenja tri osobe, te je IV-opt. Tomicu Poletta osudio na kaznu zatvora u trajanju od 15 (petnaest) godina, cijeneći da će se izrečenom kaznom zatvora u odnosu na IV-optuženika ostvariti svrha kažnjavanja, kako u vidu specijalne, tako i u vidu generalne prevencije.

Imajući u vidu sve navedene okolnosti, sud je od olakotnih okolnosti V-opt. Željku Tutiću uzeo u obzir njegovu dosadašnju neosuđivanost, korektno držanje tijekom kaznenog postupka u kojem nije ometao vođenje kaznenog postupka, relativnu mladost u vrijeme počinjenja kaznenog djela i da je oženjen i otac dvoje djece, ali i da je svojim postupanjem spasio tri osobe od mogućeg mučenja i ubojstva, a od otegotnih okolnosti da je kazneno djelo počinio s maksimalnim stupnjem kaznene odgovornosti, njegove posebne upornosti i brutalnosti u počinjenju kaznenih djela, kao i nastalih posljedica njegovog činjenja u obliku ubojstva 6 osoba i mučenja tri osobe, te je V-opt. Željka Tutića osudio na kaznu zatvora u trajanju od 12 (dvanaest) godina, cijeneći da će se izrečenom kaznom zatvora u odnosu na V-optuženika ostvariti svrha kažnjavanja, kako u vidu specijalne, tako i u vidu generalne prevencije.

Kako tijekom ovog kaznenog postupka oštećenici u ovom kaznenom postupku nisu postavljali imovinsko-pravni zahtjev, odnosno iz priloga spisa je vidljivo da odštetne zahtjeve povodom počinjenja kaznenog djela koje je predmet ovog kaznenog postupka, ostvaruju u posebnim postupcima u parnici, ovaj sud o imovinsko-pravnim zahtjevima nije odlučivao.

Kako su IV-opt. Tomica Poletto i V-opt. Željko Tutić umirovljenici, te bi plaćanje troškova kaznenog postupka dovelo u pitanje njihovu egzistenciju i egzistenciju osoba koje oni uzdržavaju ili su ih dužni uzdržavati, sud je na temelju čl. 122. st. 4. Zakona o kaznenom postupku, optuženike u cijelosti oslobodio obveze naknade troškova kaznenog postupka iz čl. 119. st. 2. toč. 1. – 6. Zakona o kaznenom postupku, a IV-opt. Tomicu Poletta i nužnih izdataka postavljenog branitelja.

U Osijeku, 13. lipnja 2011. godine

ZAPISNIČAR

**PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDAC ZA RATNI ZLOČIN**

SNJEŽANA JOVANOVIĆ, v.r.

ZVONKO VRBAN, v.r.

POUKA O PRAVU NA ŽALBU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 (petnaest) dana od dana primitka pismenog otpravka presude. Žalba se podnosi pismeno u 3 (tri) istovjetna primjerka ovome sudu, a o njoj u drugom stupnju odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu.

D N A :

1. ŽDO u Osijeku, na br. K-DO-48/10
2. I-opt. Damir Kufner, Prekopakra, Stjepana Radića 62
3. branitelj I-optuženika, odv. Jadranka Sloković, Zagreb, Opatička 4
4. II-opt. Davor Šimić, Pakrac, Vinogradska 3
5. branitelj II-optuženika, odv. Marko Dumančić, Osijek
6. III-opt. Pavao Vancaš, Karlobag, Ribarica 136
7. branitelj III-optuženika, odv. Željko Damjanac, Požega, Sv. Florijana 9
8. branitelj III-optuženika, odv. Sandra Pavić, Požega, Trg sv. Trojstva 7/I
9. IV-opt. Tomica Poletto, Zatvor u Osijeku
10. branitelj IV-optuženika, odv. Dubravko Marjanović, Osijek
11. V-opt. Željko Tutić, Zatvor u Osijeku
12. branitelj V-optuženika, odv. Gordana Grubeša, Zagreb, Iblerov trg 10/V
13. VI-opt. Antun Ivezić, Lipik, I. G. Kovačića 5
14. branitelj VI-optuženika, odv. Domagoj Miličević, Požega, Sv. Florijana 8/II
15. branitelj VI-optuženika, odv. Hrvoje Krivić

Začetnost otpravka – ovlaštena službenik
Mirjana Delalić